

विद्या सिक्न लुम्बिनी

लुम्बिनीमा भएका अध्ययन, अवलोकन र अभ्यास अलमल रहेका सरकार र शैक्षिक संस्थाहरूलाई शिक्षा सुधारका लागि मार्गचित्र बन्न सक्छन्। यसले गुणास्तरीय सार्वजनिक शिक्षाका लागि हातेमालो गर्ने अवसर सिर्जना गर्छ।

पृष्ठ ३ बाट जारी...

त्यसैगरी दाङको जंगलकुटी, धारापानी, बर्दिया र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, बाँकेको बागेश्वरी, रोल्पाको होलेरी, धवाङ, रुकुमको तम्सेरा, महत गाउँ, लुक्ले पर्यटक आउने थलो हुन्। जहाँ पुग्दै, हेर्दै लुम्बिनीका सिक्न लायक प्राविधिक र साधारण धारका पठनपाठन हुने विद्यालय, मद्रसा, स्थानीय तह, उच्च शिक्षाका कार्यक्रम संचालन हुने क्याम्पस हेर्न सकिन्छ। सिक्न सकिन्छ।

लुम्बिनी प्रदेशमा १०९ वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन्। भूगोलका हिसाबले हिमाल पहाड र तराई समेटेको प्रदेशमा शिक्षामा फरक फरक अभ्यासहरू भइरहेका छन्। उदाहरणको रूपमा नवलपरासीको सुनवलमा शिक्षा सुधारका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समिति परिचालन, कपिलवस्तुको शिवराज, दाङको रानी, बर्दियाको ठाकुरबाबा, बाराबर्दिया, रोल्पाको त्रिवेणीमा निःशुल्क आधारभूत शिक्षाको अभ्यास, रूपन्देहीको तिलोत्तमा, पाल्पाको रम्भा विद्यार्थीलाई पठनपाठनसँगै सीप सिकाउने अभ्यास, नवलपरासीको बर्दघाटमा विद्यालयको वातावरणीय सुधारमा विद्यार्थी परिचालन, रूपन्देहीको कञ्चनमा शिक्षण सिकाइमा सामग्रीको प्रयोग र छोरी शिक्षा कार्यक्रम आशालाग्दा उदाहरणको रूपमा संचालन भइरहेका छन्। त्यसैगरी यहाँका पालिकाहरूले स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकको निर्माण गरी विद्यालयमा लागु गरिरहेका समेत छन्। यसको अध्ययन र अवलोकनबाट अलमल रहेका पालिकाहरूलाई विद्यालय शिक्षा सुधारका लागि प्रोत्साहन र थोरै मात्रामा भए पनि सफल अभ्यासको तर्फा सिकाउन सक्छ। गुणास्तरीय सामुदायिक शिक्षाका लागि पालिकाहरूले हिंदुनर्पे अवको गोरौटो देखाउन पनि सक्छ।

उच्च शिक्षातर्फ मानित विश्वविद्यालयतर्फ उन्मुख बुटवलको लुम्बिनी वाणिज्य क्याम्पस, बुटवल कालिका क्याम्पस, सिद्धार्थ क्याम्पसले समुदायमा नाम कमाइसकेका छन्। दाङको रानी बर्दघाट क्याम्पस धेरै विद्यार्थी हुने र व्यवस्थापनमा चुस्त देखिएको क्याम्पसको सूचीमा पर्दछ। त्यसैगरी देखुरी क्याम्पस, लमही, पद्म मोदय क्याम्पस, धोराही, नवलपरासीको दिव्यज्योती क्याम्पस, महाकवि देवकोटा क्याम्पसले उच्च शिक्षातर्फ फरक पहिचानका शैक्षिक अभ्यास गरिरहेका छन्।

लुम्बिनी प्रदेश सरकारको कुरा गर्ने हो भने, सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा ११ र १२ पढ्ने छात्राको संख्या बृद्धि, विपन्न, मुक्त कर्मैया, दलित छात्रवृत्तिले विद्यालय शिक्षा त्यस्ता समुदायका बालबालिकाको पहुँचमा सहयोग पुगेको छ। मद्रसा, प्राविधिक शिक्षालय र विद्यार्थी संस्था भएका सामुदायिक क्याम्पसहरूको भौतिक पूर्वाधार सुधारका कार्यक्रम लुम्बिनी प्रदेश सरकारले शिक्षामा गरेको अभ्यासहरू छन्।

विद्यालयतर्फ देशकै सबैभन्दा धेरै विद्यार्थी संख्या हुनेमा कालिका मानवज्ञान मावि लुम्बिनी प्रदेशमा छ। जहाँ आँलेले बालविकास केन्द्रदेखि कक्षा १२ सम्म ८ हजार ५० विद्यार्थी

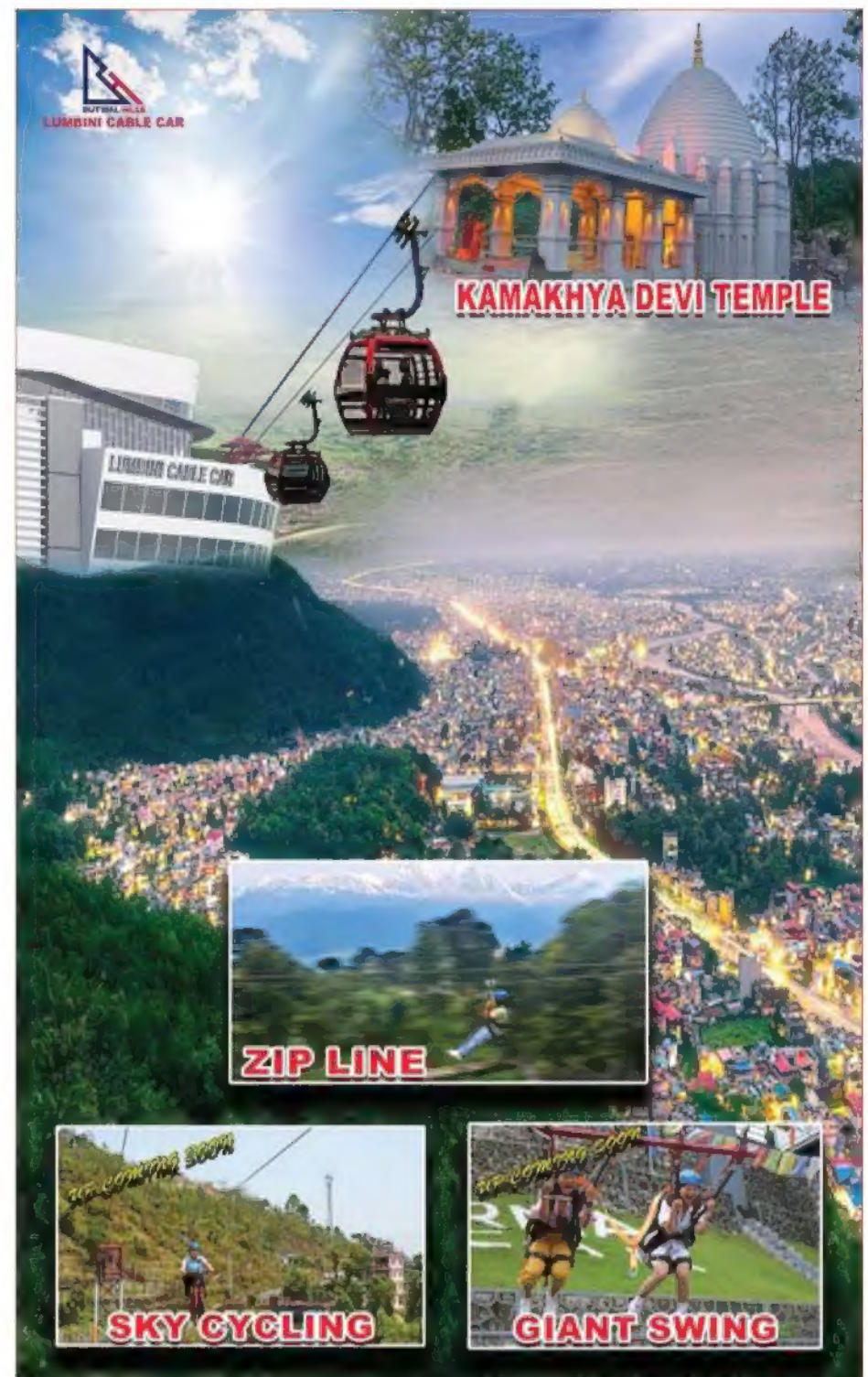
अध्ययनरत छन्। यो संख्या देशभरका पालिकामध्ये ३९४ वटा पालिकागत विद्यार्थी संख्याभन्दा बढी पनि हो। शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको शैक्षिक सूचना तथा व्यवस्थापन शाखाको शैक्षिक सत्र २०७९ को तथ्यांकलाई आधार मान्दा ३९४ वटा पालिकामा कालिकामाभन्दा कम विद्यार्थी छन्। विद्यालयमा शिक्षक र कर्मचारी संख्या ३९७ जना छन्। त्यसमध्ये विद्यालय स्रोतका शिक्षक-कर्मचारी २७५ जना हुन्।

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले गरेको पछिल्लो अध्ययनमा कालिका पुनः प्रथम भएको छ। १६ वटा सूचकमा ९३ दशमलव ५ अंक ल्याएर विद्यालय प्रथम भएको हो। कालिकाका अभ्यासहरूलाई २९ वटा बुँदामा समेटिएको छ। त्यसपछि बुटवलको कान्ति मावि र बाँकेको धर्मजोी मावि पनि यस प्रदेशबाट उत्कृष्ट विद्यालयको सूचीमा परेका छन्।

यसका साथै रूपन्देहीमा रहेका शान्ति नमृता मावि, नवीन मावि, पब्लिक मावि, नहरपुर मावि, नयाँगाउँ मावि, ज्ञानोदय मावि, केवानी मावि, तेनुवा मावि, हरैया मावि, कपिलवस्तुको नेपाल आदर्श मावि, शिवराज, जनता मावि, पिपरा, बाँकेको त्रिभुवन मावि, कोहलपुर, बर्दियाको राष्ट्रिय मावि, मधुवन, त्रिभुवन मावि, भुरेगाउँ, चुरे मावि, ठाकुरबाबा, गुराँस मावि, मधुवन, अर्घाखाँचीको यूवावर्ष रविचन्द्र जनता मावि, जनज्योति मावि, भगवती मावि, आदर्श मावि, खनदह, हरिहर संस्कृत तथा साधारण मावि, ज्योती मावि, ठाडा, जनकल्याण मावि, छत्रदेव, विश्व मावि, भूमिकास्थान नाम चलेका विद्यालय हुन्। दाङको मावि रफेना, धोराही, पद्मोदय पब्लिक मावि, मावि सेन्टर, तुल्सीपुर, गुरुजङ्ग

मावि, रक्षाचौर, रोल्पाको बालकल्याण मावि, राष्ट्रिय मावि, रुकुमको स्वर्मीणी, रुकुमकोट, पाल्पाको दमकडा मावि, जेर्पिदि, रामपुरको रामतुलसी मावि, दै आटी मावि, गंगा मावि, उदुबुद्ध मावि, पूर्वखोला गुल्मीको रेसुङ्गा मावि, सिद्धबाबा मावि, महेन्द्र मावि, ज्ञानोदय नमृता मावि, मजुवा, नवलपरासीको पवन मावि, महाकवि देवकोटा मावि, ज्योति मावि, सरस्वती मावि, मद्रसातर्फ मद्रसा मदिनतुल ओलुम, प्रतापपुर, नवलपरासी, मद्रसा आगसा मद्रतुलबनात, नेपालगञ्ज, मद्रसा जाभिमा कमरुनशा, चैनपुर, रूपन्देही हेर्ने र सिक्न लायक मद्रसा र विद्यालयमा रूपमा विकास भएका छन्।

उदाहरणको लागि रूपन्देहीकै कालिका मानवज्ञान माविमा २०६३ यता करिब १८ हजार व्यक्तिहरूले विद्यालयको अवलोकन गरेका छन्। ती सघीय शिक्षा मन्त्रीदेखि प्रदेश, स्थानीय तह र विद्यालयका शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक, विद्यार्थी, शिक्षकर्म र शिक्षाका अध्येताहरू हुन्। अरू विद्यालय र क्याम्पसहरूमा पनि यस्तै खालका अवलोकन अध्ययन भ्रमणहरू भएका छन्। लुम्बिनी प्रदेशमा भएका शिक्षाका अभ्यासहरू तीनवटै तहका सरकारका लागि सहयोगीमात्रै होइन मार्गदर्शक बन्न सक्छन्। त्यो मार्गदर्शन संघीय सरकारले नीति बनाउनका लागि, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारले शिक्षाका नीति र योजना बनाउनका लागि, क्याम्पस र विद्यालयले आफूलाई अब्जल र नमृता बनाउनका लागि कोशेढुंगा सावित हुन सक्छ। यसले आफ्नो अवस्थालाई चिनाउन सक्छ, आफूलाई सुधार गर्न सक्छ। त्यो रहर तीन तहका सरकार र शैक्षिक संस्थाले गर्न सक्छन् ?

Skip the scorching heat with a short trip to Butwal Hills-Lumbini Cable Car.

VISIT: LUMBINI CABLE CAR
Butwal-3, Rupandehi

Contact No. 071-597004 / 9766810800

YAMAHA
RACING

HYBRID
HIGH ON POWER,
MORE ON MILEAGE

INNOVATIVE JAPANESE TECHNOLOGIES

THE BEST
ENGINE
SINCE 2008

BS-VI
COMPLIANT

58 KMPL
SUPERIOR
MILEAGE

HYBRID
POWER ASSIST

STOP & START
SYSTEM

BLUE
CORE
Hybrid

SIDE STAND ENGINE
CUTOFF SWITCH

SMART
MOTOR
GENERATOR SYSTEM

UBS
Unified Braking System

APPEALING FEATURES

बुटवल ०७१-५३१५८७ । मैरहवा ०७१-५२०५४१ । पाल्पा ०७५-५२०४४५ । जितपुर ०७६-५५०११५ ।
अर्घाखाँची ९८५७०६३५२४ । चन्द्रौटा ०७६-५४०७६६ । रिडी ०७९-४१००८३ । तम्घास ०७९-५२०४८८
रामपुर ०७५-४००२१९

खेम प्रसाद चापागाईं
कपिलवस्तु

जनता सुसारै प्रदेशका राणाकालिन अस्पताल

अस्पतालमा १२ शैया एनसियू र १३ शैया एसएनसियूको सुबिधा छ। वार्षिक ३ लाख बढिले उपचार सेवा लिने
अस्पतालमा अहिले ५ सय शैया भएपनि अस्पतालमा अझै पनि पर्याप्त चिकित्सकको अभाव छ।

लुम्बिनी प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा राणाकालमै सञ्चालनमा आएका अस्पतालहरूमा अझै पनि स्थायी जनशक्ति र पूर्वाधारकै समस्या देखिएको छ। वि.सं. २००० साल र त्यसअघि स्थापित अस्पतालहरू विभिन्न समयमा स्तरोन्नतिको निर्णय भएको भएपनि कतिपयको पूर्वाधार अझै पनि जीर्ण छ भने कतिपयमा सरकारले तोकेका स्थायी जनशक्तिको अभाव देखिएको छ। अहिले अस्पतालमा तोकिएको चिकित्सकको स्थायी दरबन्दी भएपनि प्रदेशको स्वास्थ्य ऐन आउन वर्षौं लागे सँगै अस्पतालमा पर्याप्त स्थायी दरबन्दी नभएको भेटिएको हो।

पाल्पा अस्पताल वि.सं. १९९० ताका स्थापना भएको हो। अस्पताललाई ५० शैयामा स्तरोन्नति गरिएको भएपनि अहिले अस्पताल २५ शैयामा मात्रै सञ्चालनमा छ। अस्पतालमा २६ जनाको स्थायी दरबन्दीसहित अहिले ८१ जना कार्यरत छन्। अस्पतालमा अहिले १ जना छाला रोग विशेषज्ञ चिकित्सक मात्रै कार्यरत छन्। मेडिकल अधिकृततर्फ ४ जनाको स्थायी दरबन्दी रहेको अस्पतालमा १ जना मेडिकल अधिकृत अध्ययन बिदामा भएकाले करार र छात्रवृत्तिका मेडिकल अधिकृतको भरमा अस्पताल चल्दै आएको छ। वार्षिक ८० हजार बढि बिरामीले सेवा लिने अस्पतालमा १ जना डेन्टल सर्जन भएकाले दैनिक ३० जना बिरामीले उपचार गराउँदै आएका छन्। अप्रेसन थिएटर (ओटी) नरहेको अस्पतालको नयाँ भवन पुग नहुँदा सेवा प्रवाहमा समस्या भएको र स्थायी दरबन्दीका विशेषज्ञ डाक्टर तथा मेडिकल अधिकृतको अभाव रहेको अस्पतालका सूचना अधिकारी डाक्टर बिबेक भण्डारीले जानकारी दिए।

उता, वि.सं. १९९८ सालमा पश्चिम नवलपरासीको पृथ्वी चन्द्र अस्पताल स्थापना भएको थियो। पाल्हीमाफ खण्डको हुलाकी राजमार्ग लक्षित गरि परासीमा स्थापित अस्पतालमा नेपाली मात्रै नभई भारतीय बिरामीले पनि सेवा लिँदै आएका छन्। अस्पतालले निकट भविष्यमै ठुलै प्रकारको प्याथोलोजि (ल्याब) केन्द्रीय ल्याब र आकस्मिक ल्याब सञ्चालन गरिनुका साथै मुगौलाका बिरामीका लागि डाईलासिस सेवा पनि चलाउने योजना छ। पूर्वाधार भएपनि एक जना फिजिसियन र एक जना

एनेथेसियोलोजिस्टको अभावले आईसियू सेवा सञ्चालन गर्न नसकिएको निमित्त प्रमुख मेडिकल

सुपरिटेन्डेन्ट डा.किरण पाण्डे बताउँछन्। यसका लागि ५० शैयाको नयाँ भवनको निर्माण अन्तिम

चरणमा पुगिसकेको छ। वि.सं. १९९७ सालमा स्थापना भएको प्रदेशकै

पश्चिम क्षेत्रको अन्तिमको जिल्ला बर्दियामा बर्दिया अस्पताल रहेको छ। शुल्मा त्रि-जुद्ध अस्पतालको नाम बाट स्थापित यो अस्पताल आ.व. २०७२ मा जिल्ला अस्पतालबाट स्तरोन्नति भई ५० शैयाको अस्पतालमा परिणत भएको हो। यस अस्पतालमा मुख्य गरेर जनशक्तिकै अभाव देखिएको छ। वार्षिक १ लाख १५ हजार बढि बिरामीले सेवा लिँदै आएको यस अस्पतालमा १ जना पनि विशेषज्ञ चिकित्सक छैनन्। ४ जना मेडिकल अधिकृतको स्थायी दरबन्दी रहेको यस अस्पतालका ३ जना मेडिकल अधिकृत अध्ययन बिदामा छन्। जसका कारण करार र छात्रवृत्तिका रहेका मेडिकल अधिकृतको भरमा अस्पताल सञ्चालन हुँदै आएको अस्पतालका सूचना अधिकृत केशव न्यौपानेले जानकारी दिए। न्यौपानेका अनुसार अस्पतालमा अहिले करार र छात्रवृत्ति र स्थायी गरि ३ जना विशेषज्ञ डाक्टर, ६ जना मेडिकल अधिकृत, १ जना डेन्टल सर्जन र १ जना अर्थोपेडिकले सेवा प्रवाह गर्दै आएका छन्।

नेपालगञ्जस्थित भेरी अस्पताल वि.सं. १९४७ स्थापना भई वि.सं. २०२२ सालमा भेरी अञ्चल अस्पतालको नाममा नामाकरण गरिएको यस अस्पतालको २ सय शैया क्षमता भए पनि सबैजसो शैया अहिले बिरामीको चापले भरिने गरेको छ। अस्पतालमा ४१ विशेषज्ञ डाक्टर र ३३ जना मेडिकल अधिकृत कार्यरत छन्। व्यवस्थापन समिति, मेडिकल सुपरिटेन्डेन्टको सहकार्यले पुरानो अस्पताल भएपनि सेवा प्रवाह भने सहज देखिँदै आएको छ। अस्पतालबाट दैनिक १ हजारका हाराहारीमा बिरामीले उपचार सेवा पाउँदै आएका छन्। स्थायी दरबन्दी अनुसारको जनशक्ति नहुनु, अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार पुरानो हुनु तथा सेवाग्राहीको निरन्तर भिड हुने विषय चुनौतीपूर्ण रहँदै आएको अस्पतालका सूचना अधिकारी डाक्टर संकेत कुमार रिवाल बताउँछन्।

वि.सं. १९९० सालमा तीन शैयाबाट रूपन्देहीको भिम अस्पताल संचालनमा आएको हो। सरकारले एक सय शैयाको घोषणा गरेको यस अस्पतालमा अहिले छात्रवृत्ति र मन्त्रालय करारका गरि १३ जना विशेषज्ञ डाक्टर कार्यरत छन्। त्यसैगरि अस्पतालमा मेडिकल अधिकृततर्फ स्थायी तर्फ ३ जना र करारका ५ जना डाक्टर कार्यरत रहेका

छन्। वार्षिक १ लाखको हाराहारीमा बिरामीले उपचार सेवा लिने अस्पतालमा स्थायी दरबन्दी पूर्ण छैन। अन्य जिल्ला अस्पतालको तुलनामा विशेषज्ञ डाक्टरको उपलब्धता तथा २४ घण्टे सिएस डेलिभरी सेवा र फार्मसी सेवा अस्पतालका सबल पक्ष रहेका छन्। त्यसै गरि ईमर्जेन्सीतर्फ पनि अन कल इयुटीलाई अन इयुटी बनाई सँगै सेवाग्राहीको चाप बढ्न थालेको छ। तर पनि नयाँ प्रसूति भवनको अभाव, एनआईसीयुको अभाव र नयाँ बनेको भवन हस्तान्तरण नहुँदा सेवा प्रवाहमा समस्या पर्दै आएको अस्पतालका सूचना अधिकारी डाक्टर आरिफ हुसेन बताउँछन्। अस्पतालमा करार अवधी सकिएपछि समयमै अन्य डाक्टर नआउँदा सेवा प्रवाह प्रभावित हुने गरेको उनको अनुभव छ।

हालको लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल वि.सं. १९९७ फागुन १५ गते स्थापना गरि २०७५ साल माघमा स्तरोन्नति गरिएको हो। स्थापना हुँदा ठुलै जना चिकित्सक र ६ शैया रहेको अस्पतालमा अहिले विशेषज्ञ डाक्टर र मेडिकल अधिकृतसहित १ सय ५० चिकित्सक कार्यरत छन्। अस्पतालमा २ सय ५० जना स्टाफ नर्स तथा प्यारामेडिक्स कर्मचारी गरी ७ सय ७५ जनाको जनशक्ति कार्यरत रहेका छन्। अस्पतालमा १२ शैया एनसियू र १३ शैया एसएनसियूको सुबिधा छ। वार्षिक ३ लाख बढिले उपचार सेवा लिने अस्पतालमा अहिले ५ सय शैया भएपनि अस्पतालमा अझै पनि पर्याप्त चिकित्सकको अभाव छ।

प्रदेशका राणाकालिन अस्पतालमा अझै पनि पूर्वाधार र जनशक्ति अभाव रहेको बारे बुझ्दा लुम्बिनी प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयका शाखा अधिकृत समेत रहेका सूचना अधिकारी अमर बहादुर वलीले प्रदेश सरकारले अस्पतालका पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखी आवश्यकता अनुसार बजेट विनियोजन हुने बताए। “प्रदेश सरकारले स्वास्थ्य ऐन ल्याएको छ। अब नियमावली आएसँगै संघको ओएनएममा कति थप गर्ने वा प्रदेशको ओएनएममा कति थप गर्ने निस्क्यौल भएपछि प्रदेश सरकारले निर्णय गर्छ। अहिले संघको दरबन्दी मात्रै छ, अब प्रदेशको दरबन्दी कति हुने यकिन भएपछि नियुक्ति प्रक्रियामा जान्छ,” उनले भने।

Mercantile
Leave IT to us

EPSON
EXCEED YOUR VISION

The Smart Choice For All Your Business Needs

केशरराज श्रेष्ठ
प्युठान

पालिकामा अनुदान शिक्षकः स्कूल र अभिभावकलाई साथ

तीगो आर्थिक स्रोत नहुँदा सामुदायिक विद्यालयहरूलाई नीज स्रोतका शिक्षकहरूलाई टिकाइराख्न निकै कष्टपूर्ण थियो। त्यसको प्रत्यक्ष आर्थिक भार अभिभावकहरूलाई पर्‍यो। महिना मात्र होइन, कतिपयले वर्षसम्म पनि तलब खान नपाएर विद्यार्थीलाई शिक्षा दिए। समयमै पारिश्रमिक नपाएपनि शिक्षकहरू आफ्नो कर्मबाट हरेस खाएनन्। पैसा एउटा पाटो थियो होला तर महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी भविष्यका कर्णधार ती कलिला विद्यार्थीलाई शिक्षा दिनु थियो।

जब मुलुक संघीयतामा गयो र गाउँगाउँमा स्थानीय सरकार स्थापना भए त्यसपछि धेरैजसो सामुदायिक विद्यालय र शिक्षकहरूले भोग्नुपरेको पीडा मत्वर हुँदै गयो। पालिकाहरूले शिक्षकका गुनासा देखेनन् मात्र उनीहरूले समस्याको समाधान पनि गराए। अभिभावकहरूले जसोतसो चन्दा उठाएर राखेका शिक्षकहरूलाई पालिकाहरूले स्रोतको सुनिश्चितता गराए। त्यसपछि अभिभावकहरू र शिक्षकहरूको अनुहारमा चमक आयो। पैसाकै कान्छा विद्यालयले शिक्षकहरूको समस्या भेटेनन्। दरबन्दी सुजना गराएर विद्यालयमा पालिकाले शिक्षक नियुक्ती गरेका छन्।

'वर्षसम्म पनि तलब नखाएर शिक्षकहरूले पढाइराखेका उदाहरण थिए', सत्य माध्यमिक विद्यालय सरुमारानी गाउँपालिका-२ देवेरी प्युठानका प्रधानाध्यापक नारायण पौडेलले भने, 'गाउँपालिकाले अनुदानमा शिक्षक नियुक्ती गरेपछि धेरै सहज भएको छ। अहिले तलबकै चिन्ता हामीले गर्नुपर्दैन।' उनले आफ्नो विद्यालयमा गाउँपालिकामा अनुदानबाट पाँच जना शिक्षकहरू नियुक्ती भएको जानकारी दिए। तीन जना निमावि र दुई जना शिक्षक मावि तहमा पालिका अनुदान कार्यक्रमबाट नियुक्ती भएको उनले सुनाए।

सरकारले तोकेको मापदण्ड अनुसार तलब स्केल नभएपनि विगतको तुलनामा धेरै सहज भएको उनको भनाइ छ। '०७५ सालमा म प्रज भए आउँदा ७ लाख ३० हजार नीज शिक्षकहरूको तलब दिन बाँकी रहेको दायित्व थियो, पौडेल भन्छन्, 'अहिले त्यो सवै दायित्व पुरा गरेर विद्यालयले शिक्षकहरूको तलब कसरी खुवाउने भन्नेमा तनाव लिनुपर्दैन।' पालिकाहरूले विद्यालयमा नीज स्रोतका शिक्षकहरू गर्ने अभियान लिएपछि शिक्षा क्षेत्रमा आमूल परिवर्तनको महशुस शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थीले गरेको उनको अनुभव छ।

सरुमारानी गाउँपालिकाले ६९ जना शिक्षकहरूलाई पालिका अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत नियुक्त गरेको गाउँपालिकाका शिक्षा अधिकृत मोहन पुष्पलाल शाहीले जानकारी दिए। '२८ वटा सरकारी विद्यालयमा शिक्षकहरू कार्यरत हुनुहुन्छ, उनले भने, 'वार्षिक २ करोड ६६ लाख रूपैयाँ बजेट पालिका अनुदान शिक्षकका लागि खर्च हुन्छ।' उनले खुल्ला प्रतिस्पर्धा गराएर शिक्षकहरू छनौट गरिएको जानकारी गराए। शाहीका अनुसार सबैभन्दा धेरै जनता मावि बड्ढाँडामा ६ जना नियुक्ती भएका छन्।

विद्यालयमा कार्यरत लेखापाल, कार्यालय सहयोगी र बालविकास सहजकर्ताको समेत तलबमा वृद्धि भएपछि समग्र जनशक्तिमा विद्यालयहरूले आर्थिक भार खेप्ने छैनन्।

भिमरुक गाउँपालिका प्युठानमा ८६ जना शिक्षकहरू पालिका अनुदान कार्यक्रमबाट नियुक्ती भएका छन्। गाउँपालिका शिक्षा अधिकृत मोहन बुढा क्षेत्रीका अनुसार कुल ४६ वटा विद्यालयमा बालविकासदेखि मावि तहसम्मका शिक्षकहरू अनुदानबाट राखिएको छ। गाउँपालिकाले गौमुखी बहुमुखी क्याम्पस भिच्छलाई समेत वार्षिक २५ लाख रूपैयाँ अनुदान शिक्षकहरूका लागि दिने गरेको छ।

'समानिकरण अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालिकाले विनियोजन गर्ने बजेट वार्षिक १६ करोड रूपैयाँजति हाम्रो पालिकामा आउँछ, क्षेत्रीले भने, 'त्यसै शीर्षकबाट वार्षिक ३ करोड ६० लाख रूपैयाँ शिक्षकहरूको तलबका लागि विनियोजन हुने गरेको छ।' उनले गाउँपालिकाबाट गएको अनुदानले

विद्यालयहरू आर्थिक भारबाट मुक्त भएको अनुभव सुनाए। ग्रामीण भेगमा रहेका र आर्थिक स्रोत न्यून भएका विद्यालयहरूलाई स्थानीय सरकार स्थापना भइसकेपछि धेरै राहत मिलेको उनको भनाइ छ।

रूपन्देहीको तिलोचमा नगरपालिकामा पनि सोही कार्यक्रम अन्तर्गत १३ वटा विद्यालयमा १५ जना शिक्षकहरू नियुक्ती भएका छन्। माध्यमिक तहमा सात जना र निम्न माध्यमिक तहमा आठ जना शिक्षकहरू नियुक्त भएको नगरपालिकाका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख उपसचिव गंगाराम आचार्यले जानकारी गराए। 'वार्षिक करिब १ करोड रूपैयाँ यस क्षेत्रमा खर्च हुन्छ, आचार्यले भने, '०७५ सालदेखि यो कार्यक्रम लागु छ।' जसोतसो निर्वाहमा चलि रहेका शिक्षकहरूलाई

पालिका अनुदान कार्यक्रम पछि व्यवस्थापन गर्न सहजता मिलेको उनले अनुभव सुनाए। गणित, विज्ञान र अंग्रेजी शिक्षकहरू नगरपालिकाले नियुक्ती गरेको छ। नीज स्रोतमा पढाइरहेका शिक्षकहरूले राज्यले तोके अनुसारको तलबमा पठनपाठन गराउन पाउँदा बेग्लै उत्साह थपिएको महशुस गरेका छन्। यसले शिक्षकहरूको जीवनस्तरमा मात्र नभई समग्र शैक्षिक स्थितिमा समेत सुधार ल्याउन सघाउ पुगेको आचार्यको भनाइ छ।

स्रोतको सुनिश्चता भएपछि विद्यालयबाट शिक्षकको तलबका विषयमा गुनासो आउन छाडेको नौवहिनी गाउँपालिका प्युठानका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शिवराज पौडेलले जानकारी दिए। उनका अनुसार गाउँपालिकाले वार्षिक २ करोड ५८ लाख

रूपैयाँ ४२ वटा विद्यालयका ६३ जना शिक्षकलाई दिँदै आएको छ। उक्त बजेट संघीय सरकारको समानीकरण अनुदान र गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट सुनिश्चित हुने गरेको छ। गाउँपालिकाले शिक्षकहरूको तलब मासिक रूपमा दिने योजना बनाएपनि आन्तरिक तर्फको स्रोतको सुनिश्चितता समयमै नहुँदा चौमासिक रूपमा तलब विद्यालयको खातामा पठाउने गरिएको उनको भनाइ छ। स्थानीय सरकारले आ-आफ्नो पालिकाहरूमा दरबन्दी सुजना गरेर नयाँ शिक्षकहरू भर्ना गर्ने गरेका हुन्। दरबन्दी सुजना गरेर शिक्षक भर्ना नगरेका केही स्थानीय तहले एकमुष्ट राहत स्वरूप बजेट विद्यालयलाई दिने गरेका छन्।

रूपन्देहीको शुद्धोधन गाउँपालिकाले नीज स्रोतबाट शिक्षक राखेका ११ वटा विद्यालयलाई राहत स्वरूप ५० हजारदेखि २ लाख रूपैयाँसम्म आर्थिक सहयोग गर्ने गरेको छ। उक्त शीर्षकमा वार्षिक १५ लाख रूपैयाँ बजेट खर्च भएको गाउँपालिकाका शिक्षा अधिकृत चन्द्रकान्त शर्माले जानकारी दिए। 'दरबन्दी नै सुजना गरेर शिक्षक नियुक्ती गर्दा उनीहरूको दीर्घकालिन योजनाका विषयमा पनि सौच्यपूर्ण हुन्छ', शर्माले भने, 'शिक्षा ऐन, नियमावली नआउँदा पनि धेरै विषयहरू टुंगो लाग्न सकेका छैनन्।'

न्यूनतम तीन/चार हजार रूपैयाँ तलबमा कार्यरत केही शिक्षकहरू गाउँपालिकाले दिएको अनुदानपछि १८ हजार रूपैयाँ मासिक तलबमा पढाइरहेको विप्रेन्द्र प्राथमिक विद्यालय भिमरुक-४ बागमरोट प्युठानका विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष भरतविजय ज्ञेसीले बताए। उनले गाउँपालिका अनुदानमा एक जना मात्र शिक्षक दरबन्दी भएकाले त्यसलाई बढाउन गाउँपालिकासँग आग्रह समेत गरे।

कुनैबेला विद्यालयमा नीज शिक्षकहरूलाई निरन्तरता दिनका लागि प्रति घरपरिवार ३ हजार ६ सय रूपैयाँका दरले चन्दा संकलन गर्नुपरेको सरुमारानी गाउँपालिका-२ स्थित सत्य माविका विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष इन्द्रमोहन अमात्यले प्रतिक्रिया दिए। 'गाउँपालिकाले शिक्षकहरू नियुक्ती गर्न अनुदान दिएपछि धेरै सहजता भयो', उनले भने, 'नीजबाट राखेका शिक्षकहरूको पुरानो तलब बक्यौता अहिले तिरैका छैन। विद्यालयले कुनैबेला भोग्नु पीडा भोगे। तर, केही जनशक्ति अझै पनि आवश्यक छ।'

अटुट छ यो साथ जुनीजुनीलाई समृद्धिको सौगात, मेरी उनीलाई

मेरी उनीलाई

मुद्दती खाता

आकर्षक ब्याजदर

थप सुविधाहरू

रु. ५ लाख सम्मको दुर्घटना बीमा
रु. २ लाख सम्मको गम्भीर रोग बीमा
रु. १ लाख सम्मको औषधोपचार बीमा

घर कर्जा
सेवा शुल्कमा
विशेष छुट

निःशुल्क

लकर
सुविधा
(पहिलो वर्ष)

डेबिट
कार्ड
(पहिलो वर्ष)

मोबाइल र
इन्टरनेट
बैंकिङ्ग
(पहिलो वर्ष)

खाताका विशेषताहरू

- अवधि ६ महिना देखि २ वर्ष सम्म
- न्यूनतम मौज्दात रु. २ लाख
- यस खातामा ३० हजार भन्दा माथिको रकम पुनः थप गर्दै जान सकिनेछ

*शर्तहरू लागू हुनेछ।

Global IME Bank
ग्लोबल आइएमई बैंक लि.

सबैका लागि बैंक

GLOBAL CONNECT
Call Us: +977-1-5970600

globalconnect@gibl.com.np

'[ICRANP-IR] A' Rated

चिकित्सा शिक्षा:

पहुँच बढाउँदै लुम्बिनी प्रदेश

विश्वस डकाल
बुटवल

“

नेपालको राजनैतिक परिवर्तन सँगसँगै मेडिकल शिक्षाको अध्ययन गर्ने अवसर जिल्ला जिल्लामा उपलब्ध भएका कारण विक र राना जस्ता मध्यम, निम्नवर्गका व्यक्ति डाक्टर बन्ने अवसर प्राप्त गरेका छन्। पछिल्लो समयमा भएको राजनैतिक परिवर्तनका कारण काठमाडौं बाहिर स्थापित मेडिकल कलेजका कारण पठनपाठनमा सहज रूपमा पहुँचको विस्तार हुँदै गएको छ।

तानसेन नगरको दमकडाका श्यामबहादुर विश्वकर्मा निम्नवर्गीय परिवारका हुन्। उनले प्रवेशिका परीक्षामा जिल्लाको सामुदायिक विद्यालयमा उत्कृष्ट अंक ल्याएका कारण छात्रवृत्तिमा लुम्बिनी मेडिकल कलेज पाल्पामा एमबीबीएस तहको अध्ययन गर्ने अवसर पाए। छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरेका विश्वकर्मा यतिखेर पोखराको स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत छन्।

रूपन्देहीको सैनामैना नगरका कृष्णबहादुर राना पनि मध्यम वर्गीय परिवारका सदस्य हुन्। सानो उमेरमै डाक्टर बन्ने सपना देखेका रानाले भैरहवाको युनिभर्सल मेडिकल कलेजमा एमबिएएस अध्ययन गर्ने अवसर पाए। डाक्टर बन्ने अवसरलाई उनले राम्रोसँग उपयोग नै गरे। यतिखेर उनले मधेश प्रदेशको सरकारी अस्पतालमा रोजगारीको अवसर प्राप्त गरेका छन्। नेपालको राजनैतिक परिवर्तन सँगसँगै मेडिकल शिक्षाको अध्ययन गर्ने अवसर जिल्ला जिल्लामा उपलब्ध भएका कारण विक र राना जस्ता मध्यम, निम्नवर्गका व्यक्ति डाक्टर बन्ने अवसर प्राप्त गरेका छन्। पछिल्लो समयमा भएको राजनैतिक परिवर्तनका कारण काठमाडौं बाहिर स्थापित मेडिकल कलेजका कारण पठनपाठनमा सहज रूपमा पहुँचको विस्तार हुँदै गएको छ।

निजी क्षेत्रको लगानीमा सञ्चालित मेडिकल कलेज स्थापनापूर्व सरकारी स्वामित्वमा सीमित स्थानमा सञ्चालित थिए। ग्रामिण क्षेत्रका अर्बबल विद्यार्थीको पहुँच अत्यन्त न्यून मात्रामा थियो। निजी क्षेत्रको लगानीमा शिक्षण संस्थाको स्थापनाले दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा सहयोग पुगेको देखिएको छ।

मेडिकल शिक्षाका क्रममा काठमाडौंमा मात्र सीमित थियो। उच्च घरानाका विद्यार्थी विदेशमा अध्ययन गर्न जानुपर्ने बाध्यता थियो। पछिल्लो समयमा निजी शिक्षण संस्थाले एमबीबीएस, एम डी, वि एस्सी नर्सिङ, चिएम एलटी, बिडिएस, बिपिएच जस्ता जस्ता जनशक्ति स्वदेशमै तैयार गरेको देवदह मेडिकल कलेजका अध्यक्ष गोपालबहादुर पोखरेल बताउँछन्।

लुम्बिनी प्रदेशमा ५ वटा मेडिकल कलेजमा मेडिकल शिक्षा अध्ययन अध्यापन हुँदै आएको छ। पाल्पाको लुम्बिनी मेडिकल कलेज, रूपन्देहीमा देवदह मेडिकल कलेजमा मेडिकल शिक्षा अन्तर्गत विभिन्न विधामा पठनपाठन भएको बताएको छ।

अध्ययन गर्ने इच्छा भएका

लागि अवसर अवसर छ।

मेडिकल शिक्षा अध्ययन गर्नेलाई अध्यापन गर्न सक्ने क्षमताका दक्ष जनशक्ति समेत मेडिकल कलेजले तैयार गरिरहेका छन्। कलेजमा अध्यापन गर्ने प्रोफेसर (शिक्षक) का क्षेत्रमा समेत आत्मनिर्भर बनेको युनिभर्सल मेडिकल कलेजका सूचना अधिकारी सुशिल गुरुङ बताउँछन्। लुम्बिनी मेडिकल कलेजका निर्देशक निर्दोष खनालका अनुसार स्थापना कालदेखि हालसम्म एमबीबीएसतर्फ १ हजार ४ सय ८ जना, चिएमसीतर्फ २ सय १७ जना, पिजीतर्फ १ सय ४, नर्सिङतर्फ (प्रविणता प्रमाणपत्र) तहको ५ सय २२ जना दक्ष जनशक्ति तयार गरिसकेको छ।

आफ्नै

मुलुकमा सहज रूपमा पठनपाठनको व्यवस्था थिएन, पहिले निजी क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा मेडिकल शिक्षा प्रदान गर्ने अवसर पूर्व भारत, सिया, युकेन, चीन, बंगलादेशसम्म जानुपर्ने अवस्था थियो।

राम्रो र दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न यस्तालाई सरकारको स्पष्ट कानुन नभएका कारण यतिखेर नर्सिङ शिक्षाका लागि पुनःभारतमा अध्ययनका लागि जानुपर्ने अवस्था आएको युनिभर्सल मेडिकल कलेजका सूचना अधिकारी सुशिल गुरुङ बताउँछन्। आफ्नो कलेजको स्थापनाकालदेखि हालसम्म विभिन्न विधाका मेडिकल शिक्षामा ३ हजार ४ सय ४६ जना दक्षित भइसकेको उनले बताए।

मेडिकल शिक्षामा सर्वसाधारण अर्भै राम्रोसँग पहुँच पुगेको छैन। हुँदा खानेका लागि भन्दापनि हुने खाने उच्च घरानाका परिवारका विद्यार्थीले छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न पाउने गर्दछन्। राजनैतिक पार्टीका नेता उच्च पदस्त कर्मचारीको पहुँच बलियो छ। गरिब विपन्न वर्गका समुदायमा सहज पहुँच पुर्‍याउनु पर्ने सरोकारवालाको भनाइ छ।

नेपालगञ्ज मेडिकल कलेजका निर्देशक सन्तोष शर्मा भने दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने संस्थालाई राज्यले चिन्तन नसक्दा अहिले पनि यहाँ शिक्षाका लागि ठूलो धनराशी बाहिरिएको छ। आफ्नो कलेजले ३ हजार २ सय ३२ जना मेडिकल शिक्षामा दक्ष जनशक्ति तयार

गरेको बताउँछन्। सरकारले फराकिलो दृष्टि लगाउने हो भने अर्भै बढी हुने थियो। सरकारले एकपछि अर्को गरी कानुनी भन्नेला गरेको उनको आरोप छ। मेडिकल कलेज सञ्चालकहरूले सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड पुरा गर्नेतर्फ ध्यान नदिएता नर्सिङ कक्षा

रोकिएको एक कलेज सञ्चालक बताउँछन्। लुम्बिनी प्रदेशभित्र पछिल्लो दशकमा १० हजार ५ सय २८ जना मेडिकल शिक्षाबाट दिक्षित भइसकेका छन्। मेडिकल शिक्षामा संभावना र अवसर भएको कारणले विद्यार्थीको मोह बढ्दा शिक्षाप्रदायक संस्थाहरूले मोटो रकम आर्जन गर्ने मात्रै हो भन्ने मानसिकता त्याग्न सके यो शिक्षा थप प्रभावकारी र गरिब परिवारको पहुँचमा विस्तार हुने नागरिक अगुवाहरूको भनाइ छ। त्यसैगरी नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयको केन्द्रीय आयुर्वेद विद्यापीठमा आयुर्वेद चिकित्सातर्फ स्नातक (बिएएमएस) पठनपाठन हुन्छ। यो पश्चिम नेपालको एकमात्र आयुर्वेद क्याम्पस हो। ■

WHY OLI & ASSOCIATES?

- Professional & Experienced:** Established in 2002.
- Robust Partnerships:** Ties with 300+ Colleges & Universities.
- Genuine Services:** Thousands of happy clients.
- Qualified Team:** Qualified, certified & experienced team members.
- Certificates & Awards:** QEAC (Qualified Education Agent Counsellors) certified counsellors & awarded by many Institutes.
- Experts & Registered:** Registered Migration Agent (MARN: 0316616).

STUDY ABROAD

Australia Canada UK New Zealand

RELIABLE COMPETENT ETHICAL

OLI & ASSOCIATES
EDUCATION CONSULTANCY
www.oli.com.au

SINCE 2002

Opposite of Sunrise Bank Milan Chowk, Butwal
071-531638, 9801970420
butwal@oli.com.au

OUR RECENT SUCCESS STORY

Congratulations! SHIRNELA CHALISE

Congratulations! ANJIT DHAKAL

Congratulations! CHANDRENDRA YADAV

Congratulations! RONALD BHATTARAI

Congratulations! BECHU PRASAD

Congratulations! MANISH KADA

COME & JOIN IELTS
English for International Opportunity

ENROLL NOW

Pearson PTE

CONNECT WITH US: f t i n

Ncell

मफ्त Recharge फ्याटु Bonus

हरेक रु.५० वा सो भन्दा माथिको रिचार्जमा पक्का बोनस!

डाटा बोनस (All Time वा Time Based) को Validity २४ घण्टा हुनेछ।

जति धेरै रिचार्ज, त्यति धेरै बोनस

उमा आचार्य
डाइ

उच्चशिक्षा उठाउँदै लुम्बिनी सरकार

छात्रवृत्ति अन्तर्गत ७१ वटा सामुदायिक क्याम्पसमा अध्ययनरत २ हजार जना विपन्न विद्यार्थीलाई रु. १ करोड रकम छात्रवृत्ति वितरण गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

विद्यालय शिक्षातर्फ कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय अध्ययनरत ५७ वटा सामुदायिक विद्यालयका २१९१ जना छात्राहरूलाई रु. २ करोड २४ लाख ९० हजार ६९५ रकम छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइएको छ। कक्षा ११ र १२ मा अध्ययनरत १७७ वटा सामुदायिक विद्यालयका २९ सय ७० जना मुक्त कर्मैया, कम्लाहरी, मुस्लिम र दलित समुदायका छात्राहरूलाई रु. १ करोड ७९ लाख ९८ हजार २ रुपैयाँ छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइएको छ।

लुम्बिनी प्राविधिक विश्वविद्यालयको उपलब्धिहरूमा उपकुलपति र कुलसचिवको नियुक्ती, कर्मचारी सेवा सम्बन्धी विनियम २०७९ र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियम २०७९ पारित, सेवा आयोगको सदस्यको मनोनयन (विश्वविद्यालय सेवा आयोगको पूर्णता), २०७९ चैत्रमा इन्जिनियरिंग

एवम् सूचना प्रविधि अध्ययन संस्थान हेर्ने डीनको नियुक्ति, इन्जिनियरिंग शिक्षामा सहकार्यका लगायतका कार्य भएको मन्त्रालयका निमित्त प्रदेश सचिव थनेश्वर शर्वालले बताए।

भौतिक उपलब्धिहरू:

- विद्यालय भवनहरू निर्माण ८९ वटा
- १७ वटा शौचालयहरू निर्माण
- ५ वटा अप्ठुरो विद्यालय भवन निर्माण
- १५ वटा विद्यालय/क्याम्पसहरू मर्मत
- २ वटा बाल उद्यान निर्माण
- ६२ वटा धार्मिक विद्यालय मंदिरहरूमा पूर्वाधार निर्माण
- ८४ वटा सामुदायिक विद्यालयहरूको पूर्वाधार निर्माण
- १६ वटा पुस्तकालयहरूलाई सहयोग
- ५९ वटा खेलमैदानहरू निर्माण
- ६० वटा विद्यालयहरूमा कम्पाउण्डवाल निर्माण,
- ६ वटा विद्यालयमा तार जाली धेरवार
- १० विद्यालयहरूमा आइसिटी त्याब

१ करोड २७ साल ७८ हजार विनियोजन भएको थियो। जसमध्ये २ अरब ७ करोड १६ लाख १९ हजार खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्षमा २०८०/८१ का लागि रु २ अरब ८८ करोड ७७ लाख ५ हजार रहेको मन्त्रालयले जनाएको छ।

कानून निर्माण नहुदा संघ र स्थानीय तहले आफ्नो काममा बाधा पुर्याइरहेको सामाजिक विकास मन्त्री चन्द्रकेश गुप्ता सँग गुनासो गर्छन्। उनी भन्छन्, संघले दुवै हात बाधेर काम गर भन्छ, अर्कोतिर पालिकाहरू हस्तक्षेप गरेको छ कसरी काम गर्ने ? उनले प्रदेशमा बजेट पनि निकै कम छ, शिक्षा संचालन नियमावली नबनेका कारण काम गर्न समस्या

- १२ वटा छात्रावास निर्माण
  - विद्यार्थी सवारीका लागि ८ वटा बस खरिद
  - ३२ वटा सामुदायिक क्याम्पसहरूको पूर्वाधार निर्माण,
  - २४० जनालाई स्काउट प्रशिक्षक तयारी
- गत आर्थिक वर्षमा लुम्बिनी प्रदेश सरकार सामाजिक मन्त्रालय शिक्षा र सामाजिक विकासका लागि ३ अरब

छ, उनले भने। मन्त्री गुप्ताले प्रदेश सरकारको अधिकारमा संकुचन लगाउँदा र अपर्याप्त बजेट दिँदा प्रदेशको कामकावाही माथि धेरै प्रश्न उठेको बताए। लुम्बिनीमा उच्च शिक्षातर्फ तीन वटा विश्वविद्यालय, ७ वटा विभिन्न विश्वविद्यालयका आङ्गिक क्याम्पसहरू संचालनमा छन् र ८७ वटा सामुदायिक क्याम्पस रहेका छन्। ■

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

१२औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेको शुभ अवसरमा

हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा

शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

शिव प्रसाद घिमिरे

अध्यक्ष

पद

नेपाल एल. पि. ग्याँस उद्योग संघ

परिवार

Hilife

A HEALTHY WAY
TO START YOUR DAY

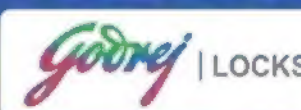

www.hilifefoods.com.np

@hilifefoods

SHIKHAR TRADE LINK

Milanchowk, Butwal-8 | Tel: 071-533904

A COMPLETE ARCHITECTURAL HARDWARE SOLUTION

FIBERNET

शानदार

१२ महिने
SUBSCRIPTION OFFER

FREE ROUTER

हरेक वार्षिक connection मा पाउनुहोस्
Free Dual Band Router

50 Mbps for 12 Months	Rs 6,685*
75 Mbps for 12 Months	Rs 7,509*
100 Mbps for 12 Months	Rs 8,313*
150 Mbps for 12 Months	Rs 9,064*
200 Mbps for 12 Months	Rs 9,248*
250 Mbps for 12 Months	Rs 10,646*
300 Mbps for 12 Months	Rs 12,034*

Nepal's first and
only Wi-Fi 6 Router

Customer Care Support
980-1544000

Fund Transfer सेवा
DishHome को आधिकारिक
विश्वसनीयता अत्यावश्यक छ

For New Connection
01-5970365

INVITATION FOR SEALED BIDS

Date of Publication: 2080/09/08

Shine Resunga Development Bank Limited (SRDB) invites qualified and experienced suppliers to participate in a sealed bidding process for the procurement of UPS, hence invites proposal from the capable Firms who can provide the required solution to Bank on the basis of SRDB's approved Term of Reference (TOR).

Package: "Supply, Delivery and Implementation of UPS"

S. N.	ITEM	Qty.
1	UPS with required Batteries	2 Sets

Bidding Documents shall be purchased from the office mentioned below upon payment of a non-refundable fee of **NPR. 2000.00** (In words: Nepalese Rupees Two Thousand Only) per package. The Payment shall be made as bank transfer or deposit at SRDB's bank account. The RFP will be provided to Bidder upon receiving receipt/voucher of amount deposited in the name of Purchaser. Interested firms are requested to submit the proposal, defined as per RFP document to Bank within 7 days from the date of publication of this notice.

Bank Account Details:

Account Name: Others Income

Account Number: 9373011000013

Bank Name: Shine Resunga Development Bank Limited

For Tender Document Collection/Submission of Sealed Bids

Shine Resunga Development Bank Limited

Address : Head Office, Butwal-11, Kalikanagar, Rupandehi or Corporate Office, Kathmandu-01, Kamaladi

Note : (Shine Resunga Development Bank Limited reserves all the rights to reject any or all the Sealed Bids Proposals without mentioning any reason, and Sealed Bids can be open without presence of any Bidder)

SHINE RESUNGA
DEVELOPMENT BANK LTD.

BANKING
AWARDS
JULY 28, 2023 | GOA, INDIA

Best Managed
Development Bank 2022

071-4955021/495503 | Toll Free NTC: 1660752013 | Norel: 9801572010 | info@srdb.com.np | www.srdb.com.np

Lumbini Province Government

Water Supply and Sanitation Division Office

Tansen, Palpa

Invitation for Electronic Bids for the Supply and Delivery of Fittings, Tools & Others for different water supply project

Date of publication: 24 December, 2023

1. The Water Supply and Sanitation Division Office, Tansen, Palpa invites electronic bids from eligible bidders for the procurement of the Supply and Delivery of Fittings, Tools & Others under National Competitive bidding procedures specified in Public Procurement Act and Regulations. The name and identification of the contract are as follows:

S. N.	Contract ID No.	Name of Procurement	Estimated Amount (excluding VAT & Insurance) NRs.	Bid Security NRs.	Document Fee NRs.
2	WSSDO/ PALPA/ NCB/G/ 080-81/04	Supply and Delivery of Fittings, Tools & Others for different water supply project (Sangh Sasarta Anudan and Saghan Khanepani Bikash Ayojana)	71,93,618.00	2,05,000.00	3000.00

1. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding documents at the office of **Water Supply and Sanitation Division Office, Tansen, Palpa Tel.: 075-520007, Email: wssdo1.palpa@gmail.com** of office or may visit e-GP system: www.bolpatra.gov.np/egp.

2. Bidding documents is available online and can be downloaded from e-GP system: www.bolpatra.gov.np/egp. Interested bidders shall register in the e-GP system and deposit the cost of bidding document in the following bank.

Information to deposit the cost of bidding document in Bank:

Name of the Bank: Rastriya Banijya Bank, Palpa

Name of the Office: Water Supply and Sanitation Office, Tansen, Palpa

Office Account No.: 1000200010000

Code No. : 3470250015

Revenue Head No. : 14229

3. Pre-bid meeting shall be held at **Water Supply and Sanitation Office, Tansen, Palpa** at 13:00 hours on **14th January 2024**.

4. Interested Bidders shall submit the electronic Bids through www.bolpatra.gov.np/egp to the **Water Supply and Sanitation Division Office, Tansen, Palpa** on or before **12:00 hours** on **23rd January 2024**. Bids received after this deadline will be rejected.

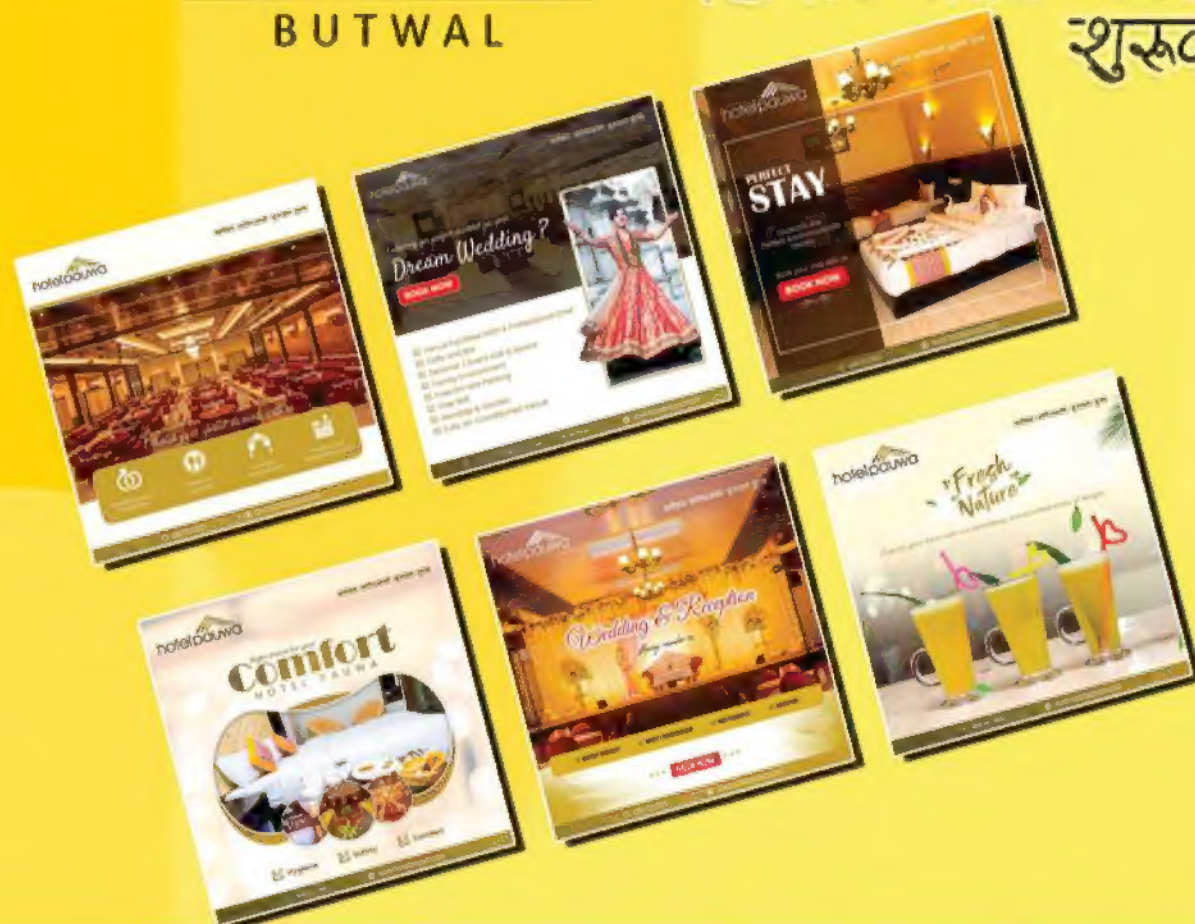
5. Bids shall be opened in presence of Bidders' representatives who choose to attend on **14:00 hours** on **23rd January 2024** at the office of **Water Supply and Sanitation Division Office, Tansen, Palpa**. Bids must be valid for a period of 90 days counting from the day of bid opening and must be accompanied by bid security (as mentioned above) which shall be valid for minimum 30 days beyond the bid validity period.

6. If the last date of submission and opening falls on a government holiday then the next working day shall be considered the last day. In such a case the bid validity and bid security validity shall be recognized with effect from the original bid submission deadline.

Division Chief

hotelpauwa
BUTWAL

जहाँबाट आतिथ्यको
शुरुवात हुन्छ...

www.hotelpauwa.com

Nepal Ecom Concern

Butwal, Rupandehi, Tel: 071-531699, 534699, Mob: 9857026383, 9857039298

COMPUTER

LAPTOP

PRINTER

INVERTOR, SOLAR & BATTERY

★ Medicine Business Accounting Software

★ Trading Business, Manufacturer A/C Software

E-mail: info@neccomputech.com, narayanshresth99@gmail.com

★ Computer, Printer, Laptop Sales & Maintenance

★ Online, OFF Line UPS, Invertor, Battery Solar All kinds of IT Equipments

Website: www.neccomputech.com

प्रकाश नेपाल
पाल्पा

“

२०११ सालमा ३ जना विद्यार्थीबाट त्रिभुवन इन्टरमिडियट कलेजको नामबाट सुरुवात भएको हो। २०१७ सालमा कलातर्फ स्नातकसम्म पठनपाठन हुन्थ्यो। २०३० सालमा राष्ट्रिय शिक्षा परिषद्को योजना लागूभएपछि आङ्गिक क्याम्पसका रूपमा परिणत भएसँगै विद्यार्थी संख्या बढ्यो।

तानसेन: पश्चिमको किर्तिपुर

तानसेन नगरका राजन पन्त त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसमा लामो समयदेखि प्राध्यापन गरेका व्यक्ति हुन्। उनले प्राध्यापन गर्दा ७ हजार पाँच सयसम्म विद्यार्थी उच्च शिक्षाका लागि मुख्य गन्तव्य भएको बताउँछन्। काठमाडौंको त्रिचन्द्र बहुमुखी क्याम्पसमा प्राध्यापन गर्दै आएका तानसेन नगरका दिपक बस्न्यालले तानसेनको त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसमा अध्यक्षन गर्दा ४ हजार ५ सय विद्यार्थीको उच्च शिक्षाको भविष्य जोडीएको थियो। उच्च शिक्षाको मुख्य गन्तव्य ठानिने त्रिभुवन विश्व विद्यालय भन्दा जेठो ठानिने पाल्पाको मात्र नभई पश्चिम नेपाल कै शैक्षिक धरोहरको रूपमा रहेको त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसमा पछिल्ला दशकहरूमा विद्यार्थी संख्या अत्यधिक घटने क्रममा रहेको छ।

साविकको लुम्बिनी, गण्डकी, धौलागरी राप्ती अञ्चलका विद्यार्थीको उच्च शिक्षाको मुख्य गन्तव्य बनेको क्याम्पसका विद्यार्थीका कारण तानसेन बजारमा बेग्लै गुल्जारा थियो। २०४६ सालको राजनैतिक परिवर्तन पूर्व तानसेनमा माध्यमिक तहदेखि उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको २० हजार भन्दा बढि संख्यामा थियो। त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसमा अध्ययन गरेका व्यक्तिहरू नेपाल सरकारको मुख्य सचिव, सचिव, तत्कालिन समयमा राज विरेन्द्रको मुख्य सचिव, निजी पाइलट, सर्वोच्च अदालतको प्रधानन्यायाधिश, नेपाल प्रहरीको सबैभन्दा माथिल्लो पदमा पुगेका छन्। तानसेनको यही विश्व विद्यालयमा पढेका व्यक्तिहरू माथिल्लो सदनको सदस्य पनि भए। क्याम्पसले यो मुलुकको नेतृत्व हाँक्न सक्ने व्यक्ति तयार गर्यो। तर पछिल्लो समयमा खोला तेरै लौरो बिर्सनेका प्रवृत्तिका कारण विद्यार्थी संख्या न्यून भएको तानसेनबासीको भनाइ रहेको छ।

क्याम्पसका सहायक क्याम्पस प्रमुख रामनाथ न्यौपानेका अनुसार क्याम्पसमा हाल २ हजार ७ सयको संख्यामा विद्यार्थीहरू छन्। पछिल्लो समयमा नेपाल सरकारले प्रविणता प्रमाण पत्र तह विश्व विद्यालयबाट हटाउनु, हरेक जिल्लाका गाउँ गाउँमा समेत कलेजको स्थापनाका कारण तानसेनमा पुरानो धरोहरको रूपमा रहेको शैक्षिक संस्थामा विद्यार्थीको संख्या कम हुँदै गएको न्यौपाने बताउँछन्।

त्रिभुवन विश्व विद्यालयलाई नै सरकारले चिन्न सकेन फलस्वरूप उच्च शिक्षाको मुख्य केन्द्र विन्दु नै ध्वस्त भयो। राजनैतिक दलका नेताले आफ्नो राजनैतिक जीवनको मुख्य जग बनाए। पछिल्लो समयमा लागू हुने प्रवृत्तिका कारण यस्ता पुराना धरोहरहरूमा विद्यार्थीको संख्या खस्कियो। अर्कोतर्फ विश्व विद्यालयमा पढाईका लागि चयन गर्दा दलिय भाग बण्डामा गरिने प्रवृत्तिका कारण त्रिविवाका प्रचलित ऐन नियम विपरीत सम्बन्धन दिने प्रवृत्तिका कारण पुरानो शिक्षण संस्था ध्वस्त हुन लागेको स्वतन्त्र युनियनका पुर्व सभापति महेश ज्ञवाली बताउँछन्।

त्रिविवाको ऐन नियममा ५ किलोमिटर भित्र अर्को शिक्षण संस्थालाई सम्बन्धन दिन नपाइने स्पष्ट उल्लेख भएपनि तानसेन बजार भित्र ५ किलो मिटर भित्र नै निजी क्षेत्रमा लगानीमा, त्रिभुवन बहुमुखी क्याम्पसका पुर्व क्याम्पस प्रमुखदेखि पूर्णकालिन तथा आंशिक प्राध्यापकको सहभागितामा र संलग्नमा २ वटा ठूला ठूला कलेजको स्थापनाले पनि सरकारी स्वाभिमत्तिका शिक्षण संस्थामा विद्यार्थी कम भएको कलेजका पुर्व विद्यार्थी तथा त्रिचन्द्र बहुमुखी क्याम्पसका प्राध्यापक दिपक बस्न्याल बताउँछन्।

अनुदानको आवरणमा विदेशी तत्वले नेपालको शिक्षा प्रणालीलाई ध्वस्त बनाइयो। पठनपाठनको सवालमा गुणस्तरसँगै व्यावहारिक ज्ञान सरकारीमा हुने गर्दछ। तर पनि इज्जत प्रतिष्ठा अप्राकृतिक मान्यताको कारण सरकारी सेवामा कायस्थ कर्मचारीले मात्र नभई सरकारी क्याम्पसमा पूर्णकालिन कर्मचारी, प्राध्यापकको कमजोरी छ। उनीहरूले आफ्नो सन्ततीलाई निजी शैक्षिक संस्थामा पठनपाठन गराउने प्रवृत्ति रहेको स्ववियुका पुर्व सभापति मोतीलाल भण्डारी बताउँछन्।

मानविकी, विज्ञान, व्यवस्थापन विषयमा स्नाकोत्तर तहसम्म अध्ययन अध्यापन हुने यस विश्वविद्यालयमा त्रिभुवन विश्वविद्यालय सेवा आयोगको वेवास्ताका कारण अध्यापन गर्ने प्राध्यापकको संख्या अत्यन्त कम भएको

क्याम्पस प्रमुख टंक भट्टराई बताउँछन्। विश्व विद्यालयको रिजल्ट राम्रो भएको भएपनि समय अनुसारको जनसंख्या अनुरूप विद्यार्थी संख्या कम होइन। बाहिरी जिल्लाबाट विद्यार्थी आउँदैनन्। पाल्पामा निजी तथा सामुदायिक गरेर उच्च शिक्षा स्नातक तहसम्ममा यो सहित १५ वटा शिक्षण संस्थाहरू छन्। यसले पनि विद्यार्थी संख्या कम भएको प्रमुख भट्टराई बताउँछन्।

२०११ सालमा ३ जना विद्यार्थीबाट त्रिभुवन इन्टर मिडियट कलेजको नामबाट सुरुवात भएको यस कलेज २०११ सालको नेपाल राष्ट्रिय शिक्षा योजना अयोगाद्वारा सिफारिस भएपछि नेपालको पहिलो विश्व विद्यालयको रूपमा स्थापना भयो। २०१७ सालमा कलातर्फ स्नातकसम्म पठनपाठन हुन्थ्यो। २०३० सालमा राष्ट्रिय शिक्षा परिषद्को योजना लागूभएपछि आंगिक क्याम्पसका रूपमा परिणत भएसँगै विद्यार्थी संख्या बढ्दै गयो। क्याम्पसका पुराना प्राध्यापकका अनुसार पूर्णकालिन प्राध्यापकहरू जागिर खाने मात्र भए। पढिँय जिम्मेवारी पुरा

गर्ने प्रवृत्ति नै छैन त्यसैको परिमाण हो यो क्याम्पसमा विद्यार्थीको संख्या कम भएको बताउँछन्। उनको अनुसार २०३८-३९ साल बाट विज्ञानतर्फ प्रविणता प्रमाणपत्र तह, २०४०-०४१ सालतिर व्यवस्थापनतर्फ स्नाकोत्तर तह, २०४७-०४८ प्रविणता प्रमाण पत्र कानुनतर्फ, प्रविणता प्रमाण पत्र मानविकी संकायमा अर्थशास्त्रतर्फ स्नाकोत्तर तह, विज्ञान विषयमा स्नातक, २०५०-०५१ सालमा कानुन विषय, २०५३-०५४ सालमा मानविकीतर्फ नेपाली विषयको स्नाकोत्तर, २०६१ सालमा शिक्षा संकायतर्फको नेपाली, अंग्रेजी, स्वास्थ्य, जनसंख्या विषयमा स्नातक तहसम्म कक्षा सञ्चालन, २०६६ सालमा समाज शास्त्रका विषयमा स्नातकोत्तरसम्म कक्षा संचालन भएको थियो।

उच्च शिक्षा पुरा भएपछि रोजगारीको अवसर प्राप्त नभएकाले विद्यार्थीमा खिन्नता पैदा भएको कारण विद्यार्थीहरूमा वैदेशिक आकर्षण बढ्यो। जिल्लाका सम्पन्न परिवारले काठमाडौं पढाउने प्रवृत्ति बढ्यो र त्यसलाई आफ्नो प्रतिष्ठासँगै

जोड्ने यहाँका शैक्षिक संस्थाप्रति विश्वासको संकट बढ्दै गयो। अभिभावकको विश्वास जित्ने वातावरण विश्वविद्यालयले बनाउन नसक्दा र उच्च शिक्षा दिने जनशक्तिको समस्याका कारणले त्रिभुवन विश्वविद्यालय भन्दा जेठो शिक्षण संस्था खस्केको अवस्थामा पुगेको शिक्षाविदको दावी रहेको छ। २०४६ साल भन्दा पूर्व यहाँ विद्यार्थीको संख्या धेरै थियो। यो शिक्षण संस्थालाई पुरानै अवस्थामा लैजान कृषि, पर्यटक इन्जिनियरी, विज्ञान विषयमा स्नाकोत्तर तह सम्म पठनपाठनको आवश्यकता रहेको शिक्षाका शुर्भाचिन्तकहरूको भनाइ रहेको छ।

यस क्याम्पसका कारण तानसेन बजार रमाइलो पनि थियो, बिदामा बजार सुनसान हुन्थ्यो। यस शिक्षण संस्थाबाट धेरै नेता बनायो। नेता भएपछि आफ्नो अभिष्ट पुरा भएपछि विश्व विद्यालय विगर्ने प्रवृत्ति भएका कारण यो शिक्षण संस्था आज धरासायी बन्दै गएको क्याम्पसका पुराना विद्यार्थी नारायणप्रसाद काफ्ले बताउँछन्। ■

बुद्धमि नगरपालिकाको अनुरोध

नगरपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण नगरपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधामा ध्यान पुर्‍याई नगरपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन नगरपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराउनु।
- नगरपालिकाबासीले तिरिको कलबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाउनु।
- नगरपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गर्नु।
- यातायात एवं आवगमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटोमा निर्माण सामग्री नराख्नु।
- गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नखार्नु।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर नगरपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गर्नु।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगर्नु। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गर्नु।
- रुख रोप्नु वातावरण संरक्षण गरी।

धुव प्रसाद नेपाल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

मीरा बाबु
नगर उप प्रमुख

केवास कुमार श्रेष्ठ
नगर प्रमुख

बुद्धमि नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कपिलवस्तु, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मीम अस्पतालबाट प्रवाह भैरहेका सेवाहरू

- ◇ बहिरंग सेवा
- ◇ आन्तरिक सेवा
- ◇ अन्तरंग सेवा
- ◇ प्रसूति सेवा
- ◇ सामान्य चिकित्सा
- ◇ मानु शिशु सेवा
- ◇ स्त्री सेवा
- ◇ प्रत्यक्ष सेवा
- ◇ पोषण सेवा
- ◇ परिवार नियोजन सेवा
- ◇ प्रयोगशाला सेवा
- ◇ ई.सि.जी. सेवा
- ◇ क्षयरोग उपचार सेवा (Dots) Gene X Pert
- ◇ कृच्छरोग उपचार सेवा
- ◇ स्.प्र.स.जी. सेवा
- ◇ प्र.शार.डि. सेवा

मीम अस्पताल
भैरहवा, रुपन्देही

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पत्रिकाको हारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षा पर्व

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक १२औं वर्षमा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई एवं शुभकामना** व्यक्त गर्दछौ।

बटौली मेडिको प्रा.लि.
बुटवल, रुपन्देही
फोन ०७१-४३६२४१, १८४३०१४७३
सम्पूर्ण प्रकारका औषधीहरूको थोक विक्रेता

विजयनगर गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधामा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन विजयनगर गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- गाउँपालिकाबासीले तिरिको कलबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाउनु।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गर्नु।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटो माथि सामानहरू जमाभाजी राखी बेचिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटो अतिक्रमण हुने गरी सामान नराख्नु।
- यातायात एवं आवगमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटोमा निर्माण सामग्री नराख्नु।
- गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नखार्नु।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगर्नु। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गर्नु।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गर्नु।
- खुल्ला स्थानमा बिचो वितरण भएका छाडा पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिचो वितरण गर्नु।
- रुख रोप्नु वातावरण संरक्षण गरी।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराउनु।

सोमराज रिजाल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

लक्ष्मी कुमारी चौधरी
उपप्रमुख

जोपाल बहादुर थापा
अध्यक्ष

विजयनगर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुरुहुरिया, कपिलवस्तु लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

CRETA
The Ultimate SUV

- Smart Panoramic Sunroof
- Leather Wrapped Steering with Mounted Controls & Paddle Shifter
- 26.03cm HD Infotainment System
- Smart Phone Wireless Charger
- Drive Mode Select
- Electric Parking Brake with Auto Hold
- 6-Speed Automatic Transmission & IVT

6TH FREE SERVICE 3TH WARRANTY परिवार HYUNDAI

Hyundai Laxmi Siddhi Vinayak Moto Corp Pvt. Ltd. Butwal: 071-415278, 9801943959

कृष्ण खगाल
बुटवल

कृषि प्राविधिक शिक्षा:

अवसर र अवस्था

“

कृषि कार्यमा जनसंख्याको अनुपात राम्रो देखिएपनि दक्ष जनशक्तिको अभाव भने जहिले पनि छ। स-सानो क्षेत्रमा काम गर्न, कृषि कामदारको रूपमा काम गर्न नचाहने कृषि पढे लेखेका जनशक्तिको कारण पनि कृषिमा जनशक्तिको अभाव देखिएको हो। जसको लागि पढेलेखेकाहरूले कृषि कर्म गर्ने हो भने देशमा कुनै प्रकृतिको जनशक्ति अभाव नहुने देखिन्छ।

२०७५ साल भन्दा पहिला प्राविधिक एसएलसी प्री डिप्लोमा (टिएएसएलसी) तर्फको १८ महिनाको कृषि बाल विज्ञान र सोही अवधिक पशु विज्ञान अध्ययनको लागि विद्यार्थीहरूले पहिला प्रवेश परीक्षा दिनुपर्ने व्यवस्था थियो। प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण गरेपश्चात मात्रै विद्यार्थीहरूले अध्ययन गर्न पाउँथे। प्रति शिक्षालय ४० जनाको मात्रै काटो निर्धारण गरिएको कारण पनि विद्यार्थीहरू सयौंको संख्यामा प्रवेश परीक्षा दिन्थे। तर अहिले त्यस्तो अवस्था छैन। विद्यार्थीहरू अध्यापन गराउने ४० जना पनि प्रवेश परीक्षा दिन नआएपछि लुम्बिनी प्रदेशका आधिकारिक निजी स्तरका प्राविधिक एसएलसी अध्यापन गराउने शिक्षालयहरूले कार्यक्रम नै बन्द गरेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायी तालिम परिषद् लुम्बिनी प्रदेश कार्यालयका अनुसार प्री डिप्लोमा तर्फ १३ वटा शिक्षालयले कृषि विज्ञानको कार्यक्रम नै बन्द गरे। सोही आर्थिक वर्षमा भेट साईन्सतर्फ पनि ७ वटा शिक्षालयले कार्यक्रम नै बन्द गरेका छन्। डिप्लोमा लेवल तर्फ पनि कृषि विज्ञानको १९ वटा शिक्षालयहरूले कार्यक्रम बन्द गरेका छन् भने एनमल साईन्स तर्फका १३ वटा शिक्षालयहरूले कार्यक्रम नै बन्द गरेका छन्। लुम्बिनी प्रदेशमा प्राविधिकधारका विद्यार्थीहरू सिटीईभीटीका आंगिक १०

वटा, टैक्स कार्यक्रम अन्तर्गतका १०४ वटा, निजी स्तरबाट ७० वटा शिक्षालयहरूले विभिन्न कार्यक्रम चलाउँदै आएका छन्। यसमा साम्बन्धी शिक्षालयहरू ४ वटा रहेका छन्। ती सबैमा प्राविधिक धारको अध्यापन हुँदै आएको हो। सिटीईभीटी लुम्बिनी प्रदेश कार्यालयका सूचना अधिकृत तेज प्रताप दुवेका अनुसार विद्यार्थीहरूको संख्या दिन प्रतिदिन घट्दै छ। यो शैक्षिक सत्र २०८०/८१ मा भर्ना हुने विद्यार्थीहरूको संख्या पनि

ज्यादै न्यून सत्रमा जम्मा प्री डिप्लोमा तर्फ ५ सय २० जना विद्यार्थीको कोटा १३ वटा मात्रै शिक्षालयमा रहेकोमा जम्मा १५९ जना मात्रै विद्यार्थी भर्ना भएका छन्। भेटनरी तर्फ प्री डिप्लोमा ६ वटा मात्रै शिक्षालयमा कार्यक्रम सञ्चालित छ भने १५ वटा शिक्षालयले कार्यक्रम बन्द गरेका छन्। जसमा कुल २ सय ४० जना विद्यार्थीको कोटा रहेकोमा जम्मा ८८ जना विद्यार्थी भर्ना भएका छन्। अघिल्लो शैक्षिक सत्रमा

भेटनरी तर्फ प्री डिप्लोमा तर्फ २८० कोटाया जम्मा ९० जना, कृषि तर्फ ५२० कोटाया जम्मा २१३ जना विद्यार्थी भर्ना भएका छन्। यो एउटा उदाहरण मात्रै हो। कृषि तथा पशुविज्ञान तर्फ प्री डिप्लोमा र डिप्लोमा तहको अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको रुची छैन। स्नातक तह उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीहरू समेत रोजगारविहीन भएपछि पछिल्लो समयमा विदेश समेत पलायन भएका छन्।

(बाँकी पृष्ठ ३६ ताम)

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

THE BUTWAL TODAY NATIONAL DAILY

१२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई सहित आगामी दिनमा अठ्क वेतिथि र विसंजातिका विरुद्ध शसक्त ढंगले लाज्ज सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

बुटवल हस्पिटल प्रा. लि. परिवार

बुटवल-६, हरिप्रसाद लाइन

उपभोक्ता वर्गमा अनुरोध

- ताजा तरकारी, फलफुल उपभोग गरौं।
- विषादी प्रयोग गरिएका फलफुल तरकारी सेवन नगरौं।
- ताजा फलफुल सेवन गरौं र निरोगी बनौं।
- कृषि उत्पादनमा जोड दिऔं।
- स्वदेशी किसानको उत्पादनलाई उपभोगमा प्राथमिकीकरण दिऊं।

अनुरोधकः
अध्यक्ष
धनश्याम भुषाल (गोपाल)

बुटवल कृषि उपज थोक बजार केन्द्र

कृषि बजार व्यवस्थापन समिति

बुटवल-६, रुपन्देही।

समानता, स्वाभिमान र अवसर - बस्नयोग्य बुटवल सहर

बुटवल उपमहानगरपालिकाको अनुरोध

- सार्वजनिक स्थल अतिक्रमण गरी सेल्फन नबनाउ/सामग्री नराखौं।
- जथाभावी फोहोर नफालौं, फोहोर संकलन गर्ने सवारी साधनमा मात्र फोहोर फाल्ने बानी बसालौं।
- आफ्नो घर-आगन वरपर वृक्षरोपण गरी नगरलाई सफा, सुन्दर र हरियाली बनाउन मवत गरौं।
- घरपालुवा चौपायाहरू छडा नछाडौं, दुर्घटना न्यूनीकरणमा सहकार्य गरौं।
- आफ्नो टोलमा हरेक हप्ताको शनिबार सरसाई गरौं।
- सबै प्रकारका व्यापार, व्यवसाय, उद्योग, कल कारखाना अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित वडा कार्यालयमा व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण गराई मात्र सञ्चालन गरौं।

सावित्रा अर्याल
नगर उप-प्रमुख

खेलराज पाण्डे
नगर प्रमुख

बुटवल उप-महानगर पालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बुटवल, रुपन्देही

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

THE BUTWAL TODAY NATIONAL DAILY

१२औं वर्षमा प्रवेश

जारेकोमा **हार्दिक बधाई** सहित आगामी दिनमा अठ्क शसक्त ढंगले लाज्ज सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

हरिप्रसाद अर्याल

अध्यक्ष
एवं

बुटवल उद्योग बाणिज्य संघ परिवार

रुपन्देही

१२औं वर्ष प्रवेश

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

THE BUTWAL TODAY NATIONAL DAILY

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा **हार्दिक बधाई** सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

थानेश्वर पौडेल

प्राचार्य

व्यानन माध्यमिक विद्यालय

सुर्खानगर, बुटवल, रुपन्देही

चन्द्रकोट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

(सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण सेवा इकाई)

शान्तिपुर, गुल्मी

घरबाटै अनलाइन माफत व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सूचना

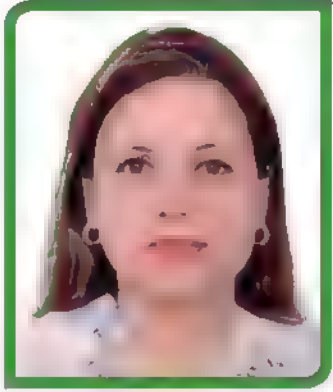
नेपाल सरकारले व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, बसाईसराइ, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद) अनिवार्य दर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको हुँदा चन्द्रकोट गाउँपालिका भित्र अनलाइन माफत व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न आफ्नो घरमै बसी मोबाइलबाट समेत व्यक्तिगत घटना दर्ताको फारम भर्न सक्नु हुनेछ। फारम भरी प्राप्त टोकन नम्बर लिएर सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न सक्नु हुनेछ।

फारम भर्ने तरिका:

१. <https://public.donider.gov.np> मा जानुहोस् वा बेचाइएको QR Code स्क्यान गरी “घटना दर्ताको लागि यहाँ क्लिक गर्नुहोस्” मा क्लिक गर्नुहोस्।
२. क्लिक गरिसकेपछि कुन प्रयोजनको लागि फारम भर्दै हुनुहुन्छ, छनोट गर्नुहोस्।
३. छनोट गरिसकेपछि फारम बुल्नेछ। उक्त फारम भरिसकेपछि अन्तिममा मोबाइल नम्बर राखेर पेश गर्नुहोस्।
४. उक्त मोबाइल नम्बरमा टोकन नम्बर प्राप्त हुनेछ र सोही टोकन नम्बर लिएर ३५ दिनभित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा सम्पर्क गरी स्थानीय पञ्जिकाधिकारीबाट व्यक्तिगत घटना दर्ताको प्रमाणपत्र उपलब्ध हुनेछ। टोकनको प्रयोग ३५ दिनभित्र गरिसक्नुपर्नेछ अन्यथा पुनः माथिको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेछ।

पुनश्चः व्यक्तिगत घटना घटेको ३५ दिनभित्र घटना दर्ता जारी जारिवानाबाट बचौं।

दीपु पोखरेल
काठमाडौं

राष्ट्रिय आँखा रणनीति २०७९-२०८६

संघले बनायो, विद्यालयमा कहिले ?

संघीय सरकारको निर्णय बमोजिम स्थानीय तहमार्फत विद्यालयलाई बर्षको एकपटक अनिवार्य रूपमा विद्यार्थीको आँखा परीक्षण गर्न निर्देशन गरिसकिएको छ । तर पालिकाहरूले यसको कार्यान्वयनमा बेवास्ता गरिरहेका छन् ।

“स्वस्थ आँखा, स्वस्थ समाज” भन्ने उद्देश्यका साथ सरकारले विद्यालय तहका विद्यार्थीको हरेक बर्ष आँखा परीक्षण गर्ने नीति छ । राष्ट्रिय आँखा रणनीति २०७९-२०८६ मा आँखा स्वास्थ्य सेवालाई विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रममा समावेश गर्दै विद्यालयमा हरेक बर्ष दृष्टि परीक्षण गरिने उल्लेख छ ।

मानिसका सबै अंग उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ तर आँखाबिना संसार अँध्यारो हुन्छ । आँखा स्वच्छ सुन्दर, स्वस्थ हुँदाभात त्यसले सुन्दर संसार देख्न सक्छ । भविष्यका कर्णधार बालबालिकाको आँखा स्वास्थ्य भए मात्र स्वस्थ समाज निर्माण गर्न सकिने भन्दै सरकारले यस्तो रणनीति ल्याएको हो ।

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रका महानिदेशक दिपक शर्मा सरकारको निर्णय बमोजिम स्थानीय तहमार्फत विद्यालयलाई बर्षको एक पटक अनिवार्य रूपमा विद्यार्थीको आँखा परीक्षण गर्न निर्देशन गरिसकिएको बताउँछन् ।

महानिदेशक शर्माले भने “रणनीतिमा उल्लेख भए अनुसार विद्यार्थीको हरेक बर्ष आँखा परीक्षण गर्ने जिम्मा स्थानीय तहको रहेको छ । सोही अनुसार हामीले रणनीति कार्यान्वयन गरेर विद्यालय तहका विद्यार्थीको आँखा परीक्षण गर्न स्थानीय तहलाई निर्देशन दिइसकेका छौं ।”

बुटवल उपमहानगरपालिकाका शिक्षा विभागका टीकाराम पन्थीले भने नगरपालिकामा विद्यार्थीको आँखा परीक्षण गर्ने कुनै त्यस्तो खालको निर्देशन नआएको बताए । बालबालिकाको आँखा परीक्षण जस्तो संवेदनशील विषय भएकोले निर्देशन आउने बित्तिकै विद्यालयलाई परिपत्र गरेर कार्यान्वयनमा लैजाने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गरे ।

त्यस्तै, बुटवल-४ लक्ष्मीनगरको लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक शान्ति सुवेदीले पनि सरकारले विद्यालय तहका बालबालिकालाई बर्षमा एकपटक आँखा अनिवार्य

परीक्षण गर्नुपर्ने रणनीति ल्याएको थाहा पाएको भएतापनि स्थानीय तहबाट बालबालिकाको लागि अनिवार्य आँखा परीक्षण गर्नेपनि निर्देशन अहिलेसम्म नआएको बताइन् ।

उनले सरकारबाट निर्देशन नआएपनि बालबालिकाको आँखाको स्वास्थ्य जस्तो विषयमा विद्यालय संवेदनशील भएको बताइन् । उनले विभिन्न समयमा विद्यालय आफैले बालबालिकाको आँखा परीक्षण गर्दै आएको पनि जानकारी दिइन् । “स्थानीय तहले बालबालिकाको अनिवार्य आँखा परीक्षण

गर्न भनेर निर्देशन दिएको छैन । बालबालिकाको आँखाको विषयमा गम्भीर छौं । त्यसैले हामीले विभिन्न समयमा विभिन्न क्लबहरूको सहयोगमा विद्यालयमा अध्ययनरत बालबालिकाको आँखा शिबिर सञ्चालन गरेर आँखा परीक्षण भने गर्दै आएका छौं,” उनले भनिन् ।

अहिलेको समय डिजिटलको समय हो प्रविधिमा आएको विकाससँगै मोबाइल कम्युटर, ल्यापटप टेलिभिजन, ट्याब्लेटको प्रयोग बढ्दो छ । त्यसको सबैभन्दा बढी असर त साना

बालबालिकामा परेको छ ।

आधुनिक ग्याजेटको प्रयोगका कारण बालबालिका आँखा बिग्रने सम्भावना धेरै हुने हुँदा बच्चाहरूको आँखा प्रत्येक वर्ष अनिवार्य जाँच गराउन अत्यन्तै आवश्यक रहेको बताउँछिन् त्रिभुवन विश्व विद्यालय शिक्षण अस्पतालकी बालरोग आँखा रोग विशेषज्ञ डा. ज्योतिबाबा श्रेष्ठ । श्रेष्ठले बालबालिका विद्यालय जान लागेपछि नै आँखाको भिजन चेक गर्नुपर्ने बताउँछिन् ।

चिलायो

र रातो भयो भने पढ्न ध्यान दिँदैन त्यहि आँखा धेरै चलाएर बस्छन् । यसले गर्दा अध्ययनमा समेत असर गर्दछ । त्यसैले ५ देखि १५ वर्षको बच्चाहरूको प्रत्येक वर्ष भिजन जाँच गर्नु पर्दछ । स्कुल पढ्ने विद्यार्थीमा दृष्टिदोष समस्या देखिएर बस्न लगाउनुपर्ने बताउँछिन् । उनले अल्लो आँखा, ढेडो वगै आँखा, आँखाको स्वास्थ्यमा सुर्खाना गर्न नसकेर आँखा पाक्ने जस्ता समस्या

देखिन सक्ने बताइन् । त्यसको समयमा उपचार गराइएन त्यसै छोडियो भनेपछि गएर बच्चाको आँखा नै बाक्लो हुन सक्ने उनको भनाइ रहेको छ ।

“बच्चाहरू बाहिर खेल्ने जाने भएकाले आँखामा धूलो काँसिएर भित्र पसेर आँखा रातो र पाक्ने समस्या हुने गर्दछ । आँखामा एलर्जी आँखा चिलाउने जस्ता समस्या बालबालिका देखिने गर्दछ,” उनले भनिन् ।

उनका अनुसार जन्मजात देखिने समस्या अल अल देखिन्छ । बच्चामा जन्मजात मोतिविन्दु, जलविन्दु रातो अँध्यारोमा रत्नको जस्ता समस्या देखिने गर्दछ । यसै उनले बालबालिकामा आँखाको क्यान्सर पनि हुने गरेको बताउँछिन् । “बाहिर खेल्दा चोट लागेर आँखा फुटाएको पनि हामीसँग उपचार गर्न आएका हुन्छन्” उनले भनिन्, “त्यसैले बालबालिकाको समयमा नै आँखा परीक्षण गर्नुपर्दछ । नेपालमा ४ प्रतिशत बालबालिकामा दृष्टिदोषको समस्या रहेको पाइएको छ ।

नेपाल नेत्रज्योति संघले करिब ८ लाख बालबालिकाको आँखा परीक्षण गर्दा ४ प्रतिशत बालबालिकामा दृष्टिदोषको समस्या देखिएको जनाएको छ ।

संघका कार्यक्रम व्यवस्थापक रंजन शाहका अनुसार सन् २०१८ देखि २०२२ सम्म चलेको परियोजना मार्फत ६ देखि १८ वर्षसम्मका विद्यालय जाने र नजाने बालबालिकाहरूको आँखा परीक्षण गरिएको थियो । आँखा परीक्षण पश्चात समस्या देखिएका बालबालिकाहरूलाई निःशुल्क चस्मा तथा शल्यक्रिया समेत गरिएको शाहले जानकारी दिए ।

नगरपालिका बासीमा अनुरोध

- जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो ।
- बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्ति र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ । सम्बन्ध विच्छेदको सूचना अदालतको निर्णय सहित पति वा पत्नीले दिन सक्छन् ।
- सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं । सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाइरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं ।
- खुट रोपी वातावरण संरक्षण गरौं ।
- नगरपालिकाबासीले तिरैको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।

कृष्ण प्रसाद सापकोटा
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

विद्यालक्ष्मी गुरुङ्ग
नगर उप-प्रमुख

ध्रुव प्रसाद खरेल
नगर प्रमुख

देवदह नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

देवदह, रुपन्देही

धुर्कोट गाउँपालिकाको अनुरोध

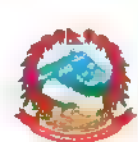
गाउँपालिकालाई व्यापारिक औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो । हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याउँ गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन धुर्कोट गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं ।
- गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं ।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँड्नुहुन गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं ।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।
- गाईगोर, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं ।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं । चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं ।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं ।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं ।

जानुराम पन्थी
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सीता गिरी
उपाध्यक्ष

मुपाल पोखरेल
अध्यक्ष

धुर्कोट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

गुल्मी

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२ औं वर्षता प्रवेश

१२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई सहित आज्ञागी दिनमा अमक वेथिति र विस्मृति विरुद्ध शसक्त ढंगले लाज सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा

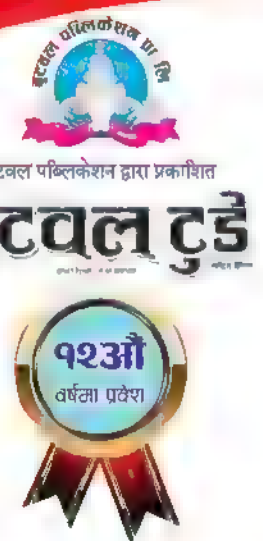
हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

DG
DunGaree
GAREES

डुङ्गारी गार्मेन्ट प्रा. लि. परिवार

देवदह, अलुही, रुपन्देही

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक १२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

चौराह हस्पिटल प्रा. लि.

बुटवल-११, रुपन्देही

फोन: ०७१-४१५००१, ४१५००२, ४१५००३

E-mail: chaurahahospital.pvt.ltd@gmail.com, hrm.chaurahahospital@gmail.com

छत्रकोट गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो । हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याउँ गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन छत्रकोट गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं ।
- गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं ।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँड्नुहुन गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं ।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।
- गाईगोर, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं ।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं । चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं ।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं ।
- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं ।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं ।

वीर बहादुर पुन
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सावित्री ज्ञवाली
उपाध्यक्ष

रामप्रसाद पाण्डेय
अध्यक्ष

छत्रकोट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

चौथगा, गुल्मी

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२ औं वर्षता प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक १२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

दिप बोर्डिङ हाई स्कूल परिवार

जनहितमा जारी सन्देश

- वन संरक्षण गर्न सबैजना हातेमालो गरौं ।
- रुख रोपौं, हरियाली बनाऔं ।
- वन अतिक्रमण हुनबाट जोगाऔं ।
- साभेदारीको उद्देश्य वनजन्य वस्तुमा सबैको अधिकार, सबैको पहुँच ।
- वन र वातावरण जिवनको अभिन्न अङ्ग हो, त्यसैले यसको संरक्षण पनि हामी सबैको कर्तव्य हो ।
- जैविक विविधताको संरक्षण गर्दै वन जंगलको संरक्षण गरौं ।
- वन भित्रका ताल तलैयाको उचित व्यवस्थापन गरौं ।
- वन क्षेत्रमा रहेका वन्य जन्तुको संरक्षण गर्दै, खाली जमिनमा वृक्षारोपण गरौं ।
- वनको अतिक्रमण तथा विनाश गर्ने कार्य रोकौं वन जन्य उत्पादनको चोरी निकासी बन्द गरौं ।
- वन क्षेत्रमा डढेलो लाम्प नदिन डढेलो नियन्त्रणमा सहभागी बनीं ।

पशुपालक कृषक वर्गमा अनुरोध

- राष्ट्रलाई दुध, मासु र परिमामा आत्म निर्भर बनाउने उद्देश्यले व्यवसायिक पशुपालन गरि दुध, मासु र परिमामा उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरौं ।
- नजिकको पशु सेवा प्रवाह गर्ने निकायहरू सँग सम्पर्क समन्वय गरी गाईभैसीलाई खोरेत रोग विरुद्धको खोप तथा भेडा, बाख्खालाई पी.पी.आर. रोग विरुद्धको खोप लगाई आफ्नो पशुवस्तुलाई संक्रामक रोगबाट बचाऔं ।
- कार्यालयले प्रवर्द्धन गरिरहेका पशु नश्ल सुधार कार्यक्रममा सहभागी बनीं र पशुको उत्पादकत्व एवम् उत्पादन वृद्धि गरी आय आर्जन बढाऔं ।
- व्यवसायिक गाई, भैसी पालन तथा दुध र मासु अन्य पदार्थ प्रशोधन एवम् विविधकरणमा नवीनतम असल अभ्यासहरू अवलम्बन गरि गुणस्तरीय शुद्ध, स्वच्छ र स्वस्थ उत्पादनहरूको सुनिश्चितता गरौं ।
- व्यवसायिक मत्स्यपालनका लागि गुणस्तरीय आहारको व्यवस्थापन गरौं ।
- निर्बाहमुखी मत्स्यपालनलाई छोडी व्यवसायिक मत्स्यपालन गरौं ।

मेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र
भैरहवा, रूपन्देही

सूचनामूलक सन्देश

सिक्काई नरी, उत्पादन बढाऔं ।

सिधित कृषि क्षेत्रको अभिवृद्धि, संघीय नेपालको समृद्धि

- सफा रतौं स्वस्थ बनीं, स्वास्थ्य सभ्यता र विकासको लागि सरसफाई ।
- असल संस्कार, सिकौं सिकाऔं, आफ्नो देश आफै बनीं ।
- असल संस्कार समृद्धिको आधार ।
- दीगो विकासको मुख्य आधार, स्वच्छ सानेपानी सरसफाईयुक्त बानी व्यवहार ।
- उत्पादनमा हातौ साथ, बस्तिन न स्याली त्पत ।
- सिधित कृषि क्षेत्रको अभिवृद्धि, संघीय नेपालको समृद्धि ।।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

सानेपानी, ग्रामीण तथा शहरी विकास मन्त्रालय
राष्ट्री उपत्यका, देउखुरी, दाङ

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

मौलिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

राष्ट्री उपत्यका, (देउखुरी) दाङ

सार्वजनिक सडकलाई सुरक्षित सवारी

आवागमन योग्य बनाउन निम्न कुरामा ध्यान दिउं

१. सडकमा निजी सामग्री राखी सडक अवरुद्ध नगरौं ।
२. सडकमा छाडा चौपाया नछौडौं ।
३. सडकको अधिकार क्षेत्रमा अतिक्रमण हुने गरी कुनै पनि संरचना निर्माण नगरौं ।
४. मुख्य सडकमा असर पुग्ने गरी अनुमति बेगर शाखा सडकको निर्माण नगरौं ।
५. सडकहरूमा जथाभावि फोहर नगरौं ।
६. पैदल यात्रुहरूले सवारी नियम/ट्राफिक नियमको पालना गरी सडकको प्रयोग गरौं ।
७. सडक तथा सवारीको भारवहन क्षमता भन्दा बढी भार हुने गरी सवारी नचलाउँ
८. सार्वजनिक तथा निजी सवारीको नियमित चेकजाँच गरौं, संचालन गरौं ।

नगरबासीहरूमा

हार्दिक अनुरोध

- घर नक्सा पास गरेर मात्र घर निर्माण गरौं, भवन सहिताको पालना गरौं ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न लाभग्राहीले आफ्नो नाम भत्ता पाउने लिस्ट छ छैन पत्त्येक साउन महिनामा आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई बुझौं र बुक्क हौं ।
- बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।
- रुख रोपौं वातावरण संरक्षण गरौं ।
- नगरपालिकाबासीले तिरैको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।

मणेश प्रसाद अर्याल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सुमिता मुत्ता (बैरा)
उप-प्रमुख

सुदिप पौडेल
नगर प्रमुख

कपिलवस्तु नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

तौलहवा, कपिलवस्तु

नगरबासीहरूमा
हार्दिक अनुरोध

- घर नक्सा पास गरेर मात्र घर निर्माण गरौं, भवन सहिताको पालना गरौं ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न लाभग्राहीले आफ्नो नाम भत्ता पाउने लिस्ट छ छैन पत्त्येक साउन महिनामा आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई बुझौं र बुक्क हौं ।
- बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।
- रुख रोपौं वातावरण संरक्षण गरौं ।
- नगरपालिकाबासीले तिरैको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

जारेकोमा हार्दिक बधाई सहित आजादी दिनमा

अठ्ठ शसक्त ढंगले लाग्न सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

दुक बहादुर क्षेत्री

पत्रकार (रुप)

मणिमुकुन्द मा. वि/कलेज परिवार

गोगिकुटी, बुटवल-११, रूपन्देही

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक

१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

मन्विन्द्र प्रसाद कटेल
(अध्यक्ष)

मणेश प्रसाद बजाली
(प्रबन्धक निर्देशक)

Med|tech
मेडिटेक Int'l Academy Pvt.Ltd.

Butwal-6, Rupandehi, Ph: 071-549072, 547707, 9857030322, 9857032586

उज्ज्वल भविष्य बनाउनुहोस् ।

ब्रिटिश काउन्सिलद्वारा International School Award 2017-2020 र 2021-2024 प्राप्त एसईई, टिएएसईई र कक्षा १२ को बोर्ड परीक्षामा निरन्तर उत्कृष्ट नतिजा दिन सफल समुदायमा व्यवस्थापन भएको लुम्बिनी प्रदेश नमुना विद्यालयको रूपमा रहेको यस नवीन औद्योगिक कदर बहादुर रीता मा.वि. देवीनगरमा मन्त्रेश्वरी देखि कक्षा १० सम्म साधारण धारमा पूर्ण अंग्रेजी माध्यममा प्राविधिक धार तर्फ कक्षा ९-१२ सिभिल इन्जिनियरिङ समूह, विज्ञान समूह कक्षा ११ र १२ पूर्ण अंग्रेजी माध्यममा र व्यवस्थापन समूह कक्षा ११ र १२ होटल व्यवस्थापन सहित अंग्रेजी र नेपाली माध्यममा कानून र शिक्षा समूह मूल अंग्रेजी, गणित र नेपाली विशिष्टीकरण नेपाली माध्यममा अध्यापन हुने यस नवीन औद्योगिक कदर बहादुर रीता माध्यमिक विद्यालयमा आफ्ना सन्ततिहरूलाई भर्ना गरी उज्ज्वल भविष्य बनाउनुहोस् ।

नवीन औद्योगिक कदर बहादुर रीता मा.वि.

देवीनगर, बुटवल - ११, रूपन्देही

फोन : ०७१-४१०२१५, ०७१-४१०३४५, ९८५७०३१६७८

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक १२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

कृष्ण बहादुर कार्की (राजु)
सचिव

रामकृष्ण चापामाई
अध्यक्ष

नेपाल पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायी महासंघ
जिल्ला शाखा रूपन्देही परिवार

लुम्बिनी प्रदेशमा विश्वविद्यालयः

कस्ता जनशक्ति उत्पादन गर्दैछन् ?

लक्ष्मण पौडेल
रुपन्देही

कुन क्षेत्रमा कस्तो
जनशक्ति आवश्यक
हो, यसबारे कुनै
पनि विश्वविद्यालयले
विस्तृत अध्ययन
गरेको पाइँदैन।
युनिभर्सिटी अनुसन्धान
र अध्ययनमा केन्द्रित
नभएर खोक्रो बनाउँदै
लैजाँदा स्तरीय
शिक्षाको अभावमा
उत्पादित जनशक्ति
बेरोजगार बन्नुपर्ने
अवस्था सिर्जना
भइरहेको छ।

लुम्बिनी प्रदेशमा तीन वटा विश्वविद्यालय छन्। ती तीनवटै विश्वविद्यालयमा हरेक वर्ष पाँच हजार भन्दा बढी विद्यार्थीले पढ्छन्। तीमध्ये सबैभन्दा बढी नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयमा पढ्छन्।

नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयमा मात्रै ३ हजार विद्यार्थी अध्ययनरत छन्। गत वर्ष लुम्बिनी प्रदेशका विश्वविद्यालयमा ४ हजार ५ सय विद्यार्थीले अध्ययन गरेका थिए। तीमध्ये सबैभन्दा बढी दाङको बेलभुङ्गडाँमा रहेको नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयबाट १ हजार ६ सय ८२ विद्यार्थीले अध्ययन गरेका थिए।

नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय :

२०४३ सालमा स्थापना भएको नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयले नेपालमा संस्कृत शिक्षालाई सर्वसुलभ बनाई संस्कृत वाङ्मयभित्रका आध्यात्मिक मूल्य-मान्यता, तथा उदात्तभावलाई समयको माग अनुरूप प्रवाहित गराउने उद्देश्य थियो।

दाङको बेलभुङ्गडाँमा रहेको यो विश्वविद्यालयमा हरेक वर्ष १ हजार ५०० भन्दा बढी विद्यार्थी उत्पादन गर्दै आएको छ।

नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयले उत्तमपथमा (प्रमाणपत्र) तह, शास्त्री (बेचुअलर) लेभल, मास्टर (आचार्य) लेभल पीएचडी र नन-डिग्री सर्ट टर्म ट्रेनिङ विषयको शिक्षा प्रदान गर्दै आएको छ। उक्त विश्वविद्यालय अन्तर्गत १२ वटा आंगिक क्याम्पस छन्। त्यस्तै १४ वटा विद्यापीठ र २ वटा संस्कृत माध्यमिक विद्यालय छन्। गत वर्ष यो विश्वविद्यालयमा १ हजार ६८२ विद्यार्थीले अध्ययन गरेका थिए।

पछिल्लो समय नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालयमा विद्यार्थीको जम्मा अभाव देखिएको छ। विद्यार्थी अभावले नै २०६७ देखि दीक्षान्त समारोह राख्न नसकेको विश्वविद्यालयले भन्दा १३ वर्षपछाडि गत जेठ ३१ मा दीक्षान्त समारोह गरेको थियो।

विश्वविद्यालयका शिक्षाध्यक्ष भीम खातिवडाले विश्वविद्यालयमा जीवन विज्ञानलाई आयुर्वेदसँग जोडेर लैजाने शिक्षा चलिरेको दाबी गरे।

'हामीले योग विज्ञान र प्राकृतिक चिकित्सालाई जोडेर लगेका छौं, खातिवडाले भने, 'हाम्रो मातहतका कलेजमा १७ वटा विषय पढाइ हुन्छ।'

प्रभावकारिताविनै अहिले खुलिरेको विश्वविद्यालयले राज्यलाई सुन्दर बाटोमा लैजान नसके खातिवडाले भनाइ छ।

संस्कृत विश्वविद्यालयमा हाल भने करीब ३ हजार विद्यार्थी छन्। विश्वविद्यालयले तीनवटा क्याम्पसलाई सम्बन्धन दिएको छ। विश्वविद्यालयका १२ वटा आंगिक क्याम्पस छन्।

यसबारे कुनै पनि विश्वविद्यालयले विस्तृत अध्ययन गरेको पाइँदैन। युनिभर्सिटी अनुसन्धान र अध्ययनमा केन्द्रित नभएर खोक्रो बनाउँदै लैजाँदा स्तरीय शिक्षाको अभावमा उत्पादित जनशक्ति बेरोजगार बन्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भइरहेको छ। विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्रा.डा. यादव प्रकाश

कुन क्षेत्रमा कस्तो जनशक्ति आवश्यक हो, यसबारे कुनै पनि विश्वविद्यालयले विस्तृत अध्ययन गरेको पाइँदैन। युनिभर्सिटी अनुसन्धान र अध्ययनमा केन्द्रित नभएर खोक्रो बनाउँदै लैजाँदा स्तरीय शिक्षाको अभावमा उत्पादित जनशक्ति बेरोजगार बन्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भइरहेको छ। विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्रा.डा. यादव प्रकाश

(बाँकी पृष्ठ २५ मा)

१२औं वर्ष प्रवेश
हादिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा
हादिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हादिक
शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

यम प्रसाद पाण्डे
(अध्यक्ष) एवं

पश्चिमाञ्चल यातायात व्यवसायी समिति परिवार

बुटवल, रुपन्देही

निस्दी गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन निस्दी गाउँपालिका हादिक अनुरोध गर्दछ।

- बसाइसराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्ति र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।
- गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं। गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा वडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं।
- जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो।
- जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

सुव दयाल प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
तिरन कुमारी श्रेष्ठ उपाध्यक्ष
मुक्त बहादुर सारु अध्यक्ष

निस्दी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
मित्याल, पाल्पा

१२औं वर्ष प्रवेश
हादिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा हादिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हादिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

लोकनाथ उपाध्याय
प्राचार्य

न्यू होराइजन ई. बो. मा. वि.
बुटवल, रुपन्देही

हादिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश

गरेकोमा हादिक बधाई सहित आजोली दिनमा अठ्ठ शसक्त ढंगले लाज सकोस् १२ वर्ष प्रवेशको अवसरमा हादिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

हरिराम कशोधन महासचिव
हिमाल नैरे अध्यक्ष

पश्चिमाञ्चल पेट्रोलियम डिलर्स एसोसिएसन परिवार

बुटवल, रुपन्देही

हादिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा
हादिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा
हादिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दिनेश मुसाल प्राचार्य
दुर्गा दत्त भण्डारी अध्यक्ष

अक्सफोर्ड माध्यमिक विद्यालय
बुटवल-८, सुर्खानगर, रुपन्देही

ओमसतिया गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन ओमसतिया गाउँपालिका हादिक अनुरोध गर्दछ।

- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
- गाउँपालिकाबासीले तिरेको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
- गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।

विपिन क्षेत्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सुबिता चौधरी उपाध्यक्ष
मणिजित कुमार यादव अध्यक्ष

ओमसतिया गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हाटी फर्साटिकर, रुपन्देही

युवराज कंडेल
बुटवल

साख फर्काउँदै आयुर्वेद

वि.सं २०४८ सालमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१९ बिजौरीको आयुर्वेद चिकित्सालय हाल ३० शैया सुविधा सहितको प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पताल ५० शैयामा संचालन गर्ने योजना बनाएको छ। यहाँ चिकित्सालयमा क्षारसूत्र, पञ्चकर्म, अग्निकर्मलगायतका सेवाहरू प्रभावकारी रूपमा संचालन भइरहेका छन्। चिकित्सालयले क्षारसूत्रबाट पायल्स, फिस्टुला, फिसर, सिस्टलगायतका रोग निदान गर्दै आएको छ।

एठानका शेरचन्द्र गिरिले पाचन सम्बन्धी समस्याको उपचारको लागि बुटवलमा नाम चलेका क्लिनिक चहारे। नाम चलेका डाक्टरसँग परामर्श लिएर उपचार गराए। औषधि खाँदा मात्रै निको भएजस्तो हुने समस्यामा कसैबाट उनले आयुर्वेदिक अस्पतालको बारेमा जानकारी पाए। उनी अस्पताल खोज्दै बुटवल देवीनगरमा रहेको लुम्बिनी आयुर्वेदिक चिकित्सालय पुगेर आयुर्वेद डाक्टरसँग परामर्श गरे। डाक्टरले सिफारिस गरे अनुसारको आयुर्वेदिक औषधि चिकित्सालयले निशुल्क उपलब्ध गरायो। केही दिनको औषधि सेवनपछि गिरिले स्वास्थ्यमा प्राकृतिक रूपमै सुधार भएको महसुस गरेका छन्। अचेल कसैले उनलाई स्वास्थ्य समस्याको बारेमा परामर्श मग्दा उक्त अस्पतालको बारेमा बताउँछन्। गिरि मात्र हैन, कोरोना महामारिपछि धेरै

योजना बनाएको छ। यहाँ पनि दैनिक एक सयभन्दा बढी बिरामी उपचारका लागि आउने गरेका छन्। चिकित्सालयमा क्षारसूत्र, पञ्चकर्म, अग्निकर्मलगायतका सेवाहरू प्रभावकारी रूपमा संचालन भइरहेका छन्। चिकित्सालयले क्षारसूत्रबाट पायल्स,

मानिसहरू आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवातर्फ आकर्षित भएका छन् र विगतमा गुमनाम रहेका आयुर्वेदिक स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अचेल बिरामीको चहलपहल देखिन थालेको छ।

वि.सं २०१७ सालमा पाल्पाको रामपुरमा स्थापना भएको रामपुर आयुर्वेदिक औषधालय २०४३ सालमा लुम्बिनी अंचल आयुर्वेदिक औषधालयको रूपमा बुटवलमा सरेको थियो। बुटवलको देवीनगरमा लामो समयदेखि आयुर्वेदिक औषधालय संचालन भएपनि बुटवलकै वासिन्दालाई पनि त्यसको जानकारी थिएन। जानकारी पाएकाहरूपनि आयुर्वेद चिकित्सामा विश्वास नगरी आधुनिक चिकित्सा सेवाको खोजीमा अन्यत्र जाने गर्दथे। एक दशक अघिसम्म गुमनाम

जस्तै रहेको लुम्बिनी आयुर्वेदिक औषधालय अहिले आयुर्वेदिक चिकित्सालयको रूपमा रूपान्तरण भएको छ। भौतिक संरचना मात्र बदलिएको छैन, चिकित्सालयले सेवा प्रवाहमा समेत गुणस्तरीय फड्को मारेको छ। चिकित्सालयमा दैनिक १०० जनासम्मले औषधि सेवा लिन थालेका छन्। चिकित्सालयमा प्रयोगशाला, स्नेह स्वेदन (पुर्वकर्म) द्वारा उपचार सेवा, योग कक्षा संचालन समेत प्रदान गर्दै आएको छ। चिकित्सालयले १५ बेडको अन्तरंग सेवा संचालन गरि बिरामी भर्ना गरेर उपचार गर्न शुरू गरिसकेको छ। चिकित्सालयका प्रमुख डा. प्रवेश श्रीवास्तव भन्छन्, "हाम्रो आफ्नै पारम्परिक उपचार पद्धति भएपनि आयुर्वेदिक चिकित्साको प्रचारप्रसार र सेवा विस्तार नहुँदा आयुर्वेदिक उपचार लिन खोज्नेहरू थोरै थिए। अहिले मानिसले आयुर्वेदिक उपचारको सेवा बुझ्न थालेका छन् र आयुर्वेदिक उपचारले रोग निको हुन्छ भन्ने बुझेका छन्, चिकित्सालयमा सेवा सुविधा थपिएकोले सेवा

प्रदान गर्न सहज भएको छ। त्यसैले अहिले आयुर्वेदिक उपचारमा मानिसको आकर्षण देखिएको छ। आयुर्वेदिक औषधालय र चिकित्सालयमा आवश्यक पूर्वाधार र औषधि उपलब्धतामा वृद्धि गर्न सकियो भने आयुर्वेदिक सेवाबाट देशकै स्वास्थ्य क्षेत्रले फड्को मार्न सक्छ।"

अहिले लुम्बिनी आयुर्वेदिक चिकित्सालय अन्तर्गत रूपन्देही जिल्ला करिहवा, मानपकडी हाटीवनगाई मधुगावा, हनुपुर सुरजपुर आयुर्वेदिक औषधालयहरूले सेवा दिइरहेका छन्। यसैगरी जिल्लाका २ स्थानमा नागरिक आरोग्य केन्द्रहरू संचालित छन्।

वि.सं २०४८ सालमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१९ बिजौरीमा स्थापना भएको मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय आयुर्वेद चिकित्सालय हाल ३० शैया सुविधा सहितको प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पतालको रूपमा संचालन भैरहेको छ र लुम्बिनी प्रदेश सरकारले चालु आ.व.मा ५० शैयामा सन्चालन गर्ने

फिस्टुला, फिसर, सिस्टलगायतका रोग निदान गर्दै आएको छ। चिकित्सालयमा क्षारसूत्र सेवा शुरू भएपछि पायल्स फिस्टुला, फिसरोगजस्ता सेवा लिन बुटवल नेपालगञ्ज, काठमाडौँ जानुपर्ने बाध्यता हटेको छ। चिकित्सालयमा दाइ लगायत डोल्पा, सल्यान, रुकुम, रोल्पा, प्युठान, सुर्खेत जिकेबाट समेत उपचारका लागि आउने गरेका छन्।

लामो समय साविकको लुम्बिनी अंचल स्तरीय आयुर्वेदिक औषधालयको रूपमा संचालन भएपनि साठे ३ दशक वटा स्थानीय आयुर्वेदिक औषधालयको रूपमा संचालन भैरहेको रामपुरको आयुर्वेदिक औषधालय अहिले सुविधायुक्त आयुर्वेदिक अस्पतालको रूपमा संचालनमा आएको छ। रामपुरको १५ बेडको आयुर्वेदिक तथा प्राकृतिक चिकित्सालयले पाल्पाको पूर्वी भाग लगायत स्याङ्जा तनहुँ र पूर्वी नवलपरासीका बिरामीहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहेको छ।

(बाँकी पृष्ठ ३० ला)

Kulchandra Pandey
Proprietor

Mob: 9857079191

ASIAN FOOD LAND PVT. LTD.

(ASIAN PARTY PALACE)

Butwal-9, Ittabhatti Line, Rupandehi, Nepal

Contact: 071-538320, 9857079191

लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट उपलब्ध सेवाहरू

बहिरंग सेवा (OPD)

■ जनरल मेडिसिन	■ न्यूरो मेडिसिन	■ बाल रोग
■ यौन तथा छाला रोग	■ नेफोलोजी	■ जनरल सर्जरी
■ यूरोलोजी	■ न्यूरो सर्जरी	■ हाडजोर्नी तथा नशा
■ नाक, कान र घाँटी रोग	■ न्यूरो साइक्याट्रिक	■ स्त्री तथा प्रसुती
■ आँखा रोग	■ दन्त रोग	■ कार्डियोलोजी

रेडियोलोजिष्ट/डायग्नोसिस

■ अल्ट्रासाउण्ड	■ एक्सरे	■ इ.इ.जी.
■ इण्डोस्कोपी/क्लोनोस्कोपी	■ सिटी स्क्यान	■ इ.सि.जी.
■ अडियोग्राम		

अन्तरंग सेवा (IPD)

■ विरामी भर्ना	■ NICU	■ आई. सि. यू. सेवा
■ डाईलासिस		

अन्य सेवाहरू

■ फिजियोथेरापी	■ मेथाडोन/OST	■ ए. आ. टी. भि. सि. टी.
■ अडियोग्राम	■ ए.आ.टी.ए.आर.भी/ड्रेसिङ (कुकुरले टोकेको)	

- जाडोको समयमा चिसोबाट बच्न।
- जाडोबाट बच्न तातो पोसिलो तथा फोलिलो खानेकुरा खाऔं।
- घर तथा कोठा न्यानो बनाऔं।
- कोठामा हिटर तथा आगो बाल्दा हावा ओहोर बोहोर हुने सुनिश्चित गरौं।
- बालबालिकालाई तेल मालिस गरिदिऔं।
- चिसोमा बाहिर हिड्दा बाक्लो कपडा लगाऔं।
- बढी चिसोमा मर्निङवाक नगरौं।
- दैनिक घाम ताप्ने गरौं।

लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल

बुटवल, रूपन्देही

लुम्बिनी प्रदेश

महेश खत्रीपाने
रोल्पा

जनवादी विद्यालयः दुन्दुमा उदाए, शान्तिमा अस्ताए

कुलको बन्द कोठाबाट हिन सघर्ष, वर्गसघर्ष र वैज्ञानिक प्रयोगबाट मात्रै वास्तविक ज्ञान प्राप्त हुन्छ भन्ने मान्यताका साथ खोलिएका जनवादी विद्यालयहरू अहिले एकादेशको कथा बनेका छन्। सामन्ती सत्ताले शिक्षालाई हुने खाने वर्गको पेवा बनाएको धनी र गरिबका छेरा छेरीले पढ्ने विद्यालय नै फरक फरक बनाएको भन्दै समान एवं वैज्ञानिक शिक्षा दिने भन्दै खोलिएका त्यस्ता विद्यालय अहिले ईतिहासको पानामा कैद भएका छन्। तत्कालिन नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादीको विशेष संरचनाको रूपमा रहेको केन्द्रीय आधार ईलाका भित्र रोल्पा, रुकुम र सल्यानमा एक/एक वटा जनवादी विद्यालय स्थापना गरिएका थिए। केन्द्रीय आधार ईलाकामा मात्रै ३

वटा जनवादी विद्यालय र ३१ वटा जनशिक्षालय संचालन गरिएका थिए। जनवादी विद्यालयमा कक्षा ४ सम्म र जनशिक्षालयमा कक्षा ३ सम्म पढाइ हुने गर्दथे। स्थानीय जनसत्ता मार्फत संचालन गरिएका ती जनवादी विद्यालयमध्ये एक हो शहीद स्मृती जनवादी नमूना विद्यालय धवाङ। माओवादीले सशस्त्र युद्ध थालेको दिनको संक्रमणमा सो जनवादी विद्यालय २०६१ साल फाल्गुन १ गते स्थापना भएको थियो। सरकार र माओवादी बीच भएको वृहत शान्ति संझौता संगै माओवादी सशस्त्र युद्धमा स्थापना भएका सबै संरचना विघटन गर्ने सहमति अनुसार सो विद्यालय समेत छिमेकी विद्यालयमा समायोजन भएको थियो। समायोजन पूर्व कक्षा ४ सम्म संचालनमा रहेको

उक्त विद्यालयमा ३३ छात्रा र ५४ छात्रसहित ८७ जना विद्यार्थीले अध्ययन गर्दथे। आवासीय रूपमा ५० जना, अग्रम्वरी जनकम्युनबाट २४ जना र जनस्तरबाट १३ जनाले पढ्ने गरि कोटा निर्धारण गरिएको थियो। विद्यालयमा पार्टी सेल कमिटी, पार्टी शाखा, अखिल क्रान्तिकारी वाल ईकाइ, शिसु स्याहार, निर्माण र भेस गरि ७ वटा विभागको गठन गरिएको थियो। अध्यापनका लागि ५ जना शिक्षकको व्यवस्था गरिएको थियो। विद्यालयमा शहीद परिवारका ३४, जनमुक्ती सेनाका १७, कार्यकर्ताका ३२ र छात्रा परिवारका ४ विद्यार्थीले अध्ययन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको थियो।

विद्यालयमा भाषा शिक्षा अन्तर्गत नेपाली

भाषा, मातृ भाषा र अंग्रेजी भाषाको पढाइ हुन्थ्यो। यसैगरी समाज अन्तर्गत दर्शन, राजनीति, इतिहास, अर्थशास्त्र, साहित्य र संस्कृती पढाई हुनुको साथै विज्ञान, स्वास्थ्य र वतावरण अन्तर्गत विज्ञान, स्वास्थ्य, वतावरण, सैन्य विज्ञान र शार

हुने गर्दथे। उक्त विद्यालय हाल धवाङमा रहेको बलभद्र माध्यमिक विद्यालयमा समायोजन गरिएको बलभद्र मावि धवाङ विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष अजय घर्तीमगरले जानकारी दिए। जनवादी विद्यालय रहेको सो स्थानमा हाल अर्को विद्यालय संचालन भईरहेको छ घर्तीमगरले भने। प्रदेश

शिक्षाको पढाइ हुने गरेको बताइन्छ। यसैगरी अन्य विषयका रूपमा गणित र ललितकलाको अध्ययन गराइन्थ्यो। नमूना गाउँका लागि जनशिक्षा र जनसाक्षरता अभियान संचालन गरेको तत्कालिन जनसत्ताको जनशिक्षा विभागबाट पाठ्यक्रम तयार

सरकारको सामान्य आर्थिक सहयोगमा भवन मर्मत संधार गरि कक्षा ३ सम्म पठनपाठन गर्ने गरि अर्को विद्यालय संचालन गरिएको छ घर्तीमगरले भने। युद्धकालिन सम्पत्तीको रूपमा उक्त विद्यालयलाई संघालयको रूपमा सुरक्षित गर्नु पर्नेमा राज्यले वेवास्ता गरेको घर्तीमगरको भनाइ छ।

(बाँकी पृष्ठ ३० मा)

कृषक वर्गहरूलाई अनुरोध

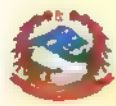
- तपाईंहरूको गाई/गोरु भैसी रोगो/बंगुर/भेडा/बाख्रा जस्ता खुर फोटेका जनावरहरूमा खोरेत रोग सँग मिल्दो जुल्दो लक्षण देखिएमा तुरुन्त नजिकको स्थानीय तहको पशु सेवा शाखा वा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र वा एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यालय वा पशु रोग अन्वेषण प्रयोगशालामा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं। खोरेत रोगका लक्षणहरू
- ज्वरो, मुख मजल (Muzzle) तथा धुन वरिपरी फोका देखिने।
  - खुरको कापमा घाउमा आउने।
  - खान रुचि घट्ने, खान नसक्ने, भोक्राउने भूमिलो देखिने, मुखबाट न्याल काट्ने।
  - दुध उत्पादन, मासुको वृद्धि, श्रम क्षमता जस्ता उत्पादकत्वका सूचकमा गिरावट आई आर्थिक क्षति पुग्ने।
  - मुख, गिजा, जिब्रो र धुतुनोमा निस्किएका फोकाहरू आर्क फुट्ने र अल्सरेटिभ (Ulcerative) घाउ बन्ने जसले गर्दा पशुले खानपिन गर्न अर्ध्यारो महशुस गर्ने।
  - खुरको बिच भागको नरम मासुमा छाला उठ्किएर घाउ बन्ने र खुर कुहिनै जसले गर्दा पशु लज्जो हुने।
  - साना तथा कम उमेरका पशुलाई निमोनिया समेत हुन सक्ने हुँदा स्वास प्रश्वासमा कठिनाई पर्ने पशुको मृत्यु समेत हुने।

रोकथामका उपायहरू

- खान छर्कमा रोगीलाई नपढाई बधुवा बनाई राख्ने।
- गोद/खोरमा जैविक सुरक्षाको पालना गर्ने।
- क्वारेन्टिन व्यवस्थापन कडाईका साथ पालना गर्ने।
- खोरेत विरुद्धको खोप हरेक वर्ष ६-६ महिनामा कम्पनीको निर्देशन अनुसार १ देखि २ मि लि. छलामूनी लगाउने।

अनुरोध

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

कृषि तथा मृमि व्यवस्था मन्त्रालय

पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय

बुटवल, नेपाल

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

१२औं
वर्षमा प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा

हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दधिराम खरेल

(अध्यक्ष)

पश्चिम नेपाल बस व्यवसायी संघ प्रा.लि. परिवार

बुटवल, रुपन्देही

पशु क्वारेन्टाइन कार्यालय

भैरहवाको अनुरोध

- बाह्य मुलुकबाट पशुपंक्षी, पशुजन्य पदार्थ पशु उत्पादन सामग्री आयात गर्दा नाकामा रहेका पशु क्वारेन्टाइन चेकपोष्टमा परिक्षण गराई क्वारेन्टाइन प्रमाणपत्र लियर मात्र आयात गरौं।
- देश भित्र उत्पादन भएका पशु पंक्षी, पशुजन्य पदार्थ पशु उत्पादन सामग्री एक जिल्लाबाट अर्को जिल्लामा ओसार प्रसार गर्दा अनिवार्य रूपमा उत्पत्तिको प्रमाणपत्र र दर्तावाल पशु चिकित्सकबाट जारी गरिएको स्वास्थ्य प्रमाणपत्र साथमा राखौं।
- व्यावसायिक प्रयोजनका लागि यात्रुवाहक सवारीका साधनमा पशु, पंक्षी, पशुजन्य पदार्थ तथा पशु उत्पादन सामग्री ढुवानी नगरौं।
- पशु, पंक्षी, पशुजन्य पदार्थ, पशु उत्पादन सामग्री निकासी/पैठारी गर्दा पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन २०५५ र पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियामावाली २०५६ तथा पशु सेवा विभागले तोकेको मापदण्ड पुर्ण रूपले पालना गरौं।
- पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन २०५५ र पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियामावाली २०५६ को विधिपालना हुने गरी पशु, पंक्षी, पशुजन्य पदार्थ, उत्पादन सामग्री निकासी/पैठारी गरेमा रु.५०,०००/- सम्म जरिवाना हुने हुदाँ पशु क्वारेन्टाइन प्रक्रिया प्रति सचेत हौं।

- पशु क्वारेन्टाइन कार्यालय, भैरहवा

रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वरूढ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन रैनादेवी छहरा गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं। गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा वडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं।
- जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो।
- जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
- बसाइसराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

कृष्ण प्रसाद तिमिल्सिना
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

युवराज थापा
उपाध्यक्ष

रुक्माञ्जल मट्टराई
अध्यक्ष

रैनादेवी छहरा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

छहरा, पाल्पा

अनुरोधः

- शारीरिक कमजोरी तथा दृष्टिविहित नागरिकलाई प्राथमिकता दिई सहयोग गरौं।
- सडकमा सवारी चलाउँदा र सडक तथा फुटपाथ प्रयोग गर्दा निम्न कुराहरूमा ध्यान राख्नुहुन सम्बन्धित सबैलाई अनुरोध छ।
- बुई वा बुई भन्दा बढी लेन भएको सडकमा गाडी चलाउँदा लेन अनुसार पालना गरौं।
- सडकमा बाटो काट्नुपर्दा क्रसिङ, आकाशेपुल, सब-वे अथवा पेलिकन बत्ती या कुनै नभएको ठाउँमा सुरक्षित ठाउँबाट बाटो काटौं।
- चोक बत्ती भएको ठाउँमा पैदलयात्री, पैदलयात्रीका लागि व्यवस्था गरिएको हरियो बत्ती तथा सवारी चालकले सवारी साधनका लागि व्यवस्था गरिएको हरियो बत्ती बलेपछि मात्र सवारी अगाडी बढाऔं।
- सवारी चलाउँदा वा बाटो काट्दा मोबाइल फोनको प्रयोग नगरौं।
- जवाभारी ओभरटेक नगरौं, बाहिनेपट्टिबाट अथवा अगाडीको गाडीले संकेत दिएपछि मात्र ओभर टेक गरौं,
- रीत विशाबाट आउने सवारी साधनको लेनमा प्रवेश नगरौं।
- पैदलयात्रीले जान-अज्ञानमा बाटो काट्नु लागेको छ भने गाडी रोकी र पैदलयात्रीलाई प्राथमिकता दिऔं।
- निश्चित तोकिएको ठाउँ (बस स्टप तथा टेम्पो स्टप) बाट मात्र यात्रु चढाउने र ओराल्ने गरौं।
- सडक विभागको मापदण्ड तथा सवारी साधनको क्षमता भन्दा बढी यात्रु बजन नबोको।

अनुरोधक

सडक डिभिजन, बुटवल

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

पूर्वखोला गाउँपालिका कार्यालयको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वरूढ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं।
- गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा वडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं।
- जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
- जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

सुन्दर प्रसाद ग्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

मागिरथी शर्मा मट्टराई
उपाध्यक्ष

गुन बहादुर थापा
अध्यक्ष

पूर्वखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

पूर्वखोला, पाल्पा

'आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको आधार: स्वदेशमै उत्पादन उपलब्ध र रोजगार'

नेपालका सम्पूर्ण बालबालिका स्वस्थ र पोषणयुक्त सन्तुलीत खाना खाई स्वस्थ भई हुर्केको सुनिश्चित गर्न हामी काम गर्दछौं ।

यस कम्पनीले नेपालमा उत्पादित कृषि उपजबाट तैयारी पोष्टिक आहार उत्पादन गरी सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि दिवा खाजा तथा गर्भवती सुत्केरी महिला र जेष्ठ नागरिक र बालबालिकाहरूका लागि पोष्टिक आहार आपूर्ति गराउँदै आएको जानकारी गराउँदछौं । वछापि कुनै पनि सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूले खरिद गरी वितरण गर्नुपर्ने भएमा यस नेपाल स्वस्थ फूड इण्डस्ट्रिज प्रा. लि. मा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं ।

विशाल खतिवडा लुम्बिनी प्रदेश प्रमुख (९८५२०८७९८९)

बुटवल कार्यालय, ज्ञानेश्वर उपाध्याय (९८५२०८७९८०)

अमृत हुम्मे (९८५२०८७९८२)

मुख्य कार्यालय नेपाल स्वस्थ फूड इण्डस्ट्रिज प्रा. लि.

अजय गिरौला (९८५२०८७९०५)

नेपाल स्वस्थ फूड इण्डस्ट्रिज प्रा. ली.

विराटनगर-५, मोरङ

हार्दिक बधाई एवं

शुभकामना

१२ औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

रत्न बहादुर थापा

व्यवस्थापक

जनउत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

तिलोतमा-१५, कोटिहवा रुपन्देही

ज्ञानु पौडेल

अध्यक्ष

हार्दिक बधाई एवं
शुभकामना

१२ औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना ।

करिश्मा पोलिक्लिनिक प्रा. लि.

बुटवल-८, श्रवणपथ, फोन: ९८५७०३९९९१

२४ सै घण्टा इमर्जेन्सी सेवा उपलब्ध छ ।

महाराजगंज नगरपालिकाको अनुरोध

नगरपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण नगरपालिकाबासीको कर्तव्य हो । हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई नगरपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन नगरपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

■ नगरपालिकाबासीले तिरैको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।

■ आफ्नो घर तथा फसलबाट निस्कासित फोहोर नगरपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं ।

■ सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं ।

■ बोक्सा बोक्सी भनी अन्धविश्वासमा नलागौं, रोग लागेमा स्वास्थ्य केन्द्र जाने बानी बसालौं ।

■ खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं । चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं ।

■ नगरपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं ।

■ खुल्ला स्थानमा बिज्जी वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिज्जी वितरण गरौं ।

■ जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं ।

विष्णु प्रसाद चौधरी
रत्न बहादुर चौधरी
अध्यक्ष
महाराजगंज नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
महाराजगंज, कापिलवस्तु, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

१२औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा

हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

डिलाराम खनाल

श्री प्रसाद श्रेष्ठ

श्री पब्लिक माध्यमिक विद्यालय परिवार

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

परासी वितरण केन्द्र

मासिक रुपमा महशुल निश्चित भूतानी जरी: जरिवानाबाट बच्ने

रिडिङ हुने विनर्दीख

- ७ औं दिन भित्र महशुल बुझाएमा २ प्रतिशत छुट हुनेछ ।
- ८ औं दिनदेखि १५ औं दिनसम्म महशुल बुझाएमा बिल बमोजिमको रकम लाग्नेछ ।
- १६ औं दिनदेखि ३० औं दिनसम्म महशुल बुझाएमा ५ प्रतिशत थप बस्तुर लाग्नेछ ।
- ३१ औं दिनदेखि ४० औं दिनसम्म महशुल बुझाएमा १० प्रतिशत थप बस्तुर लाग्नेछ ।
- ४० औं दिन पछि महशुल बुझाएमा २५ प्रतिशत थप बस्तुर लाग्नेछ ।
- ६० औं दिन सम्म पनि विद्युत महशुल नबुझाएमा जुनसुकै समयमा लाईन काटिनेछ ।

बनलाईन भुतानी विन्म माध्यमबाट गर्न सकिन्छ ।

Sewa

K khalti

Rajshree

IME digital

NIMB

DIGITAL NEPAL

HBL

icash

Cellcom

महालक्ष्मी विकास बैंक लि.
MAHALAXMI BIKAS BANK LTD.

सजिलो PAY

विद्युत खोरी गर्नु कानुमी र सामाजिक अपराध साथै दुर्घटनाको कारक पनि हो ।
विद्युतिय उपकरणहरू, विद्युतिय सबारी तथा विद्युतिय भान्सा (इन्डक्सन चुल्हो) र दैनिक प्रयोगमा जोड बिई उर्जा प्रयोग गरी बेशलाई आत्मनिर्भर बनाऔं ।

अनुरोध

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

परासी वितरण केन्द्र

हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

१२औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल टुडे

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा

हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

मञ्जु कुँवर

प्रबन्ध निर्देशक

देव बहादुर कुँवर

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

StudyWorld

Phone: 071-533262

Mob: 9857058749

Butwal-6, Shrawanpath, Rupandehi

सरावल गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो । हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन सरावल गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

■ गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।

■ आफ्नो घर तथा फसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं ।

■ सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं ।

■ बोक्सा बोक्सी भनी अन्धविश्वासमा नलागौं, रोग लागेमा स्वास्थ्य केन्द्र जाने बानी बसालौं ।

■ खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं । चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं ।

■ गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं ।

■ खुल्ला स्थानमा बिज्जी वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिज्जी वितरण गरौं ।

■ जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं ।

विष्णु प्रसाद पाण्डे
रत्न बहादुर पाण्डे
अध्यक्ष
सरावल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
जवलापरासी (बर्दघाट - सुस्ता परियोजना), लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुनवल नगरपालिकाद्वारा नगरबासीमा अनुरोध

● नगरबासीले तिरैको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।

● सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं । सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं ।

● जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो ।

● जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय निकायमा गई दर्ता गरौं ।

● जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो ।

● जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् ।

● बसाइसराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइसरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइसरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

● नगरपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं ।

विष्णु प्रसाद श्रेष्ठ

रत्न बहादुर श्रेष्ठ

अध्यक्ष

सुनवल नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सुनवल-१, नवलपरासी

वर्द्धात सुरक्षा परिवार

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

जगेकोमा हार्दिक बधाई सहित आज्ञानी दिनमा

अम शसक्त बंगाले लाज्न सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

विष्णु प्रसाद पाण्डे

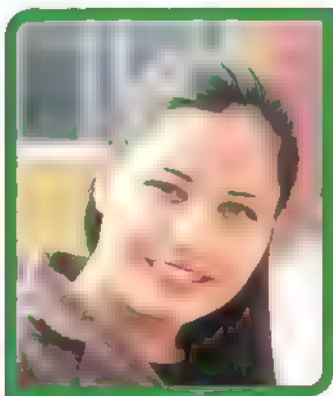
अध्यक्ष

एवं

उद्योग व्यापार संघ बुटवल परिवार

रुपन्देही

माया कोशी
बुटवल

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमः स्वास्थ्य उपचारको उपयुक्त बाटो

लुम्बिनी प्रदेशको कुल जनसंख्या ४५ लाख ४० हजार २ सय २२ मध्ये स्वास्थ्य बीमामा १० लाख ९१ हजार ७ सय ३९ जना बिमित छन्। त्यसमध्ये ५ लाख २४ हजार ३ सय ८ पुरुष, ५ लाख ६७ हजार ३ सय १३ महिला, लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायका १ सय १८ जना समावेश भएका छन्।

होमबाट गलामा सैन्याना नगरको बाँसगढीका हुन्। उनलाई स्वास्थ्य बीमाबारे जानकारी नै थिएन। उनकै गाउँको दर्ता सहयोगीको करकपले ३ हजार ५ सय रुपैयाँ बुझाएर ५ जनाको परिवारको स्वास्थ्य बीमा गरे। केही आशंकायै बीमा गरेका बीमाबारे बुझेपछि उनलाई पछुतो छैन।

आफूले खर्चिएको रकमबाट आफ्नो स्वास्थ्यका लागि भनेर गरेको बीमाबाट उपचार गर्न पाउँदा खुशी छन्। गत असारमा घेट दुखेपछि लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा पुगेका उनी त्यहीँबाट स्वास्थ्य बीमाबाट पाएको सहूलियतले खुशी लागेको बताउँछन्। अस्पतालमा उपचारसँगै औषधि पनि निःशुल्क हुँदा आर्थिक बोझ पनि कम भएको उनले बताए।

औषधी लिने ठाउँमा आफू जस्तै बिमितको संख्या धेरै हुँदा घण्टौं लाईनमा बसेर औषधी लिँदा असजिलो भने उनले महसुस गरे। उनी जस्तै भैरहवाको सितारकुमारी अधिकारी पनि लामो समयदेखि दम, सुगर र प्रेसरको रोगी हुन्। उनले पनि स्वास्थ्य बीमा गरेर निःशुल्क औषधी खाइरहेकी छन्। कम लागतमा प्रभावकारी स्वास्थ्य उपचार हुन्छ भन्ने बुझेर बीमा गरेकी अधिकारी बताउँछिन्।

नीज क्लिनिकमा एकपटकमा डाक्टरलाई १ हजार रुपैयाँ तिर्नुपर्छ। औषधी किन्नु त छँदैन। तर मैले स्वास्थ्य बीमा गरेकै कारणले उपचार र औषधीमा राहत भएको छ। महिना महिना चेक गर्नुपर्छ दिनहुँ औषधी खानुपर्छ त्यसका लागि पैसा धेरै खर्च हुन्छ। सरकारले दिएको स्वास्थ्य बीमाको सुविधा नलिइकन उपचारमा धेरै खर्च गर्नुपरेको छ। त्यसैले सबैजना बिमित हुन जरुरी छ उनले भनिन्।

लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा भेटिएका कालीगण्डकी गाउँपालिकाका नरबहादुर थापा पनि दीर्घ रोगी हुन्। उनले पनि आफूले गरेको स्वास्थ्य विमाले आर्थिक बोझ कम गरेको बताए। नियमित

चेकजाँच र औषधीमा धेरै पैसा जाने रहेछ तर मैले बीमा गरेकै कारणले सहज भएको छ। यहाँ आउँदा एक दिन मात्रै हो अलि धेरै बिरामी भए केही समय लाख नत्र भने सजिलो छ निःशुल्क उपचार र निःशुल्क औषधी लिने ठाउँमा अलि समय लाग्छ यसलाई सरकारले व्यवस्थित गर्ने हो भने सामान्य आर्थिक अवस्था भएका हामी जस्ता परिवारले उपचार र औषधीको अभावमा ज्यान गुमाउन पर्दैन।

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि लुम्बिनी प्रदेशका केही स्थानीय सरकारले गरिब बिपन्न वर्ग, समुदायमा प्रवेश गरि निःशुल्क बीमा गरिदिएका थिए। सरकारले बीमा माफत गरिब तथा विपन्न वर्गका समुदायलाई रकम अभाव र जटिल रोगका कारण ज्यान गुमाउन नपरोस् भन्ने स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू गरेको हो।

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन लुम्बिनी प्रदेशका १ सय ९ वटा स्थानीय तह ४ वटा उपमहानगरपालिका, ९ सय ८३ वटा वडामा ९ सय

८३ जना दर्ता सहयोगीले काम गरिरहेका छन्।

लुम्बिनी प्रदेशमा यतिखेर प्राथमिक उपचार केन्द्र २८, देवदहनगर अस्पताल रूपन्देही, आरसी थारु मेमोरियल नगर अस्पताल र ठाकुरबाबा नगर अस्पताल बर्दिया गरि ३ वटाबाट सेवासहित ९ वटा जिल्ला अस्पताल र लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल बुटवल र राप्ती प्रादेशिक अस्पताल गरेर ५७ वटा स्वास्थ्य संस्था प्रथम उपचार केन्द्र कायम गरिएको छ। सरकारले मापदण्ड पुगेका निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई बिमितहरूले उपचार केन्द्रविन्दु बनाएका थिए। बिमितहरूले मेडिकल कलेज सहित पाल्पाको युनाइटेड मिसन अस्पताललाई उपचार केन्द्र विन्दु बनाएका थिए। बीमा गरेका बिमितहरूको स्वास्थ्य उपचार सम्बन्धी नियम तथा अनुगमन गर्ने बीमा बोर्डको जिम्मेवारी भएपनि निजी स्वास्थ्य संस्था तथा मेडिकल कलेजहरूले मापदण्ड अनुगमन गर्ने बीमा बोर्डको उपचार गर्दा सरकारलाई आर्थिक व्ययभार बढ्दै गएपछि बीमा बोर्डले

स्वास्थ्य संस्थालाई बीमा बापतको रकम भुक्तानी गर्न ढिलाई हुँदै गएपछि पछिल्लो समयमा बिमितहरू बिमाप्रति कम आकर्षण हुँदै गए।

सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध नहुनु राज्यले निःशुल्क गराउने औषधी समेत नहुनु, नाप जाँचका लागि अत्यावश्यक पर्ने यन्त्र तथा उपकरण नहुँदा बिमितहरू निजी तथा मेडिकल कलेज प्रति आकर्षित भएका थिए।

पछिल्लो समयमा स्वास्थ्य बीमा बोर्डले निजी स्वास्थ्य संस्थाहरू अनुगमन गर्ने र अनुगमनका लागि अधिकार प्रत्यायोजन नगर्दा निजी स्वास्थ्य संस्था र बोर्डबीच रकम भुक्तानीको विषयलाई लिएर द्वन्द्व सृजना भएपछि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम उद्गम नपाउँदै आर्थिक अभावका कारण थला परेको जिल्लाका दर्ता अधिकारीहरू बताउँछन्। स्वास्थ्य बीमा बोर्ड लुम्बिनी प्रदेशका प्रमुख जनकबहादुर साउद भन्छन्, बीमा माफत प्लाष्टिक सर्जरी बाहेकका सबै रोगको बीमा माफत उपचार हुने बताए। लुम्बिनी प्रदेशको

कुल जनसंख्या ४५ लाख ४० हजार २ सय २२ मध्ये स्वास्थ्य बीमामा १० लाख ९१ हजार ७ सय ३९ जना बिमितको संख्या रहेको छ। बिमितहरू मध्ये ५ लाख २४ हजार ३ सय ८ पुरुष, ५ लाख ६७ हजार ३ सय १३ महिला, लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायका १ सय १८ जना समावेश भएका छन्।

आर्थिक वर्ष ०७३/०७४ मा पाल्पामा र सबैभन्दापछि आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ मा रूपन्देहीमा बीमा कार्यक्रम लागू भएको थियो। कार्यक्रम लागू भएपछि पाल्पामा २ लाख ३६ हजार ७ सय १९ र रूपन्देहीमा १ लाख ६१ हजार २ सय ८१, बर्दियामा १ लाख २८ हजार ९ सय ७६, गुल्मीमा १ लाख ७ हजार २ सय ९६ कपिलबस्तुमा १ लाख ३ हजार ६ सय ९८, अर्घाखाँचीमा ८२ हजार १ सय ७, बाँकेमा ७० हजार ९ सय २९, प्यूठानमा ६३ हजार ८ सय ४५, दाङमा ४५ हजार १, नवलपरासी पश्चिमा ४४ हजार १ सय ६८ रोल्पाका ३८ हजार ९ सय १७ र सबैभन्दा कम रकम पूर्वमा ८ हजार ७

सय २ जना बिमित रहेको प्रमुख साउदले बताए। कम जनशक्तिले बीमा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्नुपरेको छ। सरकारले स्थायी दरबन्दी कायम नगर्दा प्रदेश तहदेखि जिल्ला तहसम्मका कार्यालयका थोरै जनशक्तिले धेरै काम गर्नुपरेको छ।

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई अझै थप प्रभावकारी बनाउन स्थानीय सरकारले अपनत्व लिनु पर्दछ। त्यसैगरी बिमाको उद्देश्य सरकारी स्वास्थ्य संस्थालाई सबल र सक्षम बनाउने पनि हो। सरकारी स्वास्थ्य संस्थालाई सक्षम बनाउँदै सरकारले समय समयमा अनुगमन, सेवाप्रदायक संस्थालाई समयमै रकम भुक्तानी गरेको खण्डमा निजी स्वास्थ्य संस्थाप्रति बिमितको आकर्षण शुन्यमा जाने अवस्था आउँछ। यसका लागि तीनवटा तहका सरकारहरू बीच समन्वय हुन जरुरी रहेको छ भने बीमा बोर्डले समयानुसार अनुगमन गरेको खण्डमा बिगतमा जास्तो बेथिति नहुने थप प्रभावकारी बन्दै जाने प्रमुख साउदको भनाइ रहेको छ। ■

मुसिकोट नगरपालिकाको अनुरोध

नगरपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण नगरपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई नगरपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन मुसिकोट नगरपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- नगरपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- नगरपालिकाबासीले तिरको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- आफ्नो घर तथा फसलबाट निस्कासित फोहोर नगरपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
- बोक्सा बोक्सी भनी अन्धविश्वासमा नलागी, रोग लागेमा स्वास्थ्य केन्द्र जाने बानी बसालौं।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।

मुसिकोट नगरपालिका

माण्डवी गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।
- गाउँपालिकाबासीले तिरको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- आफ्नो घर तथा फसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं।
- चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- रुख रोपी वातावरण संरक्षण गरौं।

प्रकाश पाण्डे प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
पूर्ण प्रसाद कालाखोटी उपाध्यक्ष
नगराज अधिकारी (रोशन) अध्यक्ष

माण्डवी गाउँपालिका
माउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
जम्पुर, प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे
THE BUTWAL TODAY NATIONAL DAILY

१२औं वर्षमा प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक १२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

केसर त्रिस सचिव
मेरव बहादुर रावल अध्यक्ष

नेपाल पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायी महासंघ
लुम्बिनी प्रदेश, परिवार

माथागढी गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं।
- गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा वडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं।
- जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
- जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाइरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक माफत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

राम प्रसाद घिमिरे प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
विष्णु माया लुडवे उपाध्यक्ष
यम बहादुर विदी अध्यक्ष

माथागढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
अडैवा पाल्पा

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित
बुटवल टुडे
THE BUTWAL TODAY NATIONAL DAILY

१२औं वर्ष प्रवेश

जारेकोमा **हार्दिक बधाई** सहित आजामी दिनमा अझ शरस्त ढंगले लाग्न सकोस् १२ वर्ष प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

गोपाल प्रसाद आचार्य प्राचार्य

न्यू होराईजन कलेज
होराईजन गौतम बुद्ध माध्यमिक विद्यालय
तिलोत्तमा-९, झाँझरटोल, रूपन्देही

मदाने गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन मदाने गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

१. यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
२. खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
३. गाउँपालिकाबासीले तिरको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
४. सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
५. गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
६. खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
७. गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
८. जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।

शालिकराम पन्थी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सरिता खड्का उपाध्यक्ष
महेन्द्र बहादुर कुँवर अध्यक्ष

मदाने गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
गुल्मी

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

साम्ना विचार, ताजा समाचार

राष्ट्रिय दैनिक

ले जन्तालाई शुभ-पूजित पर्व १२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशका अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नरेश जयसवाल

संचालक सदस्य

माँ पाल्ही भगवती कृषि फर्म प्रा. लि.

रामग्राम-१२, नवलपरासी

चन्द्र प्रकाश गुप्ता

संचालक

पाल्ही एगोभेट

रामग्राम-५, नवलपरासी

प्रो. उमेश प्रसाद गुप्ता

जयसवाल कन्स्ट्रक्सन

रामग्राम-१२, नवलपरासी

प्रो. रविन्द्र पटेल

पूजा निर्माण सेवा

रामग्राम-४, नवलपरासी पश्चिम

गुणनिधि तिवारी

(संचालक)

त्रिपती बालाजी एगो प्रा. लि.

एवं पूर्व अध्यक्ष नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ लुम्बिनी प्रदेश

प्रो. श्याम शर्मा

समिर कन्स्ट्रक्सन

रामग्राम-५, नवलपरासी पश्चिम

माननिय देवेन्द्रराज कंडेल

पूर्व गृहराज्य मन्त्री

केन्द्रिय सदस्य - नेपाली काँग्रेस

संयोजक - सहकारी विभाग

समापति - नेत्रज्योती संघ नवलपरासी

माननिय देवकरण कलवार

प्रदेश समा सदस्य

लुम्बिनी प्रदेश

रविन्द्र जयसवाल

प्रवक्ता - सुस्ता बचाउ अभियान एवं

समापति - नेपाली काँग्रेस

सुस्ता गाउँ कार्य समिति नवलपरासी

निरज रोनियार

वडा अध्यक्ष

रामग्राम नगरपालिका

२ नं. वडा कार्यालय, नवलपरासी पश्चिम

धनिराम यादव

वडा अध्यक्ष

रामग्राम नगरपालिका

२ नं. वडा कार्यालय, नवलपरासी पश्चिम

विद्यासागर त्रिपाठी

वडा अध्यक्ष

रामग्राम नगरपालिका

६ नं. वडा कार्यालय, नवलपरासी पश्चिम

धनपत यादव

वडा अध्यक्ष

रामग्राम नगरपालिका

१५ नं. वडा कार्यालय, नवलपरासी पश्चिम

किरण के. सी.

(शाखा प्रबन्धक)

सिटिजन बैंक इन्टरनेशनल

कालिकानगर, बुटवल

बाबुराम बज्राडे

(प्रिन्सिपल)

मनहरी बस्याल

(अध्यक्ष)

स्कलर्स होम बोर्डिङ्ग स्कूल परिवार

बुटवल-९, रुपन्देही

कुल प्रसाद लामिछाने

(प्रधानाध्यापक)

शान्ति नमुना मा. वि

ति. न. पा.- ५ मणिग्राम, रुपन्देही

बल बहादुर के. सी.

(प्राचार्य)

पर्रोहा माध्यमिक विद्यालय

सैनामैना, रुपन्देही

राजु गुरुङ्ग

(प्रिन्सिपल)

सिद्धि चिल्ड्रेन्स एकेडेमी बोर्डिङ्ग स्कूल परिवार

बुटवल-१२ तामनगर, रुपन्देही

जनक कोईराला

(अध्यक्ष)

मर्सिसिटी हस्पिटल प्रा. लि.

मैत्रीपथ, बुटवल-६, रुपन्देही

लक्ष्मण धिमिरे

(प्रबन्ध निर्देशक)

नेशनल मल्टीस्पेशलिटी क्लिनिक

बुटवल-८, श्रवणपथ फोन: ०७१-५३४५०६, २८५११२१८५६

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

मोतिपुर औद्योगिक क्षेत्र

परियोजना कार्यालय, मोतिपुर, रुपन्देही

इश्वरी प्रसाद रेग्मी

प्रधानाध्यापक

तिलोत्तमा मा. वि. परिवार

बुटवल, रुपन्देही

गोपाल पोखरेल

वि. व्य. स. अध्यक्ष

जनकल्याण मा. वि. परिवार

सैनामैना-६, रुपन्देही

अर्जुन प्रसाद पोखरेल

प्रधानाध्यापक

गौरा के. सी.

सचिव

तितेपाती महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

बुटवल-९, रुपन्देही

कमला बस्नेत कुँवर

अध्यक्ष

भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रको अनुरोध

- रेडिज रोग रेडिजबाट ग्रस्त कुकुर, बिरालो, म्यान्ड, चमेरोको ठोकाइबाट लाग्ने प्राणघातक रोग भएकाले घरपालुवा कुकुर बिरालोलाई नियमित रूपमा रेडिज विरुद्ध खोप लगाऔं ।
  - आफ्ना गाई, भैँसी, भेडा, बाख्रा, बंगुरको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन उच्च नशलको भिउ प्रयोग गरी प्रजनन गराऔं ।
- भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रबाट प्रदान गरिने मुख्य मुख्य सेवाहरू
- क. पशुपन्छी तथा मत्स्य उपचार सेवा
  - ख. पशु प्रजनन सेवा
  - ग. प्रयोगशाला तथा रोग निदान सेवा
  - घ. पशु विकास तथा सेवाको क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन आदि ।

भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र
पाल्पा

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१२औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक
१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

विष्णु प्रसाद पौडेल
संस्थापक प्राचार्य

देवदह इडलिस बोर्डिङ हाई स्कूल परिवार
देवदह-०६, रुपन्देही

महेशपुर भन्सार कार्यालयको अनुरोध

- यात्रुहरूले आफ्नो साथमा रहेका सामानहरू जाँच गराएर मात्र आवात-जावत गरौं ।
- सवारी साधनमा यात्रा गर्ने विदेशी तथा स्वदेशी यात्रुहरूले आफ्नो सवारी साधनको अनुमति पत्र तथा अन्य कागजातहरू जाँच गराएर मात्र आउने जाने गरौं ।
- सीमा क्षेत्रमा हुने अवैधानिक पैठारी रोक्न सबैले सहयोग गरौं ।
- गैर कानूनी ढंगबाट हुने ओसार पसार रोक्न भन्सार कार्यालयमा सूचना दिइर असल नागरिकको कर्तव्य पुरा गरौं ।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

भन्सार विभाग

महेशपुर भन्सार कार्यालय

पाणिनी गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो । हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं ।
- गाउँपालिकाबासीले तिरेको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं ।
- यातायात एवं अवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।
- गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं ।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं ।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं ।
- चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं ।
- रुख रोपी वातावरण संरक्षण गरौं ।

रोमनाथ न्यौपाने **नर्मदा गौतम पौडेल** **टेकराज न्यौपाने**
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उपाध्यक्ष अध्यक्ष

पाणिनी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
दुर्गाफाँट, अर्घाखाँची

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

नेपाली राष्ट्रिय दैनिक

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक **१२औं वर्ष** मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

दिलिप सापकोटा अध्यक्ष

रुपन्देही उद्योग संघ परिवार

नगरबासीहरूमा हार्दिक अनुरोध

- घर नक्सा पास गरेर मात्र घर निर्माण गरौं, भवन सहिताको पालना गरौं ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न लाभग्राहीले आफ्नो नाम भत्ता पाउने लिस्ट छ छैन पत्थेक साउन महिनामा आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई बुझ्न र हुक्क हौं ।
- बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।
- रुख रोपी वातावरण संरक्षण गरौं ।
- नगरपालिकाबासीले तिरेको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं ।
- यातायात एवं अवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं ।

सूर्य दर्शन पण्डित **खालकुमारी थापा** **रमण बहादुर थापा**
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत उप-प्रमुख नगर प्रमुख

रामपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
रामपुर, पाल्पा

रिब्दीकोट गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो । हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन रिब्दीकोट गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

- जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो ।
- बसाइसराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझ्न लिऔं ।
- गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं । गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा वडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं ।

मदन अर्याल **कान्ता अधिकारी** **नारायण बहादुर कार्की**
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उपाध्यक्ष अध्यक्ष

रिब्दीकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पाल्पा

१२औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै **१२औं वर्ष** प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा **हार्दिक बधाई** सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

दयाविधि भण्डारी
नगरसापेक्ष

कृष्ण प्रसाद धिमरे
उप-प्रमुख

रुपन्देही व्यापार संघ परिवार

बुटवल, रुपन्देही

रोहिणी गाउँपालिकाको अनुरोध

- व्यक्तिगत घटना जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह तथा सम्बन्ध विच्छेद दर्ता ३५ दिन भित्र जरिवानाबाट बचौ ।
- वडालाई बालमैत्री बनाउन सहयोग गरौ ।
- समयमा कर तिरौ जरिवानाबाट बचौ ।
- गाउँपालिकाले तय गरेका सडक मापदण्डमा कुनै संरचना निर्माण नगरौ ।
- सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरे वडा कार्यालय र गाउँपालिकाबाट प्रदान सेवा सुविधा उपलब्ध नगराईने।

श्रीप्रसाद गौतम **शिवकान्त चमार** **विद्या प्रसाद यादव**
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत उपाध्यक्ष अध्यक्ष

रोहिणी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
धकघई, रुपन्देही

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा **हार्दिक बधाई** सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

रुपन्देही सिटी एण्ड डायमनोसिस सेन्टर प्रा. लि.

श्रवणपथ, बुटवल-८, रुपन्देही

रेसुङ्गा नगरपालिकाको जाऊँ हिड रेसुङ्गा अभियान

यस नगरपालिकाले रेसुङ्गा क्षेत्रको ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक र जैविक विविधताको संरक्षण सम्वर्धन तथा प्रचार प्रसार गर्ने क्रममा आ.व. २०८०/०८१ का लागि “जाऊँ हिड रेसुङ्गा” अभियान वर्ष सञ्चालन गरेकाछौ। रेसुङ्गामा भ्रमण गरी हाम्रो अभियानलाई सफल पारिदिनुहुन अनुरोध छ ।

हरि प्रसाद अर्याल **अनन्तादेवी कुँवर** **सिलध्वज पन्थी**

रेसुङ्गा नगरपालिका

कृष्णम, गुल्मी

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक **१२औं वर्ष** मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

लोक पुर्ण

एवं

रुपन्देही जिल्ला फुटवल संघ परिवार

जमिनहत्या जारी सन्देश

- वन र वातावरण जिवनको अभिन्न अङ्ग हो, त्यसैले यसको संरक्षण पनि हामी सबैको कर्तव्य हो।
- रुख रोपी, हरियाली बनाऔं।
- वन अतिक्रमण हुनबाट जोगाऔं।
- साभेदारीको उद्देश्य वनजन्य वस्तुमा सबैको अधिकार, सबैको पहुँच।
- वन संरक्षण गर्न सबैजना हातेमालो गरौं।
- जैविक विविधताको संरक्षण गर्दै वन जंगलको संरक्षण गरौं।
- वन भित्रका ताल तलैयाको उचित व्यवस्थापन गरौं।
- वन क्षेत्रमा रहेका वन्य जन्तुको संरक्षण गर्दै, खाली जमिनमा वृक्षारोपण गरौं।
- वनको अतिक्रमण तथा विनास गर्ने कार्य रोकी वन जन्य उत्पादनको चोरी निकासी बन्द गरौं।
- वन क्षेत्रमा डढेलो लामन नदिन डढेलो नियन्त्रणमा सहभागी बनाऔं।

डिभिजन वन कार्यालय

रूपन्देही

अनुरोध

- विकास निर्माणका कार्यमा कहिले पनि अनावश्यक अवरोध नगरौं।
- सडक पेटीमा जथाभावी सवारी साधन पार्किङ नगरी सडक पेटीमा जथाभावी निर्माण सामग्री नराखौं।
- सबै सवारी चालकहरूले लेन अनुशासनको पालना गरौं।
- सडक पेटीमा जथाभावी व्यापार, व्यवसाय नगरौं।
- सडक निर्माण र संरक्षण कार्यमा सबैले सहयोग र हातेमालो गरौं।
- सवारी साधन चलाउँदा पैदलयात्री र वन्यजन्तुहरूलाई ध्यान दिऔं। सडकमा जथाभावी पशु चौपायाहरू नछोडौं।
- जथाभावी ओभरटेक नगरौं। दाहिनेपट्टिबाट अथवा अगाडीको गाडीले संकेत दिएपछि मात्र ओभर टेक गरौं।
- रीत दिशाबाट आउने सवारी साधनको लेनमा प्रवेश नगरौं।
- पैदलयात्रीले जान-अज्ञानमा बाटो काट्न लागेको छ भने गाडी रोक्न र पैदलयात्रीलाई प्राथमिकता दिऔं।
- निश्चित तोकिएको ठाउँ (बस स्टप तथा टेम्पो स्टप) बाट मात्र यात्रु चढाउने र ओराल्ने गरौं।
- सडक विभागको मापदण्ड तथा सवारी साधनको क्षमता भन्दा बढी यात्रु बजान नबोक्नौं।
- शारीरिक कमजोरी तथा दृष्टिविहीन नागरिकलाई प्राथमिकता दिई सहयोग गरौं।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
मौलिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय
सडक पूर्वाधार विकास कार्यालय
रूपन्देही

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

१२औं
वर्षमा प्रवेश

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक १२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

कृष्ण प्रसाद पौडेल (क्याम्पस प्रमुख/प्राचार्य)
स्वर्णिम सगरमाथा कलेज
सगरमाथा माध्यमिक विद्यालय
रूपन्देही

जमिनहत्या जारी सन्देश

डढेलोबाट वनलाई बचाऔं। आफ्नो भविष्य सुरक्षित गरौं।

वन डढेलोबाट हुनसक्ने हानी नोक्सानी:

- भुइँमा भरेको रुखको बीउ डढेर उम्रन पाउँदैन।
- वनमा मुख्य रूपमा निम्न मानवीय कारणले डढेलो लाग्न सक्छ।
- बिँडी चुरोट खाएर निम्बाई वनमा फाल्नाले।
- वन्यजन्तु भगउन आगो लगाउनाले।
- नयाँ घाँस उमार्नको लागि आगो लगाउनाले।

वन डढेलो लाग्न नदिन अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू:

- वनमा अग्नी रेखा बनाई रुखको पात भर्ने समयमा सफा गरौं।
- वन जंगल बाहिर लगेर मात्र गोल पोल्नौं।

(वन डढेलो नियन्त्रण गर्ने उपायहरू) आगो निभाउन माटो प्रयोग गर्ने।

डिभिजन वन कार्यालय

रूपन्देही

अनुरोध

- विकास निर्माणका कार्यमा कहिले पनि अनावश्यक अवरोध नगरौं।
- सडक पेटीमा जथाभावी सवारी साधन पार्किङ नगरी सडक पेटीमा जथाभावी निर्माण सामग्री नराखौं।
- सबै सवारी चालकहरूले लेन अनुशासनको पालना गरौं।
- सडक पेटीमा जथाभावी व्यापार, व्यवसाय नगरौं।
- सडक निर्माण र संरक्षण कार्यमा सबैले सहयोग र हातेमालो गरौं।
- सवारी साधन चलाउँदा पैदलयात्री र वन्यजन्तुहरूलाई ध्यान दिऔं। सडकमा जथाभावी पशु चौपायाहरू नछोडौं।
- शारीरिक कमजोरी तथा दृष्टिविहीन नागरिकलाई प्राथमिकता दिई सहयोग गरौं।
- दुई वा दुईभन्दा बढी लेन भएकको सडकमा गाडी चलाउँदा लेन अनुशासन पालन गरौं।
- सवारी चलाउँदा वा बाटो काट्दा जोडबल फोनको प्रयोग नगरौं।
- जथाभावी ओभरटेक नगरौं, दाहिनेपट्टिबाट अथवा अगाडीको गाडीले संकेत दिएपछि मात्र ओभरटेक गरौं।
- विपरीत दिशाबाट आउने सवारी साधनको लेनमा प्रवेश नगरौं।
- पैदलयात्रीले जान-अज्ञानमा बाटो काट्न लागेको छ भने गाडी रोक्न र पैदलयात्रीलाई प्राथमिकता दिऔं।
- सडक विभागको मापदण्ड तथा सवारी साधनको क्षमता भन्दा बढी यात्रु र बजान नबोक्नौं।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
मौलिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय
सडक पूर्वाधार विकास कार्यालय
रूपन्देही

नगरबासीहरूमा
हार्दिक अनुरोध

- नगरपालिकाबासीले तिरैको करबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्ति र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।
- घर नक्सा पास गरेर मात्र घर निर्माण गरौं, भवन संहिताको पालना गरौं।
- जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न लाभग्राहीले आफ्नो नाम भत्ता पाउने लिस्ट छ छैन पत्थेक साउन महिनामा आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई बुझ्न र बुक्क हौं।
- रुख रोपी वातावरण संरक्षण गरौं।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।

विना राना
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
सैनामैना नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बुटवल, रूपन्देही

चेलीबेटी र बालबालिका भर्चस्व तथा देहव्यापार निरुद्धको राष्ट्रिय नीति

- चेलीबेटी बेचबिखन तथा देहव्यापार विरुद्ध जनचेतना मूलक वृहत कार्यक्रम अभियान को रूपमा संचालन गर्ने।
- चेलीबेटी बेचबिखन तथा देह व्यापार नियन्त्रण सम्बन्धि कार्यक्रम नेपाल सरकार तथा गैरसरकारी संघ-संस्था अन्तराष्ट्रिय संघ तथा नीति क्षेत्र समेतलाई संलग्न गराई संचालन गर्ने।
- अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा विपक्षिय तथा बहुपक्षिय सम्पत्त्य राखी चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रण गर्ने तर्फ नेपाल सरकारबाट प्रयास गर्ने।
- यौन शोषण बाट पिडित भएका महिला तथा बालबालिकाहरूलाई शोषण गर्ने पक्षबाट हर्जाना दिलाउने तर्फ आवश्यक व्यवस्था गर्ने।
- चेलीबेटी बेचबिखन तथा अन्य यौनजन्य रोगको एक आपसमा सम्बन्ध हुने हुदा यो समस्या समाधान गर्ने तर्फ आवश्यक कदम चाल्ने।
- चेलीबेटी तथा देहव्यापार नियन्त्रण गर्ने नेपाल सरकारबाट राष्ट्रिय सम्बन्ध समिति गठन गर्ने साथै आवश्यकता अनुसार जिल्ला तथा गाउँ तहमा सम्बन्ध समितिहरूको गठन गर्ने।
- औपचारिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको माध्यमबाट रोजगार मुलक कार्यक्रम संचालन गरि चेलीबेटी बेचबिखनमा नियन्त्रण गर्ने।
- चेलीबेटी बेचबिखन तथा देहव्यापार नियन्त्रणका लागि संचालन गरिने कार्यक्रममा सम्पूर्ण राजनीतिक दलहरूको प्रतिवदताको लागि प्रयास गर्ने।

जमिनहत्या जारी सन्देश

- छोराछोरीलाई समान शिक्षा दिऔं।
- शिप मुलक प्राविधिक शिक्षामा जोड दिऔं।
- स्वस्थ जिवनशायनका लागि खेल खेल्नौं।
- क्षिमान्तकृत समुदायलाई बालबालिकालाई शिक्षाको पहुँचमा पुऱ्याऔं।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
शिक्षा तथा सामाजिक विकास निर्देशनालय
सामाजिक विकास डिभिजन कार्यालय
विजुण्डा, रूपन्देही

सरुमारानी गाउँपालिकाको अनुरोध

- गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन सरुमारानी गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँड्नु हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
- बोक्सा बोक्सी भनी अन्धविश्वासमा नलागौं, रोग लागेमा स्वास्थ्य केन्द्र जाने बानी बसालौं।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।

सरुमारानी गाउँपालिका

नगरबासीमा हार्दिक अनुरोध

- नगरपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण नगरबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई नगरको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन नगरपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।
१. यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
  २. सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँड्नु हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
  ३. आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर उपमहानगरपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
  ४. गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
  ५. नगरबासीले तिरैको करबाट नगरको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
  ६. रुख रोपी वातावरण संरक्षण गरौं।
  ७. नगरपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
  ८. खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
  ९. खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।

मोहन पौडेल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

टेक प्रसाद मण्डारी
प्रमुख

मिनराज राना मगर
उप-प्रमुख

स्वर्गद्वारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भित्री, प्युठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

तिलोत्तमा हस्पिटल प्रा. लि.
TILOTTAMA HOSPITAL PVT. LTD.

अस्पताल लाईन, बुटवल-६, रूपन्देही
फोन नं.: ०७७-५४२८८५, ५४२८८७, ५४३८८५

तिनाउ गाउँपालिकाको अनुरोध

- गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन तिनाउ गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।
- १. गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- २. आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- ३. सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँड्नु हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
- ४. यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- ५. गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- ६. खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- ७. गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- ८. खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
- ९. रुख रोपी वातावरण संरक्षण गरौं।
- १०. जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।
- ११. मठमन्दिर, नदीनाला गुफाहरूको संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याऔं।

लेख बहादुर बस्नेत
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

लाल बहादुर थापा
उपाध्यक्ष

प्रेम श्रेष्ठ
अध्यक्ष

तिनाउ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
दोमान, पाल्पा

लुम्बिनी प्रदेशमा विश्वविद्यालयः

कस्ता जनशक्ति उत्पादन गर्दैछन् ?

पृष्ठ १५ बाट जारी .

लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय

२०१० सालमा स्थापना भएको लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयमा १ हजार ५१९ विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । यीमध्ये ३२ जना विदेशी विद्यार्थी (चीन श्रीलंका, बर्माका विद्यार्थी) छन् यस विश्वविद्यालयबाट ३५ जनाले बौद्ध दर्शनमा पिएवडी (विद्यावारिधि) गरिसकेका छन् । बुद्ध दर्शनको अध्ययन हुने नेपालको पहिलो र एकमात्र विश्वविद्यालय हो ।

यो विश्वविद्यालयले ४ वर्ष स्नातक तहमा बुद्धिज्म र २ वर्ष स्नातकोत्तर बुद्धिज्म तथा पीएचडीका शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

बौद्ध विश्वविद्यालयले ८ वटा क्याम्पसलाई सम्बन्धन दिएको छ भने ३ वटा क्याम्पससँग सहकार्य गरेको छ लुम्बिनीमा केन्द्रीय कार्यालय रहेको विश्वविद्यालय अन्तर्गत बुटवलमा सिटी क्याम्पस छ । विश्वविद्यालयका सूचना अधिकारी चुडामणि पोखरेलका अनुसार बुटवलको सिटी क्याम्पसले बीटीटीएम, बीएलएलबी र स्लर डेभलपमेन्ट पढाउँदै आएको छ

विश्वविद्यालयमा अहिले तीनवटा संकाय सञ्चालनमा

छन् । बौद्ध अध्ययन संकाय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र संकाय र स्कुल अफ डेभलपमेन्ट एन्ड एन्वाइड साइन्स । दुईवटा आंगिक क्याम्पस छन् । केन्द्रीय क्याम्पसमा चालु शैक्षिक कार्यक्रममा स्नातकोत्तर तहमा बौद्ध अध्ययन, अर्कालोजी र म्युजोलोजी सञ्चालनमा छन् । त्यस्तै स्नातक तहमा भोट बौद्ध अध्ययन, टुभल एन्ड टुरिज्म म्यानेजमेन्ट र बिबिए आरडीको अध्ययन हुँदै आएको छ ।

बौद्ध विश्वविद्यालयको बुटवलमा सिटी क्याम्पस सञ्चालनमा आएको छ । यहाँ बिबिए, एलएलबी र टुभल एन्ड टुरिज्म शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनमा छन् । बुद्धसँग सम्बन्धित देव देहमा स्कुल अफ डेभलपमेन्ट एन्ड एन्वाइड साइन्सअन्तर्गत स्नातकोत्तर तहमा डेभलपमेन्ट स्टडीज र एप्रोफेरेस्ट्री कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । विश्वविद्यालयका रजिस्ट्रार डा. तिलक आचार्यका अनुसार बौद्ध विश्वविद्यालयमा बौद्ध अध्ययन संकायअन्तर्गत विद्यावारिधि कार्यक्रम चालु रहेको छ भने शैक्षिक कार्यक्रमबाहेक अनुसन्धान केन्द्रबाट अनुसन्धानका कार्यक्रम भइरहेको छ । सबै कार्यक्रम सेमेस्टर प्रणालीमा सञ्चालित छन् ।

लुम्बिनी प्राविधिक विश्वविद्यालय

विश्वस्तरको प्राविधिक शिक्षा दिने उद्देश्यसहित

बाँकेको नेपालगञ्जमा डेढ वर्ष अगाडि स्थापना भएको लुम्बिनी प्राविधिक विश्वविद्यालय (एलटीयू) ले यसै वर्षदेखि शैक्षिक कार्यक्रम शुरू गरेको छ ।

लुम्बिनी प्राविधिक विश्वविद्यालयले यो शैक्षिक सत्रदेखि स्नातक तहमा सूचना प्रविधिसम्बन्धी कार्यक्रम अध्यापन सुरु गरेको छ । त्यही अनुरूप विश्वविद्यालयले 'बी. टेक. ईन सीएस एन्ड एआई' र 'बी टेक ईन आईटी' विषयमा पढाउन थालेको हो ।

नेपाली आईटी शिक्षाको क्षेत्रमा यी दुवै कोर्स नयाँ हुन् । विश्वविद्यालयको इन्जिनियरिङ तथा सूचना प्रविधि अध्ययन संस्थानले सञ्चालन गरेका यी कोर्स कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीका लागि विकल्प हुन सक्छन् ।

भावी रणनीतिलाई आधार मानेर देशका लागि आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न लुम्बिनी प्रदेश सरकारले प्राविधिक विश्वविद्यालय स्थापना गरेको हो ।

गत साउनेदेखि कक्षा सञ्चालन गरिएको विश्वविद्यालयमा विद्यार्थीको उत्साहजनक सहभागिता भने छैन । एलटीयूले कस्ता र कति जनशक्ति उत्पादन गर्छ र ती जनशक्ति छपत हुने क्षेत्र कहाँ हो भन्ने गतिलो जवाफ विश्वविद्यालयसँग छैन ।

विश्वविद्यालयका डिन कीर्ति जोशीले विश्वविद्यालयले टुरिज्म, इन्जिनियरिङ, आईटी, फरेस्ट्री र एपीकल्चर गरी पाँच ओटा कोर्समा अध्यापन गराइने योजना रहेपनि पहिलो वर्षमा इन्जिनियरिङ र आईटी विषयको कोर्सको मात्र कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको जानकारी दिए ।

"टुरिज्म, इन्जिनियरिङ, आईटी, फरेस्ट्री र एपीकल्चर गरी पाँच ओटा कोर्समा अध्यापन गराइने योजना रहेपनि पहिलो वर्षमा इन्जिनियरिङ र आईटी विषयमा मात्र अध्यापन सञ्चालन गरेका छौं, अन्य विषयहरू अगामी वर्षहरूमा थप गर्दै लैजान्छौं," उनले भने, "हाम्रो अन्य कुनै विश्वविद्यालयसँगको प्रतिस्पर्धा होइन। हामी आफैले गुणास्तरीय शिक्षा, उपलब्धिभूलक शिक्षा, जागीर सुनिश्चिततासहितको शिक्षा तथा समाजका लागि उत्तरदायी विद्यार्थी उत्पादन गर्ने शिक्षा प्रदान गर्ने हो ।"

लुम्बिनी प्रदेश सरकारको गौरवको योजना अन्तर्गत लुम्बिनी प्राविधिक विश्वविद्यालय २०७९ असार १८ गते नेपालगञ्जमा स्थापना भएको थियो । खजुरा गाउँपालिकामा भएको जग्गामा विश्वविद्यालयको भौतिक संरचना नबन्दासम्म नेपालगञ्जमा भएको प्रशासनिक भवनबाट विश्वविद्यालयले पहिलो वर्षको अध्यापन सञ्चालन गरेको हो । ■

हार्दिक बधाई एवं

शुभकामना

१२ औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि.

द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

व्यक्त गर्दछौं ।

ठेस फार्मास्युटिकल्स प्रा. लि. परिवार

रुपन्देही

जेष्ठ नागरिक सम्बन्धि अनुरोध पत्र

जेष्ठ नागरिकका अधिकारहरूः

- जेष्ठ नागरिकको सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकार हुन्छ ।
- परिवारजनबाट पालन, पोषण र हेरचाह प्राप्त गर्ने अधिकार हुन्छ ।।
- जेष्ठ नागरिक प्रति अमर्यादित तथा अमानविय व्यवहार भए गरेमा स्थानीय तह र नेपाल प्रहरीमा उजुरी दिन सक्ने अधिकार हुन्छ ।
- अंशवण्डा गरि रहनु नपर्ने र आफ्नो अंश भागको सम्पत्ति आफु खुसी गर्न सक्ने अधिकार हुन्छ ।
- जेष्ठ नागरिकलाई माग्न लगाउन पाइँदैन, उनीहरूको ईच्छा विपरित सन्यासी, भिक्षु, फकिर बनाउन पाइँदैन, परिवार छोडेर अन्यत्र बस्न बाध्य पार्न पाइँदैन ।
- सीट क्षमता १५ र सो भन्दा बढि भएका सार्वजनिक सवारी साधनमा २ वटा आरक्षित सीट र पचास प्रतिशत भाडा छुट पाउने अधिकार हुन्छ ।
- नेपाल सरकारले तोकेको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने संस्थाले तोकेको संख्यामा उपचार गराउँदा लाग्ने शुल्कमा पचास प्रतिशत छुट पाउने अधिकार छ ।
- खानेपानी, बिजुली, टेलिफोन लगायत सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्ने अन्य संस्थाहरूले सेवा प्रदान गर्दा पहिलो प्राथमिकता प्राप्त गर्ने अधिकार हुन्छ ।
- सार्वजनिक कार्य, स्वास्थ्य सेवा, धार्मिक तथा सार्वजनिक स्थलमा आवश्यक सेवा सुविधा प्राथमिकताका साथ प्राप्त गर्ने अधिकार हुन्छ ।
- ७० वर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिकलाई प्रति व्यक्ति मासिक रु चार हजार सामाजिक सुरक्षा भत्ता र रु. एक लाख सम्मको निशुल्क स्वास्थ्य बीमा सुविधा प्राप्त गर्ने अधिकार हुन्छ ।
- मुद्दा मामिलामा प्राथमिकता पाउने र आर्थिक अवस्था कमजोर भएकाहरूले मुद्दा परेको अदालतमा निवेदन दिएमा निशुल्क वैतनिक कानून व्यवसायी प्राप्त गर्ने अधिकार हुन्छ ।

जेष्ठ नागरिक प्रति कर्तव्यः

- प्रत्येक नागरिकले जेष्ठ नागरिकका अधिकारहरूको सम्मान गर्नु पर्दछ ।
- प्रत्येक नागरिकले जेष्ठ नागरिकलाई राज्यद्वारा प्रदत्तअधिकारहरूको स्वविवेकले प्रयोग गर्न सहयोग गर्नु पर्दछ ।
- प्रत्येक नागरिकले जेष्ठ नागरिकलाई परिवारका सदस्यले समय दिनु पर्दछ, पर्याप्त बोलचाल गर्नु पर्दछ, सुख दुःखः सोधी सदा प्रेम, सम्मान र माया गर्नु पर्दछ ।
- प्रत्येक नागरिकले मैले आमा बाबु पालेको होइन म आमा बाबुको काखमा रहेको छु भन्ने वातावरण सृजना गर्नु पर्दछ ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

राष्ट्री उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

बालक तथा परिचालकको काम र कर्तव्य

- यातायात सेवामा काम गर्ने चालक तथा परिचालकको काम र कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

चालकको काम र कर्तव्य

- आफ्नो जिम्मामा रहेको सवारी हिफाजत साथ चलाउने,
- सवारी सञ्चालन सम्बन्धमा सवारी धनी वा व्यवस्थापकले दिएको आदेश तथा निर्देशन ईमान्दारीपूर्वक पालन गर्ने,
- आफूले चलाएको सवारीको धनी वा व्यवस्थापकको स्वीकृति विना त्यस्तो सवारी अरु कसैलाई चलाउन नदिने,
- सवारी चलाउँदाको अवस्थामा चालकले गर्न नहुने भनी निषेध गरेका कार्यहरू नगर्ने,
- आफू सेवागत रहेको सवारीका परिचालकहरूलाई सवारी चलाउँदाको क्रममा आवश्यकता अनुसारको काम कर्तव्यको पालन गर्न लगाउने,
- सवारी चलाउँदा हुन सक्ने सम्भावित दुर्घटना, सवारीको यात्रिक स्थिति, सडकको अवस्था ट्राफिक संकेत आदि नभएको कारणबाट सवारी आवागमनमा कठिनाई उत्पन्न भए त्यस सम्बन्धमा सम्बन्धित सवारीधनी वा व्यवस्थापक, विभाग वा कार्यालयमा सो को जानकारी दिने ।

परिचालकको काम र कर्तव्य

- यात्रीहरूसँग शिष्ट व्यवहार गर्ने,
- यात्रीहरूको सरसामानको सुरक्षाको लागि उचित प्रबन्ध गर्ने र कुनै यात्रीले सरसामान तथा माल वस्तु सवारीमा छोडि गएमा त्यस्तो सरसामान तथा माल वस्तुको धनी फेला परेमा निजलाई र फेला नपरेमा नजिकको प्रहरी वा आफू कार्यरत यातायात सेवाको जिम्मेवार व्यक्तिको जिम्मामा दिने,
- महिला, बुद्ध, बालक तथा अन्य अशक्त व्यक्तिहरूलाई यात्रा अवधिमा सम्भव भएसम्मको सुविधाको बन्दोबस्त गर्ने,
- प्रचलित कानून तथा सुरक्षाको दृष्टिकोणले निषेधित वस्तु सवारीमा राखेको थाहा हुन आएमा प्रहरीलाई सूचना दिने,
- सवारी निर्माता कम्पनीले निर्धारण गरेको सवारीको वजनको हदको सीमा नाच्ने गरी सवारीमा माल वस्तु तथा सरसामानहरू राख्न नदिने,
- सवारीको पार्किङ स्थलमा यात्री ओराल्ने र चढाउने कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने,
- सवारी चलाउँदाको अवस्थामा हुन सक्ने सम्भावित दुर्घटना प्रति यात्री तथा चालकलाई समयमै सचेत गराउने र सवारीको यात्रिक स्थिति ठीक नभएमा सो को जानकारी व्यवस्थापक र सम्बन्धित कार्यालयलाई दिने,
- सडकको अवस्था तथा ट्राफिक संकेत नभएको कारणबाट सवारी आवागमनमा कठिनाई भए सो को जानकारी विभागलाई दिने ।
- सवारी चलाउँदाको अवस्थामा चालकलाई आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने,
- आफू परिचालक रहेको सवारीको सुरक्षा र हिफाजत गर्ने तथा नोक्सानी हुन नदिने,
- आफू सेवागत रहेको सवारी धनी वा व्यवस्थापकले दिएको सवारी सञ्चालन सम्बन्धी आदेशको पालना गर्ने ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

उद्योग, पर्यटन तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय

यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय

मवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय

तन्यास, जुम्ली

सूचना मूलक सन्देश

सिंचाईको पूर्वाधार – कृषिको मूल आधार

- पानीको श्रोत तथा जमिनको उच्चतम प्रयोग गरौं ।
- निर्वाहमुखि कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक कृषि नयाँ प्रणालीमा रूपांतरण गरौं ।
- दलित, जनजाति तथा महिलाको अनिवार्य सहभागिता गरई जल उपभोक्ता संस्था गठन गरौं ।
- दिगो सिंचाई व्यवस्थापनको लागि सिंचाई शुल्क संकलन तथा सदस्यता वितरण गरौं ।

सिंचाई गरौं-उत्पादन बढाऔं

आन्तरिक राजस्व कार्यालय गैरहवाको

अत्यन्त जरुरी सूचना

आर्थिक ऐन २०८० ले प्रदान गरेका विभिन्न प्रकारका छुट सुविधाहरूको निर्धारित समय सिमा भित्र उपयोग गरि लाभान्वीत हुनुहुन सम्बन्धित सबै व्यावसायीहरूलाई हार्दिक अनुरोध छ । अन्यथा कानुन बमोजिम कारबाही हुने व्यहोरा अनुरोध गर्दै कुनै द्विविधा भएमा आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भैरहवामा सम्पर्क राख्नुहुन अनुरोध छ ।

विल लिने दिने बानी बसालौं । आफ्नो कारोबारको यथार्थ घोषणा गरी कर दाखिला गरौं । आवधिकरण, मु.अ.कर विवरण र अन्तःशुल्कको विवरण दिन बाँकी भएमा तुरुन्त विवरण दिनुहोला, बाँकी बक्यौता भएमा यथासिघ्र दाखिला गरी कानुनी कारबाहीबाट बच्नुहुन समेत अनुरोध छ ।

अनुरोधक

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, गैरहवा

Amenities & Facilities

- World Class Air Conditioned Rooms TVs, Mini Bar, in room Telephone & Sky Bar Hot and Cold Water
- Comfortable and world class bed, Attached Bathrooms
- Dedicated Wi-Fi Internet
- Room Service Facilities Family Restaurant & Bar
- Continental, Indian, Chinese & Local Nepali cuisine
- Home Delivery Service
- Sufficient Parking Space Banquet, Meeting hall & Conference Room
- Laundry service
- Safe Locker Service
- Online booking, Ticketing & Vehicle on rent
- 24 hour room service & security service
- Doctor on call
- Master and Visa card accepted

WESTREN ASIAN HOTEL PVT. LTD.

Butwal-10 Kalikanagar, Rupandehi, Lumbini, Nepal

+977 71 419003, 419004, 9857039191 Email : gmasianhotels@gmail.com

कृषि प्राविधिक शिक्षा: अवसर र अवस्था

पृष्ठ १० बाट जारी...

देश संघीयतामा विभाजन भएपश्चात लामो समयदेखि लोक सेवा आयोगले अधिकृतस्तरको विज्ञापन नै खोलेन। खोलेपनि संघीय कार्यालयहरू केही सीमित मात्रामा भएका, अधिकांस गाभिए र समायोजन भई प्रदेश र स्थानीय तहमा गएको कारण पनि संघ अन्तर्गतको लोक सेवा आयोगले लामो समयदेखि चौधो स्तर (नायब प्राविधिक सहायक) र अधिकृतस्तरका विज्ञापन नै खोलेन। पछिल्लो केही वर्ष यता मात्र प्रदेशमा स्थापना भएका प्रदेश लोक सेवा आयोगले केही मात्रामा विज्ञापन खुलाएको भएपनि त्यसको नतिजा नै आउनको लागि लामो समय लाग्ने गरेको छ। जसको कारण पनि अध्ययन पुरा गरेका अधिकांस विद्यार्थीहरू बेरोजगार बनेका छन्।

कृषि तर्फको प्री डिप्लोमा (१८ महिना) र डिप्लोमा तहको ३ वर्ष कोर्स पढ्ने विद्यार्थीहरूको खडेरी नै लाग्ने गरेको पाइएको छ। भेटेरिनरी तर्फका डिप्लोमा तर्फको केही विद्यार्थीहरूको रहेपनि प्री डिप्लोमा तर्फ भने विद्यार्थीको खडेरी नै लागेको कारण अधिकांस निजीस्तरका शिक्षालयहरूले कार्यक्रम नै बन्द गरेका छन्। प्रदेश र स्थानीयस्तरबाट रिक्त रहेको कोटा विषयमा माग गरेपनि सम्बन्धित पालिकाहरूले पहिला नै करार दखन्दीमा मानिस भर्ना गरेर राखेको कारण रिक्त कोटामा दरबन्दी नै नमान्ने

यस्तो छ लुम्बिनी प्रदेशमा कृषि तथा पशु विज्ञानमा पढ्ने विद्यार्थीहरूको संख्या विवरण

शैक्षिक सत्र	बर्ग	विद्यार्थी कोटा	विद्यार्थी भर्ना
२०७६/०७७	बाली विज्ञान	१०००	४४६
	पशु विज्ञान	३६०	१३०
२०७७/०७८	बाली विज्ञान	८००	३२७
	पशु विज्ञान	४००	१२८
२०७८/०७९	बाली विज्ञान	६४०	२१५
	पशु विज्ञान	२८०	१११
२०७९/०८०	बाली विज्ञान	५२०	३१३
	पशु विज्ञान	२८०	९०
२०८०/८१	बाली विज्ञान	५२०	१५९
	पशु विज्ञान	२४०	८८

स्रोत: सिटीईभीटी लुम्बिनी प्रदेश।

सकेको छैन।

प्रदेश लोकसेवा आयोगले स्थानीयस्तरबाट रिक्त रहेको कोटा विषयमा माग गरेपनि सम्बन्धित पालिकाहरूले पहिला नै करार दखन्दीमा मानिस भर्ना गरेर राखेको कारण रिक्त कोटामा दरबन्दी नै नमान्ने

गरेको समेत पाइएको छ। जसको कारण केही सीमित संख्यामा विज्ञापन मागीदा सयौं हजारौंको संख्यामा आवेदन पर्ने गरेको पाइएको छ।

केही समय पहिला लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश लोक सेवा आयोगले सहायक स्तर चौधो तह को (नायब

प्राविधिक सहायक) कृषि तर्फको २२ जना कोटामा आवेदन मागेको थियो। जसमा १३ हजार भन्दा बढिले आवेदन दिएका थिए। परीक्षामा सहभागी ८ हजार भन्दा बढि रहेको बताईन्छ जसमा अधिकांस स्नातक

तह माथि तह पुरा गरेका विद्यार्थीहरू रहेको बताइएको छ। लामो समयदेखि रोजगारविहीन भएर अध्ययन पुरा गर्दै बसेका अधिकांस विद्यार्थीहरूको संख्या धपिदै जाँदा स-सानो क्षेत्रमा पनि हजारौंको संख्यामा आवेदन

पेशा हुने गरेको पाइएको हो।

कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी शिक्षा नेपाली माटो अनुसारको शिक्षा समेत हो। तर पढेर नै कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने युवा पुस्ताको भने अभाव छ। नेपालमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार कुल जनसंख्याको ६५.६ प्रतिशत जनसंख्या कृषिमा आत्मनिर्भर रहेको भन्ने पाईन्छ। तर कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने गरी शैक्षिक जनशक्ति उत्पादन भएपनि त्यसको उपयोग भएको पाइदैन। केही एकाध रूपमा कृषि नै पढेर पेशा नै बनाएर अवलम्बन गर्ने युवाहरूको संख्या रहेपनि त्यही नगन्य मात्रामा छ।

राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ अनुसार नेपालमा नेपालमा जम्मा ४१,३०,७८९ कृषक परिवारले २२,१८,४१० हेक्टर जग्गामा कृषिकार्य गरेको देखाएको छ। लुम्बिनी प्रदेशमा ७,६५,०९२ कृषक परिवारले ४२,६९४ हेक्टर र रूपन्देही जिल्ला १,१७,३३३ कृषक परिवारले ६५,५५५ हेक्टर जग्गामा कृषि कार्य गरेको देखिएको छ। कृषि गणना २०७८ अनुसार नेपालमा जम्मा घरपरिवारमध्ये ६२ प्रतिशत कृषक परिवार रहेको पाइएको छ भने अधिल्लो कृषि गणनाले यस्ता कृषक परिवारको प्रतिशत ७१ देखाएको थियो।

कृषि कार्यमा जनसंख्याको अनुपात राम्रो देखिएपनि दक्ष जनशक्तिको अभाव भने जहिले पनि रहेको छ। स-सानो क्षेत्रमा काम गर्न, कृषि कामदारको रूपमा काम गर्न नचाहने कृषि पढे लेखेका जनशक्तिको कारण पनि कृषिमा जनशक्तिको अभाव देखिएको हो। जसको लागि पढेलेखेकाहरूले कृषि कर्म गर्ने हो भने देशमा कुनै प्रकृतिको जनशक्ति अभाव नहुने देखिन्छ। खासगरी अदक्ष र अर्धदक्ष जनशक्तिको अभाव कृषिमा बढि छ। यसको साथै दक्ष जनशक्तिले पनि कामदार सरह कृषि क्षेत्रमा ठोस काम गरेको पाईदैन। जसले गर्दा पनि कृषि क्षेत्रमा अवसर भएपनि काम गर्ने प्रवृत्तिको अभाव रहेको हो। ■

सिद्धार्थ बाल तथा महिला अस्पतालबाट उपलब्ध सेवाहरू

१. आकास्मिक सेवा

● बाल रोग आकास्मिक सेवा

● स्त्री तथा प्रसुति आकास्मिक सेवा

२. बहिरङ्ग सेवा

● बालरोग

● बाल शल्य चिकित्सा

● स्त्री तथा प्रसुती

● मेडिकल

● दन्त

● आँखा

३. विशेष ओ. पि. डी. सेवा

● बाल मधुमेह

● बाल मुठुरोग

● उच्च जोखिम नवजात शिशु सेवा

● मनोरोग सेवा

● हाडजोर्नी सेवा

● नाक, कान घाटी सेवा

४. अन्तरङ्ग सेवा

● बालरोग अन्तरङ्ग

● बाल शल्य चिकित्सा

● स्त्री तथा प्रसुती

● मेडिकल

● स्त्री तथा प्रसुती शल्य चिकित्सा

● नवजात शिशु सघन उपचार कक्ष

● आई.सि.यु. सेवा

५. इन्भेस्टिगेसन सेवा

● प्रयोगशाला सेवा

● अल्ट्रासाउण्ड सेवा

● ई.सी.जी. सेवा

● एक्स रे सेवा

● इकोकार्डियोग्राफी सेवा

६. अन्य सेवाहरू

● स्नोप सेवा

● परिवार नियोजन सेवा

● ANC/PNC सेवा

● सुरक्षित गर्भपतन सेवा

● स्वास्थ्य सचेतना तथा परापूर्ष सेवा

● फार्मसी सेवा

● एम्बुलेन्स सेवा

७. तालिम:

● SBA (Skilled Birth Attendant)

● OJT (On The job Training)

● OTTM (Operation Theater Technique Management)

सिद्धार्थ बाल तथा महिला अस्पताल

बुटवल-०६, रुपन्देही

फोन: ०७१-६४४८८४, ६४१२०७

NATIONAL PATH LABS

"सम्पूर्ण परीक्षण तथा प्रयोगशाला सेवा अब स्वदेशै"

NPHL APPROVED 'A' GRADE LAB

OUR SERVICES

COVID-19 PCR TESTING

FLOW CYTOMETRY

IMMUNOHISTOCHEMISTRY

THERAPEUTIC DRUG MONITORING

IMMUNOFLOURESCENCE

MICROFLUIDIC DIAGNOSTICS

MICROARRAY

MATERNAL SCREENING

अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको विश्वसनिय परीक्षण तथा प्रयोगशाला सेवाको लागि

थुप्रै सुलभ प्याकेजहरू सहित तपाईंको घर टेलोबाट स्थापत्य लिने सुविधा उपलब्ध छ।

Main Lab:

Butwal-06, Pushpalalpark, Rupandehi, Nepal

Ph: 071-644884, 541207

● NPL Butwal ● NPL Kathmandu ● NPL Bhairahawa ● NPL Gulmi
● NPL Arghakhanchi ● NPL Ghorahi ● NPL Tulsipur ● NPL Dhangadhi

nationalpathlabs

www.nationalpathlabs.com

national_pathlab

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं

वर्षमा प्रवेश

गरेकोमा **हार्दिक बधाई** सहित आगामी दिनमा अझ शसक्त ढंगले लाग्न सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

कालिका मानवज्ञान माध्यमिक विद्यालय परिवार

कालिका मानवज्ञान माध्यमिक विद्यालय परिवारको १२औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा हार्दिक बधाई सहित आगामी दिनमा अझ शसक्त ढंगले लाग्न सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

दिनेश बाप

एड

मित्यालका जवाली

कालिका मानवज्ञान माध्यमिक विद्यालय परिवार

बुटवल-०६, रुपन्देही

NATIONAL PATH LABS

"सम्पूर्ण परीक्षण तथा प्रयोगशाला सेवा अब स्वदेशै"

NPHL APPROVED 'A' GRADE LAB

OUR SERVICES

COVID-19 PCR TESTING

FLOW CYTOMETRY

IMMUNOHISTOCHEMISTRY

THERAPEUTIC DRUG MONITORING

IMMUNOFLOURESCENCE

MICROFLUIDIC DIAGNOSTICS

MICROARRAY

MATERNAL SCREENING

अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको विश्वसनिय परीक्षण तथा प्रयोगशाला सेवाको लागि

थुप्रै सुलभ प्याकेजहरू सहित तपाईंको घर टेलोबाट स्थापत्य लिने सुविधा उपलब्ध छ।

Main Lab:

Butwal-06, Pushpalalpark, Rupandehi, Nepal

Ph: 071-644884, 541207

● NPL Butwal ● NPL Kathmandu ● NPL Bhairahawa ● NPL Gulmi
● NPL Arghakhanchi ● NPL Ghorahi ● NPL Tulsipur ● NPL Dhangadhi

nationalpathlabs

www.nationalpathlabs.com

national_pathlab

STUDY IN

ABROAD

CANADA

AUSTRALIA

UK

IELTS/PTE REPAIRATION

SCHOLARSHIP AVAILABLE

HIGH SUCCESS VISA RATE

EASY DOCUMENTATION

ADMISSION OPEN FOR 2024

PRIMO EDUCATION & VISA SERVICES

Sagar K. C.
Director
Butwal
9851004076

071 591305, 591306
butwal@primoeedu.com
Butwal Sub-Metropolitan City
Kalkinagar, Rupandehi

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

साम्बा विचार, ताजा समाचार

राष्ट्रिय दैनिक

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा **हार्दिक बधाई** सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

प्रो. आशिक हुसेन

यस मिन स्टोर्स

नेपालगञ्ज रोड, बुटवल-५

फोन: ०७१-५३८५६८, ९८५७०३४४९०

डा. सरिता श्रेष्ठ (N.M.C. NO :2059)

स्त्री रोग तथा प्रसूति विशेषज्ञ र अल्ट्रासोनोलोजिष्ट क्लिनिक

ॐ साई मेडिकल हल

पुष्पलाल पार्क, बुटवल, फोन ०७१ ५३३६९२

प्रो सुभाष राणा

ग्लोबल अटो मेसन सेन्टर

बुटवल-६, मैत्रिपथ

फोन: ०७१-५५३४९०, ९८५७०४८३२३

प्रो. विरेन्द्र अग्रहरी

रिद्धि सिद्धि शृङ्गार पसल

विरु कस्मेटिक

बुटवल-६ (अग्रहरी मिनि मार्केटको छेउमा), मोवाईल: ९८५७०२६०३०

होटल न्यु इरा

कालिकापथ, बुटवल-९, रुपन्देही

फोन: ९७७-९८५७०४३८३३

९७७-०७१-५३३८३३ / ०७१-५३५६५४

प्रो लोक बहादुर कुँवर

दुर्गा माता फ्रुट सप्लायर्स

हरियो तरकारी तथा फलफूलको थोक विक्रेता

कृषि उपज थोक बजार बुटवल-६, ९८५७०५८९९६, ९८४७०२७९०५

प्रो. नरेश जोशी

शुभ आर एन सप्लायर्स

बुटवल-६, नेपालगञ्जरोड

फोन: ९८५७०३८९४७, ९८२६४६४५०५

प्रो. चुरा बहादुर थापा

अष्टदिप एगो इन्जिनियरिङ्ग सेल्स

बुटवल-९, नयाँ बसपार्क नजिक

फोन: ९८६७४९८८८९

सुणा देउराली एण्ड खलङ्गा टुर एण्ड ट्रामल्स प्रा. लि.

(देहरादुन, भारत) नेपाल भारत मैत्री ए.सी. बस सेवा

फोन: देहरादुन काउण्टर ८४७५९६९९९९, ८४३९४०२००६

हरिद्वार काउण्टर ७८३४८५९९७९, ८२७९७५५८९९

प्रो. सुरेश मट्टराई

माईक्रोटेक कम्प्युटर सप्लायर्स

बुटवल-६, मैत्रीपथ, रुपन्देही

फोन: ०७१-५०३०९८

प्रो. खिम बराल

ओम शिवशक्ति तम्घास सुनचाँदी पसल

अमरपथ, बुटवल, रुपन्देही

फोन: ९८४४७४५७३६

प्रो विष्णु प्रसाद गौतम/बाबुराम देवकोटा

बुटवल कम्प्युटर

बुटवल-६, मैत्रीपथ, रुपन्देही

फोन: ९८५७०२४२९९, ९८९५७०८५२९९

बजाचार्य सिलभर सेन्टर

अमरपथ, बुटवल, रुपन्देही

फोन: ९८४७०२७३३६

टेकबहादुर पौडेल (प्रबन्ध निर्देशक)/ हरि कार्की (व्यवस्थापक)

होटल मेरीगोल्ड

बुटवल-८, श्रवणपथ, रुपन्देही

फोन: ९८५७०३०८९८, ९८५७०७०६०८

प्रो. दिपक एण्ड इन्दिरा

न्यू सिद्धि बिनायक ज्वेलर्स

बुटवल-८, श्रवणपथ, रुपन्देही

फोन: ९८५७०२९२५७, ९८०२६२९२५७

Pro. Narayan B. Pahari

The Apple

Vally Cafe & Family Resturent

Butwal-6, Sharwanpath, Rupandehi

Ph: 071-536540, 9861754499

डेलमण्ड जुस एण्ड ड्रिन्स

श्रवणपथ, बुटवल-८, रुपन्देही

फोन: ९८०८४९९५८९

नारायण बस्याल (प्रबन्ध निर्देशक)

दाजु-माई ट्रेडर्स

बुटवल-९, मिलनचोक

फोन: ०७१-५३६३९९, ९८५७०३३७४२

प्रो. लक्ष्मण वि. क. एण्ड सन्स

श्रुति ज्वेलर्स

सुनचाँदी पसल

चाँदबारीचोक, श्रवणपथ, बुटवल-८, फोन: ९८५७०५७०८९, ९८४७०५८६२२

प्रकाश मैरे

(अध्यक्ष)

बदलिंदो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

बुटवल, रुपन्देही

धनिश्वर गौतम

(प्रधानाध्यापक)

नहरपुर मा. वि. परिवार

बुटवल, रुपन्देही

सुशिला मट्टराई

(का. वा. अध्यक्ष)

केरवानी मा. वि. परिवार

देवदह-५, रुपन्देही

अर्जुन रानामाट

(अध्यक्ष)

बुटवल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

बुटवल उप.म.न.पा-८, सुरूखानगर, रुपन्देही, नेपाल

गोपाल प्रसाद न्यौपाने

(प्रचार्य)

एम्स मा. वि./कलेज परिवार

बुटवल-०९, रुपन्देही

लुम्बिनी प्रदेशको पहिलो विशेषज्ञ सेन्टर

विशेषज्ञ सेवाहरू:

१. हाडजोर्नी तथा टुमा सेवा
२. नशा तथा स्थाइन सर्जरी सेवा
३. न्यूरो सर्जरी सेवा
४. जनरल फिजिसियन सेवा
५. स्त्री रोग तथा प्रसूति सेवा
६. जनरल सर्जरी तथा यूरो सर्जरी सेवा
७. नाक, कान तथा घाँटी रोग सेवा
८. म्याक्सिलोफेसीयल सर्जरी सेवा
९. बाल रोग विशेषज्ञ सेवा
१०. फिजियोथेरापी सेवा

विशेषज्ञ सेवाहरू
आर्थ्रो, चिन्ति विभिन्न विभागहरू
कमरे भवन उपकरण तथा सुविधाहरू
अवकाश बढिनु दुबा केन्द्रमा विशेषज्ञ
सेवा प्रदान गरि गरी लगाईका सेवाहरू
लुम्बिनी

तिनाउ इन्टरनेशनल हस्पिटल प्रा. लि.

(विशेषज्ञ सेवा)

१. २४ सै घण्टा इमर्जेन्सी सेवा
२. २४ सै घण्टा आई सि यू. (ICU)
३. २४ सै घण्टा प्रसूति सेवा
४. २४ सै घण्टा फार्मसी सेवा
५. २४ सै घण्टा अत्याधुनीक कम्प्यूटराइज्ड
प्याथोलोजी र प्रयोगशाला सेवा
६. सुरक्षित गर्भपतन परामर्शसेवा
(Safe Abortion Counselling Service)
७. जनरल वार्ड (General Ward)
८. भेन्टिलेटर सेवा
९. २४ सै घण्टा एम्बुलेन्स सेवा

१. ई सि लि सेवा (ECG Service)
२. ईको (Echo)
३. मिडियो एक्स-रे सेवा (USG)
४. डिजिटल एक्स-रे सेवा (Digital X-Ray)
५. इन्डोस्कोपी, क्लोनस्कोपी
६. सरक्षित गर्भपतन सेवा
७. निःशुल्क खोप सेवा

Tinau International Hospital Pvt. Ltd.
(Neure & Trauma Center)
Butwal-8, Rupandehi, Nepal
Email: tinauinternationalhospital@gmail.com
Tel: No. +977-71-541909, 541910, 541577

ASHISH STATIONERY

ASHISH PUSTAK BHANDAR

ASHISH SPORTS & MUSIC CENTER

Ram Mandir Path, Butwal-4, Nepal | ☎071-532867, 590439, 530767

A Final destination for Books, Stationery items, Sports goods, Educational materials, Musical Instruments & Mountain bikes.

आशिष स्टेशनरी को चौथो प्रतिष्ठापन

आशिष क्लोथ्स

हामी कोरी रचदानी तथा विदेशी ब्राण्डका सगुरो रेटिभेट कपडा, जेन्स तथा लेडीज ड्रेस, जकाकेट, फर्जेट, सुट, कार्टी, प्लाजो, जारो लगायत बढ्दोको कपडा, स्कूल ब्याग हेल्मेट लुम्बिनी पार्कमा।

बुटवल कालिका क्याम्पस

INSTITUTION
FOR
PROFESSIONAL
EDUCATION

स्नातक तह

BBS
(Finance | Marketing | Accountancy
Small Business | Project Management)

B.Ed.,
(English | Nepali | Math | Health & Physical
Education | Population)

मानविकी तह
(HUMANITIES FACULTY)
BCA
(Bachelor in Computer Application) IT Course
BA
(Rural Development | English | Sociology)
BASW
(Bachelor of Arts in Social Work)

CALL US
071-533457
9857027754 (Campus Chief)
9857021603 (BBS Co-ordinator)
9857085432 (BCA Co-ordinator)
9857034455 (B.Ed Co-ordinator)
9749793722 (Administration)

Butwal-10, Rupandehi | butwalkalika@gmail.com | www.btkalika.com.np

साह्रिक बघाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा साह्रिक बघाई सहित आजको दिनमा अझ ठूलो विविधता र विस्तारिताका विरुद्ध शासक बंगाले लागू गरेको २० वर्ष प्रवेशको अवसरमा साह्रिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

हरि प्रसाद यादव
(प्रधानमन्त्री)

पशुपति मा. वि परिवार

नेपाल सरकार

शहरी विकास तथा तथा भवन निर्माण विभाग

सङ्घीय आयोजना कार्यान्वयन इकाई रुपन्देही

सार्वजनिक अनुरोध

१. सुरक्षित भवन निर्माण गर्दा नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिताको पूर्ण रूपमा पालना गरौं।
२. भूकम्प प्रतिरोधी भवन दक्ष निर्माण व्यवसायी वा तालिम प्राप्त कालिगढबाट निर्माण गरौं।
३. भवन निर्माणको क्रममा गुणस्तरीय निर्माण सामग्रीको प्रयोग गरौं।
४. दक्ष प्राविधिकको सल्लाह अनुसार भवन निर्माण गरौं।
५. भिरालो, ढलदले क्षेत्र तथा खोलाको किनारमा भवन निर्माण नगर्ने तथा गर्नु परेमा प्राविधिकको सल्लाह लिने गरौं।

साह्रिक बघाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा साह्रिक बघाई सहित आजको दिनमा अझ ठूलो विविधता र विस्तारिताका विरुद्ध शासक बंगाले लागू गरेको २० वर्ष प्रवेशको अवसरमा साह्रिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

लालहरी पाण्डे (अध्यक्ष)

प्याक्सन लुम्बिनी प्रदेश परिवार

अनुरोध

- सडकमा सवारी चलाउँदा र सडक तथा फुटपाथ प्रयोग गर्दा निम्न कुराहरूमा ध्यान राख्नुहुन सबैलाई अनुरोध छ।
- शारीरिक कमजोरी तथा दृष्टिविहीन नागरिकलाई प्राथमिकता दिई सहयोग गरौं।
  - दुई वा दुईभन्दा बढी लेन भएको सडकमा जाडो चलाउँदा लेन अनुशासन पालन गरौं।
  - सडकमा बाटो काट्नुपर्दा जेङ्गा क्रसिङ, आकाशेपुल, सब-वे अथवा पेट्रिकन बत्ती या कुनै नगएको ठाउँमा सुरक्षित ठाउँबाट बाटो काटौं।
  - चोक बत्ती भएको ठाउँमा पैदलयात्री, पैदलयात्रीका लागि व्यवस्था गरिएको हरियो बत्ती तथा सवारीचालकले सवारी साधनका लागि व्यवस्था गरिएको हरियो बत्ती बलेपछि मात्र सवारी अगाडि बढाऔं।
  - सवारी चलाउँदा वा बाटो काट्दा मोबाइल फोनको प्रयोग नगरौं।
  - जथाभावी ओभरटेक नगरौं, दाहिनेपट्टिबाट अथवा अगाडिको गाडीले संकेत दिइएपछि मात्र ओभरटेक गरौं।
  - विपरीत दिशाबाट आउने सवारी साधनको लेनमा प्रवेश नगरौं।
  - पैदलयात्रीले जात-अवज्ञानमा बाटो काट्न लागेको छ भने जाडो रोक्न र पैदलयात्रीलाई प्राथमिकता दिऔं।
  - निश्चित तोकिएको ठाउँ (बस स्टप तथा टेम्पो स्टप) बाट मात्र यात्रु चढाउने र ओराल्ने गरौं।
  - सडक विभागीको मापदण्ड तथा सवारी साधनको क्षमता भन्दा बढी यात्रु र वजन नलोऔं।

सडक डिभिजन कार्यालय

शिवपुर, कपिलवस्तु

१२औं

वर्ष प्रवेश

साह्रिक बघाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा साह्रिक बघाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा साह्रिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल

ब. २० गण है. ववा. कपिलवस्तु

सत्यवती गाउँपालिकाको अनुरोध

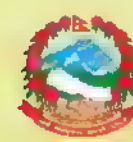
गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन सत्यवती गाउँपालिका साह्रिक अनुरोध गर्दछ।

- गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं। गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा चडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं।
- जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
- जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।
- विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

कमल प्रसाद मुषाल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

गिरि माया त्रामु
उपाध्यक्ष

टिकाराम पाण्डे
अध्यक्ष

सत्यवती गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

जोडाजु, गुल्मी

नगरवासीहरूमा

साह्रिक अनुरोध

- नगरपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण नगरपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई नगरपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन शिवराज नगरपालिका साह्रिक अनुरोध गर्दछ।
- घर नक्सा पास गरेर मात्र घर निर्माण गरौं, भवन संहिताको पालना गरौं।
  - व्यक्तिको कानुनी पहिचान र राज्यबाट प्रवाह हुने विभिन्न सेवा प्राप्तीका लागि जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइ-सराइ र सम्बन्ध विच्छेद लगायतका व्यक्तिगत घटनाहरू, घटना घटेको ३५ दिन भित्र आफ्नो वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं / गराऔं।
  - सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न लाभग्राहीले आफ्नो नाम भत्ता पाउने लिस्ट छ छैन पत्त्येक साउन महिनामा आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई बुझ्न र हुक्क हौं।
  - रुख रोप्न वातावरण संरक्षण गरौं।
  - नगरपालिकाबासीले सिकेको कुराबाट नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
  - यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा साह्रिक बघाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा साह्रिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

विष्णु प्रसाद खना
व्यवस्थापन प्रमुख

गुण्य प्रसाद भुसाल
अध्यक्ष

सिद्धार्थ गौतम बुद्ध क्याम्पस परिवार

बुटवल-५, रुपन्देही

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही

सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको नगरवासीहरूमा अनुरोध

शासिका अग्रदुत भगवान गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीको प्रवेशद्वारको रूपमा रहेको यस पर्यटकीय नगरी सिद्धार्थनगरलाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण नगरवासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई नगरको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन सिद्धार्थनगर नगरपालिका साह्रिक अनुरोध गर्दछ।

- यातायात एवम् आवागमनमा अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा या निर्माण सामग्री नराखौं
- सडकको दायाँ बायाँ नाली र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेच विखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर नगरपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- गाईगोह, बाख्रा, सुँगुर, बुरो तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडी दिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- नगरवासीले सिकेको कुराबाट नगरको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- रुख रोप्न वातावरणको संरक्षण गरौं।
- नगरपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वस्थ खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
- पोलिथिनका भोलाको प्रयोगलाई पूर्ण रूपमा निरुत्साहित गरौं।
- खुल्ला स्थानमा दिशा पिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिशा पिसाब गर्ने गरौं।

शंकर केसी
सल्यान

कर्णाली भूकम्पः ढलेको शिक्षा कसरी उठ्ला ?

५८० बढी विद्यालय ध्वस्त, ८१ जना बालबालिकाको मृत्यु

भूकम्पको केन्द्र रहेको जाजरकोटको बारेकोट गाउँपालिका अध्यक्ष वीर बहादुर गिरीले आफ्नो गाउँपालिकामा भूकम्पले कुनै पनि विद्यालयलाई बर्बाद नगरेको बताए। गाउँपालिकाका ४४ वटा सबै विद्यालय क्षति भएको भन्दै उनले भने, 'भवन निर्माण हामीले सक्दैनौं, माथिल्लो निकायसँग समन्वय गरेर निर्माण गर्ने विषयमा निरन्तर छलफल र समन्वयमा छौं। हाललाई पाल राखेर सामान्यतया पठनपाठन भइरहेको छ। बुनिसफेले पाल दिएकोमा त्यसलाई पनि व्यवस्थापन गर्न सकिनेछौं। अस्थायी शिक्षण सिकाइ केन्द्र निर्माणको तयारीमा छौं।

शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई रूकुम पश्चिमका प्रमुख तारा प्रकाश पुन मगरका अनुसार रूकुम पश्चिममा मात्रै २९८ विद्यालयका ५१७ वटा भवन क्षति भएका छन्। जसमा २१३ वटा पूर्ण र ३०४ आंशिक क्षति भएका छन्। यस्तै ६२८ पूर्ण र ७८० आंशिक गरेर १४०८ कक्षाकोठामा क्षति पुगेको र ३०१ वटा शौचालय पनि क्षतिग्रस्त भएको इकाइ प्रमुख पुन मगरले बताए। भूकम्पमा परेर विद्यालय भर्ना भएका १५ जना विद्यार्थीको मृत्यु भएको पनि उनले जानकारी दिए। इकाईका सूचना अधिकारी डायमण पुनले पनि अस्थायी केन्द्र मार्फत पठनपाठन भइरहेको जानकारी दिए।

भूकम्पबाट प्रभावित रूकुम पश्चिमका विद्यालयहरूमा पठनपाठन नियमित बनाउन आठविसकोट नगरपालिका र सानीभेरी गाउँपालिकामा २१३ वटा अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण भएको बताइएको छ। अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण भएपछि विद्यालयमा आउने विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि भएको पाइएको छ। स्थानीय तहले विभिन्न दातृ निकायसँग समन्वय गरेर अस्थायी सिकाइ केन्द्रमार्फत पठनपाठन नियमित गरिएको जनाएका छन्। केही दिन अघिसम्मको विवरण अनुसार आठविसकोट नगरपालिकामा १३९ र सानीभेरी गाउँपालिकामा ७४ वटा अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण भएका हुन्। आठविसकोट नगरपालिकाका शिक्षा अधिकृत इन्द्रबहादुर बिष्टका अनुसार पठनपाठनलाई नियमित गर्न अस्थायी सिकाइ केन्द्र तयार भएको बताउँदै पढ्न आउने विद्यार्थी संख्या बढेको जानकारी दिए। सल्यानको दार्चुला गाउँपालिकामा पनि विद्यार्थीलाई

पालहरूमा

बसालेर पठनपाठन

भइरहेको जनाउँदै गाउँपालिका अध्यक्ष निम बहादुर केसीले विद्यालय भवन निर्माणका लागि सम्बन्धीत मन्त्रालय एवम् दातृ निकायहरूसँग निरन्तर छलफल र पहल भइरहेको बताए।

भूकम्पपछि विद्यालय भवन निर्माण तथा शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई पुग्ने लयमा फर्काउन निकै मिहेनत गर्नुपर्ने देखिन्छ। भूकम्प पश्चात खुला आकाशमुनि रहेका विद्यार्थीहरूलाई कक्षाकोठा भित्र स्थानान्तरण गराउने, भूकम्पबाट क्षति भएका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई भौतिक रूपमा सुदृढ, सुरक्षित र बालमैत्री विद्यालयको रूपमा निर्माण गर्ने, गराउने र संभावित झोलहरूको अधिकतम उपयोग गरी विद्यालय पुनर्निर्माणलाई व्यवस्थित बनाउने कार्य चुनौतिपूर्ण छ। सेभ द चिल्ड्रेनले भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा बालबालिकाको लागि शिक्षा क्षेत्रमा काम गर्ने योजना बनाइरहेको जनाएको छ। यस अघि उसले भूकम्प प्रभावितका लागि तत्काल आवश्यक पर्ने त्रिपाल, कम्बल, न्यानो कपडा, भान्साका लागि आवश्यक भाडावर्तन

लगाएतका सामग्री राहत स्वरूप वितरण गरेको थियो।

शिक्षा क्षेत्रमा प्रभावकारी विपद पूर्व तयारी गरी आपतकालिन अवस्थामा बालबालिका र किशोरकिशोरीहरूको लागि सुरक्षित वातावरणमा पठनपाठन र सिकाई निरन्तरता गर्नु आवश्यक रहने शिक्षाविद्हरू बताउँछन्। भूकम्प प्रभावित परिवारहरूको आवश्यकता परिपूर्तिका साथै बालबालिकाहरूको संरक्षण, सरसफाई, आवश्यक सामग्री, आश्रय स्वास्थ्य, पोषण जस्ता साम्बा सरोकारका विषयमा सम्बोधन हुन आवश्यक छ। भूकम्प पश्चात प्रभावित क्षेत्रका बालबालिका तथा अन्य उमेर समूहका मानिसहरूलाई विभिन्न किसिमका शारीरिक तथा मानसिक आघात पुगेको हुनसक्छ। उनीहरूलाई मनोसामाजिक विशेषज्ञको सहयोगको आवश्यकता पर्दछ। मनोसामाजिक विज्ञहरूका अनुसार मनोसामाजिक अवस्थालाई सबल बनाउन शिक्षक, सहजकर्ता, अभिभावक आदिको सहयोगको आवश्यकता पर्दछ। धैर्यसो बालबालिकाहरू सुरक्षाको अनुभूति पाए भने, दैनिक जीवनको खेल, मनोरञ्जन तथा साथीहरूसँगको घुलमिलबाट नै सामान्य बन्छन्।

अस्थायी सिकाइ केन्द्रमा शिक्षकले विद्यार्थीलाई सिधै

पाठ

यपुस्तकमा

प्रवेश

गर्नुभन्दा

बालबालिकालाई स्वागत

गर्न, बालमैत्री तथा जिम्मेवार

शिक्षकका रूपमा प्रस्तुत हुन, बालबालिकासँग विद्यालय

वैपरीका खतरा योजना तथा सुरक्षा योजना बनाउन,

बालबालिकालाई दैनिक क्रियाकलाप अर्थात सामान्य जीवनमा

फर्किन मद्दत गर्ने, मनोसामाजिक सहयोग पुग्ने क्रियाकलापहरू

गराउन तथा अभिभावक तथा समुदाय सँग समन्वय गर्ने

आवश्यक रहेको शिक्षाविद्हरू बताउँछन्। कर्णालीका विभिन्न

जिल्लामा भूकम्पपछि अब सबै विद्यालय भवन निर्माण गर्नुपर्ने

देखिन्छ। अब बन्ने संरचनाहरू भूकम्प प्रतिरोधी बनाउनका

लागि एउटा अवसर पनि हो। सम्बन्धित मन्त्रालय (संघ तथा

प्रदेश) एवम् स्थानीय तहहरूले पनि विपद् एवम् पुनर्निर्माणका

क्षेत्रमा कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन गर्ने, अन्य प्रयोजनामा

कुदराएको बजेट आपतकालिन योजनामा उपयोग गर्न र

आवश्यक श्रोतसाधन जुटाउनका लागि पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ

यसमा समुदायका सदस्यहरू, गैरसरकारी संघ संस्था, दातृ

निकायहरूको पनि उत्तिकै ध्यान जान जरुरी छ। ■

यशोधरा गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन यशोधरा गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- गाउँपालिकाबासीले तिरेको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- सडकको दायाँ बायाँ र पेटी माथि सामानहरू जथाभावी राखी बेचबिखन गर्ने गर्दा सर्वसाधारणलाई हिँडडुल गर्न असजिलो हुनुका साथै दुर्घटना हुन सक्ने हुँदा नाली र पेटी अतिक्रमण हुने गरी सामान नराखौं।
- बोक्सा बोक्सी भनी अर्थात्विश्राममा नलागौं, रोग लागेमा स्वास्थ्य केन्द्र जाने बानी बसालौं।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।

१२औं वर्ष प्रवेश

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा **हार्दिक बघाई** सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

शुद्धोधन गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुऱ्याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।
- गाउँपालिकाबासीले तिरेको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बँगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- सडक रोपौं वातावरण संरक्षण गरौं।
- मठमन्दिर, नदीनाला, गुफाहरूको संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याऔं।

लेखनाथ पोखरेल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

शान्तिदेवि ज्ञवाली
उपाध्यक्ष

विष्णु प्रसाद बस्न्याल
अध्यक्ष

शुद्धोधन गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मानपकडी, रुपन्देही

यशोधरा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, चैतेडाँडा, यशोधरा

जनवादी विद्यालयः द्वन्द्वमा उदाए, शान्तिमा अस्ताए

पृष्ठ १६ बाट जारी....

सो समयमा जनवादी विद्यालयमा रहेका ५ जना शिक्षक मध्ये सबै आ-आफ्नो तरिकाले व्यवस्थापन भए पनि तत्कालिन व्यवस्थापक लालचन्द्र रोकाराई माथि धवाडमा निजि श्रोत शिक्षकको रूपमा व्यवस्थापन गरिएको धर्तीमगरले बताए।

२०५७ साल अघिसम्म ध्वंस प्रधान थियो, २०५७ पछि ध्वंस र निर्माणको द्वन्द्वत्मक पद्धती अनुसार जनवादी विद्यालयको सुरुवात गरिएको हो धर्तीमगरले भने। महत्त्वपूर्ण इतिहास बोकेको सो विद्यालयलाई संग्रहालयको रूपमा विकास गर्नुभन्दा सरकारको ध्यान पुगेको देखिदै धर्तीमगरले भने।

जनवादी स्कूलका हेडसर वडा कार्यालयका कार्यचारी

रोल्पा नगरपालिका वडा नं. १ धारपाणीका जुमवहादुर महता। उमेर ४९ वर्ष पारगरीसकेका महता माओवादी सशस्त्र युद्धमा प्रत्यक्ष सहभागी भई लामो भूमिगत जीवन बिताएका व्यक्ति हुन्। माओवादी युद्धमा उनले करिब ६ वर्ष पूर्णकालिन कार्यकर्ताको रूपमा भूमिगत जीवन बिताएका थिए। माओवादीको शिक्षा विभागले संचालन गरेको जनवादी विद्यालयका शिक्षक रहेका उनी जनयुद्धकालिन समयमा तुफान नामले परिचित थिए।

माओवादी जनयुद्धको प्रभाव सँगै सुरक्षाकर्मीले सामान्य समर्थक शुभचिन्तकलाई समेत गिरफ्तार गर्ने कार्यलाई तिव्रता दिईरहेको थियो। गाउँकै एक आफन्तले प्रहरीको गिरफ्तार लिस्टमा आफ्नो नाम पनि भएको सुनाएपछि जुमवहादुर प्रहरीको संभावित यातनाबाट बच्नका लागि घरबाट निस्कने निष्कर्षमा पुगे। सोही अनुरूप २०५६ साल भदौ १ गते घरबाट निस्किए उनी। माओवादी कार्यकर्तासँग नियमित सम्पर्कमा भैरहने उनलाई भूमिगतपछि कसको सम्पर्कमा जाने भन्ने समस्या नै भएन। उनी माओवादीको सम्पर्कमा गएसँगै जनयुद्धमा पूर्णकालिन भएर लाग्ने निष्कर्षमा पुगे।

होचो कद भएका कारण उनलाई हिँडडुल गर्न निकै मुस्किल हुन्थ्यो। सुरक्षाका कारण दिम्भरी सेक्टरमा बस्ने र रातीको समयमा हिँड्नु पर्थ्यो। उनले पनि त्यसै गर्नु

पर्ने भयो। रातमा हिँड्दा निकै मुस्किल भयो। लाईट वाल् नपाईने भएका कारण हिँड्दा उनलाई कयौँ पटक लडेर चोटपटक पनि लाग्यो। पूर्णकालिन माओवादी कार्यकर्तासँग हिँडेको देख्दा गाउँलेहरू उनलाई हेरेको हेन्यै हुन्थे। होचो कद भएकाले उनलाई माओवादी नेता

कार्यकर्ता र गाउँलेहरूको माया गर्थे

अन्य माओवादी कार्यकर्तालाई भन्दा उनलाई बढीमात्रामा सुरक्षा चुनौती थियो। राम्रोसँग हिँडडुल गर्न नसक्ने तथा स्पष्ट चिनिने शारीरिक संरचनाका कारण उनलाई धेरै सुरक्षित वातावरणमा राख्ने चुनौती पार्टीलाई थियो। सोही अनुरूप उनलाई धेरै हिँडडुल गर्नु पर्ने व्यवस्थापन गर्ने पार्टीले जनवादी विद्यालयमा पठाउने जिम्मेवारी दियो।

माओवादीको अति प्रभावित गाउँहरूमा खोलिएका त्यस्ता जनवादी विद्यालयमा माओवादी कार्यकर्ता र युद्धमा मारिएका शहिदका सन्तानले पढ्ने गर्दथे। उनले १ वर्ष रोल्पाको तेवाङमा रहेको लिम्बु जनवादी विद्यालयमा पढाए। नेपाली सेना र माओवादी सेनाको सोही ठाउँमा भिडन्त भएपछि उनलाई रोल्पाको फगाममा संचालनमा रहेको अर्को विद्यालयमा स्थानान्तरण गरियो। उनले त्यहाँ करिब १ वर्ष पढाए। फगाममा रहेको सो विद्यालयमा सौंफ

र घण्टा पढाइ हुन्थ्यो।

पार्टीको शिक्षा विभागले रोल्पा जैमाकसलामा संचालन गरेको नव चेतना जनवादी विद्यालयमा पठाउने गरि उनी २०५९ सालमा पुनः स्थानान्तरण गरिए। कक्षा ३ सम्म पढाई हुने सो जनवादी विद्यालयमा १ सय वढी विद्यार्थी थिए उनी त्यहाँ प्रधानाध्यापकको रूपमा काम गर्ने गरि खटिए। उनी सँगै अन्य स्टाफ पनि थिए। विद्यालयको प्रशासनिक र व्यवस्थापकीय कामका साथै पठनपाठन समेत उनको जिम्मेवारीमा पर्न्थ्यो। माओवादीले संचालन गरेको विद्यालय भएका कारण सरकारी पक्षले जुनसुकै वेला पनि आक्रमण गर्न सक्ने खतरा थियो

त्यस्तो वेला साना वालवालिकालाई कसरी सुरक्षित गर्ने भन्ने उनी सँगै चुनौती थियो। प्रहरीको उपस्थिति नभए पनि गाउँमा काँहिले कीही सेना जाने गर्दथ्यो। सेना अप्रेशनमा जाँदा पढाई नै रोकेर उनी लगायतका अन्य शिक्षकहरू सेक्टर तिर जान्थे। उनले सो जनवादी विद्यालयमा २०६५ साल सम्म पढाई। शान्ति प्रक्रियाको करिब २ वर्ष सम्म उनले सोही विद्यालयमा अध्यापन गरे। दिउँसो विद्यालयमा पढाउने र सौंफ विहान पार्टीको सांगठनिक काममा उनको समय बित्ने गर्थ्यो। युद्धकालिन अवस्थामा बनेका सबै संरचनाहरू सरकारीले व्यवस्थापन गर्ने भनिए पनि अहिले जनवादी विद्यालयहरू अस्तव्यस्त भएकोमा उनी चिन्तित छन्। आफूहरूले ज्यानको बाजी राखेर वैज्ञानिक शिक्षा दिने उद्देश्यले त्यस्ता विद्यालय संचालन गरेको भए पनि अहिले अधिकांश विद्यालय अस्तव्यस्त भएकोमा उनलाई दुःख लागेको छ।

नयाँ जनवादी क्रान्ति सम्पन्न गरेर साम्यवादी समाज निर्माण गर्ने सपना सहित माओवादी आन्दोलनमा लागेका उनी जस्ता लाखौँ युवाहरू विदेशी भूमिमा पसिना बगाई रहेका छन्। उनलाई भने विदेश जान शारीरिक अवस्थाले साथ नदियो यतिवेला वडा कार्यालयको कर्मचारी भएका छन्। स्थानीय तहको निर्वाचन पछि गठित स्थानीय सरकारले उनलाई रोल्पा नगरपालिका वडा नं. ४ को वडा कार्यालयमा कार्यालय सहयोगीको रूपमा काम गर्ने अवसर दिएको छ। कार्यालय गएर जनताको काममा सहयोग गर्ने उनको दैनिकी बनेको छ।

पृष्ठ १६ बाट जारी

पाल्पाकै सदरमुकाम तानसेनमा पाल्पा आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र रहेको छ भने रामपुर नगरपालिकाभित्र २ वटा रामपुर आयुर्वेद र गाँडाकोट आयुर्वेद औषधालय, रौनदेवी छहरा, रिब्दीकोट बानासकाली, माथागढी र पूर्वखोला गाउँपालिकामा १/१ आयुर्वेद औषधालय छन्। रम्भा गाउँपालिकाले आफ्नै लगानीमा आयुर्वेद औषधालय स्थापना गरेको छ भने तिनाउ र निस्दी गाउँपालिकामा प्रदेश सरकारअन्तर्गत नागरिक आरोग्य केन्द्र स्थापना गरी सेवा दिइएको छ।

लुम्बिनी प्रदेशको कान्छो जिल्ला रूकुम पूर्वमा आयुर्वेदिक केन्द्रको रूपमा रूकुमकोटमा औषधालय स्थापना भएको अढाई वर्ष पुगेको छ। लुम्बिनी प्रदेशको जडिबुटीको खाति भन्ने बिमिने रूकुम पूर्वमा आयुर्वेदिक उपचार सेवालाई विस्तार गर्ने र आयुर्वेद तथा प्राकृतिक चिकित्सालाई जिल्लाभरी फैलाउने अभियानमा आयुर्वेदिक केन्द्र लागिपरेको केन्द्रका प्रमुख विष्णुगज आचार्य बताउँछन्। बुटवलको लुम्बिनी आयुर्वेदिक चिकित्सालयलाई वर्तमान अवस्थामा ल्याई पुर्‍याउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेका आचार्यले रूकुमकोटको आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई हिमाली जिल्लाको अब्बल स्वास्थ्य केन्द्र बनाउने मात्र नभई जिल्लाको महत्त्वपूर्ण जडिबुटीको संरक्षण र प्रयोगको बारेमा जनचेतना बृद्धि गर्ने अभियानमा समेत लागेको बताउँछन्।

गुल्मी जिल्लामा एक आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, पाँच औषधालय चार नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र र एउटा विस्तारित सेवा छन्। गुल्मीको धुर्कोट गाउँपालिकामा वस्तुघाट तथा पिपलधारा, रुकु गाउँपालिकाको रिडी र बलेटक्सार तथा कालिगण्डकी गाउँपालिकाको पूर्तिघाटमा आयुर्वेदिक औषधालय रहेका छन्। जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र गुल्मीको तथ्यांकअनुसार जिल्लामा रहेका आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र र औषधालयहरूबाट आर्थिक वर्ष ०७९/८० मा ४१ हजार तिन सय ५० बिरामीले उपचार तथा औषधि सेवा लिएका छन्।

२०५३ सालमा जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र अर्घाखाँचीको रूपमा सेवा प्रदान गर्न थालेको संस्थाले हाल अर्घाखाँची आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र सन्धिखर्कको रूपमा उपचारात्मक, प्रबर्धनात्मक तथा सम्बर्धनात्मक आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। अर्घाखाँचीमा एउटा आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, २ वटा आयुर्वेदिक औषधालय र ४ वटा आरोग्य केन्द्रहरू रहेका संचालित छन्। पहाडी जिल्ला प्युठानमा एउटा आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३ वटा आयुर्वेदिक औषधालय र ४ वटा आरोग्य केन्द्रहरू रहेका छन् भने रोल्पाका एउटा केन्द्र, दुर्गन्दा औषधालय र ४ वटा आरोग्य केन्द्रले आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहेका छन्।

कपिलवस्तु जिल्लाको तौलिहवामा रहेको जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रले पटकपटक लुम्बिनी प्रदेशको उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा प्रदेश सरकारबाट सम्मानित भैसकेको छ। केन्द्रबाट २०७९/८० मा ७९ हजार

तिन सय ३६ जनाले सेवा लिएका थिए। कपिलवस्तु नगरपालिका वडा नं. ८ दोहनीमा केन्द्रको आफ्नै भवन निर्माण भैरहेको छ। यो भवनको निर्माण पुरा भएपनि जिल्लाबासीले स्तरीय आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा पाउनेछन्। तौलिहवाको केन्द्र बाहेक कपिलवस्तु जिल्लामा ४ वटा आयुर्वेदिक औषधालय र ५ वटा नागरिक आरोग्य केन्द्रहरू संचालित छन्।

बाँके जिल्लामा जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र नेपालगञ्जको रानी तलाउस्थित आफ्नै भवनमा संचालनमा रहेको छ। जिल्लाको जयसपुर, भवनियापुर, कोहलपुर, परसपुर र टिटीहिरियामा आयुर्वेदिक औषधालय संचालित छन् भने राँते सोनीमा नैनापुर तथा खजुरामा नागरिक आरोग्य केन्द्रहरू संचालनमा रहेका छन्। बर्दिया जिल्लामा एउटा आयुर्वेद केन्द्र, ५ वटा आयुर्वेदिक औषधालय र ४ वटा नागरिक आरोग्य केन्द्र रहेका छन्। दूली जनसंख्या क्षेत्रफल ओगटेको भएपनि नवलपरासी पश्चिममा एउटा आयुर्वेदिक केन्द्र र २ वटा आयुर्वेदिक औषधालयले मात्र सेवा दिइरहेका छन्।

लुम्बिनी प्रदेशमा रहेका एउटा प्रादेशिक आयुर्वेदिक अस्पताल २ वटा आयुर्वेदिक चिकित्सालय, १० वटा आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र ४५ वटा आयुर्वेदिक औषधालय, ४२ वटा नागरिक आरोग्य केन्द्र र २ वटा विस्तारित सेवा केन्द्र संचालित छन्। यी स्वास्थ्य संस्थाबाट आ.ब.२०७९/८० मा ५ लाख ६ हजार १३ जनाले आयुर्वेदिक तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य सेवा लिएको स्वास्थ्य मन्त्रालयले जनाएको छ।

स्वास्थ्य उपचारका वैकल्पिक उपायहरू अवलम्बन र प्रवर्द्धन गर्ने नीतिलाई प्रदेशको प्रथम आवधिक योजनामा समावेश गरेको छ। यो नीतिलाई सम्बोधन गर्ने आयुर्वेद पद्धतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त संरचनाको विकास र आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन बृद्धि गरिनुका साथै आयुर्वेद तथा जडिबुटीका नाममा हुने अनुचित गतिविधिहरूलाई नियमन र नियन्त्रण गर्ने रणनीति निर्धारण गरिएको छ। लुम्बिनी प्रदेश सरकारको चालु वर्षको नीति कार्यक्रममा राखित प्रादेशिक आयुर्वेदिक चिकित्सालयलाई ५० शैयाको अस्पतालनामा स्तरबृद्धि गर्ने, बुटवलको लुम्बिनी आयुर्वेदिक चिकित्सालयको १५ शैयाको अन्तरंग सेवलाई निरन्तरता दिने राप्तीमा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन केन्द्र बनाउने तथा सबै आयुर्वेदिक संस्थाहरूमा पञ्चमर्मा सेवा शुरू गर्ने कार्यक्रम अधि सारिएको छ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकारले आयुर्वेदिक तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य सेवामा प्राथमिकता दिएर विकास तथा विस्तार गरि सबै नागरिकको पहुँचमा पुर्‍याउने कुरा आफ्ना नीति तथा कार्यक्रमहरूमा समेटेको भएपनि पूर्वाधार विस्तार, प्रचारप्रसार निकै सुस्त छ। कोरोनाकालका आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवाकर्ता प्रदेश सरकारको विशेष ध्यान पुगेको देखिएपनि वर्षौंदेखि आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा दिने संस्थाहरूको संख्या बृद्धि हुन सकेको छैन भने आयुर्वेदिक स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यकता अनुसारको जनशक्ति उपलब्ध नहुँदा स्वास्थ्य सेवा प्रभावित भैरहेको छ।

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

१२औं वर्ष प्रवेश

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश

जारेकोमा हार्दिक बधाई सहित आज्ञाजी दिनमा अमर शसक्त ढंगले लाज सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

लालहरी पाण्डे (प्राचार्य)

लुम्बिनी बोर्डिङ्ग स्कूल परिवार

सहस्रपथ, बुटवल-३ रुपन्देही

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१२औं वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक

१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

पामिर इन्टरनेसनल एकेडेमी परिवार

तिलातमा, रुपन्देही

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१२औं वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक

१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

पुरुषोत्तम मट्टराई

प्रधानाध्यापक

पुरुषोत्तम बस्न्याल

अध्यक्ष

नयाँगाउँ माध्यमिक विद्यालय परिवार

नयाँगाउँ, रुपन्देही

कृषक दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरूका विशेष अनुरोध

विषादी प्रयोग गर्नु पूर्व प्राविधिकको अनिवार्य सल्लाह लिनु होस्।

तात्कालिक प्राप्त र ईजाजतपत्र प्राप्त विषादी खुद्रा बिन्नेताहरूबाट मात्र विषादी खरिद गर्नुहोस्।

विषादी खरिद गर्दा पंजीकृत, सुरक्षित र प्रभावकारी विषादी छान्नुहोस्।

पंजीकरण नभएका प्रतिबन्धित विषादी बारे जानकारी राख्नुहोस् र त्यस्ता विषादी खरिद गर्नुहोस्।

विषादीको सुरक्षित तरिकाले भण्डारण गर्नु होस् र बालबच्चाहरूको पहुँच देखि टाढा राख्नुहोस्।

सही विषादी, सही मात्रामा, सही समयमा र सही तरिकाले प्रयोग गर्नुहोस्।

विषादी चलाउँदा सुरक्षात्मक पहिरोको अनिवार्य प्रयोग गर्नुहोस्।

विषादी प्रयोग गरिसके पछि पछि पुर्ने समय व्यतीत नभए सम्म बासी टिपेर खाने र बेच्ने नगर्नुहोस्।

भण्डारणमा लाग्ने रोग कीटाणुनाशकका लागि सकभर स्थानीय प्राविधि अवलम्बन गर्नुहोस्। रासायनिक विषादी प्रयोग गर्नु परे मा सुरक्षित विषादी सावधानीपूर्वक गर्नु होस् उपभोग गर्नु पूर्व प्रतिक्षा अवधिको अनिवार्य ख्याल गर्नुहोस्।

विषादीका खाली भाँडाहरू (डिब्बा, प्याकेट) सुरक्षित तरिकाले नष्ट गर्नुहोस्, जथाभावी नफालौं।

विषादी बिन्नेताले पंजीकरण नगरेका विषादी बिन्ने नगर्नुहोस्।

विस्तृत जानकारीको लागि नजिकको गाउँपालिका/नगरपालिका कृषि शाखा/इकाई/कृषि ज्ञान केन्द्र एवं प्लान्ट क्वारेन्टिन एवं विषादी व्यवस्थापन केन्द्र हरिहर भवनमा सम्पर्क राख्नु। स्वास्थ्य न घन हो, हेलचेर्याई नगर्नु।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय

कृषि विकास मिर्देशनालय

कृषि ज्ञान केन्द्र, नवलपरासी (ब.सु.प.)

नवलपरासी (ब.सु.प.), नेपाल

वडा बासीमा अनुरोध

जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।

जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।

बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।

समयमै योजना सम्झौता गरी तोकिएको समयभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दै वडा बासीको विकास र निर्माणमा सहकार्य गरी।

विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ। सम्बन्ध विच्छेदको सूचना अदालतको निर्णय सहित पति वा पत्नीले दिन सक्छन्।

जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय निकायमा गई दर्ता गरौं।

सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं। सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

कपिलवस्तु नगरपालिका

वडा नं. १ को कार्यालय

कपिलवस्तु

वडा बासीमा अनुरोध

जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।

जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।

बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।

समयमै योजना सम्झौता गरी तोकिएको समयभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दै वडा बासीको विकास र निर्माणमा सहकार्य गरी।

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो।

विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ। सम्बन्ध विच्छेदको सूचना अदालतको निर्णय सहित पति वा पत्नीले दिन सक्छन्।

जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय निकायमा गई दर्ता गरौं।

सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं। सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

यशोधरा गाउँपालिका

वडा नं. १ को कार्यालय

कपिलवस्तु

वडा बासीमा अनुरोध

सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं। सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।

जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।

समयमै योजना सम्झौता गरी तोकिएको समयभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दै वडा बासीको विकास र निर्माणमा सहकार्य गरी।

बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।

विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ। सम्बन्ध विच्छेदको सूचना अदालतको निर्णय सहित पति वा पत्नीले दिन सक्छन्।

जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय निकायमा गई दर्ता गरौं।

कपिलवस्तु नगरपालिका

वडा नं. ३ को कार्यालय

कपिलवस्तु

वडा बासीमा अनुरोध

सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं। सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।

जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।

समयमै योजना सम्झौता गरी तोकिएको समयभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दै वडा बासीको विकास र निर्माणमा सहकार्य गरी।

बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।

विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ। सम्बन्ध विच्छेदको सूचना अदालतको निर्णय सहित पति वा पत्नीले दिन सक्छन्।

जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय निकायमा गई दर्ता गरौं।

मायादेवी गाउँपालिका

वडा नं. ८ को कार्यालय

कपिलवस्तु

वडा बासीमा अनुरोध

सबैको व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं, गराऔं। सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।

जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।

जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन्।

समयमै योजना सम्झौता गरी तोकिएको समयभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दै वडा बासीको विकास र निर्माणमा सहकार्य गरी।

बसाइ सराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।

विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ। सम्बन्ध विच्छेदको सूचना अदालतको निर्णय सहित पति वा पत्नीले दिन सक्छन्।

जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय निकायमा गई दर्ता गरौं।

कपिलवस्तु नगरपालिका

वडा नं. ५ को कार्यालय

कपिलवस्तु

बेपु जोड
नवलपरासी

स्थानीय तहमा शिक्षा: फरक-फरक अभ्यास

निजी विद्यालयमा पठाउने अभिभावक भन्दा सामुदायिक विद्यालयमा बालबालिका पठाउने अभिभावक अलि कम जागरुक छन्। जागरुक अभिभावकले बालबालिकाको अध्ययनमा चाँसो राख्नु पर्ने आवश्यकता महशुस गरेर नै अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम स्थानीय स्तरबाट चलाउन खोजिएको सुस्ता गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत बुद्ध प्रकाश पौडेलले बताए।

जिल्लास्थित स्थानीय तहहरू शिक्षा क्षेत्रमा शैक्षिक सुधारका लागि फरक-फरक अभ्यास गर्दै आएका छन्। शिक्षा क्षेत्रको मूलभूत कुरालाई यथानत राख्दै स्थानीय स्तरबाट फरक-फरक अभ्यासको थालनी गरिएको देखिन थालिएको हो।

नेपाल सरकारले नै अहिले केही सरसत र केही अनुदान मार्फत शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि प्रोत्साहित गर्दै आएको कुरालाई अंगिकार गर्दै स्थानीय सरकारको रूपमा रहेको स्थानीयहरू मूलभूत कुरामा एकता राख्दै केही विविधता ल्याउन पाउनु नै संघीयताको एउटा स्वरूप पनि भएको शिक्षा क्षेत्रका जानकारहरूले यसलाई सकारात्मक रूपमा लिईनुपर्ने बताउँदै आएका छन्। संवैधानिक रूपमा नै माध्यमिक तहको शिक्षा स्थानीय सरकारको रूपमा रहेको स्थानीय तहको जिम्मेवारीमा आएपछि केही स्थानीय तहले शैक्षिक सुधारका कार्यक्रम गर्दै आएका छन्। नगरपालिका र गाउँपालिकामा रहेका शिक्षा शाखाहरू शैक्षिक सुधारका कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ काम गर्ने तदारकता देखाउन थालेका शिक्षा क्षेत्रमा लामो समय बिताएका डा. कौशलेन्द्र बहादुर श्रीवास्तव बताउँछन्।

संघीयताको मुल मर्मलाई स्थानीय तहले अंगिकार गर्दै काम गर्नु सकारात्मक ढंगले लिनुपर्छ, उनी भन्छन्, यसले नयाँ नयाँ फरक अभ्यासले बालबालिकामा नयाँ ज्ञान, सिप र अनुभूति पनि गराउँछ। स्थानीय पाठ्यक्रम बनाई स्थानीयस्तरकै विषय वस्तु समेटेर पाठ्यपुस्तक मार्फत स्थानीय ज्ञानको अनुभूतिले पनि केन्द्रियतासँगै स्थानीयतामा वृद्धि ल्याउने उनी विश्वास व्यक्त गर्दै भन्छन्, आधुनिक संसारमा अहिले ग्लोबलाइजेसन (विश्वव्यापीकरण) ले एउटा मान्यता स्थापित गरेको छ, तर अहिलेको स्थानीय तहहरूले गर्ने गरेको शिक्षा क्षेत्रको नयाँ-नयाँ अभ्यासले लोकलाईजेसन (स्थानीयता) पनि स्थापित गर्दै आएको छ। विद्वान ग्लोबलाइजेसन र लोकलाईजेसन दुबैको अनुभूतिले अहिलेका बालबालिकामा थप नयाँ ज्ञान र सिपका लागि ग्लोबलाइजेसन तर्फ उन्मुख गराउँछ। यसले गर्दा थिंक ग्लोबली (विश्वव्यापी सोच) हुँ लोकली (स्थानीयस्तरमै काम गर्नु) को नयाँ अवधारणा विकसित गर्नमा पनि बल पुऱ्याएको उनको भनाइ थियो।

शैक्षिक सुधारका लागि नेपालका तिनै तहका सरकार लागि परेको भएपनि माध्यमिक तहको शिक्षा व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा नवलपरासी जिल्लाका

विभिन्न स्थानीय तहले विभिन्न कार्यक्रम अगाडि सरेर शैक्षिक सुधारका विभिन्न आयाम मध्ये भौतिक पूर्वाधारका लागि पहिलो प्राथमिकतामै राखेर काम गर्दै आएको जानकारी गराएका छन्। केही विद्यालयले शैक्षिक गुणस्तर सुधार, भर्ना अभियान, विद्यार्थीले कक्षा छाड्ने कार्य रोक्ने खालका कार्यक्रम गर्न थालेका छन्। दुई वर्ष पहिला जिल्लामा पहिलो पटक बर्दघाट नगरपालिकाले विद्यालयमा बालबालिकाको आकर्षण बढाउने उद्देश्यले आमा अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम समेत चलाएको थियो। त्यसले गर्दा विद्यालयमा पढ्न जाने बालबालिकालाई आमाले घरबाटै तयार गरेर पठाउनु पर्ने, उचित प्रबन्ध मिलाउने कार्य प्रायः आमाहरूबाटै हुने हुँदा जिल्लामा पहिलोपटक आमा अभिभावक शिक्षा सञ्चालन गरिएको नगरपालिकाका पूर्व मेयर धिरेन्द्र शर्मा वस्न्यालले जानकारी गराएका थिए। उनका अनुसार सो कार्यक्रम धेरै प्रभावकारी देखिएको थियो। 'दुई वर्ष भित्रै त्यसका लागि बजेट विनियोजन गरिँदै आएको भएपनि कोभिड महामारीका कारण सञ्चालन गर्न सकिएको थियो,' उनी भन्छन्-'एक वर्ष मात्र सो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिएको थियो।' नगरपालिकाका १७ वटा विद्यालयमा ५ सय भन्दा बढि आमा अभिभावकलाई विद्यालयमा भेला गराई आमा अभिभावक शिक्षा चलाइएको थियो। सो कार्यक्रमलाई अहिलेको जनप्रतिनिधिले पनि निरन्तरता दिनुपर्ने उनको भनाइ अहिले पनि छ।

आमा अभिभावक शिक्षा प्रभावकारी देखिँदा अहिले जिल्लाका तिन वटा पालिकाले समेत

आफ्ना बजेट कार्यक्रममा सम्बोधन गरेका छन्। रामग्राम नगरपालिका, सरावल गाउँपालिका र सुस्ता गाउँपालिकाले पनि आमा अभिभावक शिक्षा मोडेलको रूपमा सञ्चालन गरि विद्यालयको शैक्षिक सुधारको टुल्स प्रयोगमा ल्याउन खोजेका छन्। आमा अभिभावक शिक्षा प्रभावकारी हुन्छ भनि चालु आर्थिक वर्षमा बजेट विनियोजन गरिएको प्रतापपुर गाउँपालिकाका अध्यक्ष उमेशचन्द्र यादव बताउँछन्। शिक्षामा जनशक्ति अपूर्तिलाई सहजता र शैक्षिक बेरोजगारीलाई केही राहत हुने गरि बेरोजगार शैक्षिक युवालाई शैक्षिक स्वयंसेवी शिक्षकमा प्रयोग गर्दै आएका छन्। अभिभावक शिक्षा सञ्चालन गर्दै आएका अनुभवी संघसंस्था मार्फत सो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उनको भनाइ थियो।

त्यसको प्रभावकारिता हेर्दै निरन्तरता दिँदै जाने हो। शिक्षा क्षेत्रमा शिक्षक, विद्यार्थी, व्यवस्थापन समिति र सरकार मात्रै लागेर गुणस्तरीय शिक्षा दिन गाह्रो छ। त्यसका लागि अभिभावक स्वयं जागरुक हुनुपर्छ। त्यसमा पनि बालबालिकाहरूले धेरै समय बिताउने आमा अभिभावक अझ धेरै जागरुक र जिम्मेवार बन्नुपर्ने उनको भनाइ थियो। आमा अभिभावक शिक्षालाई यो वर्ष सरावल गाउँपालिकाले समेत अंगिकार गरि धेरै भएपनि बजेट कार्यक्रम मार्फत समेट्ने प्रयास गरेको छ। परिक्षणको रूपमा स्थानीयस्तरबाट यो शुभारम्भ गर्न खोजिएको सरावल गाउँपालिका अध्यक्ष सुखराई प्रसाद चौधरी बताउँछन्।

यो भन्दा पहिला पनि शैक्षिक सुधारका लागि

शिक्षा क्षेत्रमा सूचना प्रविधि, प्रधानाध्यापकहरूलाई सूचना प्रविधिसम्बन्धी तालिम चलाइयो,' उनी भन्छन्-'यसको प्रभावकारिता त देखिन थालेको छ।' अभिभावकलाई बालबालिका प्रति गम्भीर बनुन् भनेर नै विगत वर्षमा गाउँपालिकाले विद्यार्थीको बैक खाता खोलेर खाजा, पाठ्यपुस्तकको रकम खातामा पठाउने निर्णय गरेको थियो। तर अहिले सो रकम सरसत अनुदानको रूपमा रहेको हुँदा प्रत्यक्ष खातामा पठाउन नसक्ने अवस्था आएपछि चालु आर्थिक वर्षदेखि रोकिएको जानकारी गराए। जबकि यो एउटा स्थानीय तहबाट प्रभावकारी कार्यक्रम नै अभ्यास भइरहेको थियो। साथै सबै विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यमको शिक्षालाई पनि प्रभावकारी रूपमा बढाउने पालिकाको निर्णय थियो। धेरै विद्यालयले यसको अभ्यास गर्न थालेका छन्। तर यो कार्यक्रममा चुनौती स्थानीय भन्दा केन्द्रिय व्यवस्थापनका कारण भइरहेको उनको भनाइ थियो।

अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तकका लागि आउने अनुदान सरकारी दररेट अनुसारको छ। सो अनुसार सामुदायिक विद्यालयले खरिद गरेर उपलब्ध गराउन सक्दैन, अंग्रेजी माध्यममा पढाउने इच्छा भए पनि पठनपाठन गराउने अभिभावकले पाठ्यपुस्तकका लागि थप आर्थिकभार तिर्न सक्ने अवस्था छैन। अंग्रेजी माध्यमको पाठ्यपुस्तक साभदा प्रकाशनको पनि छ, तर माग गरेर अनुसार बेलामा साभदा प्रकाशनले अंग्रेजी

माध्यमको पाठ्यपुस्तक दिन सकेको छैन।

साभदा प्रकाशनले दिन नसकेको हो कि दिन नचाहेको हो? साभदा प्रकाशन नै माथिल्लो तहबाट प्रभावित हुने गरेको अनुमान गर्न सकिन्छ। अंग्रेजी माध्यम नै बेचेर सञ्चालन भइरहेका निजी विद्यालयको संगठनको प्रभावले नै साभदा प्रकाशनको अंग्रेजी माध्यमको किताब पाउन मुस्किल प्रायः छ। स्थानीय तहले केही राम्रा अभ्यास गर्न खोजेपनि केही विषयमा केन्द्रियता अझै कायम रहेको हुँदा चाहे जस्तो शैक्षिक सुधारका कार्य गर्न सक्ने अवस्था नरहेको स्थानीय तहका शिक्षा शाखाहरूले जानकारी गराएका छन्।

निजी विद्यालयमा पठाउने अभिभावक भन्दा सामुदायिक विद्यालयमा बालबालिका पठाउने अभिभावक अलि कम जागरुक छन्। जागरुक अभिभावकले बालबालिकाको अध्ययनमा चासो राख्नुपर्ने आवश्यकता महशुस गरेर नै अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम स्थानीयस्तरबाट चलाउन खोजिएको सुस्ता गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत बुद्ध प्रकाश पौडेलले बताए। सुस्ता गाउँपालिकाले पनि सामुदायिक विद्यालयका आमा अभिभावकलाई जागरुक बनाउनका लागि बजेट कार्यक्रममा आमा शिक्षा कार्यक्रम राखेको छ। यसले जागरुक अभिभावक, क्रियाशील शिक्षकको सहकार्यले मात्र शैक्षिक गुणस्तरको आशा गर्न सकिन्छ। त्यसको परिणाम स्वरूप अभ्यासमा लागेका छौं। अभिभावक

जागे, विद्यालय जागि हाल्छ, बालबालिकाले पाउने गुणस्तरीय र जिवनोपयोगी शिक्षाको लक्ष्य प्राप्त गर्न सक्छन्।

अभिभावक शिक्षासँगै अहिले पाल्हीनन्दन गाउँपालिकाले विद्यालयमा शान्ति शिक्षा तथा मानवअधिकार जागरणका अभ्यास गर्ने योजना बनाएको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत बुद्धप्रकाश पौडेल बताउँछन्। 'विद्यालयमा यो नैलो अभ्यास हो,' उनी भन्छन्-'शान्ति शिक्षाले बालबालिकामा नयाँ अनुभूति गराउनुका साथै शिक्षक अभिभावकलाई शान्ति अनुभूति गराउनमा सहयोगी बन्ने विश्वास लिएका छौं।

विगत लामो समयदेखि अभिभावक शिक्षा सञ्चालन गर्दै आएका प्रशिक्षक रामप्रसाद पाण्डेले स्थानीय तहको यो अभिभावक शिक्षामा लगानी गर्ने उस्ताहले प्रशिक्षक मात्रै नभई सबै शिक्षा क्षेत्रका सुभचिन्तकलाई उत्साही बनाएको छ। 'अभिभावकले नै आफ्नो बालबालिकाको भविष्य खोज्ने, बनाउने योजनामा लम्नुपर्छ,' उनी भन्छन्। एउटा अभिभावक कहिल्यै सोच्दैन कि उसका बालबच्चा राम्रो नहोस, फरक बालेको छ, कि कसरी सोच्ने र कसरी बनाउने त्यसबारे अभिभावक आफै जानकारी छैन। शिक्षामा अबै लगानी गर्ने राज्यले शिक्षा क्षेत्रको एउटा प्रमुख कडि अभिभावक पनि हुनु, त्यसमा पनि आमा अभिभावक नै सबैभन्दा बढि जिम्मेवार हुन्। ■

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय
मेरहवा, रुपन्देही

सूचना मूलक सन्देश

सिंचाईको पूर्वाधार - कृषिको मूल आधार

- पानीको श्रोत तथा जमिनको उच्चतम प्रयोग गरी।
- निर्वाहमुखि कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक कृषि नयाँ प्रणालीमा रूपान्तरण गरी।
- दलित, जनजाति तथा महिलाको अनिवार्य सहभागिता गराई जल उपभोक्ता संस्था गठन गरी।
- दिगो सिंचाई व्यवस्थापनको लागि सिंचाई शुल्क संकलन तथा सदस्यता वितरण गरी।

सिंचाई गरी-उत्पादन बढाऔं

समस्त किसान बर्गको लागि जागरूकता जनाउने

यस राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, भैरहवाद्वारा हालसालै विकास गरिएका उन्नत जातहरूको वीउ सम्बन्धित निकायहरूबाट लिई बढी उत्पादन लिनको लागि पहाडमा असोजको अन्तिम हप्तादेखि कार्तिकको अन्तिम हप्तासम्म र तराइको लागि कार्तिकको अन्तिम हप्तादेखि मंसिरको तेस्रो हप्तासम्म लगाउनुहुन अनुरोध छ।

तराईका लागी सिफारिस जातहरू:

जिक गहुँ १, जिक गहुँ २, वोर्लेग २०२०, वाणगंगा, वि एल ४३४१, भृकुटी, गौम, विजय, आदित्य
पहाडको लागी सिफारिस जातहरू:
हिमगंगा, खुमलशाकि, भेरीगंगा, स्वर्गद्वारी, मुनाल, धौलागिरि, डब्लु के १२०४, डाँफे

राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम
मेरहवा, रुपन्देही
सम्पर्क नं. ०७१-८२१०२४
इमेल: nwrp.bhairahawa@gmail.com

नेपाल सरकार

भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग
मालपोत कार्यालय, बुटवल

सार्वजनिक अपिल

- यस कार्यालयबाट सेवा लिन आउँदा सक्कलै नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र सक्कल जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्वा, चालु आ. व. को मालपोत तितो तिरिको रसिद, नतार प्रमाणित प्रमाणपत्र, किटानी सिफारिस तथा आवश्यकता अनुसार सर्वाधिक मुलुका लगाएतका कागजातहरू लिई आउनु पर्नेछ।
- सम्बन्धित स्थानीय तहबाट घर तथा बजार क्षेत्र भए नभएको प्रमाणित सिफारिस संलग्न गर्नुपर्ने छ।
- स्थानीय भू-उपयोग परिषद्वारा भूमिको वर्गीकरण भएपश्चात् कारोबार हुने जग्गाको बर्गीकरण भएअनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहबाट सिफारिस पत्र समावेश गर्नुपर्नेछ।
- सरकारी सार्वजनिक तथा सामुदायिक जग्गाको सुर्ख्वा, संरक्षण र दुरुपयोग हुनबाट जोगाऔं।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

खानेपानी, ग्रामीण तथा शहरी विकास मन्त्रालय
शहरी विकास तथा भवन कार्यालय
रुपन्देही, नेपाल

सार्वजनिक अनुरोध

- सुरक्षित भवन निर्माण गर्दा नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिताको पूर्ण रूपमा पालना गरी।
- भूकम्प प्रतिरोधी भवन दक्ष निर्माण व्यवसायी वा तालिम प्राप्त कालिगढबाट निर्माण गरी।
- भवन निर्माण क्रममा गुणस्तरीय निर्माण सामग्रीको प्रयोग गरी।
- दक्ष प्राविधिकको सल्लाह अनुसार भवन निर्माण गरी।
- भिरालो, बलवले क्षेत्र तथा खोलाको किनारमा भवन निर्माण नगर्ने तथा गर्नु परेमा प्राविधिकको सल्लाह लिने गरी।

प्रदेश सरकार

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश पूर्वाधार विकास प्राधिकरण
राप्ती उपत्यका, बाङ, नेपाल

हाम्रो बारे

प्रदेशको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान गर्न सक्ने पूर्वाधार विकासका योजनाको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न, योजनालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्न र सार्वजनिक, नीजि साभेदारी र वैदेशिक लगानीलाई पूर्वाधार विकासमा परिचालन गर्न तथा आधुनिक प्रविधिजन्य एवं उच्च प्रतिफलयुक्त आयोजनाहरूको निर्माण र संचालन मार्फत रोजगारी र आय आर्जनका अवसरको सिर्जना गरी प्रदेश र जनताको समृद्धि अभिवृद्धि गर्न एक स्वायत्त र सक्षम निकायको रूपमा 'प्रदेश पूर्वाधार विकास प्राधिकरणको' गठन गरिएको हो।

The Best Health Insulation

We are dedicated for quality health service

२४ सै घण्टा विश्वज्ञ सेवा

विशेष सेक्टर

- ICU
- WCU
- Hemodialysis Center
- Test Tube Baby Center (IUI, IVF, ICSI)

विशेषज्ञ सेवाहरू:

- हाडजोर्नी, भशा तथा ट्रमा सर्जरी
- शिशु एवं बाल रोग विशेषज्ञ सर्जरी
- जनरल फिजिसियन विशेषज्ञ
- युरो सर्जरी विशेषज्ञ
- न्युरो सर्जरी विशेषज्ञ
- शिशु एवं बाल रोग विशेषज्ञ
- मुख तथा अनुहार शल्यचिकित्सक
- मि सन्तान महिला तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ
- जनरल तथा ल्याप्रोस्कोपी सर्जरी
- नाक कान, घाँटी रोग विशेषज्ञ
- नेफ्रोलोजी विशेषज्ञ
- भशा तथा मनोरोग विशेषज्ञ
- कन्सल्टन्ट रेडियोलोजिष्ट
- हेमोडायलिसिस सेवा

साम्बा हस्पिटल प्रा.लि.

हस्पिटल लाईन, बुटवल-८, श्रवणपथ, चौदहारी

फोन नं. ०७१-४०३३०१, ४०३४४४, ४२६७४७१४७४

‘टुकी पाठशाला’

મધ્ય પૃષ્ઠવાદ જારી..

तथासकोपुनराजमानाकोपठनपाठनलाईसम्पूर्ण
तरासाइतपाइए(कोले)(१९९९)यसोभन्नुहन्छ-
मैलेसामान्यअक्षरचिनारीमेरोबुबाशोभाखरपाइए
रदाजोहबाटपायो।अक्षरचिनारीकोपाठत्यसबेला
विभिन्नस्तोत्रावली,दुर्गाकवच,सप्तशतीचण्डी,रुद्रि
वेदचिठीतमसुकजस्ताधार्मिकलिखतहरूलेख
गएन।सिकनेतपम्यराधियो।यसैका लागिउपनिदुइ
पढ्नपाउनुभए।अक्षरचिठी(बुढोर)कायमाजाने
व्यवस्थाबुनाए।मिलाइदिनुभएकोछथियो।

पुरानू गुरुकुल परम्पराको पढाइ थियो त्यो ।
दुर्गाप्रसाद गुरु हामीहरूका पुरोहित पनि हुनुहुन्थ्यो ।
उहाँकहाँ पढ्न जाने केटाकेटीहरू सबैजसो उहाँका
यजमानका लालाबाला थियौं । त्यसैले होला हामीलाई

केटाकेटीलाई गीधथे जहाँ पायक छै त्यहाँ जन्मा भन्थ्यो । नाबौ चउर, चौपायी, दिक, कान्ता ससे हुन् भनी बस्ते उहाँ । भिक्षुकाटी टाँकाबन्दा येन वली (१९.७०-२०.४९) र भीमबहादुर भौँकीमगर हाग्रा गुरु हुनुहुन्थ्यो । भीमबहादुरका हातमा दुई मुलती हुन्थ्यो । अटेरी केटाकेटीलाई मुलतीको दुवैछो गालामा जोडेर हाग्रा निमोडेने गर्नुहुन्थ्यो । त्यसो गर्दा एकैजत्र रन्दे गरी गालामा मुलतीको बाटुलो डाम बन्थ्यो । हाभीले अक्षरको राम्रो आकार बनाउन नजान्दा त्यही मुलतीले हाग्रा पार्योमा डाम लगावदितनुहुन्थ्यो । अहिलेका अभ्यास पुस्तिकामा हुने थोप्ते अक्षर "डट लेखर" को त्रिआङ्क थियो त्यसो । यो मेरो टेक्ने यो मेरो छेक्ने परिजाउँदाखेरि पुर्वो सेक्ने भने जस्तै थियो हाग्रा पुस्कौ मुलती ।

पढाए बापत भनी उहाँले केही पनि लिनुहुन्नथ्यो । पढाइ बिहानमा हुन्थ्यो । पाठ लिने (सन्धा लिने) र पाठ बुझाउने गर्नुपर्थ्यो । लेख्नभन्दा पढ्न

वि.सं. २००८ सालातिरको कुरा हो, भारतको ऋषिकेशबाट धेरै विषयको ज्ञान भएका योगी महाराज त्यसामा आउनुभएको थियो। उहाँले उधिनडुङ्गाका पवित्रमा बसेर स्थानीय नेताकोसाथै आधुनिक शिक्षा पनि दिने विचार गर्नुभयो। अतिभावकको ससलतालेहाम्रीहरू पनि योगी महाराजसँग पढ्न जाने भयीं। उहाँलाई खाने निवाहका लागि आलोपातो खर्च लाग्दिने गर्थे। बसेको ठाउँ र भाँडाकुँडा साफ गरिदिने गरेर गुरको सेवा गर्थे। उहाँले हामीलाई अङ्ग्रेजी पनि सिकाउने गर्नुहुन्थ्यो।

यसरी सिक्केमा चन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ मधुप्रसाद श्रेष्ठ धर्मराज पाण्डेसमेकाज १०, १२ जना प्रयोगी। जोगीले गाईखाने विद्या (अङ्ग प्रियी) पढाइ भन्ने हल्ला छिक्नेमा हुन थाल्यो। यो कुरा योगी गुरुलाई पनि थाहा भएछ। अनि गुरुलाई सनक चढेछ, गुरु हिँडिहालनुभयो। लगभग चार महिना जति पढेर हाम्रो पढाइ अलपत्रै भएर टुङ्गियो।

यसैगरी उपल्लो तम्यासमा प.
पशुपताम पन्थी (१९७७) र उहाँका
बुवाले पनि आफ्नै घर दलानमा स्थानीय
बालबालिका पढाउने गर्नुहुन्थ्यो।
मरासिनी खलकमा पनि यसरी पढ्ने
पढाउने परम्परा थियो। २००९ सालतिर
स्थानीय व्यक्तिहरू मिलेर तम्यास
विचिरीरमा छात्रो बनाई स्कूल खोल्ने
काम भयो।

वि.सं. १९६९(१९५९?) सालमा सरकारी तथ्यबाट खुलेको रिडो संकेतित पाठशालाको सुरुआति चरणकै नेतृत्व लिने हेड गुरु दुर्दिशराज पन्थी जन्माउने धुर्कामा शिक्षाको ज्योति राम्रोसँग धर्कैको कुरा सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ तर पाँच स्थानीय स्तरमा औपचारिक शिक्षाको संस्थागत प्रयास हुनु अघिको एक भलाक दिँदै खानदान भण्डारी (१००० वि.सं.) भन्नुहुन्छ- पढाउन सक्ने, पढ्न चाहनेहरू तथ्यास, तालिम, वाराणसी आदि ठाउँमा जाने गर्थे। ज्योतिष सिक्न पर्वतको पाङ पति जाज्ये। तर स्थानीयस्तरमा आफ्ना नानीहरूलाई हाटियाको सुवेदारको पौवामा पढाउने व्यवस्था गरिएको थियो। सुस्मा वहाँकै रिखीराम पन्थी गुराले पढाउनुहुन्थ्यो भने बुढापाकाबाट धनैको सन्तिज्यो।

हामीले जान्दा यहाँ नयाँगाउँ
अरौंदीका प्रहारी पोखलेले
पडाउनुहुन्छ। हामी १५/२० जना
केक्रेटी जम्मा हुन्छौं। बाँसका
सुपलामा बाँसका कलमले लेख्छौं।
मिसिका पल मिवेले आफ्नो (समा
हँडी वा तावको) काठामेसो मिसाए
ए नमस्को मेसी बनाइन्छ। भेटिएमा
मिसाका भाँडोको मिसिनी बनाइन्छ्यो
त्वस्ता मिसी पाइएनन् भने माटोका
साना भुर्का मा सो भर्सी लेखिन्छ्यो
केराका पातलाई आगामा सकेपछि
नच्यातिने र कागज जस्तै नरम पनि
हुने रहेछ। आज जस्तो कागज प्रशस्त
नहोस्। अनन्त लाम्छ्यो।
लेखेजस्तो अविन्द लाम्छ्यो।

बाँफकटेरीको विद्यालयविहीन शिक्षाको बारेमा आफ्नो जन्मस्थान र बाल्यावस्था सम्बन्धै अर्जुन बोर्डिङ स्कुल तथासका प्रिन्सिपल दामबहादुर के.सी.(२००३) यसरी भन्नुहुन्छ-
पढ्ने काम हिँडँदमा मात्र हुन्थ्यो। सयसबैला पढ्नका लागि जम्मा हुने ठाउँ निम्पाने डाँडा, बिष्का: बारी, पञ्चमी पोखरी र खोला खेत थिए। धेरैजसो

लाम्जुभएको रहेछ । त्यहाँ हुँदा पढाखेखाको भवनमनितो देखेर सन्तान पढाउनुपर्ने रहेछ भन्ने लागेको रहेछ । उहाँ घर फर्की आएपछि अरु छिमेकलाई समेत सो कुरा बुझाई कान्छोबुवा टीकाबहादुर सेन ओली पढाउनको लागि तयार हुनुभयो । उहाँले (कान्छोबुवा) आफ्नो गोठमा पढाउन लाम्जुभयो । पढाउनेलाई मासिक डेढरुपै दियो, २/४ माना चायल, चामल नहुनेले भैसके आटो, १०/१२ दाना आलु, १/२ मुट्टी चिउर लग्गिन्थ्यो ।

मइसीरदेखि चैतसम्म हाम्रा पदने दिन हुन्थे। मकै
छरेपछि पढाइ सकिन्थ्यो। कान्छाबुबाले ऐन श्रेस्ता,
गणित (जोड, घटाउ, गुणन भागा) नेपाली श्रेस्ता,
चिठी, तमसुक, बन्धक (दृष्टि भोग लख) फार्सी
राजीनामा आदि पढाउनुभयो। पुनराम भुसालले आफ्नै
घरमा ज्योतिष पढाउनुहुन्थ्यो।

त्यस बला अङ्ग्रेजी पदपुर्ण भन्ने सोच-
अभिभावकमा आएको थियो। अम्लुङ्का एक जना
श्रीमती छोराले प्रेम विवाह गरि एक जना भारतीय
विद्यार्थी ल्याएको थिइन्। उनहरू अम्लुङ्ग हिराहादुका
बोहोराका घरमा डेरा गरि बस्थे। ती भारतीयसित अङ्ग-
रेजी पढ्न भनी केटाकेटी जम्मा हुने देख्छन्। मेरो बुबाले
मलाई ओछोलेह बस्ने र अम्लुङ्ग हिराहादुका घर गईर
तौनै भारतीयसित पढ्ने व्यवस्था मिलाइदिनुभयो। ती
भारतीय भागेर भारततिर लागेपछि पर्यत फर्कियो।

यसपाई बुबाहरुले बालुङ्ग रजवाराका बेगमबहादुरा शाहीलाई अङ्ग्रेजी पढाउन भनी ल्याउनुभयो। शाहीले १५/१६ जना केटाकेटी जम्मा गरेर अङ्ग्रेजी पढाउन लागुभयो। भारतीय गुरुबाट रोमन लेखाइ पढाइ दिनुभएको थियो। बेगम गुरुले स्पेलिङ्गविना अङ्ग्रेजीका शब्दाष्ट्र घोकाउनुहुन्थ्यो। एक सय शब्द जानेपछि कक्षा १ पास भएको मानिन्थ्यो। मैले एक हजार शब्द जाने र दस कक्षा पास गरेको भएँ विना प्रमाण पत्रको मौखिक योग्यता। तीन महिनापछि बेगम गुरु फिर्ता हुनुभयो र स्थानीय मिजबहादुर सेन ओलीले (१९७४-२०१६) पढाउन लागुभयो। म भने तथासाथको स्कूलमा पढ्ने भनी घरबाट हिँडेँ।

तम्यास स्कूलमा मलाई कक्षा तीनमा राख्ने भए
साना भुरासँग बसेर पढ्न मन परेन र पढिनै । बरु कान्छा
बुवाले पढाएको ऐन श्रेस्ता, नेपाली श्रेस्ताको सीप बेच्न
लागेँ लेखन्दास बनेर । त्यसबेला (२०१०/११ साल)
महिनाको २० देखि ६० रुप्येसम्म कमाउँथेँ ।

केही समयपछि तानसेन गएर पद्वन भनी तानसेनतिर लागे। त्यहाँको एउटा स्थूलमा भर्ना हुन लाग्दा अङ्ग्रेजी जाने नजानेको सोधपूछ हुँदा एक हजार शब्द भनेको कुरा बर्णकाल्य भई। अनि मलाई 'मेदल्ल्याङ' भन्नेको पद्वन पद्वन। स्पेलिङ नदेखी नेपालीमा शब्द थोकेकोले मलाई अङ्ग्रेजी पद्वन निकै गाह्रो पयो। मैले 'मोथर लान्ड' उच्चारण गरे। यो सुनेर एकजना तस्नी मरीमी भईसन्। मलाई थिईं लाज लाग्यो। किनकी म पनि तस्नी भैसन्को थिएँ। अनि प्राइभेट रूपमा २ वर्ष पढेर तेस्रो वर्ष रक्षागाम भर्ना भएँ।

हाल नेपालकै शिक्षित जिल्लाको रूपमा चिनिने अर्घाखाँची गुल्मी जिल्लाको विद्यालय शिक्षापूर्वको कहानी कति तपस्यामय देखिन्छ। यी र यस्तै शिक्षक इतिहास पढेर आम्ना पर्वजप्रति गौरव गर्नपर्थे।

अन्धकारमा भत्ती बालु सौँच्चैँ ढुलो कुरा हो । हार्दिक
नमन ती अनवरत शैक्षिक उत्थानका लागि लाने
पूर्वजप्रति ।

हामी राम्री अञ्ज अक्षर चिन्ने, शब्द वाक्य लेख्न जान्ने भइसकेपछि मरभुङ्गितरबाट रेश्मीराज पुगे आनुभयो। उहाँले संस्कृत पढाउनुभयो। विभिन्न स्तोत्र चण्डी कौमुदी पढाउनुभयो। यसपछि स्कूले शिक्षाका लागि तम्थास पात्याजस्ता ठाउँतर्फ लागियो। उहाँहरूलाई के दिशो भन्ने कुरा बुझाहरू मिलाउनुभयो होला। हामीलाई उत ह्यालर रहेन।

पूर्व अज्यलाधीश सूर्यबहादुर सेन ओली (१९९६)
लाई मैले भनेको थिएँ-हजुर सानो छँदा स्थानीय स्तरमा
विद्यालय नहुँदा अक्षर चिन्ने, पढ्ने काम कसरी भए
होला ?

हामीले पढ्दा हिउँदमा मात्रै पढ्ने चलन थियो । मेरो बुबा घनबहादुर सेन ओली (१९६९-२०४९) भारतमा सुवासचन्द्र बोसको अङ्ग्रेज हटाऊ फौजमा

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१२ औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक

१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौ ।

दीपक खनाल

प्राचार्य

एव

लक्ष्मण खनाल

अध्यक्ष

कुंवरवती इङ्गलिश बोर्डिङ्ग स्कूल परिवार

तिलोत्तमा-८, प्रतिपलजार, रुपन्देही

नगरपालिका बासीहरुमा हाक्नो अनुरोध

- जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाई सराई जस्ता व्यक्तिगत घटना दर्ता ३५ दिन भित्रै सम्बन्धित वडा कार्यालयमा गई दर्ता गराऔं ।
- विद्यालय जाने उमेर भएका बालबालिकाहरूलाई विद्यालय पठाऔं ।
- खानेपानी मुहानहरू सधैं सफा राखौं, साथै सबैले पानी सुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने बानीको विकास गरौं ।
- बाल विवाह सामाजिक अपराध भएकोले विवाह गर्ने उमेरका सबैलाई २० वर्ष पछि मात्र गराउन सकिने गराऔं ।
- आफ्नो समुदाय र विद्यालयहरूलाई बालमैत्री बनाऔं ।
- गाउँघरमा रहेका पुराना पोखरीहरूको संरक्षण गर्दै थप नयाँ पुनर्भरण पोखरीको निर्माण गरी पानीका मुहानहरूको प्रबर्द्धन गरौं ।
- आफ्नो पायक पर्ने स्थानको सडकको छेउँछाउँमा घाँस तथा अन्य विरूवा रोपी हरियाली प्रबर्द्धन गरौं ।
- सडकमा जथाभावी पानी बग्ने नदिसँ सडकको संरक्षण गरौं साथै भलको उचित व्यवस्थापन गरौं ।
- दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट स्वास्थ्य संस्थामै गएर प्रसूती गराई आमा र बच्चाहरूलाई जोखिमबाट बचाऔं ।
- प्राविधिक सल्लाह बमोजिम उन्नत बिउ बिजनको प्रयोग गरी कृषिजन्य वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बृद्धि गरौं ।
- विभिन्न धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण गरी प्रबर्द्धनमा टेवा पुऱ्याऔं ।
- स्क्रपटाइफस र डेन्जी रोगबाट बच्न लामखुट्टेको टोकाई र अन्य परजीवीहरूको टोकाईबाट बचौं ।

खिमानन्द आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बालकृष्ण बन्जाडे
नगर उप-प्रमुख

भूमिकास्थान नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
नवाकोट, अर्घाखाँची

Sammarimai Rural Municipality

Office of the Rural Municipal Executive

Farena, Rupandehi

Lumbini Province, Nepal

Invitation for Online Bids

Date of publication: 24th Dec. 2023 (08th Poush 2080)

1. Sammarimai Rural Municipality, Rupandehi invites electronic bids from eligible bidders for following works under Single Stage Single-Envelope. Bidding is open to all eligible as per Section V of bidding document

S N	Name of work	Contract ID	Fee of Bid Doc. (NRs.)	Bid Validity Period	Bid Security	
					Amount (NRs)	Validity Period (days)
1	Upgrading of Bangai Nibihawa Chotki Parsahawa Road	01/NCB/ Work/ PSA/080-081	3000.00	90 days	4,00,000.00	120 days
2	Construction of Bangai Gigna Nibihawa Road	02/NCB/ Work/ SSA.080-081	3000.00	90 days	4,50,000.00	120 days
3	Construction of Karauta Hadbadahawa Shubhandih Sano Hadbadahawa Black Topped Road.	03/NCB/ Work/ PSA/080-081	3000.00	90 days	1,40,000.00	120 days

2. Submission and Opening:

Submission of Bid		Opening of Bid		Bidders download the bidding document and submit their bids electronically through e-procurement section of PPMO's website www.bolpatra.gov.np/egp . Bidders should deposit the equivalent fee for bidding document in the following Revenue Account within the date and time specified.
Date	Time	Date	Time	
23 rd January 2024	12:00 hrs	23 rd January 2024	13:00 hrs	

3. Revenue Account Details:

Account Holder's Name	Bank Name	Bank Address	Revenue Account Number
Sammarimai Rural Municipality	Nabil Bank Ltd.	Sammarimai	07101017500403

4. Pre-bid meeting shall be held at the office on 14th January, 2024 at 02:00 PM.

5. If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

6. Bidder may submit modification or withdrawal prior to the deadline prescribed for submission of bid through e-GP system by using forms and instruction provided by the system. Once a bid is withdrawn, bidder will not be able to submit another bid response for the same bid.

7. Evaluation and Qualification Criteria: Firm Registration Certificate, Business Registration Certificate (License), VAT and PAN Registration certificate, Tax clearances certificate for the F/Y 2079/080 or Tax return submission evidence or evidence of tax time extension for and all other document specified on Bid Document.

8. The purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the procurement of works without assigning any reason, whatsoever. Other Procurement process remains as per rule of PPA 2063 and PPR 2064

Chief Administrative Officer

युनिभर्सल कलेज अफ मेडिकल साइन्सेज, शिक्षण अस्पताल परिवार

रानीगाउँ, भैरहवा, रुपन्देही, नेपाल

फोन नं. ०७१-५०६०९२, ५०६०३०, ५०६०५२, ५०६१३६, ५०६१२१

फ्याक्स: ०७१-५०६०९२, Email: ucmsth_btw@wlink.com.np, Website: www.ucms.com.np

यस अस्पतालका विशिष्ट सेवाहरू

- **कोनी रिप्लेसमेन्ट (Knee Replacement)** तथा **केनुपेन्ट रिप्लेसमेन्ट (Knee Replacement)** सर्जिकलका साथै **आर्थ्रोस्कोपिक (Arthroscopic)** बाट शल्यक्रिया।
- **पेन्टोलिथोट्रिप्सी (Percutaneous Nephrolithotomy/URS/ Cystolithotripsy प्रविधिद्वारा)** मूगोला, मूत्रमला तथा पित्तपथलीपथको पथरीको उपचार, किटा चिरफार (TURP प्रविधिद्वारा) प्रोस्टेट ग्लान्डको उपचार तथा (TURBT प्रविधिद्वारा) पित्तपथलीको बलानसको उपचार, दूरिचिन् (Laparoscopic) प्रविधिद्वारा पित्त थैलीको पथरीको उपचार, एपेन्डिक्सको उपचार।
- **मूगोला रोगीहरूको लागि नि:शुल्क डायलिसिस सेवा (Free Dialysis Service)।**
- **दक्ष, अनुभवी विशेषज्ञ चिकित्सक (Urologist)** बाट अत्याधुनिक प्रविधिद्वारा पित्त तथा पथरी सम्बन्धी जर्ज उपचार तथा शल्यक्रिया।
- **रक्त, कोलेस्ट्रॉल तथा कलेस्ट्रॉलको नियन्त्रण (Lipid) को नियन्त्रण।**
- **सुविधासम्पन्न मुटुरोगी विभाग।** जहाँ एकलान्तर, द्वयलान्तर, त्रयलान्तर तथा चतुर्लान्तर सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरू उपलब्ध छन्। जहाँ **एन्डोस्कोपिक** तथा **लैपरोस्कोपिक** प्रविधिद्वारा उपचार सेवाहरू उपलब्ध छन्।
- **दन्त तथा मुख सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरू।**
- **रिडियोलोजी विभाग** साधारण एक्सरे तथा डिजिटल एक्सरे, अल्ट्रासाउण्ड, सि.टी.स्क्यान (CT Scan), एम.आर.आई (MRI), मेमोग्राफी (Mammography), फ्लोरोस्कोपी (Fluoroscopy)। अत्याधुनिक आई.सि.यू. (ICU), आई.सि.यू. (NICU), आई.सि.यू. (PICU), आई.सि.यू. (CCU) तथा आई.सि.यू. (MICU) को व्यवस्था।
- **आई.सि.यू. आर्किभ** अन्तर्गत सेवा उपलब्ध।

Our Academic Program

- ◆ MBBS
- ◆ BDS
- ◆ MD/MS (Surgery, Paediatrics, Orthopaedics, Radiology, Anesthesia, Psychiatry, Medicine, Gynecology, ENT, Dermatology, Ophthalmology, Pathology, Microbiology, Anatomy, Pharmacology, MDP) MDS (Oral & Maxillofacial Surgery, Periodontics, Conservative Dentistry & Endodontics.
- ◆ Orthodontics & Dentofacia
- ◆ Orthopedics, Prosthodontics maxillofacial Prosthetics)
- ◆ B.Sc. Nursing
- ◆ Bachelor in Nursing (B.N.)
- ◆ Bachelor in Pharmacy (B.Pharm)
- ◆ Bachelor in Medical Laboratory Technology (BMLT)
- ◆ B.Sc. Medical Imaging technology (B.Sc. MIT)
- ◆ Bachelor of Public Health (BPH)

पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि के गर्दैछ देवदह ?

रूपन्देहीको देवदह नगरपालिकाले पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि विभिन्न १३ वटा पर्यटन विकास समितिलाई दर्ता गर्नका लागि १३ वटा पार्क व्यवस्थापनका लागि स्रोतको खोजीमा लागेको छ। धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यावरणको सम्भावना बोकेको देवदह नगरपालिकाले योजनाबद्ध तरिकाले विकासका लागि पर्यटन विकास समिति दर्ता तथा पार्क व्यवस्थापनको निर्णय गरी योजना अगाडि सारेको हो। नगरसभाको निर्णय नं.१६ र १७ मा उक्त प्रस्तावहरूबारे निर्णय गरिएको नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कृष्ण प्रसाद सापकोटाले जानकारी गराए। देवदह नगरपालिकामा देशी विदेशी पर्यटकका लागि आकर्षण गर्ने थुप्रै पूर्वाधारहरू भएकोले ती

कृष्ण प्रसाद सापकोटा
प्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत

संघसस्थाहरू पनि यसका लागि सक्रिय हुनुपर्ने उनको भनाइ छ। समितिको रूपमा दर्ता गर्नका लागि देवदह पर्यटन समिति, पाकडी वृक्ष पर्यटन समिति बैरीमाई कन्यामाई पर्यटन समिति, भवानीपुर पर्यटन समिति, सरनवारी होम स्टे पर्यटन समिति शिवपुर होमस्टे पर्यटन समिति, माधगढी पर्यटन समिति, पेटजिनिया कृषि पर्यटन समिति, नाथथान पर्यटन समिति सिमसार पर्यटन समिति मुढाबास लडिवाबास पर्यटन समिति, खयरडाँडा सम्बर्द्धन पर्यटन समिति र बंगला ऐतिहासिक कुवा संरक्षण समिति दर्ता गर्ने सूची उल्लेख गरिएको छ। त्यसैगरी पार्कहरूको स्तारोन्तीको लागि श्रोत खोजी गरी व्यवस्थित गर्नु पर्ने सूचीमा मायादेवी पार्क देवदह, यशोधरा पार्क देवदह, दाउन्ने

पिकनिक स्पट देवदह ६ पेटजिनिया पार्क देवदह २, लक्ली पार्क देवदह १, मदन आश्रुत पार्क देवदह ३, वि.पि.पार्क देवदह ९, सहिद स्मृति पार्क देवदह ३, महिला तथा बाल उद्यान पार्क ९, बुद्धपार्क १०, केउली पार्क ६, वैकुण्ठनगर पार्क ५, कोरिय पार्क ५, गौतमबुद्ध मावली पार्क ६, बोटानिकल गार्डन पार्क ९, भवानीपुर मायादेवी पार्क ४, पुष्पलाल पार्क ९, गौतमबुद्ध राष्ट्रिय उद्यान ६ र शिवालय जैविक विविधता पार्क ६ उल्लेख गरिएको छ। यसैगरी चालु आर्थिक वर्षमा पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न ६ वटा पर्यटनसम्बन्धी कार्य गर्नका लागि रु.११ लाख बजेट विनियोजन समेत गरेको छ। जसमा बुद्धजयन्ती एवं मायादेवी प्रसूति उत्सव सम्बन्धी कार्यक्रममा २ लाख, चैते दशैं मेला भवानीपुरका लागि डेढ लाख, होमस्टे

संचालकहरूलाई तालिमका लागि एक लाख देवदह क्षेत्रका पर्यटकीय स्थलहरूमा जाने बाटो संकेत तथा बोर्डका लागि एक लाख पुरातात्विक क्षेत्र खयरडाँडा उत्खननका लागि साढे चार लाख र पर्यटन ब्रोसुरका लागि एक लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ। यसका लागि सम्बन्धित पर्यटन विकास समिति तथा पार्क व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी काम गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सापकोटाले जानकारी गराए। देवदह नगरपालिकाका नगरप्रमुख धुवप्रसाद खरेलले देवदह नगरपालिकाले योजनाबद्ध रूपमा पर्यटकीय विकासको थालनी गरेको बताए। "कार्यपालिकाले निर्णय गरेर योजनाबद्ध पर्यटन विकासको अवधारणालाई अगाडि बढाएका छौं" उनले भने।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय

प्रदेश युवा परिषद्
बुटवल, नेपाल

युवामैत्री स्थानीय तह विकास प्रोत्साहन कार्यक्रम सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा राष्ट्रिय युवा परिषद् सानोठिमी भक्तपुरको मिति २०८०/०८/१८ को प्राप्त पत्र अनुसार युवामैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्न इच्छुक पालिकाहरूलाई युवामैत्री स्थानीय तह दिगदर्शन २०८० को अनुसूची ३ मा उल्लेख गरिएका सूचकहरू र अनुसूची १ बमोजिम प्राप्त हुने अंकको आधारमा मुल्यांकन गरि प्रोत्साहन गरिने भएकोले युवामैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्न इच्छुक पालिकाहरूले २०८०/०९/१० गते भित्र यस परिषद्को इमेल lumbinipyc@gmail.com ठेगाना मा निवेदन पेश गर्नहुन अनुरोध छ।

गोविन्द बहादुर खत्री
कार्यकारी उपाध्यक्ष

HOTEL DA FLAMINGO
Pvt. Ltd.
Your Second Home

- CATEGORIES OF ROOMS
- MULTI CUISINE RESTAURANT
- POOLSIDE AND ROOFTOP BAR
- KAYA WELLNESS SPA, SAUNA & STEAM
- AIRPORT PICKUP AND DROP

- BANQUET HALL
- CONFERENCE HALL
- SWIMMING POOL
- FITNESS CENTER
- 24 HOUR ROOM SERVICE

HOTEL DA FLAMINGO
Pvt. Ltd.
Your Second Home

Phone: +977-71-420151/52/53
info@hoteldaflamingo.com
sales@hoteldaflamingo.com
 Butwal-11, Yogikuti, Rupandehi

BYD ATTO 3

BYD DOLPHIN

changes

Enlighten Motors Pvt. Ltd
Butwal, Kalikanagar, Phn no: 071-415033

समानता, स्वाभिमान र अवसर-बस्नयोउय बुटवल सहर

स्थानीय सरकार समृद्ध बने देश समृद्ध बन्छ

बुटवलको विकासमा नयाँ उचाई हासिल गर्नुपर्नेछ

खेलराज पाण्डेय

प्रमुख

बुटवल उपमहानगरपालिका

अग्रणी शहर हो बुटवल

बुटवल काठमाडौँ उपत्यका बाहिर विकासका दृष्टिले अग्रणी शहर हो । बुटवल उपमहानगरको सीमाक्षेत्रभित्र मात्रै सीमित छैन यसको प्रभाव नवलपरासीको बर्दघाटदेखि कपिलवस्तुको चन्द्रौटासम्म रहन्छ । अब प्रदेश राजधानी दाङको देउखुरीमा पुगेपछि त्यहाँसम्मै बुटवलको प्रभाव क्षेत्र हो । यसर्थ, हामीले बुटवललाई सीमानाको सौचुरो घेराभित्र राखेर मात्रै हेर्नुहुँदैन । अबको विकास चाहे त्यो भौतिक पूर्वाधारतर्फको विकास होस् वा मानव संसाधनको विकास होस्, देशमै नेतृत्व गर्ने क्षेत्र यही भूगोल हो ।

यो क्षेत्रको एकीकृत विकासका लागि प्राधिकरणका रूपमा स्थापना गरेर समानुपातिक विकास र साभा शहरका रूपमा स्थापित गर्नुपर्छ र यहाँका साभा समस्याको समाधान एकीकृत रूपमा गर्नुपर्छ भन्ने कुरालाई हामी अगाडि बढाउन चाहन्छौं । यस क्षेत्रका उपमहानगरपालिका, नगरपालिकाहरू र गाउँपालिकाहरूबीचमा साभा संयन्त्र निर्माण गरेर हामीले यहाँका मूल समस्याको समाधान गर्नेछौं । यसरी साथसाथै अगाडि बढ्दा आर्थिक रूपमा पनि कम भार पर्छ र लाभ लिने संख्या पनि बढी हुन्छ । यहाँ तत्काल उपलब्ध श्रोतसाधनहरूको उपयोगमा पनि यसले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्छ भन्ने हाम्रो बुझाई हो । छिटै नै हामी यसलाई निर्णायक तहमा पुर्‍याउने गरी प्रयत्नरत छौं ।

अब बुटवल उपमहानगरपालिकाको सीमाक्षेत्र भित्रको कुरा गरौं । बुटवल अहिले भौतिक पूर्वाधारमा अग्रवाइ गर्दैछ । हामीसँग अन्तराष्ट्रियस्तरको सम्मेलन केन्द्र र प्रदर्शनी स्थल तयार भएका छन् । ६ लेनको सडक सम्पन्न हुने क्रममा रहेको छ भने बुटवल-नारायणगढ सडक स्तरोन्नति भइरहेको छ । छिटै नै बुटवल-चन्द्रौटा सडक स्तरोन्नतिको काम शुरु हुँदैछ । तिनउ नदीमा देशकै नमूना र आधुनिक शैलीको पुल बन्दैछ । बुटवलबाट कुनैपनि क्षेत्रमा पुग्नका लागि यातायातको अभाव छैन । सडकहरू पनि स्तरोन्नति भइरहेका छन् । आन्तरिक सडकहरू ८० प्रतिशतभन्दा बढी पक्की भइसकेका छन् । बाँकी रहेका सडकहरू पनि हामी पक्की गर्ने गरी योजना अगाडि बढाएका छौं । भौतिक पूर्वाधारमा मात्रै होइन, अन्य क्षेत्रमा पनि बुटवलले फड्को मार्दैछ ।

शिक्षा र स्वास्थ्य

शिक्षामा हामीले बुटवलभित्रका सबै सार्वजनिक विद्यालयहरूलाई एउटै स्तरमा पुर्‍याउने गरी काम गरिरहेका छौं । प्राविधिक शिक्षामा बुटवल टेक्निकल इन्स्टिच्युटमा सिभिल इन्जिनियरिङतर्फ स्नातक तहको अध्ययन आरम्भका लागि काम अघि बढेको छ । बुटवल १५ मा कृषिविज्ञान (बी.एस.सी.ए.जी.) कलेज स्थापनाका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ । स्वास्थ्यतर्फ १५-१५ बेडका अक्सिजन सुविधासहितका दुईवटा अस्पताल छिटै सञ्चालनमा ल्याउँदै छौं । बुटवल उपमहानगरपालिकाकै स्थानीय

नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेअनुसार स्थानीय तहको २०७९ वैशाख ३० को दोश्रो निर्वाचनबाट निर्वाचित भएर हामीहरू बुटवलबासीको सेवामा छौं । संविधानले दिएको अधिकार र उपलब्ध श्रोतसाधनको अधिकतम उपयोग गर्दै जनताको सेवामा हामी खटिरहेका छौं । चाहे त्यो सेवाप्रवाहको पक्षमा होस्, वा बुटवललाई आर्थिक, भौतिक र सामाजिक क्षेत्रमा अग्रवा शहर बनाउने काममा होस्, हामी निरन्तर प्रयत्नरत रहेका छौं ।

यो शहरलाई आर्थिक केन्द्रका रूपमा मात्रै हैन मानव संसाधनको दृष्टिबाट पनि उच्च क्षमताको जनशक्ति उत्पादन र खपत गर्ने मुख्य शहरका रूपमा स्थापित गर्ने जिम्मेवारी हाम्रो काँधमा रहेको छ । नेपालकै सहज पहुँच भएको केन्द्रका रूपमा रहेको यो शहरलाई हामीले पूर्ब मेचोदेखि पश्चिम महाकालीसम्म पुग्ने र दक्षिण बेलहियादेखि उत्तरको कोरला नाकासम्म पुग्ने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको विश्रामस्थलका रूपमा स्थापित गर्नुपर्नेछ त्यसका लागि हाम्रा सम्पदाहरूको प्रवर्द्धनका साथसाथै नयाँ पर्यटकीय स्थलहरूको विकास गर्ने कार्यभार हाम्रा सामु रहेको छ ।

निर्वाचित भएर यो अवधिसम्म आइपुग्दा हामीले थालनी गरेका कामले बुटवलको मुहार फेर्नेछ भन्ने हाम्रो

विश्वास छ । हाम्रो मुख्य कार्यभार भनेको चालू आर्थिक वर्षको बजेटलाई कार्यान्वयन गर्ने चालु योजनाहरूलाई समयमै सम्पन्न गर्ने, बुटवलबासीलाई सुशासन र विकासको अनुभूति दिलाउनु हो । यसका साथसाथै बुटवललाई शिक्षा, स्वास्थ्य प्रविधि पर्यटन, रोजगार, उद्यमगायतलाई अरु धेरै अगाडि ल्याउनुपर्नेछ र बुटवललाई हरेक दृष्टिबाट अग्रवा शहरका रूपमा स्थापित गर्नुपर्नेछ । त्यसका लागि केही योजनाहरू अघि सारेका छौं । संघ, प्रदेश र आन्तरिक श्रोतको अधिकतम परिचालन तथा दातृ निकायहरूबाट प्राप्त सहयोगको उच्चतम उपयोग गरी बुटवलको विकासमा नयाँ उचाई हासिल गर्नुपर्नेछ ।

बुटवलको विकास भनेको शहरीकरण मात्रै होइन । यहाँका सबै बडाहरूको समानुपातिक विकासका लागि हामीले योजनाहरू निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने चरणमा पुगेका छौं । बुटवललाई देशकै अग्रवा शहरका रूपमा स्थापित गर्नका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य प्रविधि, पर्यटन, रोजगार सिर्जना, उद्यमशीलतामा अगाडि आउनुपर्छ । यी कुराहरूका लागि हामीले पछाडि परेका विद्यालयहरूको स्तरोन्नति नगरस्तरीय अस्पताल निर्माण प्रविधिको उच्चतम उपयोग गरी सहज र सरल सेवाप्रवाह, ऐतिहासिक र पुरातात्विक

स्थलहरूको प्रवर्द्धन गरी पर्यटक आगमन औद्योगिक क्षेत्र सञ्चालन गरी उद्योग कलकारखाना स्थापना र रोजगार सिर्जनाजस्ता काम अघि बढिसकेका छन् भने केही प्रक्रियामा रहेका छन् । हामी बुटवललाई शैक्षिक, व्यापारिक, औद्योगिक पर्यटकीय, प्रविधिसुक्त, स्वस्थ र अग्रवा नगरका रूपमा स्थापित गर्न प्रयत्नरत छौं । निर्वाचित भएदेखि नै हामी सहमति सहकार्य, एकता र मेलमिलापको मार्गमा अगाडि बढिरहेका छौं । बुटवल हामी सबैको र हामी सबै बुटवलको भन्ने भावनासहित समुन्नत विकास तथा देशकै सबल आर्थिक केन्द्र बनाउन निरन्तर लागिपरेका हामी प्रतिबद्ध छौं । सबै बडाहरूको सन्तुलित विकास गर्दै नगरबासीको साभा चौतारीको रूपमा बुटवल उपमहानगरपालिकालाई स्थापित गर्न हामी प्रयत्नरत छौं ।

बुटवललाई समानता, स्वाभिमान र अवसर-बस्नयोग्य बुटवल सहरका रूपमा रूपान्तरण गर्ने संकल्पका साथ हामीहरू यहाँका बासिन्दा राष्ट्रसेवक कर्मचारी संघसंस्था, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी, उद्योगी व्यवसायीलाई साथसाथै लिएर नगरबासीको जनप्रतिनिधिसँगको पहुँचलाई सरल बनाउँदै बुटवलको उन्नति यात्रामा अघि बढिरहेका छौं ।

बढ्दो शहरीकरणका कारण बस्ती बाँकिले छ र हामीसँग पार्किङका लागि जग्गा अभाव हुने अवस्था आउनेबाला छ । त्यसका लागि हामीले बुटवल उपमहानगरपालिका, नगरविकास कोष र मल्टि हेफोर्ट हामोर्निक जेभीसँग बहुतले पार्किङ भवन निर्माणका लागि परामर्शदातासँग सम्झौता भई आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाएका छौं । यस्तैगरी अन्य क्षेत्रमा पनि पार्किङसहितका बहुतले भवन निर्माणलाई प्रोत्साहन गर्नेछौं । पार्किङकै सम्पत्तिलाई हेरेर हामीले राजमार्ग चौराहादेखि गोलापार्कसम्मको सर्भिस लेनको डिजाइनमा हेरफेर गरी भनेका छौं । बुटवलभित्रको सर्भिस लेन र डिभाइडरका बीचमा साना सवारी पार्किङ, प्रतीक्षालय, पिउनेपानी शौचालय, हरियाली बगैचा, आवश्यकता अनुसार साना साना व्यवसायलाई स्मेटन सकिने भन्ने बुटवलको बजार थप चलायमान बन्छ भन्ने हाम्रो विश्वास हो । यसका साथै, पूर्वापश्चिम राजमार्ग र सिद्धार्थ राजमार्गको सबैभन्दा बढी चाप हुने क्षेत्रमध्येमा बुटवल पर्छ । बुटवलबाट देशका अधिकतर स्थानमा जाने गाडी छुट्छन् । यसका लागि हामीसँग अहिले उपलब्ध बसपार्क सौचुरो भइरहेको अवस्था छ । यसका लागि हामीले प्रदेशस्तरको हरियाली बसपार्क बनाउने योजनामा छौं । वडा नं.७ र ८ मा रहेको धागो कारखानादेखि उत्तरतर्फको २५ विगाहा जग्गा प्रदेश स्तरको हरियाली बसपार्क निर्माणका

व्यवस्थापनमा रहेको आम्बा अस्पताललाई विशेषदृष्टीकृत अस्पतालका रूपमा स्तरोन्नति गर्न ३ सय बेडको बनाइँदै छ । पारा मेडिकल र नर्सिङ विषयको कक्षा सञ्चालनका लागि यसै वर्षदेखि अध्ययन शुरु हुँदैछ । यसले दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा पनि भूमिका निर्वाह गर्नेछ । एकातिर हामी अस्पतालको निर्माण र स्तरोन्नति गरिरहेका छौं भने अर्कोतिर जनशक्ति उत्पादनको काम पनि गरिरहेका छौं । यसले उत्पादन भएको दक्ष जनशक्ति खपत गर्ने थलोको पनि एकसाथ काम भइरहेको छ ।

औद्योगिक क्षेत्र, कृषि र रोजगार

यसै, लामो समयसम्म विवादमा रहेको मोतीपूर औद्योगिक क्षेत्रमा जग्गा यकिन गरी ब्यवस्थापन गर्न झुन प्रविधिबाट जग्गा नापजोच गर्ने काम सकेर संघीय निकायमा पुगे बसेको छ । यो काम पनि छिटै शुरु हुन्छ भन्ने विश्वास छ । यसले बुटवललाई औद्योगिक क्षेत्रका रूपमा अघि बलियो गरी स्थापित गर्न मद्दत पुर्‍याउनेछ र रोजगार सिर्जना गर्नेछ । बुटवल-१५ सेमलारामा नेपालकै आधुनिक र व्यवस्थित कृषि बजार केन्द्र स्थापना गर्ने काम अगाडि बढेको छ । यसले बुटवल र आसपासका किसानका लागि लाभ पुर्‍याउनेछ । भैरहवाको अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलबाट यहाँका उत्पादन अन्तराष्ट्रिय बजारमा पुर्‍याउने गरी स्तरीय बनाउने काममा पनि हाम्रो प्राथमिकता छ । यसमा हामी आसपासका स्थानीय सरकारहरूसँग सहकार्य गरेर अगाडि बढ्नेछौं ।

बसपार्क र पार्किङ

बढ्दो शहरीकरणका कारण बस्ती बाँकिले छ र हामीसँग पार्किङका लागि जग्गा अभाव हुने अवस्था आउनेबाला छ । त्यसका लागि हामीले बुटवल उपमहानगरपालिका, नगरविकास कोष र मल्टि हेफोर्ट हामोर्निक जेभीसँग बहुतले पार्किङ भवन निर्माणका लागि परामर्शदातासँग सम्झौता भई आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाएका छौं । यस्तैगरी अन्य क्षेत्रमा पनि पार्किङसहितका बहुतले भवन निर्माणलाई प्रोत्साहन गर्नेछौं । पार्किङकै सम्पत्तिलाई हेरेर हामीले राजमार्ग चौराहादेखि गोलापार्कसम्मको सर्भिस लेनको डिजाइनमा हेरफेर गरी भनेका छौं । बुटवलभित्रको सर्भिस लेन र डिभाइडरका बीचमा साना सवारी पार्किङ, प्रतीक्षालय, पिउनेपानी शौचालय, हरियाली बगैचा, आवश्यकता अनुसार साना साना व्यवसायलाई स्मेटन सकिने भन्ने बुटवलको बजार थप चलायमान बन्छ भन्ने हाम्रो विश्वास हो । यसका साथै, पूर्वापश्चिम राजमार्ग र सिद्धार्थ राजमार्गको सबैभन्दा बढी चाप हुने क्षेत्रमध्येमा बुटवल पर्छ । बुटवलबाट देशका अधिकतर स्थानमा जाने गाडी छुट्छन् । यसका लागि हामीसँग अहिले उपलब्ध बसपार्क सौचुरो भइरहेको अवस्था छ । यसका लागि हामीले प्रदेशस्तरको हरियाली बसपार्क बनाउने योजनामा छौं । वडा नं.७ र ८ मा रहेको धागो कारखानादेखि उत्तरतर्फको २५ विगाहा जग्गा प्रदेश स्तरको हरियाली बसपार्क निर्माणका

लागि शिवनगर सामुदायिक वनसँग सहमति प्राप्त भई आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाएका छौं ।

पर्यटन प्रवर्द्धन, उत्कृष्ट विश्रामस्थल

बुटवल पहिलेदेखि नै पर्यटकीय केन्द्र हो । यहाँ नेपाल-अग्रेज युद्धमा जित हासिल गरेको जितगढी किल्ला मणिमुकुन्दसेनको ग्रीष्मकालीन दरवार कतिब एक करोड दश लाख वर्ष पुरानो आदिम मानव रामाधिपकसको अवशेष फेला परेको स्थान र हिलस्टेशन नुवाकोट क्षेत्र सिद्धबाबा मन्दिर भैरव मन्दिर, भुवनेश्वरी मन्दिर नीलकण्ठ बाबाधाम मुक्तिनाथधाम, कपरकट्टी ताल हिलपार्क मणिमुकुन्द सेन उद्यान पिप पार्क मिलन पार्कसहितका प्राचीन, ऐतिहासिक र पर्यटकीय स्थल रहेका छन् । बुटवलमा सञ्चालनमा आएको एउटा र छिटै सञ्चालनको तयारीमा रहेको अर्को केवलकारले बुटवलको पर्यटनलाई अरु धेरै चलायमान बनाउने छन् । यसले बुटवललाई उत्कृष्ट विश्रामस्थलका रूपमा परिचित गराउनेछ भन्नेमा हामी विश्वस्त रहेका छौं । यहाँ स्तरीय तोरे होटलहरू धमाधम खुलिँरहेका छन् ।

महानगरका लागि तयार

स्थानीय निकाय पुनर्संरचना आयोगले मापदण्ड बनाएपछि ललितपुर, पोखरा-लेखनाथ र भरतपुरलाई जोडजाड गरेर २०७३ मा महानगरपालिका घोषणा गर्‍यो । त्यसबेला नै बुटवल उपमहानगरपालिकाबाट महानगरपालिका बन्नुपर्ने धियो । हामीले महानगरपालिका बनाउनुपर्ने माग राखेका पनि थियौं । तर महानगर घोषणा भएर ।

महानगर बन्नका लागि हामी सक्षम छौं । त्यसका केही मापदण्डहरूमा यहाँ जानकारी गराउन चाहन्छु-

- बुटवलका स्थायी बासिन्दाको जनसंख्या करीब २ लाख छ । अनौपचारिक रूपमा बसोबास गर्नेको संख्या ९ लाख भन्दा बढी छ ।
- गत आर्थिक वर्षमा आन्तरिक श्रोतका रूपमा ५० करोड रहेकोमा यसलाई ९१ करोड पुर्‍याउने लक्ष्य छ ।
- देशकै उत्कृष्ट विद्यालयहरू यहाँ छन् । बुटवल टेक्निकल इन्स्टिच्युट, कोरियन प्राविधिक शिक्षालयजस्ता स्तरीय प्राविधिक शिक्षालय छन् ।
- लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल विशेषज्ञसहितको अस्पताल बुटवलमै रहेको छ । महिला तथा बालबालिकाको उपचारका लागि आम्बा अस्पताल छ । हाम्रा शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूको स्तरोन्नति भइरहेको छ थप दुई १५-१५ बेडका अस्पताल छिटै सञ्चालनमा आउँदैछन् ।
- सुविधासम्पन्न टर्मिनल सहितको बसपार्क छ । यो भन्दा स्तरीय बसपार्क निर्माण हुँदैछ ।
- तरकारी तथा फलफूल वितरण केन्द्र सञ्चालनमै रहेको छ र आधुनिक र उच्चक्षमताको कृषि उपज केन्द्र निर्माणको तयारीमा रहेका छौं ।
- हामीकहाँ सिपड मलहरू पर्याप्त छन् । अरु केही निर्माणका क्रममा रहेका छन् । हामीसँग बुटवल

अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र प्रदर्शनी स्थल रहेका छन् । खेलमैदानहरू छन् । यी र यस्ता कुराहरूका कारण बुटवललाई महानगरपालिका घोषणा गर्न रेकिनै अवस्था आउँदैन अहिले पनि बुटवल महानगरपालिका बन्न सक्षम छ । यसमा अर्को विकल्प पनि छ, बर्दघाटदेखि चन्द्रौटासम्मको क्षेत्रको एकीकृत विकासका लागि प्राधिकरणका रूपमा स्थापना गरेर समानुपातिक विकास भएको साभा शहर बनाउन सकिन्छ । यो पनि उपयुक्त र हाम्रोजस्तो देशका लागि कम जनशक्तिमा धेरै काम गर्न सकिने योजना बन्नसक्छ ।

संघ र प्रदेशसँग गुनासो

संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीचमा निरन्तर समन्वयको आवश्यक पर्छ । तर हामीकहाँ यस्ता संयन्त्रहरू प्रभावकारी छैनन् । प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा अन्तरप्रदेश परिषद् गठन हुने र त्यसले प्रदेश-प्रदेशबीच उत्पन्न हुने राजनीतिक विवाद समाधान गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । उक्त समितिमा स्थानीय सरकारको प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था छैन । राज्यशक्तिको प्रयोग तीन तहले गर्ने र विवाद समाधान गर्न सङ्घीय कमीट्रीमा चाहिँ दुई तहको मात्रै प्रतिनिधित्व हुने संरचनागत व्यवस्था छ । यसले विवाद समाधान हुने देखिँदैन स्थानीय तहबीचमा र स्थानीय तह र प्रदेशसँगको विवाद समाधान गर्ने जिम्मेवारी प्रदेशसभालाई दिइएको छ प्रदेश सभाको भूमिका सदनबाट बाहिर निस्कन सकेको छैन ।

निजामती कर्मचारीको लागि प्रदेशले ऐन बनायो, संघले बनाउने भनेको बनाएकै छैन । यस्तो अलमलले हामी समस्यामा परेका छौं । प्रदेशले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत प्रवेशबाट छटार्ने भन्नेको छ, तर त्यसको कार्यान्वयनका लागि नियमावलीहरू बन्न बाँकी छन् । यसमा संघको अंकुश लगाउने जसरी चाहिँ छ । अन्य कर्मचारीहरूको सन्दर्भमा पनि यस्तै समस्या छ । आवश्यक कर्मचारी सरुवा भएर आउन सकिरहेका छैनन् । संघीय मन्त्रालयबाट स्थानीय सरकारलाई मातहतका निकायजसरी निर्देशन र परिपत्रहरू आउने गर्छन्, यसले संघीयता बलियो बनाउने होइन थप कमजोर बनाइरहेको छ । यो समस्या समाधानका लागि जे जस्ता संयन्त्र बनेका छन्, ती निस्क्रियप्रार: छन् । अरु पनि यस्ता कानूनहरू छन्, जसले हाम्रो संघीयताका बीचमा केही अन्योल सिर्जना गरेका छन् ।

हामी के चाहन्छौं ?

हामी स्थानीय सरकारलाई संघीयताको बलियो खम्बाका रूपमा स्थापित गर्न चाहन्छौं । संघ र प्रदेशबाट प्राप्त अनुदानको भरमा विकास काम गरिरहेको अवस्थालाई बदल्दै आत्मनिर्भर बन्न चाहन्छौं । संघ र प्रदेशको साथमा मुलुकलाई समृद्ध बनाउने जग हाल्ने सरकारका रूपमा अघि बढाउन चाहन्छौं ।

सेवाप्रवाहलाई डिजिटल र सहज बनाउन चाहन्छौं । हाम्रा सबै काम अनलाईनबाट सञ्चालन हुने र घरमै

- बुटवल उपमहानगरपालिका वडा नं. १३ र १७ मा १५/१५ बेडका अक्सिजन सहितका दुई अस्पताल निर्माण सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् । अस्पताल यसै वर्ष सञ्चालनमा ल्याइँदै छ । वडा नं. १३ को अस्पताललाई चौबीसै घण्टा आकास्मिक सेवा सञ्चालन गर्न र बुटवल-१४ सेमलार स्वास्थ्य चौकीको स्तरोन्नति गर्दै बर्धेड सेन्टरलाई चौबीसै घण्टा सञ्चालन गर्ने तयारी छ । बुटवलबासीलाई उपचारका क्रममा आवश्यक पर्ने रगत र रगतजन्य पदार्थ नि.शुल्क उपलब्ध गराइएको छ ।
- बुटवल उपमहानगरपालिकालाई सफा सुन्दर र बस्न योग्य बुटवल शहर बनाउनका लागि मुख्य राजमार्ग तथा भित्रो सडकहरू, चोक चौराहाहरू व्यवस्थित गर्ने तथा अव्यवस्थित पार्किङ, ठेला टंकी, बजार, निर्माण सामग्री, होर्डिङ बोर्ड वर्कशप, रिकोण्डसन हाउसका सवारी साधन लगायत राखी अवरोध गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्न व्यापक प्रचार प्रसार तथा कारवाही गरी सडक र सडक पेटी खुल्ला गरिएको छ ।
- नगरलाई हरियाली बनाउन मुख्य सडक र भित्रो सडक तथा अन्य खुला क्षेत्रमा वृक्षरोपण गरिएको छ । ४५ दिने सरसफाई अभियान सञ्चालन गरी नगरलाई सफा राख्न बुटवलबासीलाई प्रोत्साहन गरिएको छ ।
- बुटवलभित्रका सबै गृहिणी महिलाहरूलाई रोजगार, स्वरोजगार बनाउँदै उत्पादन तथा विक्रीसँग जोड्न नगरप्रमुख गृहिणी महिला रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । छिटै नै तालिमको आह्वान गरी छनोटमार्फत तालिम शुरु हुँदै छ ।
- भिद्वार्थ बाल तथा महिला अस्पताल आम्दामा सुत्केरी हुने महिलाहरूका लागि सबै खालको खर्च नि:शुल्क गराउन नगर प्रमुख आमा सुरक्षा कार्यक्रम छिटै नै सञ्चालनमा आउँदैछ । यस्तै, नवजात शिशु र आमालाई स्वास्थ्य तथा पोषणमा सुधार ल्याउन जनही २ हजार रूपैयाँका दरले प्रदान गर्ने गरी नगरप्रमुख स्वस्थ शिशु सुत्केरीलाई पोषण कार्यक्रम सञ्चालनमा छ ।
- १८ वर्षमुनिका एचआइभी संक्रमित बालबालिकालाई पोषणस्थिति सुधार गर्न मासिक रु. ३ हजार दिने दत्तनपान गराउने आभारहरूका लागि उपप्रमुख दुष्प्रवर्धक जिडिबुटी दिने, नगरबासीलाई जटिल रोग (मुटु, मृगौला क्यान्सर, पार्किन्सन, अल्जाइमर्स) स्यान्डल इन्जुरी हेड इन्जुरी र सिकलसेल एनेमिया)को उपचारमा जनही १७ हजार रूपैयाँ दिने राहत अनुदान कार्यक्रम निरन्तर छन् ।
- उच्चालो बुटवल कार्यक्रमअन्तर्गत मुख्यमुख्य चोकहरूमा हाइमस्ट लाइट तथा भित्रो सडक र गल्लीहरूमा स्मार्ट सिट्ट लाइट र सोन्र्यकरणका लागि छिटै नै टेण्डर आह्वान गरी काम अघि बढ्दैछ ।
- लुम्बिनी बस टर्मिनललाई यात्रु सेवामैत्री बनाउन विद्युत, शुद्ध खानेपानी, व्यवस्थित खाजाघर, सफा शौचालय र स्नानघर, नि:शुल्क वाइफाई सुगन्धित विश्राम स्थलका रूपमा विकास गर्ने कार्यक्रम ल्याइएको छ । नयाँ बसपार्कलाई सुन्दर बनाउने र सरसफाईलाई विशेष प्राथमिकता दिने कार्यक्रम अगाडि बढेको छ । सुविधासम्पन्न शौचालय र प्रतीक्षालय निर्माण शुरु भएका छन् । बसपार्कभित्र विद्युत प्राधिकरणबाट विद्युतीय सवारी चार्जिङका लागि दुईवटा स्टेशन सञ्चालनमा रहेका छन् ।
- बुटवलमा लगानीकर्तालाई आकर्षित गर्न बुटवल लगानी सम्मेलन आयोजना गर्ने, रात्रिकालीन बजार सञ्चालन तथा पर्यटन प्रवर्द्धन, जितगढी किल्ला, मणिमुकुन्दसेन दरबार जितगढी युद्ध संग्रहालयलाई नगर सम्पदाका रूपमा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम तय भएको छ ।
- छेलाडी उत्पादनका लागि नगरको प्रमुख खेलकुद कार्यक्रम विद्यालयस्तरीय मेयर कप फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम फागुनभित्रै सञ्चालन हुँदै छ ।
- मेयर युवा क्लब कार्यक्रम, वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका श्रमिकहरूको सीप पहिचान गरी स्वरोजगारमूलक कार्यमा सहभागी गराउन तथा विद्यार्थीहरूलाई कमाउँदै पढ्दै गर्ने कार्यक्रम यसवर्ष पनि निरन्तर रहेका छन् ।
- महिलाहरूलाई उद्यमी बनाउन प्रोत्साहन गर्नका लागि उपप्रमुख उद्यमशीलता कार्यक्रम एकल महिलाहरूलाई आत्मनिर्भर र स्वरोजगार बनाउन क्षमता विकास, अग्रगता भएका व्यक्तिहरूलाई सीप र रोजगारसँग जोड्ने कार्यक्रम निरन्तर चलिँरहेका छन् ।
- एकल महिला, लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक व्यक्ति इ-रिक्सा र टेम्पुको सवारी धनी भई स्वयं चालक भएकाहरूलाई प्रोत्साहन गर्न नवीकरणमा २५ प्रतिशत र स्वरोजगार

महिला सवारी धनी र चालकलाई प्रोत्साहन गर्न नवीकरणमा २५ प्रतिशत छुट दिइएको छ ।

- छाडा चौपाया व्यवस्थापनको दीर्घकालीन समाधानका लागि गाई राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापना गर्ने र तत्कालका लागि छाडा चौपाया व्यवस्थापनका लागि शिवनगर सामुदायिक वनभित्र राख्ने काम निरन्तर छ ।
- देशकै नमूना पशु बधशाला सञ्चालनका लागि सम्झौता भएर छिटै नै सञ्चालनको तयारीमा रहेको छ । यसले बुटवलबासीलाई सफा र स्वच्छ मासु उपलब्ध गराउनेछ ।
- बुटवल-१५ सेमलारमा नेपालकै आधुनिक र व्यवस्थित कृषि बजार केन्द्र स्थापना गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढेको छ ।
- बुटवल उपमहानगरपालिका वडा नं. ७ र ८ मा रहेको धागो कारखानादेखि उत्तरतर्फको २५ विगाहा जग्गा प्रदेश स्तरको हरियाली बसपार्क निर्माणका लागि शिवनगर सामुदायिक वनसँग सहमति प्राप्त भई आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।
- लामो समयसम्म विवादमा रहेको मोतीपूर औद्योगिक क्षेत्रमा जग्गा यकिन गरी ब्यवस्थापन गर्न झुन प्रविधिबाट जग्गा नापजोच गर्ने कार्य सम्पन्न भई नगरतर्फको काम सकिएर संघीय मन्त्रालयमा पुगेको छ, छिटै नै औद्योगिक क्षेत्रको काम शुरु हुने तयारी छ ।
- बुटवल उपमहानगरपालिकाबाट इजाजत प्राप्त नगरेका ई-रिक्सा सञ्चालनमा रोक लगाउँदै इजाजत प्राप्त भएका ई-रिक्सा नियमन तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्य निरन्तर चलिँरहेको छ ।
- आम्बा अस्पतालमा पारा मेडिकल र नर्सिङ विषयको प्रशिक्षण प्रमाण पत्र तहको कक्षा सञ्चालन फार्मसी ल्याब र थेरापी अध्ययन यही शैक्षिक सत्रदेखि शुरु हुँदै छ ।
- बुटवल टेक्निकल इन्स्टिच्युटमा सिभिल इन्जिनियरिङतर्फ स्नातक तहको अध्ययन आरम्भका लागि भौतिक पूर्वाधार तयार गर्ने काम अघि बढेको छ ।
- बुटवल १६ मा कृषिविज्ञान (बी.एस.सी.ए.जी.) कलेज स्थापनाका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।
- नयाँ बसपार्कभित्र बहुतले पार्किङ भवन निर्माणका लागि परामर्शदातासँग सम्झौता भई आवश्यक प्रक्रिया अघि बढेको छ ।
- बुटवलको कालिकापथमा रात्रीकालीन बजार सञ्चालनका लागि अनुमति दिइएको छ भने ट्राफिक चोक र अमरपथ क्षेत्रमा रात्रीकालीन बजार सञ्चालनका बारेमा अध्ययन भइरहेको छ ।
- राजमार्ग चौराहादेखि चिडियाखोलासम्मको ६ लेन सडक निर्माण कार्य छिटै सम्पन्न गर्न सहजीकरण र समन्वय गर्ने काम निरन्तर भइरहेको छ ।
- बुटवलको खानेपानी समस्या समाधानका लागि हिलपार्कमा खानेपानी ट्याँकी निर्माण गर्ने र चिडियाखोला खानेपानीको निर्मलीकरण गर्ने गरी प्लान्ट स्थापना गर्ने कार्य अघि बढेको छ ।
- बुटवलभित्रका सरकारी कार्यालयहरूका बीचमा समन्वय र सहकार्यका लागि नगरप्रमुख, उपप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसहितको टिमले नियमित रूपमा छलफल तथा बैठक बस्ने र सहजीकरण गर्ने कार्य निरन्तर भइरहेको छ ।
- नियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्दै उपभोक्ताको हित र अधिकारको संरक्षणका लागि निरन्तर अभियान सञ्चालन भएको छ ।
- कालिकापथदेखि नेपालगञ्ज रोडमा जोड्ने सडक खोलिएको छ भने मिलनचोकदेखि सुखानगरको सडकमा हेभी इक्विपमेन्ट कार्यालयका भवनहरू भत्काएर सडक फराकिलो बनाउने काम शुरु भएको छ । यी दुई सडक खुला र फराकिलो भएपछि मुख्य सडकको जाम हट्न मद्दत पुग्ने छ भने पैदलयात्रीलाई पनि सहज हुनेछ ।
- बुटवलभित्र लालपूर्जाविहिन बसेबालीलाई लालपूर्जा प्राप्त गर्नका लागि भ्रूमि अयोग्यलाई आवश्यक सहयोगका लागि कर्मचारी थप गर्ने प्रविधिक काममा सहयोग गर्ने जगको अवस्थाको नापजोच गर्नेकाममा नगरले सधै साथ दिइरहेको छ । विधेसम्मत तनिकाँले लालपूर्जा पाउनेयोग्य बाँसन्नालाई लालपूर्जा विलाउन हाम्रो सकल्लातक प्रयास जारी छ । राजस्ववापत्को रकम केही धेरै भन्ने भन्ने कुरा हामीले प्रधानमन्त्रीलाई जानकारी गताएका छौं । उहाँले घटाउने आश्वासन दिनुभएको छ ।
- जाजरकोट र रुकुम पूर्वमा भूकम्पबाट प्रभावितहरूका लागि बुटवल उपमहानगरपालिका र यस क्षेत्रका संघसंस्थाको गरी राहत सहयोग पठाइएको छ । आवश्यकताअनुसार थप सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छौं । ■

बसेर सरकारी सेवा लिनसक्ने अवस्थामा पुर्‍याउन चाहन्छौं । यसका लागि संघ र प्रदेशले केन्द्रीकृत मानसिकता त्यागेर संघीयतालाई जनताका घरदैलोमा पुर्‍याउनका लागि अग्रवाइ गर्नुपर्छ । आवश्यक कानूनहरू तयार गर्न र कार्यान्वयन

गर्नका लागि मार्गप्रसर गर्नुपर्छ । कानूनी बाधाअड्कनहरूलाई समाधान गरी केन्द्रीकृत राज्यप्रणालीका अवशेषहरू समाप्त गर्नुपर्छ । अनि स्थानीय सरकार समृद्ध बन्छन् । स्थानीय सरकार समृद्ध बनेपछि मुलुक समृद्ध बन्छ । (कुराकानीमा आधारित)

पालिकाबाटै सीसी क्यामेराले रोहिणीको निगरानी

“सिसी क्यामेरा जडानपछि गाउँपालिकाको कामलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन र पारदर्शी गर्न सहयोग पुगेको छ”
- अध्यक्ष यादव

नेरहवा/

सूचना तथा सञ्चार प्राविधिको प्रयोग गरी रूपन्देहीको रोहिणी गाउँपालिकाले नगरका महत्वपूर्ण क्षेत्रको निगरानी र सुरक्षा अत्याधुनिक सीसी क्यामेराले गर्दै आएको छ। अपराध नियन्त्रणमा सिसी क्यामेरा प्रभावकारी देखिएपछि पालिका क्षेत्रमा रहेका व्यस्त क्षेत्र, मुख्य मार्ग, विद्यालय, प्रशासनिक तथा बडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी क्षेत्रको सीसी क्यामेराबाट निगरानी गर्न पालिएको हो। सेवाप्रदायक कार्यालयहरूमा सुरासन र पारदर्शीताको लागि प्रदान गर्ने सेवा सुविधालाई चुस्तदुरुस्त पार्न कार्यालयको निगरानीको लागि सिसि क्यामेरा जडान गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ।

कार्यालय वा सडकमा हुने गतिविधि निगरानी गर्ने उद्देश्यले पालिकाले सीसी क्यामेरा जडान गरी नियमन गरिरहेको रोहिणी गाउँपालिकाका अध्यक्ष विद्याप्रसाद यादवले बताए। क्यामेरा जडानपश्चात कार्यालयको कामलाई चुस्तदुरुस्त र पारदर्शी बनाउन सहयोग पुगेको र सबाट कर्मचारीले सेवाग्राहीको कामकाज चुस्तदुरुस्त रूपमा गरे नगरेको निगरानी गर्न सजिलो भएको यादवले बताए। “सिसी क्यामेरा जडानपछि गाउँपालिकाको कामलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन र पारदर्शी गर्न सहयोग पुगेको छ”-उनले भने। शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार, विद्यालयमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण सडक निर्माण जस्ता कार्यलाई गाउँपालिकाले प्राथमिकता दिँदै

आएको छ। जनतालाई नजिकबाट सेवा सुविधा प्रदान गर्ने उद्देश्यले गाउँपालिकाबाट विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको अध्यक्ष यादवले बताए। धर्म संस्कृतिको संरक्षणमा ध्यान दिने भन्दै उनले गाउँपालिकाका प्रत्येक विद्यालयमा सीसीटीभी क्यामेरा जडान गर्ने योजना रहेको सुनाए। रोहिणी गाउँपालिकामा अस्पताल र क्याम्पस नभएकाले समस्या परिरहेको भन्दै पालिकाले यसलाई प्राथमिकतामा राखेर अघि बढाइरहेको यादवले जानकारी दिए। गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्रीप्रसाद गौतमले गाउँपालिकाको एकलौत प्रयासले मात्र विकास सम्भव नहुने भन्दै यसका लागि नगरिकलाई पनि सँगसँगै विकासमा डोल्नुपर्ने काममा पालिका अग्रसर रहेको बताए।

भेरेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रको अनुरोध

- रेडिज रोज रेडिजबाट जस्तै कुम्हुर, बिरालो, खालो, चमेरोको टोकाइबाट लाग्ने प्राणघातक रोग अष्टकाले घरपालुवा कुम्हुर बिरालोलाई नियमित रूपमा रेडिज टिउङ्ग सोंप लगाऔं।
  - आफ्ना जाई, मैस, भैँडा, बाख्रा, बंगुरको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन उत्पन्न गरिएको विष प्रयोग गरी प्रजनन गराऔं।
- भेरेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रबाट प्रदान गरिने मुख्य मुख्य सेवाहरूः
क. पशुपंजी तथा मत्स्य उपचार सेवा
ख. पशु प्रजनन सेवा
ग. प्रयोगशाला तथा रोग निदान सेवा
घ. पशु विकास तथा सेवाको क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन आदि।

श्रवण कुमार चौधरी
प्रमुख

भेरेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र
परासी, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता-पश्चिम)

सम्मरीमाई गाउँपालिकाको अनुरोध

- गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन सम्मरीमाई गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।
१. खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
  २. गाईगोरू, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
  ३. गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
  ४. यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
  ५. खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
  ६. गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।

राकेस कुमार चौधरी
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

कुमारी प्रियंका शाही सिंह
उपाध्यक्ष

विनोद कुमार भीवास्तव
उपाध्यक्ष

सम्मरीमाई गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
फरेना, रूपन्देही

कन्चन गाउँपालिकाको अनुरोध

- गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन कन्चन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।
१. जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।
  २. गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
  ३. खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
  ४. गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
  ५. खुल्ला स्थानमा बिक्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
  ६. आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।

सागर गौतम
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मौसमी थापा मगर
उपाध्यक्ष

मन्नाज टकाल
अध्यक्ष

कन्चन गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
रूपन्देही

केराका लाग्ने पानामा रोग सन्तुष्टि कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेशको अत्यन्त जरुरी सूचना

यस लुम्बिनी प्रदेश भित्रका केही केरा बगैचामा हालसालै केराको बोट ओईलाउने पानामा रोगको खतरनाक प्रजाति TR 4 देखिएको सन्तुष्टिमा सो रोग अन्यत्र फैलन नदिनको लागि निम्नानुसारको सावधानीहरू अपनाउनुहुन सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई सूचित गरिन्छ।

१. यो रोग माटो, पानी, कृषि औजार, उपकरण, र रोग संक्रमित बिरुवा एवं बिरुवाजन्य वस्तुहरूबाट फैलन सक्ने भएकाले संकास्पद केरा बगैचामा जाँदा जुता चप्पललाई सुज कभर वा प्लास्टिकले ढाकेर मात्र जाने र केरा बगैचाबाट निस्कनु पूर्व गहिरो खाडलमा गाड्ने वा सुरक्षित साथ जलाएर नष्ट गर्ने तथा संक्रमित वगैचाबाट केराका बिरुवा तथा बिरुवाजन्य उपजहरू जथाभावी अन्यत्र नलैजाने।
२. केरा बगैचामा प्रयोग हुने औजार, उपकरणलाई १ प्रतिशत सोडियम हाईपोक्लोराइट वा १० प्रतिशत ब्लिचमा (१०० एम एल पानीमा १०० एम एल ब्लिच राख्ने) उपचार गरेर मात्र अर्को फिल्डमा प्रयोग गर्ने।
३. केरा तथा केराका बिरुवा तथा बिरुवा जन्यवस्तुहरू ओसारपसार गर्ने हुवानीको साधनहरू संकास्पद कौचा भित्र प्रवेश गर्न नदिने।
४. संकास्पद रोग देखा परेमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि शाखा वा जिल्लास्थित कृषि हेर्ने कार्यालय वा बाली संरक्षण प्रयोगशाला वा कृषि विकास निर्देशनालयमा यथाशिघ्र जानकारी गराउनु हुन अनुरोध छ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
राष्ट्रिय उपत्यका (डिउकुली), नेपाल

लुम्बिनी विकास कोषको अनुरोध

- भगवान बुद्धको पवित्र जन्मस्थल लुम्बिनी लगायतका कपिलवस्तु, देवदह, रामग्राम लगायतका स्थलहरूको भ्रमण गर्नुपूर्व www.lumbinidevtrust.gov.np वेबसाईटमा गई आवश्यक जानकारी एवं सूचना लिनुहुन सम्पूर्ण पर्यटक तीर्थयात्रीहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।
- साथै लुम्बिनी आगमन पश्चात गेट नं. १ मा अवस्थित पर्यटक सूचना केन्द्रमा पुगी आवश्यक जानकारीका साथै पर्यटकीय स्थलबारे लिखित सामग्री पाउन सक्नु हुनेछ।
- मुख्य स्थानहरूमा राखिएका क्युआर कोडको माध्यमबाट पनि ती स्थानहरूबारे विभिन्न भाषामा अडियो माध्यमबाट जानकारी प्राप्त गर्न सक्नु हुनेछ।
- तपाईंको कुनै गुनासो एवं सुझाव भएमा हामीलाई info@lumbinidevtrust.gov.no मा इमेल पठाउन सक्नु हुनेछ।

सावधानी, सावधानी, सावधानी (सिद्धिबाबा)

लुम्बिनी विकास कोष
सिद्धिबाबा हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि.

फोहोर व्यवस्थापनमा नगरवासीको भूमिका

- बजार जाँदा कपडाको झोला सिएर जाऔं, प्लास्टिक झोला प्रयोग नगरौं।
  - सकेसम्म कम प्याकेजिङ भएका वस्तुहरूको प्रयोग नगरौं।
  - कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई छुट्टाछुट्टै भाडामा जम्मा गरौं।
  - घरमा जम्मा भएका कुहिने फोहोरलाई घरमै कम्पोष्ट बनाऔं।
  - प्लास्टिक, कागज, धातु, सिसा जस्ता नकुहिने फोहोरलाई बेचेर आम्बानी बढाऔं।
  - फोहोरलाई जथाभावी नफालौ, जम्मा गरेर राखेको फोहोर संकलन गर्ने संस्थालाई दिउँ।
- संस्थागत भूमिका
- आफ्नो कार्यालय, पसल, विद्यालय वा संस्थामा प्रयोग नहुने कागज तथा प्लास्टिकलाई संकलन गरी कबाडलाई बेच्ने बानी बसालौ र कुहिने फोहोरलाई कम्पोष्ट बनाऔं।
  - सामानलाई पुनः प्रयोग गर्न बालि बसालौ, यसले फोहोर घटाउन मद्दत गर्दछ।
- समुदायको भूमिका
- आफ्नो सामुदायलाई पुनः प्रयोग योग्य वस्तु छुट्टै संकलन गर्ने प्रणाली शुरु गरौं।
  - जथाभावी फोहोर नफाली घरघरमै फोहोर व्यवस्थापन गर्न समुदायलाई प्रोत्साहन गरौं।
  - आफ्नो सामुदाय वा छिमेकका विद्यालयहरूलाई यातावरण क्लब गठन गरी फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू गर्न प्रोत्साहन गरौं।
  - नगरपालिकाद्वारा पाष्की रूपमा आयोजना गरिने नगर सरसफाई र हरियाली प्रवर्धन कार्यक्रममा सहभागी बनीं।
  - प्रत्येक टोल विकास संस्थाले साप्ताहिक रूपमा सरसफाई कार्यक्रम आयोजना गरी सबैलाई सहभागी बनाऔं।

नारायण अर्याल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

जागेरवर देवी चौधरी
नगर उप-प्रमुख

रामकृष्ण बाँण
नगर प्रमुख

तिलोत्तमा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, रूपन्देही,
लुम्बिनी प्रदेश

जुनोटिक रोगबारे जनचेतनामूलक सूचना

- जुनोटिक रोग के हो?
- जुनोटिक रोग भनेर पशु र मानिसबिचमा प्राकृतिक रूपमा सन् सक्ने रोग भनेर बुझिन्छ।
  - मानिसलाई लाग्ने करिब ७५ प्रतिशत नयाँ उत्पत्ति भइरहेका सडकप्रतिक रोग पशुबाट आइरहेका छन्।
  - नेपालमा महत्त्वपूर्ण जुनोटिक रोगहरू रेबिज, हुसेलोसिस, क्षयरोग, टेनियासिस, पटके, बर्डफ्लु आदि।
- रोकथाम कसरी गर्ने
- गोठमा काम गरेपछि हात सधैं साबुनपानीले धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने।
  - जनावरको खोरमा काम गर्दा पन्जा, बुट, फ्लोन, मास्क आदि लगाउने।
  - खोरमा जोकोही मानिसलाई प्रवेश गराउन हुँदैन वा प्रवेश गराउँदा फुट ढिपको प्रयोग गर्ने।
  - घरमा पालेका कुकुर, बिरालोलाई समयमै रेबिज विरुद्धको खोप लगाउने र नियमित रूपमा जुकाको औषधी खुवाउने।
  - कुकुर, बिरालोलाई दिशा धरिभित्रै गराउने।
  - कुकुर, बिरालोको दिशा राम्रोसँग पुर्ने र सो काम गरिसकेपछि राम्रोसँग हात धुने।
  - बालबालिका र गर्भवती महिलाहरू कुकुर, बिरालोसँग टाढै रहने।
  - दुध राम्रोसँग उमालेर मात्र खाने र काँचो मासु, आधा पाकेको मासु नखाने।
  - पानी र खानाका भाँडा छोपेर राख्ने अनि धरिभित्र र वरपर सधैं सफा गर्ने।
  - घर वरपर लामखुट्टे कम गर्न भाँडो, बुट्यान सफा गर्ने।
  - कुनै जनावरले टोकेमा वा चियोरेमा साबुनपानीले सफा गरेर तुरुन्तै नजिकैको अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी जाने।
  - पशुहरूलाई लगाउनुपर्ने सम्पूर्ण खोप समयमै लगाउने।
  - रोगका केही लक्षण देखिएमा तुरुन्त अस्पताल जाने।
  - जुनोटिक रोगसम्बन्धी जनचेतना तथा प्रचार प्रसार कार्यक्रम गर्ने।
  - विस्तृत जानकारीका लागि स्थानीय तहको पशु सेवा शाखा, भेरेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रमा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध छ।

एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यालय
प्युठान

विशेषज्ञ स्वास्थ्य परीक्षण नगरी, दिव्य जीवन बिताऔं।

सिद्धिबाबा हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि.

- अस्पतालका उपलब्ध सेवाहरूः
१. २४ ६ घण्टा इमर्जेन्सी सेवा	१. ई. ई. गि. सेवा (ECG Service)
२. २४ ६ घण्टा आई.सि.यू./सि.सि.यू. (ICU/CCU)	२. ईको (Echo)
३. २४ ६ घण्टा प्रसूति सेवा	३. टि. एम. टी. (TMT)
४. २४ ६ घण्टा फर्मेसी सेवा	४. मुटु परीक्षणको जीव (Holter)
५. २४ ६ घण्टा प्याथोलोजी र प्रयोगशाला सेवा	५. मेथिनद्वारा २४ घण्टा एम्ब्रोसको जीव (ABPM)
Pathology & Lab Service	६. फिडो एक्स रे सेवा (USG)
६. एम्ब्रोसोलाइसिस	७. डिजिटल एक्स रे सेवा (Digital X-ray)
७. पेरेटोनियल डाइलाइसिस	८. मेथिनद्वारा फोक्सोको जीव (PFT)
८. मुग्ली बायोप्सी	९. इन्डोस्कोपी (Endoscopy)
९. सुरक्षित गर्भपतन परामर्श सेवा	१०. युरोफ्लोमेट्री (Uroflowmetry)
(Safe Abortion Counselling Service)	११. छरे, मिर्गौला तथा गुप्प मस्तिष्क रोग सम्बन्धी जीव (Video EEG)
१०. जनरल वार्ड (HDU/General Ward)	१२. मासपेशी रोग विभागीका लागि जीव (EMG)
११. एम्ब्रोसोलाइसिस	१३. एम्ब्रोसोलाइसिस (ABG)
१२. भेटलेटर सेवा (Bipap)	१४. हस्त, खुट्टा तथा अनुहारका नसा, स्नायु जीव (NCV)
१३. शल्यक्रिया सेवा (हाडजोर्नी, स्त्री रोग, जनरल सर्जरी)	१५. जनरल सर्जरी महिला तथा प्रसूति सर्जरी युरोलोजी, युरो सर्जरी हाडजोर्नी तथा नसा रोग

फूलकोटी चेकमा विशेष छुटः

Package A	Package C
SIH-Package Regular	SIH-Package Regular
Price: ~~Rs. 5500~~ Rs. 4500/-	Price: ~~Rs. 4400~~ Rs. 9900
Package B	Package D
SIH-Package Regular	SIH-Package Regular
Price: ~~Rs. 4400~~ Rs. 5900/-	Price: ~~Rs. 3800~~ Rs. 14900/-

सिद्धिबाबा हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि.
बुटवल ३१ महानगरपालिका, बुटवल नगर, रूपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल, २०० मी. पट्टी

पर्यटक भित्र्याउन लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकामा नयाँ अभ्यास

लुम्बिनी/
पर्यटक भित्र्याउन लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकाले नयाँ अभ्यासको थालनी गरेको छ। पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न नगरपालिकाका नगर प्रमुख सजसहित मुसलमानको नेतृत्वले नगरपालिकाको सडकमा संकेत नम्बर (स्ट्रिट नम्बर) राखेको हो। यो संकेत नम्बरले लुम्बिनी घुम्न आउने बाह्य तथा आन्तरिक पर्यटक बाटो थाहा नपाएर अल्मलिनु पर्दैन।

अन्तर्राष्ट्रिय दातृ संस्था युएनइडपी नेपाल टुरिज्म बोर्ड र लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकाको साभेदारीमा लुम्बिनीमा ८० वटा संकेत नम्बर राखिएको छ। सडकमा संकेत नम्बरको उद्घाटन गर्दै नगरपालिकाका मेयर सजसहित मुसलमानले पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि नगरपालिका सधैं तयार रहेको कुरा उल्लेख गरे।

विदेशतिर पर्यटक जाँदा कुन ठाउँ जाने, कहाँ बस्नेजस्ता विषयमा पर्यटकलाई जानकारी दिन संकेत नम्बर राखिएको हुन्छ। लुम्बिनीमा पनि संकेत नम्बर राख्दा आन्तरिक तथा बाह्य दुवै पर्यटकलाई सजिलै जानकारी

होस् भन्ने उद्देश्यले संकेत नम्बर राखिएको मेयर सजसहितको भनाइ छ।

'पालिकाभित्र पर्ने ८० वटा सडक नम्बर राख्ने काम अघि बढेको छ।' मेयर सजसहितले भने, 'यसले पर्यटकलाई गन्तव्य भेट्न सहज बनाउँछ।

नगरपालिकाको उपप्रमुख कल्पना हरिजनले पनि पर्यटकको सहजताका लागि स्ट्रिट नम्बर राखिएको बताइन्। पर्यटन

विकासमा नगरले चासो दिएको बताउँदै उनले भनिन्, 'अब लुम्बिनी आउने पर्यटकले समस्या नभएली अवलोकन गर्न पाउने वातावरण सिर्जना भएको छ।

आकर्षणको केन्द्र लुम्बिनीमा पर्यटकलाई गन्तव्यमा पुग्न सहज होस् भनी पहिलो अभ्यास चालिएको प्रमुख मुसलमानले बताए। बढ्दो सहरीकरणबीच पर्यटक कतै अनावश्यक अल्मलिनु नपरोस् भनी सडकमा संकेत

नम्बर राखिएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामप्रसाद ज्ञवालीको भनाइ छ। पर्यटन क्षेत्र प्रवर्द्धनका लागि नगरपालिका सधैं हातेमालो गर्ने तयार रहेको पनि ज्ञवालीले बताए।

यसैगरी पर्यटकको यात्रालाई सहज र सफल बनाउन संकेत नम्बरले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने युएनइडपीका सुदीप अर्यालले बताए। पहिलो साभेदारी कार्यक्रमअर्न्तर्गत संकेत नम्बर राखिएको र थप पर्यटक भित्र्याउन सूचना केन्द्र स्थापनासमेत गरिने अर्यालको भनाइ छ।

लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकाको विकासका लागि स्थानीय सरकारलाई बलियो बनाउँदै यहाँको विकास र निर्माणमा ध्यान दिने र कानुनको कार्यन्वयनलाई महत्त्वका साथ अगाडि बढाउने काम नगरपालिकाले गरेको छ। नगर प्रमुख मुसलमान भन्छन्, 'यहाँको विकासमा स्थानीय तहको अधिकार, व्यवस्था, मापदण्डलाई तथ्यपरकरूपमा अगाडि बढाउँदै लुम्बिनीबासीका खुसीका लागि काम गर्न शुरू गरेका छौं। जुन केही समयपछि परिणामले देखाउँछ।'

जनहितमा जारी सन्देश

- वनको अतिक्रमण तथा विनाश गर्ने कार्य रोक्न वन जन्म उत्पादनको चोरी निकासी बन्द गरौं।
- रुख रोप्न हुरियाली बनाऔं।
- वन अतिक्रमण हुनबाट जोगाऔं।
- साभेदारीको उद्देश्य वनजन्म बस्तुमा सबैको अधिकार, सबैको पहुँच।
- वन संरक्षण गर्न सबैजना हातेमालो गरौं।
- वन र वातावरण जिवनको अभिन्न अंग हो, त्यसैले यसको संरक्षण पनि हामी सबैको कर्तव्य हो।
- जैविक विविधताको संरक्षण गर्दै वन जंगलको संरक्षण गरौं।
- वन भित्रका ताल तलैयाको उचित व्यवस्थापन गरौं।
- वन क्षेत्रमा रहेका वन्य जन्तुको संरक्षण गर्दै, खाली जमिनमा वृक्षारोपण गरौं।
- वन क्षेत्रमा डढेलो लामन नदिन डढेलो नियन्त्रणमा सहभागी बनौं।

अनुरोधः

डिभिजन वन कार्यालय कपिलवस्तु

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१२ औं वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक

१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

टेक बहादुर जि. सि.
अध्यक्ष

हाटबजार व्यवसायी संघ रुपन्देही परिवार

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१२ औं वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

पश्चिम नेपालको बुटवलबाट प्रकाशित **बुटवल टुडे** राष्ट्रिय दैनिक

१२औं वर्ष मा प्रवेशको अवसरमा **हार्दिक बधाई** एवं **शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

डा. डि.पी. बन्दी

रुखी बसिन्दा हल प्रालि परिवार

जनहितमा जारी सन्देश

डढेलोबाट वनलाई बचाऔं। आफ्नो भविष्य सुरक्षित गरौं।

वन डढेलोबाट हुनसक्ने हानी नोकसानीः

- भुइँमा भरेको रुखको बीउ डढेर उग्रन पाउँदैन।
- वनमा मुख्य रूपमा निम्न मानवीय कारणले डढेलो लामन सक्छ।
- बिँडी चुरोट खाएर ननिभाई वनमा फाल्नाले।
- वन्यजन्तु भगाउन आगो लगाउनाले।
- नयाँ घाँस उमार्नको लागि आगो लगाउनाले,

वन डढेलो लामन नदिन अपनाउनु पर्ने सावधानीहरूः

- वनमा अग्नी रेखा बनाई रुखको पात भर्ने समयमा सफा गरौं।
- वन जंगल बाहिर लगेर मात्र गोल पोली।

(वन डढेलो नियन्त्रण गर्ने उपायहरूः) आगो निभाउन माटो प्रयोग गर्ने।

- वन क्षेत्रमा डढेलो लामन नदिन डढेलो नियन्त्रणमा सहभागी बनौं।

रत्न बहादुर बापा

MASTER IN INTERNATIONAL RELATIONS AND PEACE STUDIES

Highlights:

- Gain deep insights into global politics and regional studies
- Explore peacekeeping theories and approaches
- Enhance your global career perspective
- Become part of an exciting network of international relations and peacekeeping experts

JANUARY 2024 INTAKE

Apply: apply.lbu.edu.np

Campus Location: Butwal

Study Applied Buddhism in Butwal

Now Open for Admission

apply.lbu.edu.np

Call: 031-445557

Visit: www.lbu.edu.np

तिलोत्तमामा नयाँ कार्यक्रमको चाड : कार्यान्वयनमा चुनौति

डि.आर.शर्मा

तिलोत्तमा

स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचनबाट नयाँ नेतृत्व आएसँगै देशभरमै लोकप्रियता र चर्चा कमाएको तिलोत्तमा नगरपालिका दोस्रो कार्यकालमा पनि त्यही पदचाप पछ्याउने क्रममा छ। पहिलो कार्यकालमा नेकपा एमालेका बासुदेव धिमरेसँग पराजित भएका नेपाली कांग्रेस रूपादेवी सभापति समेत रहेका रामकृष्ण खाँण दोस्रोपटक एमालेका नेता मोहन चापागाईंसँग भिन्नो मतान्तरले विजयी बनेका थिए। खाँणले कार्यभार सम्हालेको डेढ वर्ष भन्दा बढी भइसकेको छ।

नगर कार्यपालिकामा बहुमतमा रहेको एमालेसँगको टकरावका कारण पहिलो वर्ष त्यति धेरै नयाँ काम गर्न नसकेका भएर खाँणले दोस्रो वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट एमालेबाट निर्वाचित उपमेयरसहितका जनप्रतिनिधिसँगको सहमतिको साथ ल्याए। जसले गर्दा नगरपालिकामा थुप्रै नयाँ कार्यक्रमहरू अघि सारिएका छन्।

नगरपालिकाले शिक्षातर्फ स्पर्धामय आयोजना अन्तर्गत प्रत्येक वर्ष ४ वटा विद्यालयको भवन निर्माण गर्ने कार्यक्रम अघि सारेको छ। यस्तै कक्षा ५ को परीक्षा नगरस्तरीय परीक्षा गर्ने कार्यक्रम छ। यस्तै नगरभित्र महिला विद्यालय सञ्चालन गर्ने पनि पालिकाको योजना छ।

कृषितर्फ तिलोत्तमाको आफ्नै कृषि पकेट कार्यक्रम सञ्चालन गर्दैछ। सामूहिक खेती गर्दा जोताईमा ५० प्रतिशत अनुदान दिएको छ।

पशु सेवातर्फ लाम्पी फिक्कन रोगविरुद्ध नि:शुल्क खोप लगाएको नगरपालिकाले भेटनरी एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम अघि सारेको छ।

स्वास्थ्यतर्फ बासुदेव धिमरे नेतृत्वमा हुँदा कोभिड अस्पताल बनाइएको स्वास्थ्य संस्थालाई नगर अस्पतालको रूपमा सञ्चालन गर्ने योजना छ। यस्तै

नयाँ मातृ शिशु अस्पताल निर्माण र सञ्चालन, ७ वटा स्वास्थ्य चौकीमा मेडिकल वेस्ट (फोहोर) म्यानेजमेन्ट सिस्टम स्थापना र सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम अघि सारेको छ।

उद्यमतर्फ स्थानीय उत्पादन प्रवर्द्धन गर्न मेड इन तिलोत्तमा हाउस सञ्चालन, तिलोत्तमा इकमर्स सेवा सञ्चालन कार्यक्रम छन्।

रोजगारीतर्फ तिलोत्तमा जब सञ्चालन गरी बेरोजगारको तथ्यांक संकलन गरी रोजगारदातासँग समन्वय गरेर रोजगारीमा जोड्ने योजना छ।

पर्यटनतर्फ तिलोत्तमा घुम्न,तिलोत्तमा चिन्नु घुम्न जाऔं तिलोत्तमा अभियान सञ्चालन, भिजिट लुम्बिनी स्टे इन तिलोत्तमा, रोडिणी विनाउ सौन्दर्यकरण योजना रहेका छन्।

सम्पदा संरक्षणतर्फ तिलोत्तमा सम्पदा संरक्षण सूचि निर्माण

र तिलोत्तमा सीमसार क्षेत्र घोषणा रहेका छन्।

खेलकुदतर्फ तिलोत्तमा क्रिकेट कप आयोजना तिलोत्तमा स्पोर्ट्स अवार्ड सञ्चालन गरी खेलकुदको विकास र खेलाडीलाई प्रोत्साहन गरिने नगरप्रमुख रामकृष्ण खाँणले बताए।

यस्तै नगर प्रमुख नव प्रवर्तन, नगर उपप्रमुख समता विकास केन्द्र सञ्चालन, खानेपानी गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना, हाइवेमा जर्जिङ स्टेशन स्थापना, हाइवे देखि प्रशासनिक भवनसम्म नि:शुल्क अटो रिक्सा सेवा, तिलोत्तमा नगर बस सञ्चालन कार्यक्रममा समेटिएका नगर प्रमुख खाँणले बताए। समृद्ध नगर र खुसी नगरवासी बनाएर हामी अगाडि बढ्ने लक्ष्यमा छौं-नगर प्रमुख खाँणले भने- नगरलाई स्मार्ट सिटी पनि बनाउने लक्ष्य छ, त्यसअनुसार आफ्नै औटिकल फाइबर बिच्छ्याएका छौं हाइवेमा वाइफाई फ्रि गरेका छौं।

हाइवे र चोकमा सिस्टिमी क्यामेरा जडान, कार्यालयमा कन्ट्रोलरूम स्थापना

हुई ठाउँमा एएनपीआर क्यामेरा जडान पनि नयाँ कार्यक्रम रहेका छन्।

पूर्वाधारतर्फचात् आर्थिक वर्ष १७ वटै बडामा एक-एक किलोमिटरका दरले १७ किलोमिटर सडक अत्याधुनिक प्राविधमार्फत कालोपत्रे गर्ने योजना छ।

नगरपालिकाको आफ्नै सुविधासम्पन्न सभाहल निर्माण, पूर्वाधार एम्बुलेन्स सञ्चालन, नयाँ बारणयन्त्र खरिद र व्यवस्थापन तथा हाइवे एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने योजना छन्। यस्तै २० प्रकारका घर नक्सा तयार गरी उक्त नक्सा अनुसार घर बनाएर नक्सा बनाउने दस्तुर नि:शुल्क गर्ने कार्यक्रम पनि छ।

यस्तै पुराना घरधनीहरूलाई समेत २ वर्षभित्र सोका (पानी सोस्ने ठाउँ) निर्माण अनिवार्य गराउने, नगरभरि ढल सञ्चाल योजना तयार गर्ने र प्रत्येक वडामा ५ जनाका दरले विपद व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गर्ने योजना छ। नगरको मुख्य प्रशासनिक कार्यालयमा एकद्वार नागरिक सेवा केन्द्र स्थापना, तिलोत्तमा सूचना प्रविधि सम्मेलन आयोजना, डिजिटल तिलोत्तमा कार्यक्रम सञ्चालन तिलोत्तमा सूचना प्रविधि आविस्कार केन्द्र स्थापना, लक्षित समुदायका लागि समता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने योजना र कार्यक्रम रहेका नगर उपप्रमुख जगेश्वरदेवी चौधरीले बताइन्।

नगरपालिकाले थुप्रै नयाँ कार्यक्रम अघि सारेपनि छिट्टै कार्यान्वयन हुनेमा नगरवासीहरू भने विश्वस्त छैनन्। जनप्रतिनिधिहरूले लोकप्रिय हुन पूरा गर्न नसकेको योजना र कार्यक्रम पनि गर्नु भनेर प्रचार गर्ने तर पछि पूरा नगर्ने प्रवृत्ति हावी रहेको नगरवासीहरूको गुनासो छ।

घोषणापत्रमा नगरपालिकाले विगतमा ल्याउँदै आएको एकीकृत सम्पत्ति कर ५० प्रतिशत घटाउने, रुण उद्योग व्यवसायको तिर्न बाँकी करमा ५० प्रतिशत छुट दिने, सडक निर्माण गर्दा उपभोक्ताबाट ५० प्रतिशतसम्म लागत साभेदारी गर्नुपर्ने व्यवस्था अन्त्य गरी सरकारी बजेटमा बनाउने फोहोर शुल्क नलिने, ३० युनिट विद्युत महशुल र खानेपानीको न्यूनतम महशुल नि:शुल्क गरिने घोषणापत्र ल्याएका थिए। यी कुनै पनि पूरा भएका छैनन् अहिलेका कार्यक्रम पनि पूरा होलान् भन्ने कसरी विश्वास गर्ने? - तिलोत्तमा ११ का एक युवाले भने- 'एक घर एक रोजगार वा व्यवसाय तिलोत्तमा वक्रपथ निर्माण, नागरिक लगानी आवास योजना प्रत्येक वडामा जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र बनाउने, नगरपालिकालाई भ्रष्टाचारमुक्त र बेरुजु शुन्य बनाउने भनिएको थियो केही पनि पूरा भएका छैनन् शुरु हुनुपर्ने भएका छैनन्'।

नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नारायण अर्याल नगरपालिकाले अघि सारेका नयाँ योजना र कार्यक्रमहरू नगरवासीका भाग र आवश्यकतासँग मेल खाने गरी अघि सारिएकाले कार्यान्वयन हुनेमा शंका गर्न नहुने बताउँछन्। 'तिलोत्तमालाई विगतमा जस्तै राम्रा काम गरेर भन्नु बढी चर्चित र स्मार्ट बनाउने गरी नगर प्रमुख उपप्रमुख सहित सिंगो

कार्यपालिका र कर्मचारी प्रशासन एकजुट भएर लागेका छौं नगरका योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनमा नगरवासीको पनि साथ चाहिन्छ'-अर्यालले भने-'सचेत नागरिकको साथ भएमा तिलोत्तमालाई अघिल्लो कार्यकालमा जस्तै देशमै नमूना नगर बनाउन सकिन्छ।

हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

१२औं

वर्ष प्रवेश

बुटवल टुडे

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा

हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

जगत बहादुर पोखरेल

अध्यक्ष

आरम्भ चौतारी लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड

Aaramon Chautari Lagnwotta Birtiya Sanstha Limited

१२औं वर्ष प्रवेश

हार्दिक शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा

हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दिलरामजी मजुराई

बुटवल औद्योगिक क्षेत्र उद्योग संघ परिवार

पुनर्वासि क्षेत्र विकास समिति

बगनासकाली गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- आफ्नो घर तथा पसलबाट निस्कासित फोहोर गाउँपालिकाले तोकेको स्थान र समयमा राख्ने गरौं।
- खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- मठमन्दिर, नदीनाला, गुफाहरूको संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याऔं।
- जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता समयमै गराऔं।
- गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- गाईगोरु, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।
- रुख रोप्न वातावरण संरक्षण गरौं।

बद्री नाथ लम्साल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

हरि प्रसाद पाठक
उपाध्यक्ष

सरस्वती दलानी विदी
अध्यक्ष

बगनासकाली गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

चिर्तुङ्गधारा, पाल्पा

बौदीकाली गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन बौदीकाली गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- १.खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- २.गाईगोरु, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- ३.गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- ४.यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- ५.खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- ६.गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।

उज्ज्वल बहादुर बस्नेत
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

डिल कुमारी के. सी (साह मगर)
उपाध्यक्ष

प्रकाश ओझा
अध्यक्ष

बौदीकाली गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मण्डकी प्रदेश, मर्लणगरासी (सुस्ता-पूर्व), नेपाल

देवघाट गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन देवघाट गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- १.खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- २.गाईगोरु, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- ३.गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- ४.यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- ५.खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- ६.गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।

गौरी प्रसाद आचार्य
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

भुवन सिंह गुरुङ
उपाध्यक्ष

तिल बहादुर थापा
अध्यक्ष

देवघाट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

देवघाट, तनहुँ, मण्डकी प्रदेश, नेपाल

मर्चवारी गाउँपालिकाको अनुरोध

गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिकाबासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन मर्चवारी गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

- १.खुल्ला स्थानमा बित्री वितरण भएका खाद्य पदार्थले जनस्वास्थ्यलाई असर पार्ने भएकोले सुरक्षित र स्वास्थ्य खाद्य पदार्थ मात्र बित्री वितरण गरौं।
- २.गाईगोरु, बाख्रा, सुँगुर, बंगुर तथा अरु चौपाया जनावरहरू सडकमा छाडा छाडिदिँदा सवारी दुर्घटना भई अकालमा ज्यान जाने भएको हुँदा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- ३.गाउँपालिकाबासीले तिरैको करबाट गाउँपालिकाको विकास निर्माण कार्य हुने भएको हुँदा आफूले तिर्नुपर्ने कर समयमै बुझाऔं।
- ४.यातायात एवं आवागमन अवरोध हुने गरी सडक तथा सडक पेटीमा निर्माण सामग्री नराखौं।
- ५.खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब नगरौं। चर्पीमा मात्र दिसापिसाब गर्ने गरौं।
- ६.गाउँपालिकामा दर्ता नभएको व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा फर्महरू तुरुन्त दर्ता गरौं।

भुविला भट्टराई
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

आशा सिंह
उपाध्यक्ष

गया प्रसाद बरई
अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रायपुर, रुपन्देही

उज्यालो थारु गाउँले सैनामैनाको स्वरूप बदल्छ

सैनामैनाको विकासमा नगरपालिका कसरी अगाडि बढिरहेको छ ?

सैनामैना नगरपालिकामा हामी निर्वाचित भैसकेपछि सबै ठाउँहरूको समानुपातिक विकास होस् भन्ने चाहना हामीले राख्यौं। विकास जुन ठाउँमा पुगुपर्ने हो, त्यस ठाउँमा पुगोस् भन्ने जनप्रतिनिधिको चाहना हुन्छ नै। म निर्वाचित भैसकेपछि हाम्रो कार्यपालिका, यहाँका वडाध्यक्षहरू सबैको सल्लाहबाट सैनामैनालाई केही नयाँ पहिचान दिनका लागि हामीले उज्यालो थारु गाउँ अभियान सुरुवात गर्नु।

जुन २-३ सय वर्ष अगाडिदेखि नै तराइमा बसोबास गरेका थारुहरू जो मलेरिया, शिकलसेललाई पचाएर यहाँका जमिनहरू उर्वर बनाए, त्यही वर्गको गाउँमा जौदा दयनीय अवस्था सिर्जना भयो। त्यसकारण हामीले उज्यालो थारु गाउँ अवधारणा ल्यायौं। त्यो मार्फत त्यहाँका ढल, बाटा, बिजुलीबत्ती, पूर्वाधारलगायतका क्षेत्रमा कसरी काम गर्न सकिन्छ भनेर हामी त्यो अभियानमा लागेका छौं। पहिलो वर्ष र दोस्रो वर्षको बजेटमा हामीले त्यो कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइराखेका छौं। प्रदेश सरकार र संघीय सरकारबाट पनि त्यो योजनालाई सपोर्ट गर्ने किसिमको योजनाहरू आएको छ र त्यसले एउटा सोसाइटी नै परिवर्तन गर्ने किसिमको योजना सावित भएको छ।

सैनामैनाको विकासका लागि मुख्य पाँचवटा प्राथमिकता के के लाई राख्नुभएको छ ?

—कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार, खेलकुदलाई हामीले विशेष प्राथमिकतामा राखेका छौं। यो त राज्यलाई नै प्राथमिकीकरण तोकिसकेको छ। यसलाई हामीले कसरी सपोर्ट गरेर लैजाने र शिक्षामा पनि नेपाल सरकारले प्रति विद्यार्थी १५ रुपियाँका दरले छाजा दिइराखेको थियो। र छाजका लागि यसभन्दा पहिला नाद पैसा नै दिने परम्परा रहेछ। र हामी निर्वाचित भैसकेपछि पैसा सम्बन्धित विद्यार्थीसँग पुगुपर्छ भन्ने उद्देश्यले प्रतिविद्यार्थी ५ रुपियाँका दरले हामीले बढायौं। त्यसले गर्दा स्कुलमै पचाएर खुवाउन सक्ने वातावरण सिर्जना भयो। अहिले सैनामैना नगरपालिकामा प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा यो लागू छ।

सैनामैना पर्यटनको लागि पनि संभावना बोकेको क्षेत्र हो। यसतर्फ नगरपालिकाको के योजना छ ?

—अत्यन्तै महत्वपूर्ण प्रश्न सोध्नु भो। पर्यटनको लागि सैनामैनामा पर्यटन पर्यवेक्षक बोलबम धाम जो पश्चिम नेपालको पशुपतिनाथ भनेर चिनिन्छ। त्यो मन्दिरको निर्माण हामी निर्वाचित भैसकेपछि सुरुवात गरेको हो। डेढ वर्षमा पहिलो चरणको काम सम्पन्न भैसकेको छ। त्यो अहिले हेर्दाखेरी वास्तवमै अहिले लाखौं पर्यटकहरू नेपालका मात्रै नभएर भारतको उत्तरप्रदेशदेखि लिएर सबै ठाउँका पर्यटकहरू प्रशस्त मात्रामा शिवरात्रीमा र श्रावणी मेलाका आउने गरेका छन्। हाम्रो चाहना भनेको त्यतिले मात्र पुग्दैन, त्यहाँ बाई महिना पर्यटकहरूको ओहोराटोहेर होस्, अलि व्यापक प्रचार प्रसार गर्न सकौं, त्यसले पूर्णता नपाइकन अरु फेरि थप दोस्रो चरणको कार्यक्रम छ, त्यसलाई पनि पूर्णता दिन सकिने भन्ने वास्तवमा पर्यटनले धेरै ठुलो फाइदा गर्न सक्छ। त्यतिमात्र नभै लुम्बिनीसँग जोडिएको सैनामैना बुद्धकालीन गाउँ हो।

सैनामैना वडा नं. १ मा उत्खनन गर्ने हो भने यहाँ बुद्धसँग जोडिएका धेरै वन्यपशुहरू पाइन्छन्। त्यसैगरी यहाँका पुराना मठमन्दिरहरू, यहाँको सिमसार क्षेत्र, मलमला, राजापासी यसको पनि विकास गर्न सकिने भन्ने अत्यन्तै महत्वपूर्ण हुन सक्छ। त्यसका अलावा हामीले सैनामैनामा भएका पुराना पोखरीहरूलाई जीर्णोद्धार गर्ने, राम्रो बनाउने अभियानमा लागेका छौं। गतवर्ष मात्रै हामीले बाह्र बिघाको एउटा पोखरी निर्माण गर्नु। त्यो पोखरी निर्माण गर्दा त्यस क्षेत्रमै पानीको पुनर्भरण पनि भएको छ, सिँचाई भएको छ। यसले बहुआयामिक सफलता प्राप्त गर्न सक्छ।

खेलकुद क्षेत्रलाई नगरपालिकाले कतिको प्राथमिकतामा राखेको छ ?

खेलकुद हाम्रो प्राथमिकतामै छ। सैनामैनामा अहिले वडा नम्बर ४ मा फुटबल ग्राउन्ड निर्माण भैराखेको छ। जुन सम्पन्न हुने अवस्थामा छ। वडा नम्बर ७ लम्तैयामा क्रिकेट मैदान निर्माण गर्ने योजनाका साथ अगाडि बढेका छौं। संघीय सरकारबाट पर्याप्त बजेट नआएका कारण अहिले भने स्थानीय भएको छ। त्यसलाई हामीले निरन्तरता दिने प्रयासमा लागिराखेका छौं। यस अलावा

प्रत्येक वडामा एउटा खेलकुद मैदान, कम्भर्ट हलहरू होस् भन्ने हिसाबले हामी अगाडि बढेका छौं। प्रदेश सरकारले पनि कम्भर्ट हल निर्माणका लागि बजेट सहयोग गरिरहेको अवस्था छ।

सडक पूर्वाधारको क्षेत्रमा कुरा गर्दा सैनामैना चक्रपथको योजना कहाँ पुग्यो ?

सैनामैना चक्रपथको लगभग ७० प्रतिशत निर्माण सम्पन्न भैसकेको छ। त्यहाँ बन्ने केही पुलहरू बाँकी छन्, अहिले मात्रै चाखटा पुल निर्माणको काम चलिरहेको छ। पहिलो वर्ष नै दुईवटा पुल शिलन्यास भएर निर्माण अगाडि बढिरहेको अवस्था छ। अरु अधुरा पुलहरू सम्पन्न भएका छन्। त्यस अलावा वडा नम्बर ११ बिजुवापुरमा हामी निर्वाचित भैसकेपछि सुरु गरेको पुल सम्पन्न भैसकेको छ। कालिमा

लागि नि शुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरेका छौं। वास्तवमा यो अत्यन्तै महत्वपूर्ण कुरा रहेछ। जनताले यस्तै कामबाट यो हाम्रो सरकार देखे भने खालको अनुभूति गरेका छन्। त्यसैगरी नभएर अहिले

चक्रपथ भै भएको पुल सम्पन्न भएको छ। वडा नम्बर ४ कुस्माया म निर्वाचित भैसकेपछि सुरु गरेको लुम्बिनी सडकको पुल सम्पन्न भैसकेको अवस्थामा छ। अरु पुलहरू पनि हामीले निर्माण गरिराखेका छौं। विकास भएको देखिनका लागि पनि पूर्वाधारको विकास हुनुपर्ने रहेछ। यस अलावा स्वास्थ्यमा पनि हामीले निरन्तर सुधार गर्दै अगाडि बढेका छौं।

सैनामैना नगरपालिकामा स्वास्थ्य चौकीमा सुत्केरी हुने महिलाहरूका लागि नेपाल सरकारले दिएको सेवा सुविधा बाहेक आउनुजानको लागि एम्बुलेन्स निःशुल्क गरेका छौं। त्यतिमात्र होइन, जेष्ठ नागरिक, विपन्न, पीछाडिएको वर्ग जो छ, रुपन्देहीका अस्पतालहरूमा उपचारका लागि जाने व्यक्तिको

सैनामैना नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट रेजिजको भ्याक्सिन हामीले सुरुवात गरेका छौं। धेरै पालिकामा रेजिजको भ्याक्सिन लगाइएको छैन। यो हाम्रो थप सुविधा हो। अहिलेको रेकर्ड अनुसार ११ सय जना कुकुरले टोकेका बिमामीले रेजिजको भ्याक्सिन लगाएका छन्। त्यसलाई मध्यनजर राखेर अहिले सैनामैना नगरपालिकाले कुकुरलाई रेजिज खोप दिने र बन्ध्याकरण गर्ने काम गरिरहेका छौं। अर्भक पनि धेरै कुकुरहरू बाँकी छन्। अगाामी दिनमा पनि हामीले यो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएर अगाडि बढाउने छौं। त्यसका अलावा कृषिमा पहिलो ५० प्रतिशत अनुदान दिइराखेका थियौं, त्यसलाई थप गरेका छौं। बिउ वृद्धिका कार्यक्रमहरू गरिरहेका छौं। आलु, मकैका पकेट क्षेत्र निर्माण र बाख्राको पनि पकेट क्षेत्र निर्माण गरिराखेका छौं। सैनामैनाको

एउटा महत्वपूर्ण कार्य अहिले सैनामैनामा एउटा शीतभण्डारको निर्माण भएको छ। संघीय सरकार र नगरपालिकाको संयुक्त रूपमा करोडौं लागतमा यो निर्माण भएको छ। त्यस अलावा यसको बजार व्यवस्थापन कसरी गर्ने भनेर पनि हामी लागिराखेका छौं। नगरपालिकाले काम गरिरहेका नौतिगत र व्यवहारिक कठिनाई छन कि छैनन् ? वास्तवमा हामीलाई व्यवहारिक कठिनाई केही हुँदो रहेनछ। एउटा नेताले चाहेको योजनाहरू गाउँमा लिएर गएर त्यसलाई सम्पन्न गर्न गाह्रो रहेछ। जनताले चाहेका योजनाहरू सम्पन्न गर्न केही कठिनाई रहेनछ। त्यसकारण हामीले जनताका आवश्यकताअनुसारका योजनाहरू नै अगाडि बढाएका छौं। यसमा कुनै समस्या छैन। ■

अतिथि वार्ता

फणिन्द्रप्रसाद शर्मा

नगर प्रमुख, सैनामैना नगरपालिका, रुपन्देही

जनहितमा जारी सन्देश

- अस्पतालबाट स्वास्थ्य सेवा निदा वृद्ध, अशक्त, अपाङ्ग, सुत्केरी महिलालाई प्राथमिकता दिऔं।
- डाक्टरको सल्लाह बिना जयाभावी औषधि प्रयोग नगरौं।
- गर्भावस्थामा सुचेरिखि सुत्केरी हुने बेलासम्म नियमित चेकजाच गरौं।
- सरकार र जिल्ला अस्पतालले दिएका स्वास्थ्य सुविधाको उपयोग गरौं।
- जिल्ला अस्पताल परिसर सफा स्वच्छ राख्ने तपाईं हामी सबैको कर्तव्य रहेकोले अस्पताल परिसरमा फोहोर नगरौं।
- जाडोको समय सुरु भएकोले वृद्ध र बच्चाको स्याहार सुसारमा विशेष छ्याल राखौं।
- सरुवा रोगबाट आफू पनि बच्न अरुलाई पनि बचाऔं।
- लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्न मलमजस्ता सामग्री प्रयोग गरौं।
- लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्न सधैं राति र बिउसो पनि भुलभित्र सुतौं।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य निर्देशनालय

पाल्पा अस्पताल

तानसेन, पाल्पा

रुरुक्षेत्र गाउँपालिकाको अनुरोध

- गाउँपालिकालाई व्यापारिक, औद्योगिक केन्द्रको रूपमा स्वच्छ सफा हराभरा राख्नु हामी सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीको कर्तव्य हो। हामी सबैले निम्न दैनिक गतिविधिमा ध्यान पुर्‍याई गाउँपालिकाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउन गाउँपालिका हार्दिक अनुरोध गर्दछ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका व्यक्तिले नागरिकताका साथ सम्पर्क गरी सम्बन्धित बैंक मार्फत तोकिएको समय भित्र अनिवार्य रूपमा भत्ता बुझि लिऔं।
  - बसाइसराइ गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाइ सरी गएर व्यक्तिले र परिवार नै बसाइ सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ।
  - गाउँपालिकाको अनुमति लिएर मात्र घर निर्माणको काम गरौं। गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन हुने सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा वडा अध्यक्ष एवं अन्य विषयगत शाखा प्रमुख समक्ष राखौं।
  - जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो।
  - जन्म, मृत्यु, बसाइ-सराइ, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो।
  - विवाहको सूचना पति र पत्नी दुवैले दिनु पर्छ।

लक्ष्मण पाण्डे
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

मिनादेवी गौतम
उपाध्यक्ष

यदु जवाली
अध्यक्ष

रुरुक्षेत्र गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

बलेटवसार, मुल्मी

प्राथमिक कृषि सम्बन्धि जनचेतनामूलक सन्देश

“प्राज्ञारिक कृषि हाम्रो आवाज, सुरक्षित उत्पादन स्वस्थ समाज”

“अन्त्य गरौं रासायनिक विषादीको प्रयोग, प्राज्ञारिक कृषिमै छ दिगो भू - उपयोग” “अर्गानिक खेतीको फैलाऔं सन्देश, विषादीमुक्त कर्णाली प्रदेश”

“रैथाने बाली सङ्गै जैविक विविधता, वातावरण संरक्षण हाम्रो प्रतिवद्धता”

खेतबारीमा रोग, किरा नियन्त्रण गर्न प्रयोग गरिने विषादीहरू औषधि होईनन्, विष हुन्। रोग, किरा नियन्त्रण गर्न विषादीको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाएनौ भने विषादीले हामी, हाम्रा पाल्नु जनावर र वरपरको वातावरणलाई समेत असर गर्दछ।

अनुरोध

कर्णाली प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि विकास कार्यालय

सल्यान

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्षमा सफलता

पुर्वक प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई

सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक

शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सनसाईन सामाजिक विकास संस्था

कपिलवस्तु

अध्योजन कार्यालय, बैतुलियाको तलचिन्तित सम्पूर्ण सेवाग्राहीहरूमा जानकारीको लागि अनुरोध

यस कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवा :-

Onarrival-Visa प्रदान

■ 15 day-30 \$ ■ 30 days-30 \$ ■ 90 days-125 \$

Visa Extension:- एक visa वर्षमा 150 दिन नक्टेका पर्यटकहरूलाई म्यादभित्र भए Regulation Visa Extension र भिसाको म्याद नाघेका भए visa regulation गर्ने।

■ Visa Regulation Fee - 45 \$

■ Late stay fee - per day 5 \$

■ Visa म्याद भित्रको Extension fee per day -3 \$

Visa Convirson नेपाली नागरिकका निजकका नातेदारले पर्यटक भिसालाई नाता भिसामा Conversion गर्न चाहने

आफ्नो बाबु-आमा, हजुरबुबा - हजुरआमा, सहोदर दाजु-भाई, दिदी बहिनीले सनाखत गरी नाता भिसा लिन सकिने

सो को लागि आवश्यक प्रमाण :- नाता प्रमाणित प्रमाणपत्र, सनाखत गर्नेको सक्कले नागरिकता, नाता भिसा लिनेको वर्ष सर्टिफिकेट वा ना.प्र.प. को प्रतिलिपी म्याद भित्रको भिसा लागेको पासपोर्ट र प्रति महिना Visa fee-10 \$

Departure :

■ भारतीय भिसा भएको ■ वैध पासपोर्ट

■ नेपालको भिसा म्याद समाप्त नभएको।

■ यस कार्यालयबाट Departur stamp लगाई सकेपछि सोही दिन नेपाल छोड्नु पर्ने।

तर नेपाली पासपोर्टधारीलाई वंगलादेश र भुटान जाने वाहेक अन्य देशमा जाने प्रयोजनका लागि यस कार्यालयबाट नेपाली पासपोर्टमा Departure stamp नलगाइने। साथै भुटान र वंगलादेशका लागि समेत भिसा लागेको वा अन्य प्रमाण आवश्यक पर्ने।

■ मानव जिवनको आधार प्रारम्भिक बालविकास हाती सबैले प्रारम्भिक बालविकास लगाजी गरौं।

■ पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकालाई पोषण युक्त खाना खुवाऔं।

■ शहरी जातिबेको जोखिममा रहेका परिवारका बालबालिकाहरूलाई शिक्षाको पहुँच पुर्‍याऔं।

■ सबै बालबालिकालाई जन्मेको एक वर्षभित्र खोपको मात्रा पुरा गरौं।

■ सबै बालबालिकाको जन्मदर्ता गरौं।

पुरानो शहरको नयाँ रूप सिद्धार्थनगर

भैरवा/

फराकिला सडक, व्यवस्थित फुटपाथ र चिह्नित हरियाली सडकसहित देशकै सुन्दर नगरको रूपमा सिद्धार्थनगरको परिचय स्थापित हुन थालेको छ। सिद्धार्थनगरमा रहेका भित्रि सडकहरूको स्तरोन्नति, सडक फराकिला र सफा हुँदा विदेशका सडकको भल्को समेत पाउन सकिन्छ। दुर्ला सडक, हरियाली बोटबिरुवा डण्डा करिडोर, पर्यटकीय गेटले सिद्धार्थनगरलाई थप आकर्षक र मनमोहक बनाएका छन्।

पहिलो चरण दोश्रो चरणका काम सहित तेस्रो चरणमा एसियाली विकास बैंक (एडीबी) को लगानीमा हुन लागेका विकासका योजनाले सिद्धार्थनगरको मुहार फेर्ने लागेको छ। सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका नगर प्रमुख इस्तिर्याक अहमद खानले यो आर्थिक वर्षमा नगरलाई ग्रीन नगरपालिका बनाउने उद्देश्य अनुसार सिद्धार्थनगर नगरपालिकामा साढे १२ हजार रुख बिरुवा लगाइसकेको बताए। "हामीले डण्डा करिडोरको विकास गरेका छौं, सिद्धार्थनगर अब विकासले काँचुली फेरिदै छ" खानले भने, "गाई गोरुलाई गौशालामा राखिएको छ, छाडा कुकुरलाई अब बन्ध्याकरण गर्दै छौं।"

फुटपाथ सहित २७ किलोमिटर सडक पूरा भएपछि सिद्धार्थनगरमा पर्यटन प्रवर्द्धन हुनुका साथै नगरले विकासको मुहार फेरिने नग्नमुख खानेले बताए। "सडक विकास भनेको विकासको मुख्य आधार हो, गुणस्तरीय पनि हुन्छ, नगरलाई यो खालको विकासमा लैजान ३ अर्ब जति लगानी हुँदै छ" खानले भने, "यो बहुवर्षीय योजना हो अब हामी डिपिआर बनाउँदैछौं।" सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका उप प्रमुख उमा अधिकारीले सिद्धार्थनगर नगरपालिकामा आन्तरिक श्रोत खासै नभएको सन्दर्भमा एडीबीको लगानीले नगरमा विकास भएको बताइन्। एडीबीले विश्वास कमाएको छ, समयमै धेरै काम सम्पन्न भएका छन्, अधिकारीले भनिन्, "यहाँका सडक फराकिला, धेरै राम्रा भएका छन्, अन्य क्षेत्रमा खासै काम नभएको अवस्थामा एडीबी मार्फत सिद्धार्थनगरमा २ वटा फेज पूर्णरूपमा सफल भएर तेस्रो फेजको लगानी लगाउने आउने तयारी हुँदै छ। बिगत जस्तै तेस्रो चरणमा समेत सफलरूपमा काम सम्पन्न भई सिद्धार्थनगर नगरपालिकामा विकासको मुहार फेरिने छ।

सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नवराज पौड्यालले सिद्धार्थनगरमा भएको विकासले प्रमुख आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको प्रवर्द्धन हुने बताए। "सडकको विकास भएपछि पर्यटक आउँछन्, पर्यटक आएपछि बढी चलायमान पनि हुन्छ, हाम्रो अहिलेसम्मको मान्यता भनेको सडक निर्माण हुनु भनेको विकासको मुख्य आधार हो" पौड्यालले भने।

यही हिसाबले नगरपालिकाले कर उठाएर नगर

श्रेष्ठले यो आउटपुट १

क्षेत्रमा लगानी गर्न करिब २० वर्ष जति लाग्ने पौड्यालको भनाइ छ। "हाम्रो आन्तरिक श्रोत भनेको १०-१२ करोड हो, उसले करिब ३ अर्ब लगानी गर्ने हो, अहिलेको करको हिसाबले त अझै हामीलाई २० वर्ष पनि लाग्छ" पौड्यालले भने "त्यो भएकाले नगरपालिकाले आफ्ना जनतालाई करको धेरै भार नपारीकन संघीय सरकारबाट पैसा लिएर सिफारिस गर्ने अवस्था सिर्जना भयो।" तेस्रो चरणको ठेक्का अर्फी नलगेको बताउँदै पौड्यालले भने, "अर्फी ठेक्का लागेको छैन कतिवर्षमा सक्ने भन्ने कुरा डिपिआर तयार भएर मापदण्ड अनुसार कति समय लाग्छ सोही अनुसार हुन्छ। यो योजना बहुवर्षीय योजना भएकोले हामीले प्राविधिक हिसाबले मूल्यांकन गर्ने हो" पौड्यालले भने।

दुई चरणका काम सकिएका छन्। "वृक्षोपण सहितका साँकेर, अबको तेस्रो चरण अन्तर्गतको लगानी हो" पौड्यालले भने, "कुल लगानीमा १५ प्रतिशत हामीले ब्योहोर्नुपर्ने, अरू संघीय सरकारले लगानी गर्ने हो। आयोजना व्यवस्थापक साकार

आउटपुट २, आउटपुट ३ भनेर तीन वटा भएको बताए। ३ मार्फत गुरुोजना बनाउने तयारी भएको बताउँदै श्रेष्ठले भने, "सुरुमा ६ वटा उद्देश्य हो हाम्रो, २ वटा गुरुोजना छनौटमा परेका छन्। जसमध्ये सडक सबै एडीबीले लगानी गरेको जोड्ने सडकको गुरुोजना, दोश्रो भनेको डण्डा करिडोर हो। पर्यटकीय गेटदेखि बाइपासको डण्डा खोलाको पुलसम्म हो।"

श्रेष्ठले अहिलेको चरणमा अब अन्तिम प्रतिवेदन १ हप्ता देखि १० दिनमा पेश हुने बताए। डण्डा करिडोरको गुरुोजनाको समय २ महिनाको छ। गुरुोजना शहरी विकास मन्त्रालय अन्तर्गत भइराखेको हो। आयोजना व्यवस्थापक श्रेष्ठले पछिल्लो चरणमा ६५ किलोमिटर पठाउँदा धेरै लगानी भएकाले हाललाई अन्दाजी २६ किलोमिटर जतिको गुरुोजना बन्दै गरेको बताए।

एडीबीको लगानीमा हाल सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको काम अगाडि रहेको श्रेष्ठको भनाइ छ। अहिलेको तेस्रो चरणको लगानीमा समेत सुरुमा सिद्धार्थनगर नगरपालिकामा एडीबीको लगानी हुने

श्रेष्ठले बताए। यसअघि पनि सिद्धार्थनगरमा एडीबीको 'आरयूडिपी' र 'आईयूडिपी' आयोजना संचालन भइ सम्पन्न भएको थियो। आरयूडिपी आयोजना संचालनको क्रममा देशमै पूर्र्णित छर्चको अवस्था

निराशाजनक भएको बेला समयमै काम सम्पन्न गरेकाले एडीबीले सिद्धार्थनगरलाई उत्कृष्ट परियोजना व्यवस्थापन पुरस्कार समेत प्रदान गरेको थियो। नगरमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण, राजश्व

परिचालन सहकारी, लघु उद्यम, क्षमता अभिवृद्धि, नियमनकारी सेवा प्रवाह र कृषि पर्यटनलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखेर काम गरिएको उनको भनाइ छ।

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

१२ औं वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्ष प्रवेश गरेको सुसद अवसरमा हार्दिक बधाई एवं शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

भैरव खर उद्योग प्रा. लि. परिवार

तिलोत्तमा-१४, दुर्गानगर

Marchawari Rural Municipality
Office of the Rural Municipal Executive
Raypur, Rupandehi
Lumbini Province, Nepal

Invitation for Bids (National Competitive Bidding)

Date of publication: 24 December, 2023

1. Marchawari Rural Municipality, Raypur, Rupandehi invites electronic bids only from eligible bidders for following works under National Competitive Bidding procedure.

S. N	Name of work	Contract ID	Fee of Bid Document	Bid Validity Period	Estimated Amount (Exclusive of VAT and Contingencies)	Bid Security	
						Amount	Validity Period
1	Purva Semara gaundekhi Haringad Pulaam sadak Kalopatre	MRM/RUPANDEHI/WORKS/NCB/03/2080/081	NRs. 3000.00	90 days	NRs. 13921294.73	NRs. 4,00,000.00	120 days
2	Kotahwa dekh paschim hudai bhansar tol choksaam sadak kalopatre word No. 1	MRM/RUPANDEHI/WORKS/NCB/03/2080-81	NRs. 3000.00	90 days	NRs. 8702320.36	NRs. 2,50,000.00	120 days
3	Haddasari dekhi Piparahawasaam Sadak Kalopatre ward No. 6	MRM/RUPANDEHI/WORKS/NCB/04/2080-81	NRs. 3000.00	90 days	NRs. 8705059.01	NRs. 2,50,000.00	120 days

2. Submission and Opening:

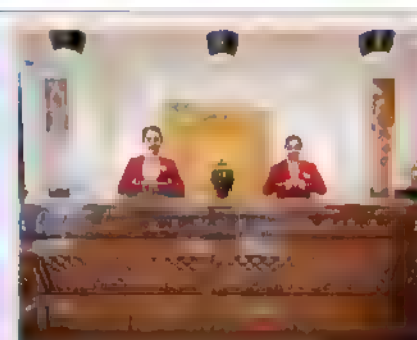
Submission of Bid		Opening of Bid		Bidders download the bidding document and submit their bids electronically through e-procurement section of PPMO's website www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders should deposit the equivalent fee for bidding document in the following Revenue Account within the date and time specified.
Date	Time	Date	Time	
January 23, 2024	12:00 hrs	January 23, 2024	13:00 hrs	

3. Revenue Account Details:

Account Holder's Name	Bank Name	Revenue Account Number and Name	Dharauti Account Number and name
Marchawari Rural Municipality	Siddhartha Bank Ltd.	01215382423 Gaunpalika Ga. 1.1 Antarik Rajwso Khaata	01215156664 (Marchawari Gaunpalika Ga 03 Dhrauti Khaata)

4. The purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the procurement of works without assigning any reason, whatsoever. Other Procurement process remains as per rule of PPA and PPR.

Chief Administrative Officer

Dream International Hotel

Butwal - 09, Kalikapath, Milan Chowk, Rupandehi, Lumbini, Nepal
E: info@dreaminternationalhotel.com T: +977 71 590935 | 36 | 37
www.dreaminternationalhotel.com

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

१२औं वर्ष प्रवेश

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रो. नारायण प्रसाद मुषाल

एन. वि. इन्जिनियरिङ्ग कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि., बुटवल-११, देविनगर

Lumbini Medical College & Teaching Hospital Ltd.

Tansen-7, Pravas, Palpa, Nepal

Phone: 075-411201, 411202, Fax: 075-411205

E-mail: lmcpalpa@gmail.com,

info@lmc.edu.np

हाम्रा सेवा तथा सुविधाहरू

सेवाहरू	सुविधाहरू
<ul style="list-style-type: none"> बहिरङ्ग सेवा, अन्तरङ्ग सेवा र शल्यक्रिया सेवा कलर डप्लर, इकोकार्डियोग्राफी र इ.सि.जि. एम.आर.आई, सि.टी. स्क््यान सेवा र मेमोग्राम दम तथा फोक्सो रोगका लागि पि.एफ.टि. सेवा मुटुको जाँच गर्ने टि.एम.टि. सेवा मिर्गी/ छारे रोगका लागि ई.ई.जि सेवा इन्डोस्कोपी/ कोलोनोस्कोपी सेवा हिस्टोप्याथोलोजी सेवा फार्मसी सेवा (चौबीसै घण्टा) कम्प्यूटराइज्ड एक्स-रे सेवा (चौबीसै घण्टा) फिजियोथेरापी सेवा घातक रोग विरुद्ध खोप सेवा र सुरक्षित मातृत्व सेवा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी सेवा नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयद्वारा सञ्चालित : <ul style="list-style-type: none"> निःशुल्क प्रसूति गराउने सेवा (आमा तथा नव शिशु सुरक्षा कार्यक्रम) क्षयरोगको निःशुल्क औषधोपचार सेवा समुदायमा आधारित निःशुल्क घुम्ती विशेषज्ञ स्वास्थ्य परीक्षण शिविरहरू इ.सि.एच.एस. (भारतीय भूत पूर्व सैनिक) 	<ul style="list-style-type: none"> जनरल सर्जरी / ग्यास्त्रो सर्जरी न्यूरो सर्जरी युरोलोजी इन्टर्नल मेडिसिन मुटु रोग पेट रोग छाला तथा यौन रोग बालरोग नाक, कान र घाँटी रोग स्त्रीतथा प्रसूति रोग हाडजोर्नी तथा नसा रोग दन्त रोग मानसिक रोग आँखा सम्बन्धी रोग ल्याप्रोस्कोपिक सर्जरी : अत्याधुनिक प्रविधिबाट दूर्बिनको माध्यमले सानो प्वाल पारी पित्त थैलीको पत्थरी निकाल्ने सेवा, मृगौला, पिसाबनली र पिसाब थैलीका पत्थरी निकाल्ने सेवा नचिरिकन प्रोस्टेट ग्रन्थिको शल्यक्रिया सेवा।

सुविधा सम्पन्न सघन उपचार कक्ष (ICU / PICU) को व्यवस्था

सुविधा सम्पन्न नवजात शिशु सघन उपचार कक्ष (NICU) को व्यवस्था

सुविधा सम्पन्न क्याबिनको व्यवस्था

एम्बुलेन्स सेवा चौबिसै घण्टा उपलब्ध

नाम दर्ता शुल्क:

● नयाँ बिरामीका लागि रु. ८०/-

● पुरानो बिरामीका लागि - रु. ५०/-

● आकस्मिक दर्ता शुल्क - रु. ५००/-

Bank Anytime Anywhere with NIC ASIA

MoBank App

नेपालको पहिलो एक मात्र माईगेन १००% निको पार्ने प्राकृतिक हस्पिटल

दीर्घायु हस्पिटल प्रा. लि.

मणिग्राम-५, रुपन्देही

DIRGHAYU HOSPITAL PVT. LTD.

प्राकृतिक चिकित्सा, योग, भोजन परामर्श, फिजियोथेरापी, हाइड्रोथेरापी तथा अकुपच्युरका विशेषज्ञको संयुक्त प्रयासको निष्कर्षबाट निरोगीको शरीरमा कहिले रोग प्रवेश गर्ने नदिने साथै सामान्य स्वास्थ्य समस्या भएकालाई पूर्ण रूपमा स्वस्थ बनाउने र विभिन्न रोगको विशेष उपचार गरिने सबै लिएर दीर्घायु हस्पिटलको आरम्भ गरिएको छ।

नेपाल सरकार नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम भैरहवा, रुपन्देही

सिलबन्दी दरभाउ-पत्र आह्वान सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति: २०८०/१०/०८

यस राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, भैरहवा, रुपन्देहीमा तपशिल बमोजिमको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने भएकोले नेपाल सरकारबाट ईजाजत प्राप्त ईच्छुक निर्माण ब्यावसायीहरूबाट निम्न सर्तहरूको अधिनमा रही सिलबन्दी दरभाउ-पत्र आह्वान गरिन्छ।

- यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन सम्ममा कार्यालय समय भित्र नियमानुसारको दस्तुर रु. १,०००/- (एक हजार) नगदै तिरी (फिर्ता नहुने गरी) प्रत्येक कामको लागि छुट्टा छुट्टै निवेदन सहित अध्याबधिक ठेक्का ईजाजत-पत्र, मुल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाण-पत्र र आ. व. २०७८/७९ को कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी पेश गरी राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, भैरहवा, रुपन्देहीबाट खरिद गर्न सकिने छ।
- खरिद भएका दरभाउपत्र फारम स्पष्टसंग भरी यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले १६औं दिनको १२:०० बजे सम्ममा राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, भैरहवा, रुपन्देहीमा दर्ता गराईसक्नु पर्ने छ। दर्ता भएका दरभाउ-पत्र सोही दिनको २:०० बजे दरभाउपत्र दाता वा प्रतिनिधिहरूको रोहबरमा राष्ट्रिय गहुँबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, भैरहवा, रुपन्देहीमा खोलिने छ। दरभाउपत्र दाता वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभए पनि दरभाउ-पत्र खोल्न बाधा पर्नेछैन। दरभाउ-पत्र खरिद गर्ने अन्तिम र खोलिने दिन सार्वजनिक बिदा परेमा त्यसपछीको लगत्तै कार्यालय खुलेको दिन सोही समय र स्थानमा उपरोक्त कार्य हुनेछ।
- दरभाउपत्र फारमको साथमा दरभाउ-पत्र जमानत (Bid Bond) वापतको रकम कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, भैरहवाको कृषि बिकास बैंक, भैरहवामा रहेको बैंक खाता नं. ०४१३०१०१४२३३०२७ (यस कार्यक्रमको कार्यालय कोड नं. ३१२४१४८०१) मा नगदै दाखिला गरि सो को सक्कल बैंक भेचर वा सो रकम बराबरको यस कार्यक्रमको नाममा बाणिज्य बैंकबाट जारी गरेको दरभाउपत्र खोल्ने मिति भन्दा १०(नब्बे) दिन म्याद भएको बैंक जमानत (Bid Bond) पेश गर्नुपर्ने छ।
- दरभाउ-पत्र दाताले निर्माण स्थल र कामको सम्बन्धमा राम्रो संग बुझी दरभाउ-पत्र पेश गर्नुपर्ने छ।
- दरभाउ-पत्र फारम भर्दा दरेट स्पष्टरूपमा अंक र अक्षरमा उल्लेख गर्नुपर्ने छ। अंक र अक्षरको दरेटमा फरक पर्न गएमा वा अस्पष्ट भएमा अक्षरमा लेखिएकालाई मान्यता दिइनेछ। दरेट उल्लेख गर्दा मुल्य अभिवृद्धि कर बाहेकको दरेट उल्लेख गर्नुपर्ने छ। साथै दरभाउपत्र दाताले स्वा.चोसित पत्र अनिवार्य पेश गर्नुपर्ने छ।
- समय भित्र प्राप्त नभएको, सूचनाको शर्त विपरित भएको, रित नपुगी आएको दरभाउ-पत्र माथी कुनै कारबाही हुनेछैन।
- एक व्यक्ती, फार्म वा संस्थाको नाममा खरिद गरेको दरभाउपत्र सम्बन्धित कागजात अर्को व्यक्ती, फार्म वा संस्थाको नाममा दाखिला गर्न पाइने छैन र यस निर्माण कार्य सम्बन्धी थप कुरा बुझ्नु परेमा कार्यालय समय भित्र कार्यालयमा आई बुझ्न सकिनेछ।
- पेश हुन आएका दरभाउ-पत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यक्रममा निहित रहनेछ। यस सूचनामा नपरेका तथा नलेखिएका कुराहरूको हकमा नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद, आर्थिक प्रशासन विनियम २०४९, सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०७९ (तेरी संशोधन) तथा नेपाल सरकारको प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ।

तपशिल

ठेक्का नं.	कामको विवरण	लागत अनुमान (मु.अ.कर र कन्टेन्जेन्सी बाहेक)	दरभाउ-पत्र जमानत रकम
१-२०८०/८१	सिचाई कुलो निर्माण कार्य	११,२३,२०३।४४	३५,०००/-

NAMASTE ACADEMY

WE ARE PROUD TO BE A PART OF THE WORLD'S LARGEST INTERNATIONAL COMMUNITY OF SCHOOLS.

Cambridge Assessment International Education

Certificate of Registration

This is to certify that

Namaste Academy

has registered as a

Cambridge International School

[Signature]

Rod Smith, Managing Director
Cambridge Assessment International Education

Tilottama - 14, Rupandehi

info@namasteacademy.edu.np | 071-561108 | 9857042027

१२औं
वर्ष प्रवेश

हार्दिक बधाई एवं शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

ले जनतालाई सु-सूचित पार्दै १२औं वर्षमा सफलता पूर्वक प्रवेश गरेकोमा
हार्दिक बधाई सहित वर्ष प्रवेशको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

क्षितिज इन्टरनेशनल कलेज

बुटवल, रुपन्देही

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बुटवल पब्लिकेशन प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित

बुटवल टुडे

१२ औं वर्ष प्रवेश गरेकोमा हार्दिक बधाई सहित आगामी दिनमा
अझ शसक्त ढंगले लाग्न सकोस् वर्ष प्रवेशको अवसरमा
हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।प्रा. डा. ताराप्रसाद उपाध्याय
क्याम्पस प्रमुखमोतीलाल पाण्डे
अध्यक्ष

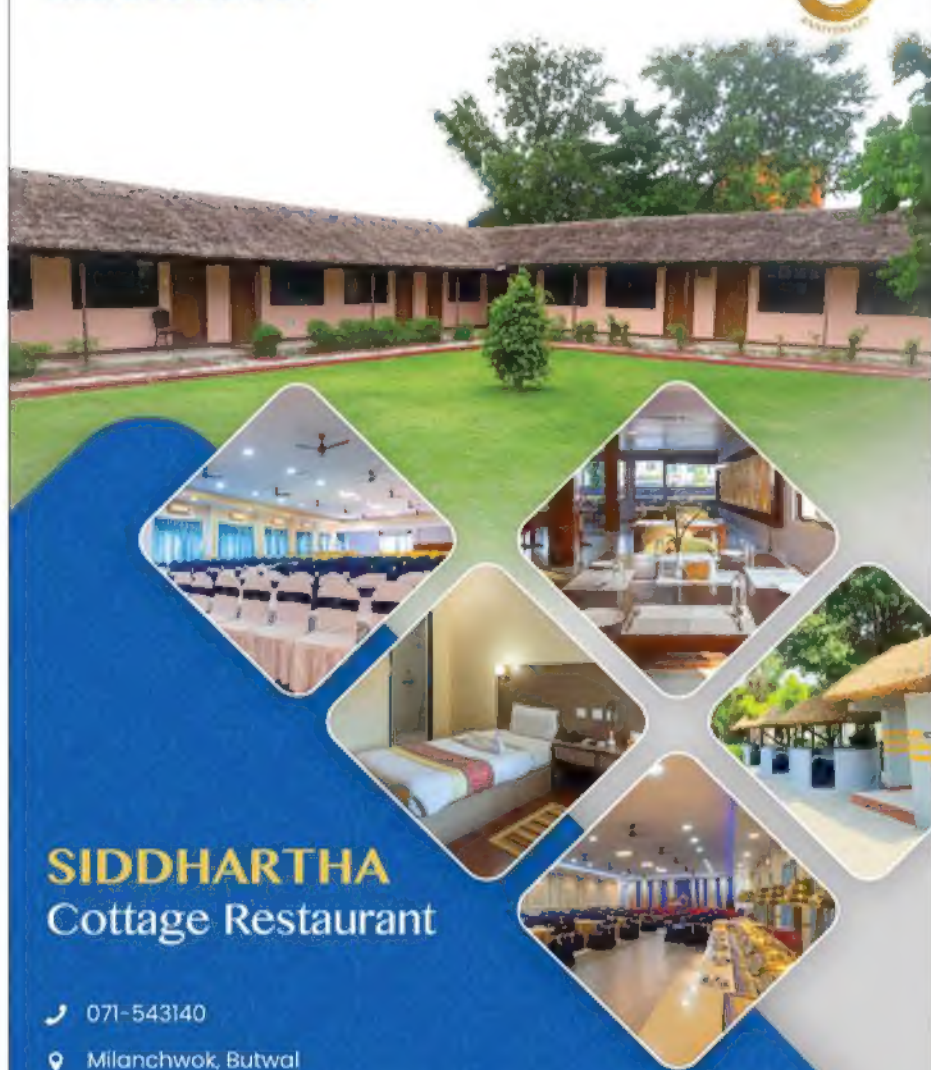
एवं

लुम्बिनी वाणिज्य क्याम्पस परिवार

बुटवल, रुपन्देही

SIDDHARTHA

25

SIDDHARTHA
Cottage Restaurant

071-543140

Milanchwok, Butwal

butwal@siddharthahospitality.com

सिद्धार्थमा एक महिने विन्टर मन्थ/न्यू ईयर डिन

रुपन्देहीमा एक दशक देखी आवासिय र खानाका परिकारबाट सेवाग्राहीको मन जितेको सिद्धार्थ कटेज रेष्टुरन्टले पुस महिनालाई विन्टर मन्थ र अग्रेजी नया वर्षको स्वागतमा विविध कार्यक्रम गर्न गैरहेको यहाहरूलाई जानकारी दिन चाहन्छौं। चिसो मौसममा सेवाग्राहीहरूलाई तातो कफी, सुपबाट न्यानो स्वागत गर्दै सांगितिक र रमाइलो कार्यक्रम गर्ने गरि महिनाभरि यहालाई स्वागत गर्ने छौं। कटेजमा हरेक दिन बिहान ७ देखी १० सम्म सेवाग्राहीहरूलाई कफी, यसैगरि लन्च र डिनर टाइममा तातो सुपबाट हामीले स्वागत गर्ने छौं। यसैगरि ११ देखी ३ बजे (ह्याप्पी हावर) मा नेपाली थाली लिने सेवाग्राहीलाई १५ प्रतिशत, वेभरेजमा २० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरेका छौं। यसैगरि कटेजमा दैनिक 'डेलि सेभ स्पेशल' को समेत व्यवस्था रहने छ।

फाईडे नाईट

पुस महिनालाई लक्षित गरि हामीले कटेजमा विशेष साप्ताहिक सांस्कृतिक कार्यक्रम समेत गर्न गैरहेका छौं। प्रत्येक शुक्रबार राष्ट्रिय र स्थानिय कलाकारहरूबाट प्रस्तुती पेश गर्नेछौं। अझ अहिलेको दर्शकको मागलाई मध्येनजर गरि स्टे अप कमेडी, कल्चर डान्स, म्यूजिकल इमेन्ट, गेस्ट कम्पिटिसन जस्ता कार्यक्रममा जोड दिने कुरा अवगत गराउछौं। कार्यक्रममा कलाकारहरू उज्ज्वल गिरि, युवा गायक विपान्सु श्रेष्ठका साथै स्थानिय कलाकार, साहिर एण्ड ग्रुप, सांस्कृतिक समुहबाट नृत्यहरू प्रस्तुती गर्ने छन्।

केशवराज बश्याल
साम्बा म्यानेजरइन्द्रलाल न्यौपाने (महोदय)
क्षेत्रिय प्रबन्धक

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

वितरण तथा ग्राहक सेवा निर्देशनालय

लुम्बिनी प्रादेशिक कार्यालय

भैरहवा वितरण केन्द्र

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही

“मिटर रिडिङ भएको मितिबाट ६०औं दिन पछि कुनैपनि समयमा बिना सूचना लाईन काटिने भएकाले समयमा विद्युत महसुल बुझाई अनावश्यक जरिवाना तथा प्रशासनिक कठकपटबाट बच्नौं।”

SHINE RESUNGA
DEVELOPMENT BANK LTD.Awarded
withEmerging Asia
BANKING
AWARDS
JULY 08, 2023 | GOA, INDIAThe Best Performance
on Profitability & GrowthBest Managed
Development Bank 2022

071-415502 | 415503 | Toll Free : 16607152010

info@srdb.com.np

www.srdb.com.np

नेपालमै पहिलो पटक
Nepal's Biggest Educational Martdelta
EDUCATIONAL MART

First Educational Shopping Experience

डेल्टा एजुकेशनल मार्ट प्रा.लि.

बुटवल-८, मिलनचोक, रुपन्देही, नेपाल

फोन: ०७१-५४०३०३, ५४०८५५, ५४०७७०

इमेल: deltaedu.mart@gmail.com

**MADE IN
NEPAL**

Oriental
CHICKEN FLAVOUR

Oriental
VEGETABLE FLAVOUR

**NOW AVAILABLE IN
BHATBHATENI
SUPERMARKET ONLY**

WWW.YASHODAFOODS.COM.NP

छिटो भनेकै
WORLDLINK

नेपालकै भरपर्दो र विश्वासिलो
इन्टरनेट सेवा प्रदायक

WORLDLINK

आजै जोडिनुहोस्

9801523050

f wlink.np

@ wlinkcommunications

worldlink.com.np